

Poznámky
k 4. knize Mojžíšově
C. H. Mackintosh

POZNÁMKY
K
4. KNIZE MOJŽÍŠOVĚ

C. H. MACKINTOSH

Obsah

Předmluva	9
Kapitola 1-2	11
Kapitola 3-4	27
Kapitola 5.....	61
Kapitola 6.....	73
Kapitola 7.....	89
Kapitola 8.....	93
Kapitola 9.....	99
Kapitola 10.....	114
Kapitola 11.....	121
Kapitola 12.....	134
Kapitola 13.....	138
Kapitola 14.....	144
Kapitola 15.....	159
Kapitola 16.....	171
Kapitola 17-18	184
Kapitola 19.....	204
Kapitola 20.....	222
Kapitola 21.....	227
Kapitola 22-24	232
Kapitola 25.....	242
Kapitola 26.....	244
Kapitola 27.....	246
Kapitola 28-29	252
Kapitola 30.....	256
Kapitola 31.....	258
Kapitola 32.....	260
Kapitola 33-34	264
Kapitola 35.....	266

Předmluva

Čtvrtá Mojžíšova kniha může být považována za Bohem napsané dějiny putování dětí Izraele pouští. Toto putování trvalo asi třicet osm let a deset měsíců a začalo prvním odchodem tábora poté, co byl zřízen stánek. Tato kniha je zároveň ustavičnou upomínkou na trpělivou, něžnou a neúnavnou Hospodinovu péči o Jeho reptající a vzpurný lid. Je to především kniha pouště a nese charakter cesty, služby a různých proměn života na poušti. Jako taková je krajně zajímavá a poučná a snadno použitelná na různé situace křesťanů v tomto přítomném zlém věku.

Co při četbě knihy nejprve upoutá naši pozornost a potěší a osvěží naše srdce, je okolnost, že **Bůh Svůj lid sečtl a shromáždil kolem Sebe**. Byl v táboře, jak čteme: „..., mezi nimiž já přebývám.“ (4. M. 5,3) Dvanáct pokolení střežilo Hospodinův příbytek; Levítové tábořili bezprostředně okolo nádvoří; Mojžíš, Aron a kněží střežili vchod, jímž se člověk blížil Bohu. Všechno bylo dokonale zřízeno podle „*rozkazu Hospodinova*“. Každý člověk podle svého původu a každé pokolení podle své korouhve se nalézali na Bohem vykázaném místě a každý bezpečně věděl, co má dělat. Oblakový sloup ve dne a ohnivý sloup v noci vedly všechny pohyby tábora (4. M. 9,17.23). Ve chvíli, kdy se oblak zvedl z příbytku, zazněly stříbrné trubky a celý tábor se dal do pohybu. Pak Mojžíš promluvil slova: „*Povstaň, Hospodine, a rozptýleni buďte nepřátelé tvoji, a ať utíkají před tváří tvou, kteří tě v nenávisti mají!*“ Když oblak spočinul, odpočinul celý tábor a každý znal své místo a svoji práci. A potom Mojžíš říkal: „*Navrať se, Hospodine, k desíti tisícům tisíců Izraelských.*“ (4. M. 10,35.36)

Jak velkolepý musel být pohled na tento velký tábor uprostřed pouště! Balám mohl dobře říci: „*Jak velmi krásné jsou tvé stany, Jákobe, tvé příbytky, Izraeli!*“ (4. M. 24,5) Ale jeho pravá krása mohla být poznána jen okem víry. Bylo to nejskvělejší a nejpožehnanější místo na světě, i když bylo obklopeno pískem pouště. Avšak nejpřitažlivější ze všeho byla přítomnost Hospodina samého, jenž tyto mnohé a mnohé tisíce shromáždil kolem Sebe, jako otec shromažďuje své děti. A pamatoval na každého jednotlivce, stejně jako na všechny, a neúnavně o ně pečoval. Den za dnem jim připravoval na poušti stůl a dával jim vodu ze skály. Jejich noha neotekla a jejich šaty během čtyřiceti let nezvetšely (5. M. 8,4). Příkrýval je lemem svého oblaku ve dne i

v noci. „*Roztáhl oblak k zastírání jich a oheň k osvěcování noci.*“ (Žalm 105, 39)

Kéž se Bohu vší milosti zalíbí doprovázet úvahy o této vzácné knize Svým bohatým požehnáním!

Předmluva k českému překladu

Přibližně v polovině minulého století byl opisováním na psacím stroji šířen český překlad této knihy a přinášel svým čtenářům a opisovačům duchovní požehnání. Při převodu do počítačové podoby byla kniha znovu přeložena. Předmluva je vzata z německého vydání, kde je stručnější než v originálu, kniha sama je přeložena z anglického textu. Pomocí byl zmíněný první překlad a překlad do němčiny. Základem citace biblických textů je kralický překlad, někde, zejména u veršů z Nového zákona, upravený překladem z německé Elberfeldské bible nebo za pomoci ČSP© Nakladatelství KMS 2009. Přáním zpracovatelů je, aby si Pán výsledek přes všechny jeho nedostatky milostivě použil ke Svému oslavení a k požehnání čtenářů.

4. Mojžíšova 1-2

Nyní začínáme studium čtvrtého velkého oddílu Pentateuchu, či Pěti Mojžíšových knih; a shledáme hlavní charakteristiky této knihy stejně tak ostře vyznačené jako v každé ze tří knih, jimž jsme už věnovali svou pozornost. V 1. Mojžíšově knize máme po zprávě o stvoření, potopě a rozptýlení v Babel Boží vyvolení Abrahamova semene. Ve 2. Mojžíšově knize máme vykoupení. Třetí kniha nám podává kněžské velebení a obecenství. Ve 4. Mojžíšově knize máme procházení pouští a války pouště. Takové jsou hlavní předměty těchto velmi vzácných oddílů inspirace, a přitom, jak lze očekávat, je vedle toho uvedeno mnoho jiných bodů hlubokého významu. Pán ve Svém velkém milosrdenství nás vedl studiem 1., 2. a 3. Mojžíšovy knihy; a smíme na Něho s důvěrou spoléhat, že nás provede 4. Mojžíšovou knihou. Kéž Jeho Duch vede myšlenky a řídí pero, aby nemohla být napsána ani jedna věta, která by nebyla přísně ve shodě s Jeho svatými myšlenkami! Kéž každá stránka a každý odstavec nesou otisk Jeho schválení a vedou zároveň k Jeho oslavení a k trvalému užitku pro čtenáře.

„Mluvil pak Hospodin k Mojžíšovi na poušti Sinai, v stánku úmluvy (setkávání – p. p.), prvního dne měsíce druhého, léta druhého po vyjití jejich ze země Egyptské, řka: Sečtěte sumu všeho množství synů Izraelských po čeledích jejich, a po domech otců jejich, vedle počtu jmen každého pohlaví mužského po hlavách jejich, od dvacíletých a výše všechny, kteří by mohli jít k boji v Izraeli, sečtěte je po houfech jejich, ty a Aron.“ (4. M. 1,1-3)

Zde se najednou nalézáme „na poušti“, kde mají být sečteni jen ti, kdo jsou schopni „vyjít k boji“. To je silně zdůrazněno. V 1. Mojžíšově knize bylo símě Izraele v bedrech jejich otce Abrahama. Ve 2. Mojžíšově knize byli v cihelnách Egypta. Ve 3. Mojžíšově knize byli shromážděni okolo stánku úmluvy. Ve 4. Mojžíšově knize jsou viděni v poušti. Potom opět, v plném souladu s výše řečeným a jako potvrzení toho, slyšíme v 1. Mojžíšově knize Boží volání ve vyvolení; ve 2. Mojžíšově knize hledíme na krev beránka ve vykoupení; ve 3. Mojžíšově knize jsme téměř cele zaměstnáni velebením a službou svatyně. Ale teprve když jsme otevřeli 4. Mojžíšovu knihu, čteme o válečnících, o armádách, o korouhvích, o táborech a trubkách vyhlašujících poplach.

To vše je velmi charakteristické a vyznačuje to knihu, kterou nyní začínáme, jako knihu zvláštního významu, ceny a důležitosti pro křesťana. Každá kniha

Bible, každý oddíl inspirovaného kánonu má své vlastní odlišné místo a předmět. Každá má své vlastní uplatnění určené jí jejím božským Autorem. Nesmíme ani na chvíli dát místo myšlence na zavedení nějakého porovnávání vnitřní hodnoty, významu a důležitosti. Vše je božské, a proto dokonalé. Křesťanský čtenář tomu plně a srdečně věří. Uctivě klade svou pečeť na pravdu plné inspirace Svatého Písma – všech Písem, a Pentateuchu mezi ostatními. Ani se nemá nechat být o vlas zvíkat smělymi a bezbožnými útoky nevěřících starověku, středověku či současnými. Nevěřící a racionalisté se mohou pohybovat ve svých neposvěcených úvahách. Mohou zjevovat své nepřátelství proti knize a jejímu Autorovi; ale zbožný křesťan přesto všechno spočívá v prosté a šťastné víře, že *„všeliké písmo od Boha jest vdechnuté“*.

Ale zatím co musíme naprosto zavrhnout myšlenku na nějaké srovnávání týkající se autority a ceny, můžeme s velkým užitkem srovnávat obsah, záměr a účel různých knih Bible. A čím hlouběji o těchto věcech uvažujeme, tím více jsme překvapeni výtečnou krásou, nekonečnou moudrostí a obdivuhodnou přesností knihy jako celku i každé její jednotlivé části. Inspirovaný pisatel se nikdy neuchyluje od přímého předmětu knihy, ať je ten předmět jakýkoli. Nikdy v nějaké knize Bible nenajdete něco, co by nebylo v nejdokonalším souladu s hlavním záměrem té knihy. Dokazování a ilustrace tohoto tvrzení by nás vedly celým kánonem Svatého Písma, a proto se o to nebudeme pokoušet. Rozumný křesťan nepotřebuje důkaz, jakkoli pro něho může být ilustrace zajímavá. Staví se na velkou skutečnost, že kniha jako celek i ve všech svých částech je od Boha; a Jeho srdce odpočívá v závěru, že v celku a v každé z těch částí není ani nejmenší písmenko, které by nebylo hodné božského Autora.

Slyš následující slova z pera toho, jenž se o sobě vyjadřuje jako o „hluboce přesvědčeném o božské inspiraci Písem daných nám od Boha a ubezpečeném v tomto přesvědčení denními a vzrůstajícími objevy jejich plnosti, hloubky a dokonalosti, stále více si z milosti vědomý obdivuhodné dokonalosti částí a vzácné souvislosti celku.“ – „Písma,“ říká pisatel, „mají živý zdroj a živá moc pronikla jejich sestavení: odtud jejich nekonečnost významu a nemožnost oddělení kterékoli jedné části od jejího spojení s celkem, protože jeden Bůh je živým středem, z něhož vše plyne; jeden Kristus je živým středem, kolem kterého krouží všechna jejich pravda a ke kterému se vztahuje, byť v různé slávě; a jeden Duch, božská míza, která vede svoji sílu od jejího zdroje v Bohu k nejjemnějším větvím vše sjednocující pravdy, svědčící

o slávě, milosti a pravdě Toho, jehož Bůh ukazuje jako předmět a střed a hlavu všeho, co je s Ním ve spojení, Toho, jenž je Bůh nade všechny, požehnaný na věky. Čím více – když začneme od posledních listů a větví tohoto zjevení Božích myšlenek, jimiž jsme byli uchvázeni, když jsme byli od Něho daleko – sledujeme je vzhůru směrem ke středu, a odtud hledíme opět dolů směrem k jejich rozsahu a rozmanitosti, tím více poznáváme jejich nekonečnost a svou vlastní slabost chápání. Učíme se, Bůh buď za to veleben, že láska, která je jejich zdrojem, se nalézá v neporušené dokonalosti a plném ukázání těch jejich projevů, které dosáhly k nám i v našem ztraceném stavu. Tentyž dokonalý Bůh lásky je v celém Písmu. Ale objevování božské moudrosti v radách, v nichž se Bůh sám ukázal, nám vždy zůstává jako předmět hledání, ve kterém každý nový objev tím, že zvětšuje naše duchovní poznání, nám jen stále jasněji ukazuje nekonečnost celku a způsob, kterým převyšuje všechny naše myšlenky.“

Je skutečně osvěžující přepisovat takové řádky z pera někoho, jenž hluboce studoval Písmo po čtyřicet let. Mají nevýslovnou cenu ve chvíli, když tak mnozí jsou hotovi znevažovat tu svatou knihu. Ne že bychom byli nějakým způsobem závislí na lidském svědectví, když si vytváříme své závěry o božském původu Bible, neboť tyto závěry spočívají na základu, který poskytuje Bible sama. Boží slovo, stejně jako Jeho dílo, mluví samo za sebe. Nese své pověřovací listiny s sebou. Mluví k srdci. Sahá až dolů k velkým mravním kořenům naší bytosti. Proniká nejvnitřnějšími komůrkami duše. Ukazuje nám, co jsme. Mluví k nám tak, jak nemůže mluvit žádná jiná kniha. A tak jako žena v Sichar dospěla k závěru, že Ježíš musí být Kristus, protože jí řekl všechny věci, které kdy činila, tak my můžeme říci ve vztahu k Bibli: Říká nám vše, co jsme kdy činili. Není ona Boží slovo? Není pochyb o tom, že jen poučováním Ducha můžeme rozeznávat a oceňovat svědectví a pověření, jimiž se nám Svaté písmo představuje. Ale přesto ono samo mluví za sebe a nepotřebuje lidské svědectví, aby je učinilo cenným pro duši. Stejně jako bychom neměli myslet na to, abychom měli svou víru v Bibli založenou na lidském svědectví v její prospěch, tak bychom neměli být otřeseni svědectvím člověka proti ní.

Za všech dob, ale zvláště v době, jako je dnešní, má krajní důležitost mít srdce a mysl upevněny ve velké pravdě o božské autoritě Svatého písma – o jeho plné inspiraci – o jeho naprosté dostatečnosti ke všem účelům pro všechny lidi za všech dob. Mezi lidmi působí dva velké nepřátelské vlivy, totiž nevěra na jedné straně, a pověra na druhé straně. Nevěra popírá, že Bůh

k nám mluvil ve Svém Slově. Pověra připouští, že mluvil, ale popírá, že my můžeme rozumět tomu, co On říká, s výjimkou vysvětlení od církve.

Nuže, zatím co se velmi mnozí s odporem odvracejí od bezbožnosti a smělosti nevěry, přesto nevidí, že pověra je stejně tak úplně připravuje o Písmo. Neboť dovolte otázku: V čem spočívá rozdíl mezi popíráním, že Bůh mluvil, a popíráním toho, že můžeme rozumět tomu, co říká? Nejsme v obou případech oloupeni o Boží slovo? Bezpochyby. Jestliže mi Bůh nemůže dát porozumět tomu, co říká – jestliže mi nemůže dát ujištění, že On sám mluví, nejsem na tom o nic lépe, než kdyby vůbec nemluvil. Není-li Boží slovo bez lidského výkladu dostačující, pak to nemůže být vůbec Boží slovo. To, co není dostačující, není Boží slovo. Musíme připustit jednu ze dvou věcí: Totiž, že buď Bůh vůbec nemluvil, anebo mluvil-li, Jeho Slovo je dokonalé. Není tu neutrální půda ve vztahu k této věci. Dal nám Bůh zjevení? Nevěra řekne: „Nikoli.“ Pověra poví: „Ano, ale nemůžeš tomu rozumět bez lidské autority.“ Tak jsme v jednom jako v druhém případě oloupeni o poklad nekonečné ceny Božího vlastního drahého Slova; a tak také nevěra a pověra, ač si navenek nejsou podobné, se setkávají v jednom bodě, že nás připravují o božské zjevení.

Ale Bůh buď veleben, neboť nám dal zjevení. Mluvil a Jeho Slovo je schopné dosahovat srdce a také porozumění. Bůh je mocen dát jistotu, že to je On, kdo mluví, a že nepotřebujeme žádnou lidskou autoritu, aby zasahovala. Nepotřebujeme blikavou svítilnu, aby nám umožnila vidět, že slunce svítí. Paprsky toho slavného světla jsou naprosto dostačující i bez tohoto ubohého přídavku. Vše, co potřebujeme, je stát ve světle slunce a budeme přesvědčeni, že slunce svítí. Jestliže se uchýlíme pod podloubí nebo do tunelu, nebudeme cítit jeho vliv. A stejně tak tomu je vzhledem k Písmu, stavíme-li se pod ochlazující a zatemňující vlivy pověry nebo nevěry, nezakusíme jemnou a osvětlující moc onoho božského zjevení.

Když jsme takto promluvili o božské knize jako o celku, přistoupíme nyní k uvažování o obsahu části, která leží otevřená před námi. V 1. kapitole máme prohlášení o „**původu**“ a ve 2. kapitole o „**korouhvi**“. „*Vzal tedy Mojžíš a Aron muže ty, kteří jmenováni byli, a shromáždili všechno množství prvního dne měsíce druhého, kteří **se přiznávali k rodům svým** po čeledech svých, po domech otců svých a vedle počtu jmen od dvacetiletých a výše po osobách svých. Jakož byl přikázal Hospodin Mojžíšovi, tak sčel je na poušti Sinai.*“ (4. M. 1,17-19)

Nemá nám to co říci? Nedává to našemu porozumění velké duchovní naučení? Jistě ano. V první řadě to vnukává čtenáři tuto důležitou otázku: „Mohu přiznat svůj původ?“ Je tu velká obava, že stovky, ne-li tisíce vyznávajících křesťanů jsou naprosto neschopné to učinit. Nemohou s jasností a rozhodností říci: „*Nyní jsme děti Boží.*“ (1. J. 3,2) „*Vy všichni jste synové Boží skrze víru v Krista Ježíše.*“ „*Jestliže ale jste Kristovi, tu jste símě Abrahamovo a podle zaslíbení dědicové.*“ (Gal. 3,26.29) „*Neboť kteříž koli jsou vedeni Duchem Božím, ti jsou synové Boží. Ten Duch sám svědčí s naším duchem, že jsme děti Boží.*“ (Řím. 8,14.16)

To je křesťanův „původ“ a je jeho výsadou ho „přiznat“. Je narozen shůry, narozen znovu z vody a z Ducha, tj. skrze Slovo a Ducha Svatého. (Pozorně porovnej s místy: Jan 3,5; Jak. 1,18; 1. Pet. 1,23; Ef. 5,26.) Věřící sleduje svůj původ až k vzkříšenému Kristu ve slávě. To je rodopis křesťana. Pokud jde o náš přirozený původ, jestliže ho sledujeme k jeho **zdroji**, a pak ho čestně přiznáme, musíme vidět a připustit, že pocházíme ze zkaženého kmene. Naše rodina je padlá rodina. Naše statky jsou ztraceny. I naše krev je poskvrněna. Jsme nenapravitelně zničení. Nikdy už nemůžeme znovu získat své původní postavení – svůj původní **stav**, a dědictví, které k němu patřilo, je nenávratně ztraceno. Někdo může sledovat svůj rodokmen přes vznešené lidi, knížata nebo krále; ale má-li plně „přiznat svůj původ“, může se zastavit až u padlé, zkažené, vyvržené hlavy. Chceme-li vědět, jaká věc skutečně je, musíme jít k jejímu **zdroji**. Takto Bůh hledí na věci a posuzuje je, a my musíme myslet s Ním, chceme-li myslet správně. Jeho soud o lidech a věcech musí být vždy nadřazený. Lidský soud je jen pomíjivý, trvá jen den. A proto podle ocenění víry, ocenění zdravého myšlení, je to **malá** věc být souzen lidským soudem (1. Kor. 4,3). Jak malá! Kéž bychom hlouběji pociťovali, jak malá věc to je být souzen lidským soudem, anebo jak to je napsáno v poznámce, lidským dnem. Kéž bychom ze zvyku chodili v pocitu, jak malá to je věc! Dodalo by nám to klidné povznesení a svatou důstojnost, která nás pozvedne nad vliv jeviště, jímž procházíme. Co znamená hodnost v tomto životě? Jakou důležitost můžeme přikládat původu, který, je-li čestně sledován a věrně přiznán, je odvozen od zkaženého kmene? Člověk může být na svůj rod pyšný jen tehdy, zastaví-li se dříve než u svého skutečného původu: „*v nepravosti zplozen a v hříchu počat*“. Takový je původ člověka, takové je jeho narození. Kdo by chtěl pyšně myslet na takové narození – na takový původ? Snad jen ten, jehož mysl oslepl bůh tohoto světa.

Jak jiné to je u křesťana! Jeho původ je nebeský. Jeho rodopisný strom má své kořeny v půdě nového stvoření. Smrt nikdy nepřeruší linii, poněvadž ta je vytvářena ve vzkříšení. Nemůžeme být příliš prostí, pokud se tohoto týká. Je krajně důležité, aby čtenář měl naprosto jasno v tomto základním bodě. Snadno můžeme vidět v této první kapitole 4. Mojžíšovy knihy, jak podstatné to bylo, aby každý člen shromáždění Izraele byl schopen přiznat svůj původ. Nejistota v tomto bodě by se ukázala nešťastnou. Způsobila by beznadějně zmatení. Sotva si dovedeme představit nějakého Izraelitu, jenž by byl povolán, aby přiznal svůj původ, a vyjádřil by se pochybným způsobem, jaký si dnes přisvojilo mnoho křesťanů. Nedovedeme si představit, že by řekl: „Nuže, nejsem si zcela jistý. Někdy se těším nadějí, že jsem z Izraele, ale jindy jsem plný obav, že vůbec nepatřím ke shromáždění Pána. Jsem zcela v nejistotě a ve tmě.“ Dovedeme rozumět takové řeči? Jistě ne. Mnohem méně bychom si dovedli představit někoho, kdo by držel pošetilý názor, že až do dne soudu si nikdo nemůže být jist, zda je či není pravým Izraelitou.

Můžeme si být jisti, že všechny takové myšlenky, úvahy – všechny pochybnosti, obavy a otázky byly pro mysl Izraelity cizí. Každý člen shromáždění byl povolán, aby vyhlásil svůj původ, dříve než zaujal své místo v šiku jako muž schopný boje. Každý byl schopen říci tak jako Saul z Tarsu: „*Obřezán osmého dne, z rodu izraelského...*“ (Fil. 3,5) Vše bylo stanovené a jasné, a tak to bylo nezbytné, jestliže skutečně měli jít pouští a bojovat v ní.

Nyní se můžeme oprávněně ptát: „Jestliže Žid si mohl být jistý svým původem, proč by si jím neměl být jistý křesťan?“ Čtenáři, zvaž tuto otázku, a jestliže patříš k té velké třídě lidí, kteří nikdy nedokážou přijít k požehnané jistotě o své nebeské linii, svém duchovním narození, velmi tě prosíme, aby ses zastavil a společně uvažoval s námi o tomto závažném bodě. Možná že jsi nakloněn říci: „Jak si mohu být jist, že jsem skutečným a pravým Božím dítětem, údem Krista, narozen ze Slova a z Ducha Božího? Dal bych mnoho za to, kdybych si mohl být jistý ohledně této vážné otázky.“

Nuže, velmi vážně bychom si přáli pomoci ti v této věci. Zvláštním předmětem, který máme před sebou, když píšeme tyto „Poznámky“, je pomoci úzkostlivým duším tím, že odpovíme, tak jak nás Pán k tomu uschopní, na jejich otázky, vyřešíme jejich těžkosti a odkladíme z jejich cesty kameny úrazu. Předně ukažme jeden zvláštní rys, který patří všem Božím dětem bez výjimky. Je to velmi prostý, ale velmi požehnaný znak. Jestliže ho v nějakém

stupni nemáme, je velmi jisté, že nejsme z nebeského rodu. Avšak jestliže ho vlastníme, je právě tak jisté, že z něho jsme, a proto můžeme bez jakékoli těžkosti nebo zábran „přiznat svůj původ“. Nuže, jaký je to znak? Co je charakteristikou této velké rodiny? Náš Pán Ježíš Kristus dává odpověď. Říká nám, že „*moudrost je ospravedlněna všemi svými dětmi*“ (Luk. 7,35; Mat. 11,19). Všechny děti Moudrosti ode dnů Abela až do přítomné chvíle se vyznačovaly tímto velkým rodinným znakem. Není zde ani jedna výjimka. Všechny Boží děti – všichni synové moudrosti vždy v nějakém stupni zjevovali tento mravní rys – ospravedlňovali Boha.

Nechť to čtenář zváží. Možná, že shledá nesnadným porozumět, co je míněno ospravedlňováním Boha. Ale věříme, že jeden či dva oddíly ze Svatého Písma to objasní. V Lukáš 7 čteme, že „*všechnen lid, který ho slyšel, i celníci, uznali Boha za spravedlivého tím, že se dali pokřtít Janovým křtem. Farizeové a zákoníci odmítli Boží radu pro sebe, když se nedali od něho pokřtít*“ (verše 29 a 30). Zde máme dva rody ukázány jakoby tváří v tvář. Celníci ospravedlňovali Boha a odsuzovali sami sebe. Farizeové ospravedlňovali sebe a odsuzovali Boha. Jedni se podrobili Janovu křtu – křtu pokání. Druzí odmítli křest – odmítli činit pokání – odmítli se pokorit a odsoudit se.

Zde máme dvě velké třídy, na které se dělí celá lidská rodina ode dnů Abela a Kaina až do dnešního dne; a zde také máme ten nejjednodušší možný test, kterým můžeme zkusit svůj „původ“. Zaujali jsme místo sebeodsouzení? Sklonili jsme se před Bohem v pravé lítosti? To je ospravedlňování Boha. Ty dvě věci jdou spolu – ano, jsou jedno a to samé. Člověk, který odsuzuje sám sebe, ospravedlňuje Boha. A člověk, který ospravedlňuje Boha, odsuzuje sebe. Na druhé straně člověk, který ospravedlňuje sebe, odsuzuje Boha. A člověk, který odsuzuje Boha, ospravedlňuje sebe.

Tak tomu je v každém případě. A všimněme si, že v té chvíli, kdy my zaujmem postoj pokání a sebeodsouzení, Bůh zaujme postoj Ospravedlňujícího. Bůh vždy ospravedlňuje ty, kteří se sami odsuzují. Všechny Jeho děti Ho ospravedlňují a On ospravedlňuje všechny Svě děti. Ve chvíli, kdy David řekl: „*Zhřešil jsem Hospodinu,*“ odpověď zní: „*Hospodin přenesl hřích tvůj.*“ Božské odpuštění následuje s velikou rychlostí po lidském vyznání.

Z toho vyplývá, že nemůže být nic pošetilejšího, než když se někdo sám ospravedlňuje. Neboť Bůh musí být ospravedlněn ve Svých slovech a zvítězit, když je souzen. (Srovnej s Žalmem 51,6; Řím. 3,4.) Bůh musí mít na konci rozhodující slovo, a potom všechno sebeospravedlňování bude viděno ve

správném světle. Nejmundřejší věcí je proto odsoudit se sám. To je to, co dělají všechny děti Moudrosti. Nic není více charakterizující pro pravé členy rodiny Moudrosti než zvyk a duch sebeodsuzování. Zatím co na druhé straně nic tolik nevyznačuje ty, kteří nejsou z této rodiny, než duch ospravedlňování sebe samých.

Tyto věci jsou hodné naší vážné pozornosti. Přirozenost chce dávat vinu komukoli a čemukoli, jen ne sobě. Ale kde působí milost, tam je vždy ochota odsoudit se sám a zaujmout nízké místo. To je pravé tajemství požehnaní a pokoje. Všechny Boží děti stály na této požehnané půdě, ukazovaly tento milý mravní rys a dosáhly tohoto velkého výsledku. Nemůžeme najít ani jednu výjimku v celé historii šťastné rodiny Moudrosti. A můžeme bezpečně říci, že jestliže čtenář byl veden k tomu, aby si vpravdě a skutečně přiznal, že je ztracený – aby odsoudil sám sebe – aby zaujal místo pravého pokání – že potom je zcela jistě jedním z dětí Moudrosti, a proto může se smělostí a s rozhodností „přiznat (vyhlásit) svůj původ“.

Zdůrazňujeme tento bod hned na začátku. Je nemožné pro kohokoli, aby rozeznal svou „korouhev“ a shromáždil se kolem ní, pokud nemůže přiznat svůj „původ“. Krátce řečeno, je nemožné zaujmout správné postavení na poušti, dokud tu je nějaká nejistota ohledně této velké otázky. Jak mohl nějaký Izraelita ve staré době zaujmout své místo ve shromáždění – jak mohl stát v šiku – jak mohl očekávat, že bude postupovat kupředu v poušti, jestliže nemohl jasně přiznat svůj původ? To bylo nemožné. Stejně tomu je nyní s křesťany. Pokrok v životě na poušti – úspěch v duchovním boji je vyloučen, jestliže tu je nějaká nejistota ohledně duchovního původu. Musíme být schopni říci: „**Víme, že jsme přešli ze smrti do života.**“ (1. J. 3,14) „**Víme, že jsme z Boha.**“ (1. J. 5,19) „**Uvěřili jsme a poznali jsme.**“ (Jan 6,69) – dříve než tu může být nějaký skutečný pokrok v životě a chození křesťana.

Čtenáři, pověz, můžeš vyhlásit svůj původ? Je to pro tebe naprosto vyřešená věc? Máš o tom jasno v hloubi své duše? Jestliže jsi zcela sám s Bohem, je to dokonale urovnaná otázka mezi tebou a Jím? Zkoumej a ujisti se. Nejednej s tou věcí lehkovážně. Nestavěj jen na pouhém vyznání. Neříkej: „Jsem členem té a té církve. Přijímám večeři Páně. Držím takové a takové učení. Byl jsem vychován v náboženství. Žiji slušným životem. Nikomu nedělám nic zlého. Čtu Bibli a modlím se. Mám ve svém domě rodinnou pobožnost. Dávám štědře na věci dobročinnosti a náboženství.“ Všechno to může o tobě

být naprostá pravda, a přece nemusíš mít ani jediný puls života z Boha, jediný paprsek božského světla. Ani jedna z těchto věcí, ani všechny dohromady nemohou být přijaty jako přiznání duchovního původu. Musí tu být svědectví Ducha, že jsi Boží dítě, a toto svědectví vždy doprovází prostá víra v Pána Ježíše Krista. „*Kdo věří v Syna Božího, má svědectví sám v sobě.*“ (1. J. 5,10) V žádném případě to neznamená hledět do vlastního srdce a hledat tam důkazy. Neznamená to stavět na náladách, citech a zkušenostech. Nic takového. Jde o dětskou víru v Krista. Znamená to mít věčný život v Božím Synu. Je to nehynoucí záznam Ducha Svatého. Znamená to vzít Boha za slovo. „*Amen, amen, pravím vám, že kdo slyší mé slovo a věří tomu, který mne poslal, má věčný život a nepřijde na soud, ale přešel ze smrti do života.*“ (J. 5,24)

Toto je jediný správný způsob přiznání tvého původu. A buď si jist, že musíš být schopen ho přiznat, dříve než můžeš „*jít k boji*“. Tím nechceme říci, že nemůžeš bez toho být spasen. Bůh nám pomoz, abychom neřekli něco takového. Věříme, že jsou stovky takových z pravého duchovního Izraele, kteří nejsou schopni přiznat svůj původ. Ale ptáme se: Jsou takoví schopni jít do boje? Jsou to silní váleční mužové? Vůbec ne. Nemohou ani poznat, co to je skutečný konflikt. Naopak, lidé této třídy mylně pokládají své pochybnosti a obavy, svá temná a zamračená období za pravý křesťanský boj. To je velmi vážný omyl. Ale žel, je velmi obvyklý. Stále nacházíme nízký, temný, zákonický stav duše hájený na půdě křesťanského boje, zatímco podle Nového zákona je skutečný křesťanský boj veden v území, kde pochybnosti a obavy jsou neznámé. Teprve když stojíme v jasném denním světle Božího plného spasení – spasení ve vzkříšeném Kristu – můžeme skutečně vstoupit do boje, který nám jako křesťanům je vlastní. Máme snad být na chvíli mít za to, že naše zákonní boje, naše provinilá nevěra, naše zdráhání poddat se Boží spravedlnosti, naše otázky a úvahy mohou být považovány za křesťanský boj? V žádném případě. Všechny tyto věci musejí být považovány za konflikt s Bohem. Přitom křesťanský boj je veden se Satanem. „*Náš boj není proti krvi a tělu, ale proti knížectvu, proti mocnostem, proti vládčům světa této tmy, proti duchovním mocím zla v nebeských místech.*“ (Ef. 6,12)

To je křesťanský boj. Ale může být tento boj veden těmi, kdo ustavičně pochybují, zda jsou nebo nejsou křesťané? Tomu nevěříme. Můžeme si představit nějakého Izraelitu v boji s Amalechem na poušti nebo s Kananejcem v zemi zaslíbení, který přitom není schopen „přiznat svůj původ“ nebo po-

znat svou „korouhev“? To je nemyslitelná věc. Ne, nikoli. Každý člen shromáždění, který byl schopen jít do boje, měl dokonale jasno a byl přesvědčen ohledně těchto dvou bodů. A jistě by nemohl vytáhnout, kdyby tomu tak nebylo.

A když mluvíme o důležitém předmětu křesťanského boje, bude dobře upozornit křesťanského čtenáře na tři oddíly Nového zákona, v nichž máme představeny tři různé charaktery konfliktu, totiž Řím. 7,7-24; Gal. 5,17; Ef. 6,10-17. Jestliže se čtenář bude chtít na chvíli obrátit k uvedeným místům Písma, budeme se snažit ukázat pravý charakter každého z nich.

V Římanům 7,7-24 máme boj probuzené duše, ale ne vysvobozené – znovuzrozené duše pod zákonem. Důkazem, který zde máme před sebou, jsou výroky jako tyto: „*ale vykonávám to, co nechci*“ – „*já, který chci vykonávat to správné*“ – „*mám zalíbení v Božím zákonu podle vnitřního člověka*“. Jen znovuzrozená duše takto může mluvit. Nechtění zlého, **vůle** činit dobré, vnitřní zalíbení v Božím zákonu – všechny tyto věci jsou jasnými známkami nového života – vzácného ovoce nového narození. Žádný neobrácený člověk by nemohl pravdivě užít tato slova.

Na druhé straně to jsou důkazy toho, že v tomto místě Písma máme před sebou duši ne plně osvobozenou, ne v radosti poznaného vysvobození, ne v plném vědomí vítězství, ne v ujištění o vlastnictví duchovní moci. Jasně důkazy toho všeho máme například ve slovech: „*tělesný, prodán pod hřích*“ – „*ne to, co chci, činím, nýbrž to, co nenávidím, to vykonávám*“ – „*Já bídny člověk! Kdo mne zachrání od tohoto těla smrti?*“ Nuže víme, že křesťan není „tělesný“, ale duchovní. Není „prodán pod hřích“, ale je vykoupen z jeho moci. Není „bídny člověk“, který touží po záchraně, ale šťastný člověk, který ví, že je osvobozen. Není bezmocný otrok, neschopný dělat správné věci a vždy nucený dělat zlé. Je to svobodný člověk, obdařený mocí v Duchu Svatém a schopný říci: „**Všechno** mohu v tom, který mne posiluje.“ (Fil. 4,13)

Nemůžeme se zde pokoušet o plný výklad tohoto velmi důležitého místa Písma. Pouze nabízíme několik myšlenek, které mohou pomoci čtenáři, aby pochopil jeho dosah a důležitost. Jsme si plně vědomi toho, že mnoho křesťanů se liší ve výkladu této kapitoly. Někteří popírají, že představuje cvičení probuzené duše. Jiní tvrdí, že vyjadřuje zkušenosti vlastní křesťanovi. Ani jeden z těchto výkladů nemůžeme přijmout. Věříme, že našim zrakům ukazuje zkoušky skutečně znovuzrozené duše, ale duše, která nebyla osvobozena známostí svého spojení se vzkříšeným Kristem a mocí Ducha Svatého.

Sta křesťanů jsou skutečně pod touto sedmou kapitolou Římanům. Ale jejich vlastní místo je v osmé kapitole. Pokud se týká jejich zkušeností, jsou pod zákonem. Nevědí o sobě, že jsou zapečetěni Duchem Svatým. Nevlastní plné vítězství ve vzkříšeném a oslaveném Kristu. Mají pochybnosti a obavy a jsou vždy nakloněni zvolat: „*Já bídny člověk! Kdo mne zachrání od tohoto těla smrti?*“ Ale cožpak křesťan není vysvobozen? Cožpak není zachráněn? Cožpak není přijat v tom Milovaném? Není snad zapečetěn oním Duchem Svatým zaslíbení? Není spojen s Kristem? Nemá toto všechno znát, těšit se z toho a vyznávat to? Bezpochyby. Nuže, pak už není, pokud se týká jeho postavení, v sedmé kapitole Římanům. Jeho výsadou je zpívat píseň vítězství na nebeské straně prázdného Ježíšova hrobu a chodit ve svaté svobodě, kterou Kristus Svůj lid osvobozuje. Sedmá kapitola Římanům není vůbec svoboda, ale otroctví, kromě samého závěru, kde duše je schopna říci: „*Děkuji Bohu.*“ Bezpochyby může být velmi užitečným cvičením projít vším tím, co zde je podrobně popsáno s takovou obdivuhodnou živostí a mocí. Kromě toho musíme říci, že mnohem více dáváme přednost tomu, být čestně v sedmé kapitole Římanům, než být klamně v osmé kapitole. Ale to vše ponechává naprosto nedotčenou otázku ohledně správného použití této hluboce zajímavé částí Písma.

Nyní se na chvíli podíváme na konflikt v Gal. 5,17. Budeme tento oddíl citovat: „*Tělo žádá proti Duchu a Duch proti tělu; tyto věci ale stojí proti sobě, abyste nedělali to, co chcete.*“ Tento oddíl je často citován jako vysvětlení ustavičných **porážek**, zatím co ve skutečnosti obsahuje tajemství ustavičného **vítězství**. V 16. verši čteme: „*Říkám ale: Chodte v Duchu a žádost těla nevykonáte.*“ To činí vše tak jasným. Přítomnost Ducha Svatého zajišťuje sílu. Jsme ujišťováni, že Bůh je silnější než „tělo“, a proto kde je v konfliktu On, je vítězství zajištěno. A buď pečlivě vzato v potaz, že Gal. 5,17 nemluví o konfliktu mezi dvěma přirozenostmi, staré a nové, ale mezi Duchem Svatým a tělem. To je důvod, proč je dodáno: „*Abyste nedělali to, co chcete.*“ Kdyby v nás nepřebýval Duch Svatý, jistě bychom naplnili žádost těla. Ale protože On je v nás, aby vedl boj, už nejsme nuceni dělat zlé, ale jsme schopni dělat správné věci.

Nuže, to přesně vyznačuje rozdíl mezi Řím. 7,14.15 a Gal. 5,17. V tom prvním máme novou přirozenost, ale ne sílu přebývajícího Ducha. V tom druhém máme nejen novou přirozenost, ale také moc Ducha Svatého. Stále musíme mít na mysli, že nová přirozenost ve věřícím je závislá. Je závislá na Duchu, pokud jde o sílu, a na Slovu, pokud jde o vedení. Ale je jasné, že tam,

kde je Bůh Duch Svatý, tam musí být síla. Může být zarmucován a mohou Mu být kladeny zábrany. Ale Gal. 5,16 jasně učí, že chodíme-li v Duchu, budeme mít zajištěno ustavičné vítězství nad tělem. Proto by skutečně bylo velmi vážným omylem citovat Gal. 5,17 jako důvod pro nízké a tělesné chození. Učení tohoto místa je určeno k tomu, aby dalo vzniknout opaku.

A nyní slovo k Ef. 6,10-17. Zde máme konflikt mezi křesťanem a zlými duchy v nebeských místech. Církev patří nebi a stále by měla zachovávat nebeské chození a jednání. Naším ustavičným cílem by mělo být zachovávání našeho nebeského postavení – abychom kladli svou nohu pevně na své nebeské dědictví a drželi ji tam. Tomu se ďábel snaží zabránit vším možným způsobem, a proto tu je boj. Proto také tu je „*celá Boží zbroj*“, pomocí níž jedině můžeme obstát proti našemu mocnému duchovnímu nepříteli.

Není naším úmyslem prodlévat u zbroje, poněvadž jsme pouze vedli čtenářovu pozornost k výše uvedeným třem místům Písma, aby měl předmět konfliktu – boje, ve všech jeho fázích před svojí myslí ve spojení s řádky ve 4. Mojžíšově knize. Nic nemůže být zajímavějšího; nic nemůže předčít důležitost toho, abychom měli jasno ohledně pravé povahy a důvodu křesťanského boje. Jestliže vyjdeme, abychom bojovali, a nebudeme vědět, o čem ten boj je, a budeme ve stavu nejistoty, zda náš „původ“ je v pořádku, mnoho toho proti nepříteli nepořídíme.

Ale jak už bylo poznamenáno, byla tu ještě jiná věc, stejně tak důležitá pro bojovníka jako jasné přiznání jeho původu, a tou bylo jasné rozeznání jeho korouhve. Ty dvě věci byly podstatné pro procházení pouští a boje v ní. Nadto byly neoddělitelné. Jestliže někdo neznal svůj původ, nemohl rozeznat svou korouhev, a tak by vše bylo ponořeno do beznadějného zmatku. Místo aby drželi šik a šli stále vpřed, pletli by se jeden druhému a šlapali jeden po druhém. Každý musel znát své místo a zachovávat je – musel znát svou korouhev a zůstat u ní. Tak se hýbali kupředu společně. Takovým způsobem bylo dosahováno pokroku, bylo konáno dílo a veden boj. Benjaminský měl své místo a Efraimský měl svoje a neměl druhému ani vadit, ani mu křížit cestu. Tak tomu bylo se všemi pokoleními v táboře Božího Izraele. Každý měl svůj původ a každý měl své místo. A ani jedno, ani druhé nebylo podle jejich vlastních myšlenek. Vše bylo od Boha. On dal původ a On určil korouhev. Ani nebylo třeba srovnávat se s druhým, ani tu nebyl důvod k žárlivosti jednoho vůči druhému. Každý měl vyplňovat své místo a konat svou práci; a bylo tam dost práce a dost místa pro všechny. Byla tu největší možná

rozmanitost, a přece nejdokonalejší jednota. „*Synové Izraelští klásti se budou jeden každý pod korouhví svou, při praporci domu otců svých.*“ (4. M. 2,2) „*I učinili synové Izraelští všecko, jak přikázal Hospodin Mojžíšovi, tak rozbíjeli stany při korouhvích svých, a tak táhli jeden každý po čeledech svých a po domech otců svých.*“ (4. M. 2,34)

Takto se v táboře ve staré době, stejně jako v Církvi nyní, učíme, že „*Bůh není Bůh nepořádku*“. Nic nemohlo být výtečněji uspořádáno než ta čtyři ležení, každé o třech pokoleních, tvořící dokonalý čtverec, kde každá strana čtverce ukazovala zvláštní korouhev. „*Synové Izraelští klásti se budou jeden každý pod korouhví svou, při praporci domu otců svých; vůkol stánku úmluvy opodál klásti se budou.*“ Bůh izraelského vojska věděl, jak velet Svým vojskům. Bylo by velkým omylem myslet si, že Boží bojovníci nebyli řízeni podle nejdokonalejšího systému vojenské taktiky. Můžeme se chlubit svým pokrokem v umění a vědě a můžeme se domnívat, že vojsko Izraele představovalo obraz hrubého nepořádku a divokého zmatku ve srovnání s tím, co můžeme vidět v současné době. Ale to by byla lichá domněnka. Můžeme být ujištěni, že tábor Izraele byl spořádán a zařízen nejdokonalejším způsobem z toho nejprostšího a nejpádnějšího ze všech důvodů, totiž proto, že byl řízen a vybaven Boží rukou. Jakmile si můžeme být jisti, že něco činí Bůh, můžeme s největší důvěrou soudit, že to je uděláno dokonale.

To je velmi prostý, ale velmi požehnaný princip. Nebude samozřejmě uspokojovat nevěřícího a pochybovače. Ovšem co by je uspokojilo? Oblastí a hlavní činností pochybovače je, aby o všem pochyboval, aby ničemu nevěřil. Měří všechno svým vlastním standardem a zavrhuje vše, co se neshoduje s jeho vlastními názory. Stanoví s obdivuhodným klidem své vlastní předpoklady, a potom pokračuje, aby činil své vlastní závěry. Ale jestliže jeho předpoklady jsou chybné, závěry musejí být rovněž chybné. A neproměnným průvodním znakem předpokladů všech skeptiků, racionalistů a nevěřících je, že **vždy vynechávají Boha**; a proto všechny jejich závěry musejí být osudně chybné. Na druhé straně pokorný věřící začíná s tímto velkým prvním principem, že **Bůh je**. A nejenom že je, ale že má co činit se všemi Svými stvořeními, že se zajímá o záležitosti lidí a zabývá se jimi.

Jaká je to útěcha pro křesťana! Ale nevěra to vše nechce dovolit. Uvádět do něčeho Boha znamená převracet všechny úvahy skeptika, neboť ty jsou založeny na naprostém vyloučení Boha.

Ale my nepíšeme, abychom čelili nevěřícím, nýbrž pro vzdělání věřících. A přece je občas dobré upozornit na naprostou prohnílost celého systému nevěry. A jistě žádným jiným způsobem to nemůže být jasněji a důrazněji ukázáno, než skutečností, že zcela spočívá na vyloučení Boha. Když tuto skutečnost uchopíme, celý systém se rozdrobí v prach u našich nohou. Jestliže věříme, že Bůh je, pak jistě na vše musí být pohlíženo ve vztahu k Němu. Musíme se na všechno dívat z Jeho hlediska. A to není ještě všechno. Jestliže věříme, že Bůh je, pak musíme vidět, že člověk Ho nemůže posuzovat. Bůh musí být soudcem ohledně správného a špatného, toho, co je a co není Jeho hodné. To platí i ve vztahu k Božímu slovu: Jestliže je pravda, že Bůh je a že k nám mluvil, dal nám zjevení, pak jistě toto zjevení nemá být posuzováno lidským rozumem. Je nad a mimo každý takový soud. Jen pomyslete na poměrování Božího slova pravidly lidských výpočtů! A přece právě to bylo činěno v našich dnech s požehnanou 4. Mojžíšovou knihou, jíž se nyní zabýváme a v níž budeme pokračovat s ponecháním nevěry a jejích výpočtů stranou.

Cítíme, že je velmi potřebné, abychom v našich poznámkách a úvahách o této knize, stejně jako o každé jiné knize, připomínali dvě věci: předně **knihu**, za druhé **duši**: knihu a její obsah; duši a její potřeby. Je tu nebezpečí, že se budeme tak zaměstnávat s knihou, že zapomeneme na duši. A na druhé straně tu je nebezpečí, že budeme tak plně zaujati tím druhým, že na to první zapomeneme. Obojí tu musí být. A můžeme říci, že to, co tvoří účinnou službu, ať písemnou nebo ústní, je správné vyvážení těchto dvou věcí. Jsou někteří služebníci, kteří studují Slovo velmi pilně a snad i velmi hluboce. Jsou dobře zběhlí v biblické známosti; hluboce pili ze studnice inspirace. To vše má krajní důležitost, má to velmi vysokou cenu. Služba bez toho by byla neplodnou. Jestliže někdo pilně a s modlitbou nestuduje Bibli, bude mít málo toho, co by dal svým posluchačům; v každém případě málo toho, co je hodné podržení. Takoví služebníci slovem musejí kopat sami pro sebe, a „kopat hluboko“.

Ale pak musí být brána v úvahu **duše** – cítěn její stav a vycházeno vstříc jejím potřebám. Jestliže je toto puštěno ze zřetele, službě bude chybět ostrost, pronikavost a síla. Bude neúčinná a neplodná. Krátce řečeno, ty dvě věci musejí být kombinovány a správně vyváženy. Ten, kdo pouze studuje **knihu**, nebude praktický. Ten, kdo pouze studuje **duši**, bude nevystrojený. Ten, kdo náležitě studuje **obojí**, bude dobrým služebníkem Ježíše Krista.

Nuže, přejeme si, abychom ve své míře tímto byli čtenáři. A proto když v jeho společnosti procházíme tuto obdivuhodnou knihu, která leží otevřená před námi, chceme se nejen snažit ukázat její mravní krásy a odkrýt její svatá naučení, ale cítíme se také vázáni povinností příležitostně položit otázku jemu nebo jí ohledně toho, jak dalece jsou tato naučení přijata a ony krásy oceněny. Věříme, že čtenář proti tomu nebude nic namítat, a proto dříve, než uzavřeme tento první oddíl, chtěli bychom se ho zeptat na dvě nebo tři věci, které se oddílu týkají.

Předně tedy, milý příteli: Máš jasno a jsi upevněn ohledně svého „původu“? Je to skončená věc, že jsi na straně Pána? Udělej to, prosíme tě, nenech tuto velkou otázku nevyřešenou. Ptali jsme se na to předtím a ptáme se opět. Víš – můžeš přiznat svůj duchovní původ? Pro Božího bojovníka to je ta první věc. Nemá žádný smysl myslet na vstup do bojujícího vojska, dokud nejsi upevněn v tomto bodě. Neříkáme, že člověk nemůže být bez toho spasen. Ta myšlenka buď vzdálena. Ale nemůže zaujmout postavení jako bojovný muž. Nemůže bojovat se světem, tělem a ďáblem, dokud je naplněn pochybnostmi a obavami ohledně toho, zda patří k pravému duchovnímu kmeni. Má-li tu být nějaký pokrok, má-li tu být ono rozhodnutí, které je tak podstatné pro duchovního bojovníka, musíme být schopni říci: *„Víme, že jsme přešli ze smrti do života.“* – *„Víme, že jsme z Boha.“*

To je správná řeč muže bojovníka. Ani jeden z toho velkého vojska, které tábořilo *„vůkol stánku úmluvy opodál“* by nerozuměl takové věci, jako je pochybnost nebo stín pochybnosti ohledně **jeho vlastního původu**. Bezpochyby by se usmál, kdyby se ho někdo zeptal na tento předmět. Každý z těch šesti set tisíců věděl, odkud pochází, a proto také, kde je jeho stanoviště. A tak tomu je s Božím bojujícím vojskem nyní. Každý jeho člen bude potřebovat mít naprosto jasnou důvěru týkající se jeho vztahů, jinak nebude schopný obstát v boji.

A potom pokud jde o „korouhev“. Co to je? Je to učení? Nikoli. Je to teologický systém? Nikoli. Je to církevní řád? Ne. Je to systém ustanovení, bohoslužebných úkonů nebo ceremonií? Nic takového. Boží bojovníci nebojují pod takovou korouhví. Jaká je korouhev Božího vojska? Slyšme a pamatujme si to: Je to Kristus. Toto je ta jediná Boží korouhev a jediná korouhev oněch bojovníků, kteří táboří v této poušti světa, aby vedli boj s vojsky zla a bojovali bitvy Pána. **Kristus** je korouhví pro všechno. Mít nějakou jinou by

nás jen činilo nevhodnými pro onen duchovní boj, ke kterému jsme povoláni. Co máme jako **křesťané** společného se zápolením o nějaký systém teologie nebo organizaci církve? Jakou cenu mají v našem ocenění ustanovení, ceremonie nebo dodržování obřadů? Máme jít bojovat pod takovými korouhvemi? Bůh nás zachovej! Naši teologií je Bible. Naší církevní organizací je to jedno Tělo, utvářené přítomností Ducha Svatého a spojené s živou a vyvýšenou Hlavou v nebi. Bojovat za něco menšího, než jsou tyto věci, je naprosto pod úrovní opravdového duchovního bojovníka.

Žel, že tak mnozí, kdo vyznávají, že náleží k Boží církvi, zapomněli na svou vlastní korouhev a bojují pod jinou korouhví. Můžeme být ujištěni, že to přivodí slabost, falšuje svědectví a brání pokroku. Chceme-li obstát v den bitvy, nesmíme uznávat žádnou jinou korouhev, než Krista a Jeho Slovo – živé a napsané Slovo. Zde leží naše bezpečnost tváří v tvář všem našim duchovním nepřátelům. Čím více Ineme ke Kristu a **jen** k Němu, tím budeme silnější a bezpečnější. Mít Jeho jako dokonalé přikrytí našich očí – držet se blíže Jemu – pevně po Jeho boku, to je naše velká mravní ochrana. *„I budou se klásti synové Izraelští jeden každý v ležení svém a jeden každý pod praporcem svým a po houfech svých.“*

Kéž by tomu tak bylo ve všem vojsku Boží Církve. Kéž by vše bylo dáno stranou pro Krista. Kéž by On byl dost pro naše srdce. Když sledujeme svůj „původ“ k Němu, kéž Jeho jméno je vepsáno na „korouhvi“, kolem níž táboříme v této poušti, již procházíme směrem k našemu věčnému odpočinku nahore! Čtenáři, hled, prosím, aby tu na tvé korouhvi nebylo napsáno ani písmenko kromě jména Ježíše Krista – toho jména, které je nad každé jméno a které bude ještě vyvýšeno provždy v celém Božím vesmíru.

4. Mojžíšova 3-4

Jaký krásný to byl pohled na tábor Izraele v té rozsáhlé, bezútěšné poušti. Jaký pohled pro anděly, lidi i démony! Boží oko na něm vždy spočívalo. Tam byla Jeho přítomnost. Přebýval uprostřed Svého bojujícího lidu. Tam našel Svůj příbytek. Nenašel, ani nemohl nalézt Své přebývání uprostřed nádhery Egypta, Asýrie nebo Babylonu. Tyto národy bezpochyby nabízely mnohé, co bylo přitažlivé pro oko přirozenosti. Byly u nich pěstovány vědy a umění. Civilizace dosáhla mezi těmi starými národy mnohem vyššího bodu, než my v dnešní době jsme ochotni připustit. Zjemnělost a luxus tam byly pravděpodobně v tak velkém stupni a rozsahu jako mezi těmi, kdo mají velmi vysoké nároky.

Ale je třeba mít na paměti, že Hospodin nebyl mezi těmito národy znám. Jeho jméno jim nikdy nebylo zjeveno. Nebydlel v jejich středu. Je pravda, že tu byly tisíce svědectví o Jeho stvořitelské moci. A kromě toho nad nimi byla Jeho nadřazená prozřetelnost. Dával jim déšť a úrodné časy, naplňoval jejich srdce pokrmem a radostí. Den za dnem a rok po roce je zahrnoval požehnáními a dobrými dary Své štědré ruky. Jeho déšť zúrodněval jejich pole, Jeho sluneční paprsky činily radost jejich srdci. Ale oni Ho neznali a nestarali se o Něho. Tam nebylo Jeho přebývání. Ani jeden z oněch národů nemohl říci: *„Síla má a píseň jest Hospodin, neboť vysvobodil mne. On jest Bůh můj silný, proto stánek /obydlí/ vzdělám jemu; on jest Bůh otce mého, protož vyvyšovati ho budu.“* (2. M. 15,2)

Hospodin našel Svůj příbytek uprostřed Svého vykoupeného lidu a nikde jinde. Vykoupení je nutným základem Božího přebývání mezi lidmi. Kromě vykoupení se mohla Boží přítomnost pro člověka ukázat jen jako zničující; ale když došlo k vykoupení, tato přítomnost zajišťuje člověku nejvyšší výsady a nejjasnější slávu.

Bůh bydlel uprostřed Svého lidu Izraele. Sestoupil z nebe nejenom proto, aby jej vykoupil z egyptské země, nýbrž aby byl jejich cestujícím průvodcem pouští. Jaká to myšlenka! Nejvyšší Bůh zaujme Svůj příbytek na písku pouště a v samém středu Svého vykoupeného shromáždění! Vskutku, v celém širokém světě nebylo nic takového jako zde. Bylo tu vojsko šesti set tisíc mužů kromě žen a dětí v pusté poušti, kde nebyl ani lísteček trávy, ani kapka vody – žádný viditelný zdroj existence. Jak měli být syceni? Byl tam Bůh! Jak měli

být udržováni v pořádku? Byl tam Bůh! Jak měli najít cestu v bezútesné poušti, kde nebyly cesty? Byl tam Bůh!

Jedním slovem, Boží přítomnost zajišťovala vše. Nevěra mohla říci: „Cože? Tři miliony lidí mají být syceny ze vzduchu? Kdo měl na starosti zásobování? Byly zde stovky vojenských skladů? Kde byla zavazadla? Kdo měl opatřovat oděv?“ Odpovědět může jen víra, a její odpověď je prostá, krátká a rozhodná: „Byl tam Bůh!“ A to bylo naprosto dostačující. V této jedné větě je obsaženo vše. V počtech víry je Bůh jedinou význačnou položkou, a když máte Jeho, můžete přidat číslic, kolik chcete. Jestliže všechny vaše zdroje jsou v živém Bohu, přestává to být otázkou vaší potřeby a obrací se to v otázku Jeho dostatečnosti.

Co bylo šest set tisíc pěších mužů pro všemohoucího Boha? Co pro Něho byly různé potřeby jejich žen a dětí? Podle lidského ocenění se mohou tyto věci zdát přemáhající. Anglie právě vyslala deset tisíc vojáků do Habeše.¹ Ale pomysli jen na obrovské výdaje a práci. Mysli na počet transportů nutných pro dodávání zásob a dalších potřeb té malé armády. Ale představ si armádu, rozsahem šedesátinásobnou, spolu s ženami a dětmi. Udělej si představu o tomto velkém vojsku, když se vydává na pochod, který se měl rozšířit na dobu čtyřiceti let, „*pouští velkou a hroznou*“, v níž nebylo ani obilí, ani tráva, ani prameny vod. Jak měli být udržováni naživu? Neměli s sebou zásoby – neuzavřeli smlouvy se spřátelenými národy, že budou dodávat zásoby – nebyly vyslány žádné transporty, aby se s nimi setkaly v určitých bodech na jejich cestě – krátce řečeno: ani jeden viditelný zdroj dodávek – nic, co by přirozenost mohla považovat za jsoucí k dispozici.

To vše je hodné zvážení. Ale musíme to zvažovat v Boží přítomnosti. Nemá vůbec žádnou cenu užít rozum, sednout si a snažit se vyřešit tento veliký problém lidskými výpočty. Ne, čtenáři. Jen víra ho může vyřešit, a nadto jen Slovem živého Boha. Zde spočívá vzácné řešení. Uveď do věci Boha a nebudeš potřebovat další činitele, abys získal odpověď. Vynechej Ho, a čím více napneš svůj rozum a čím hlubší budou tvé výpočty, tím beznadějnější musí být tvá zmatenost.

Takto víra řeší tu otázku. Bůh byl uprostřed Svého lidu. Byl tam ve vší plnosti Své milosti a milosrdenství – byl tam se Svou dokonalou známostí potřeb

¹ Kniha byla napsána v 19. století.

Svého lidu a obtíží jejich cesty – byl tam ve Svě všemohoucí síle a s nezměrnými zdroji pomoci, aby vyšel vstříc těmto těžkostem a tišil tyto potřeby. A tak plně vstoupil do všech těchto věcí, že v závěru jejich dlouhého putování pouští se mohl obracet k jejich srdcím následujícími dojemnými slovy: „*Neboť Hospodin Bůh tvůj požeňnal tobě při všeliké práci rukou tvých a zná, že jdeš přes poušť velikou tuto; již čtyřiceti let Hospodin Bůh tvůj byl s tebou, aniž jsi měl v čem nedostatku.*“ (5. M. 2,7) A opět: „*Roucho tvé nezvetšelo na tobě a noha tvá se neodhnětla již od čtyřiceti let.*“ (5. M. 8,4)

Nuže, ve všech těchto věcech byl tábor Izraele předobraz – živý, výstižný předobraz. Předobraz čeho? Předobraz Boží Církve, procházející tímto světem. Svědectví Písma je v tomto bodě tak zřetelné, že neponechává místo ani potřebu pro působení představivosti. „*Tyto všechny věci se jim staly jako příklady pro nás a jsou zapsány pro naše napomenutí, na které přišlo skončení věku.*“ (1. Kor. 10,11)

Proto se smíme přiblížit a s velkým zájmem hledět na obdivuhodnou podívanou a snažit se nabrat vzácná naučení, která tak vynikajícím způsobem podává. A jaká to jsou naučení! Kdo je schopen je náležitě ocenit? Podívá se na tajemný tábor v poušti, skládající se, jak jsme řekli, z válečníků, dělníků a velebitelů! Jaké oddělení od všech národů světa! Jaká krajní bezmocnost! Jak je vystaven nebezpečím! Jaká absolutní závislost na Bohu! Neměli nic – nemohli nic – nic nemohli vědět. Neměli ani kousek potravy, ani kapku vody, ale den za dnem to dostávali bezprostředně z Boží ruky. Když se večer ukládali k odpočinku, nebyla tu ani částéčka zásob pro zítřek. Nebyl tu sklad, komora, žádný viditelný zdroj dodávek, nic, s čím by přirozenost mohla počítat.

Ale byl tam Bůh, a to dle úsudku víry bylo zcela dost. **Byli naprosto odkázáni na Boha.** To je ta velká skutečnost. Víra neuznává nic za skutečné, nic za pevné, nic za pravé, než jen pravého, živého, věčného Boha. Přirozenost mohla vrhat toužebný pohled na sýpky Egypta a vidět tam něco hmatatelného, něco obsažného. Víra vzhlíží k nebi a nachází tam **všechny své zdroje.**

Tak tomu bylo s táborem v poušti, a tak tomu je s Církví ve světě. Nebyla tam jediná nezbytnost, jediná nečekaná věc, ani jakákoli potřeba jiného druhu, pro kterou by božská přítomnost nebyla naprosto dostatečnou odpovědí. Národy neobřezaných mohly hledět a divit se. Snad v údivu slepé nevěry se mohly tázat, jak může být takové vojsko vyživováno, oblékáno a udržováno v pořádku. Zcela jistě neměli oči, aby viděli, jak tyto věci mohou

být činěny. Neznali Hospodina, Pána, Boha Hebrejců. A proto říkat jim, co On má v úmyslu činit pro to velké shromáždění, by znamenalo jim zbytečně něco vyprávět.

A tak tomu je nyní ve vztahu k Božímu shromáždění v tomto světě, který může být pravdivě nazván mravní pouští. Když se na ně díváme z Božího hlediska, toto shromáždění není ze světa. Je v naprostém oddělení. Je úplně mimo svět, tak jako tábor Izraele byl mimo Egypt. Vody Rudého moře se valily mezi táborem a Egyptem. A hlubší a temnější vody smrti Krista se valí mezi Boží Církví a tímto přítomným zlým světem. Je nemožné učinit si úplnější představu o oddělení. „*Nejsou ze světa,*“ říká náš Pán Ježíš Kristus, „*jako já nejsem ze světa.*“ (Jan 17,14)

A potom, pokud jde o naprostou závislost: Co může být závislejšího než Boží Církev v tomto světě? Nemá nic sama ze sebe. Je postavena doprostřed mravní pouště, hrozná poušť, velké, bezútěšné pouště, v níž doslovně není nic, z čeho může žít. Není tu ani kapka vody, ani kousek vhodné potravy pro Boží Církev, a to ve světě v celém jeho rozsahu.

Tak tomu je také ohledně toho, že je vystavena všem druhům nepřátelských vlivů. To vystavení jim nemůže být větší. Není tu ani jediný přátelský vliv. Vše je proti ní. Ona je uprostřed tohoto světa jako exotická rostlinka náležející cizímu klimatu a je umístěna do sféry, kde půda i atmosféra jsou jí nepřiměřené.

Taková je Boží Církev ve světě – oddělená – závislá – bezbranná věc, naprosto odkázaná na živého Boha. Když se na ni díváme jako na uskutečnění předobrazu tábora na poušti, má to dát velkou živost, sílu a jas našim myšlenkám o Církvi. A není to žádným způsobem něco blouznivého nebo nepřirozeného, když se na ni takto díváme. 1. Kor. 10,11 to jasně spojuje. Máme plné oprávnění říci, že to, co tábor Izraele byl doslovně, to je Církev mravně a duchovně. A dále, že to, co byla poušť doslovně Izraeli, tím je svět mravně a duchovně pro Boží Církev. Poušť byla pro Izrael sférou námahy a nebezpečí, nikoli zásob nebo požitků. A svět je pro Církev sférou námahy a nebezpečí, ne jejích zásob nebo jejích požitků.

Je dobré uchopit tuto skutečnost ve vši její mravní síle. Boží shromáždění ve světě, tak jako „shromáždění v poušti“, je naprosto odkázáno na živého Boha. Mluvíme, to si pamatujeme, z božského stanoviska – o tom, co je Církev v Božích očích. Když se na ni díváme z lidského hlediska – když ji vidíme takovou, jaká je, v jejím skutečném praktickém stavu, je to, že, zcela jiná

věc. Nyní se zabýváme pouze normální, pravou, božskou myšlenkou o Božím shromáždění v tomto světě.

A nesmí být ani na chvíli zapomenuto, že tak skutečně, jako za staré doby byl tábor v poušti – shromáždění v poušti – tak skutečně je Boží Církev, tělo Krista, ve světě nyní. Národy světa bezpochyby věděly málo o onom shromáždění a ještě méně se o ně za starých časů staraly; ale to neoslabovalo tu velkou živou skutečnost, ani se jí to nedotýkalo. Tak nyní lidé světa málo vědí a ještě méně se starají o Boží shromáždění – tělo Krista; ale to se žádným způsobem nedotýká té velké živé pravdy, že tu ve světě **existuje** taková věc, a že tu **vždy byla** od chvíle, kdy Duch Svatý sestoupil v den Letnic. Je pravda, že shromáždění za staré doby mělo své těžkosti, své boje, svá trápení, svá pokušení, sváry, neshody – své vnitřní otřesy – své nesčetné a rozmanité potíže, které stále vyžadovaly rozličné zdroje pomoci, které byly v Bohu – vzácné služby proroka, kněze a krále, které Bůh opatřil. Neboť jak víme, Mojžíš byl jako „*král v Ješurunu*“ a jako prorok vzbuzený Bohem; a byl tam Aron, aby vykonával kněžské funkce.

Ale přes všechny tyto věci, které jsme jmenovali – přes slabost, selhání, hřích, vzpuru, svár – přece tu byla pozoruhodná skutečnost, již museli vzít na vědomí lidé, ďáblové a andělé, totiž velké shromáždění, čítající něco kolem tří milionů lidí (podle obvyklého způsobu počítání) cestujících pouští, naprosto závislých na neviditelném rameni, vedených a obstarávaných věčným Bohem, jehož oči se ani na moment neodvracely od toho tajemného předobrazného vojska. Ano, On bydlel v jejich středu a nikdy je neopustil ve vší jejich nevěře, jejich zapomnětlivosti, jejich nevděčnosti a vzpouře. Bůh tam byl, aby je sytil a vedl, aby je střežil a udržoval dnem i nocí. Sytil je chlebem z nebe, den za dnem; a vyvedl jim vodu z tvrdé skály.

To jistě byla úžasná skutečnost – hluboké tajemství. Bůh měl shromáždění v poušti – mimo národy kolem, oddělené pro Sebe. Národy světa snad nic nevěděly, o nic se nestaraly, vůbec nepřemýšlely o tomto shromáždění. Je jisté, že poušť neskýtala nic z potravy nebo osvěžení. Byli tam hadi a škorpioni – byly tam léčky a nebezpečí – vyprahlost, bída a zpuštění. Ale bylo tam ono obdivuhodné shromáždění, udržované způsobem, který děsil a mátl lidský rozum.

A pamatuj, čtenáři, že toto byl předobraz. Předobraz čeho? Předobraz něčeho, co existuje už více než osmnáct století. Existuje to stále a bude to existovat až do chvíle, kdy Pán Kristus povstane ze Svého přítomného postavení

a sestoupí do vzduchu. Jedním slovem, je to předobraz Boží Církve ve světě. Jak je důležité znát tuto skutečnost! Jak je to smutné, že byla puštěna ze zřetele! Jak málo jí je rozuměno i nyní! A přece každý křesťan je vážně odpovědný, aby ji uznával a prakticky uskutečňoval. Není možné tomu uniknout. Je pravda, že tu v tomto světě je v tuto chvíli něco, co odpovídá táboru v poušti? Ano, vskutku; je tu skutečně Církev v poušti. Je tu shromáždění, které prochází tímto světem, jako doslovně procházel Izrael skutečnou pouští. A nadto je svět mravně a duchovně Církvi tím, čím byla poušť doslovně a prakticky Izraeli za staré doby. Izrael nenalezl v poušti prameny. A Boží Církev by neměla nacházet zdroje ve světě. Jestliže to činí, prokazuje nevěru vůči svému Pánu. Izrael nebyl původem z pouště, ale procházel jí; a Boží Církev není ze světa, ale prochází jím.

Jestliže to čtenář zcela přijme, ukáže mu to místo úplného oddělení, jež náleží Boží Církvi jako celku a každému jejímu údu. Církev, **tak jak ji vidí Bůh**, se tak naprosto odlišuje od tohoto přítomného světa, jako se tábor Izraele odlišoval od okolní pouště. Je tak málo společného mezi Církví a světem, jak bylo mezi Izraelem a pískem pouště. Nejkrásnější atrakce a okouzující krásy světa jsou Boží Církvi tím, čím byli hadi a škorpioni a deset tisíc dalších nebezpečí pouště Izraeli.

Takové je božské pojetí Církve; a tímto pojetím se nyní zabýváme. Žel, jak jiné je to, co si samo říká Církev! Ale my bychom chtěli, aby se čtenář nyní zabýval tou prvou věcí. Chceme, aby se sám vírou postavil na Boží stanovisko a odtud se díval na Církev. Jen když to takto učiní, může mít jakýsi správný pojem o tom, co je Církev, nebo o své vlastní osobní odpovědnosti vzhledem k ní. Bůh **má** Církev ve světě. **Je** tu nyní na zemi tělo, ve kterém přebývá Bůh Duch, a které je spojeno s Kristem – Hlavou. Tato Církev – toto tělo – se skládá ze všech těch, kdo skutečně věří v Božího Syna a kdo jsou spojeni velkou skutečností přítomnosti Ducha Svatého.

A budiž poznamenáno, že toto není věc názoru – nějaká věc, kterou můžeme vzít nebo nechat ležet podle libosti. Je to božská skutečnost. Je to velká pravda, ať chceme slyšet, nebo to chceme pominout. Církev je existující věc a my, jsme-li věřící, k ní patříme. Nemůžeme se tomu vyhnout. Nemůžeme to zamítnout. Jsme nyní ve vztahu – pokřtěni do ní skrze Ducha Svatého. To je tak skutečná a pozitivní věc, jako je narození dítěte do rodiny. K narození došlo, je utvořena příbuznost a my ji jen musíme uznat a chodit v pocitu o tom den za dnem. V té chvíli, kdy se duše narodí znovu – narodí

se shůry a je zapečetěna Duchem Svatým – je začleněna do Kristova těla. Už se na sebe nemůže dívat jako na osamoceného jedince – jako na nezávislého člověka – izolovanou částčku. Je údem těla, tak jako ruka nebo noha jsou údy lidského těla. Je údem těla a nemůže, skutečně a pravdivě, být údem něčeho jiného. Jak může být má paže údem těla někoho jiného? A na témž principu se můžeme ptát: Jak může být úd Kristova těla údem nějakého jiného těla?

Jaká slavná pravda to je vzhledem k Boží Církvi – naplnění předobrazu táboru v poušti, „*shromáždění v poušti*“! Jaká skutečnost, jíž máme být ovládnáni! Boží Církev tu je, uprostřed vši zkázy a ztroskotání, svárů a neshod, zmatků a rozdělení, sekt a stran. To je jistě velmi vzácná pravda. A nejenom to je velmi vzácné, je to také velmi praktické a utvářející. Jsme tak zavázáni vírou uznávat tuto Církev ve světě, jako Izraelita byl vázán viděním uznávat tábor v poušti. **Byl tu** jeden tábor, jedno shromáždění, a pravý Izraelita k němu náležel. **Je tu** jedna Církev – jedno tělo, a pravý křesťan k němu patří.

Ale jak je toto tělo organizováno? Duchem Svatým, jak je napsáno: „*Skrze jednoho Ducha jsme my všichni pokřtěni v jedno tělo.*“ (1. Kor. 12,13) Jak je udržováno? Svou živou Hlavou skrze Ducha a Slovo, jak je psáno: „*Žádný nikdy těla svého neměl v nenávisti, ale krmí a chová je, jako i Pán církve.*“ (Ef. 5,29) Není to dost? Není Kristus dostatečný? Nepostačuje Duch Svatý? Potřebujeme ještě něco více, než jsou ty různé moci, které jsou obsaženy ve jménu Ježíš? Nejsou dary Věčného Ducha naprosto dostačitelny pro růst a zachovávání Boží Církve? Nezajišťuje skutečnost Boží přítomnosti v Církvi **vše**, co Církev může vůbec potřebovat? Není to postačitelny „pro požadavky každé hodiny“? Víra říká, a říká to s důrazem a rozhodností: „*Ano!*“ Nevěra – lidský rozum, říká: „*Ne, my potřebujeme ještě mnoho dalších věcí.*“ Jaká je naše krátká odpověď? Prostě tato: „*Jestliže Bůh nepostačuje, nevíme, kam bychom se měli obrátit. Nestačí-li jméno Ježíš, nevíme, co dělat. Jestliže Duch Svatý nemůže postačit našim potřebám v obecnství, ve službě a ve velebení, nevíme, co říci.*“

Ale může být řečeno: „*Věci už nejsou takové, jaké byly v době apoštolů. Vyznávající církev zklamala; letniční dary přestaly; zářné dny první lásky Církve pominuly. Proto musíme ve své síle přijmout ty nejlepší prostředky pro organizaci a zachování našich církví.*“ Na to vše odpovídáme: „*Bůh nezklamal.*“

Kristus, Hlava Církve, nezklamal. Duch Svátý nezklamal. Ani písmenko Božího slova nezklamalo.“ To je pravý základ víry. „*Ježíš Kristus je tentýž včera, dnes i navěky.*“ On řekl: „*Aj, já s vámi jsem.*“ Jak dlouho? Ve dnech první lásky? Po dobu apoštolů? Dokud Církev bude věrnou? Nikoli: „*Aj, já s vámi jsem po všechny dny až do skonání věku.*“ (Mat. 28,20) Tak také v dřívější chvíli, když v celém kánonu Písem byla Církev poprvé takto nazvána, máme ona památná slova: „*Na té skále (Synu živého Boha) vzdělám církev svou a brány pekla nepřemohou ji.*“ (Mat. 16,18)

Nuže, otázka zní: „Je ta Církev v této chvíli na zemi?“ Zcela jistě. Že Církev je nyní na této zemi, to je tak pravdivé, jako tu byl tábor v poušti za starých časů. Ano, tak jistě, jako Bůh byl v onom táboru, aby vycházel vstříc každé potřebě, tak jistě je nyní v Církvi, aby přikazoval a řídil vše, jak čteme: „*Jste spolu vzdělávání v příbytek Boží v Duchu.*“ (Ef. 2,22) To je naprosto dostačující. Vše, co potřebujeme, je uchopit se prostou vírou této velké skutečnosti. Jméno Ježíš je tak postačitelné pro všechny potřeby Boží Církve, jako je postačitelné pro spasení duše. Jedno je tak pravdivé jako druhé. „*Kde dva nebo tři jsou shromážděni v mém jménu, tam jsem já uprostřed nich.*“ (Mat. 18,20) Přestala to být pravda? A jestliže ne, není pak Kristova přítomnost zcela dost pro Jeho Církev? Je třeba, abychom se sami dali do plánování a vypracovávání záležitostí v církvi? Ne více než ve věci spasení našich duší. Co říkáme hříšníkovu? Důvěřuj Kristu. Co říkáme vykoupnému? Důvěřuj Kristu. Co říkáme shromáždění svatých, ať jich je málo nebo mnoho? Důvěřujte v Krista. Je tu něco, co On nemůže zařídit? „*Je pro Něho nějaká věc příliš nesnadná?*“ Jsou Jeho poklady darů a milosti vyčerpány? Cožpak On nemůže dávat dary pro službu? Cožpak nemůže dát evangelisty, pastýře a učitele? Nemůže dokonale vyjít vstříc všem rozmanitým potřebám Své Církve v poušti? Jestliže ne, kde jsme my? Co budeme dělat? Kam se obrátíme? Co mělo dělat shromáždění ve staré době? Hledět na Hospodina. Ve všech věcech? Ano, ve všem: ohledně potravy, vody, oděvu, vedení, ochrany – ohledně všeho. Všechny jejich zdroje byly v Něm. Musíme se my obracet na někoho jiného? Nikdy. Náš Pán Ježíš Kristus je plně postačující přes všechna naše selhání a zkázu, naše hříchy a nevěrnosti. On seslal Ducha Svatého, požehnaného Utěšitele, aby přebýval s Jeho lidem a v něm – aby je zformoval v jedno tělo a spojil je s jejich živou Hlavou v nebi. On je moc jednoty, společenství, služby a velebení. Neopustil nás a nikdy nás neopustí. Jen Mu důvěřujme, užívejme Ho a dávejme Mu prostor k jednání. Vyvarujme se pečlivě všeho, co by mohlo vést k tomu, že bychom Ho uhašovali,

činili Mu překážky nebo Ho zarmucovali. Uznávejme Ho v Jeho vlastním místě ve shromáždění a předávejme se ve všech věcech Jeho vedení a autoritě.

Jsme přesvědčeni, že zde leží pravé tajemství moci a požehnání. Popíráme zkázu? Jak bychom mohli? Žel, ta se ukazuje jako skutečnost příliš hmatatelná a do očí bijící, než abychom ji mohli popřít. Snažíme se popřít svůj podíl na zkáze – svou pošetilost a hřích? Kéž Bůh dá, abychom ho cítili hlouběji! Opustíme Jeho, studnici živých vod, a budeme si kopat cisterny, které nedrží vodu? Odvrátíme se od Skály věků a budeme se opírat o nalomenou třtinu své vynalézavosti? Bůh nás ochraň! Spíše buď řečí našich srdcí, když myslíme na jméno Ježíš:

*„Spasení je nalezeno v tomto jménu,
vyléčení pro můj zármutek a žal;
uzdravující balzám pro každou ránu.
Všechno, co jen potřebuji, to je tam.“*

Ale necht' si čtenář nemyslí, že bychom chtěli být i jen málo podporovat církevní domýšlivost. Takovou věc si zcela ošklivíme. Hledíme na ni jako na naprosto zavržení hodnou. Věříme, že nemůžeme zaujmout dostatečně nízké místo. Nízké místo a pokorný duch jsou to jediné, co nám sluší při pohledu na náš společný hřích a hanbu. Vše, co se snažíme zachovávat, je všedostatečnost jména Ježíš pro všechny potřeby Boží Církve za všech dob a za všech okolností. V apoštolské době byla všechna moc v tom jménu. A proč ne nyní? Došlo k nějaké změně u toho slavného jména? Ne, veleben buď Bůh! Nuže, pak ono je dostatečné pro nás v tuto chvíli a vše, co potřebujeme, je plně mu důvěřovat a ukazovat, že takto důvěřujeme, naprostým vyloučením každého jiného základu důvěry, a vycházet se smělym rozhodnutím k tomu nesrovnatelnému a vzácnému jménu. On, velebeno buď Jeho jméno, sestoupil k tomu nejmenšímu shromáždění – k tomu nejmenšímu množství, poněvadž řekl: „*Kde **dva** nebo **tři** jsou shromážděni k mému jménu, tu jsem já uprostřed nich.*“ Platí to stále? Ztratilo to snad svou moc? Už to neplatí? Kde to bylo odvoláno?

Křesťanský čtenáři, vyzýváme tě každým důvodem, který může mít nějakou váhu pro tvé srdce, abys dal srdečný souhlas a schválení této věčné pravdě, totiž **všedostatečnosti jména Pána Ježíše Krista pro Boží shromáždění**

v každém možném stavu, v němž se může nalézat, po celou dobu své historie.² Vyzýváme tě, abys to nejen držel jako správnou teorii, ale abys to prakticky vyznával, a potom zcela jistě okusíš hlubokou blaženost přítomnosti Ježíše na místě vně – blaženost, která musí být okoušena, aby byla známá; ale když byla jednou skutečně zakoušena, nemůže být nikdy zapomenuta nebo kvůli něčemu jinému odložena.

Ale nemáme v úmyslu dále pokračovat v předcházejícím sledu myšlenek nebo psát takový dlouhý úvod k oddílu naší knihy, který je před námi otevřen, a k němuž nyní chceme obrátit čtenářovu zvláštní pozornost.

Když se pozorně díváme na „*shromáždění na poušti*“ (Sk. 7,38), shledáváme, že se skládá ze tří rozdílných prvků, totiž z **bojovníků, dělníků a velebitelů**. Byl tu **národ** bojovníků, **pokolení** dělníků a **rodina** velebitelů nebo kněží. Nejprve jsme hleděli na ty první z nich a viděli jsme každého z nich podle jeho „původu“, jak zaujímá své místo u své „korouhve“ podle přímého Hospodinova ustanovení. A nyní se nějakou chvíli zdržíme u druhého oddělení a uvidíme každého z nich u jeho díla a služby podle téhož ustanovení. Uvažovali jsme o bojovnících, nyní se obrátíme k dělníkům.

Levitové se zřetelně odlišovali od všech ostatních pokolení a byli povoláni ke zcela zvláštnímu místu a službě. Tak o nich čteme: „*Levitové pak vedle pokolení otců svých nejsou počítáni mezi ně. Neboť byl mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka: Pokolení Levítského nebudeš počítati a nepřičteš jich k synům Izraelským, ale ustanovíš Levity nad příbytkem svědectví a nade vším nádobím jeho a nade všemi věcmi, které přináležejí k němu. Oni nositi budou příbytek i všechna nádoby jeho, oni přísluhovati budou jemu, a vůkol příbytku klásti se budou. Když se pak z místa bude míti hýbati příbytek, složí jej Levítové; a když se bude klásti příbytek, vyzdvihnou jej Levítové. Kdož by koli cizí přistoupil, umře. I budou se klásti synové Izraelští, jeden každý v ležení svém, a jeden každý pod praporcem svým a po houfech svých. Levítové pak klásti se budou vůkol příbytku svědectví, aby nepřišlo rozhněvání mé na shromáždění synů Izraelských; i budou Levítové držeti stráž u příbytku svědectví.*“ (4.

² Když užíváme výraz: „Všedostatečnost jména Pána Ježíše Krista“, rozumíme tím vše, co je zajištěno Jeho lidu v tomto jménu – život, spravedlnost, přijetí; přítomnost Ducha Svatého se všemi Jeho rozličnými dary; božský střed shromažďování. Jedním slovem: věříme, že vše, co jen Církev může potřebovat pro čas nebo pro věčnost, vše je zahrnuto v tom jednom slavném jménu: Pán Ježíš Kristus.

M. 1,47-53) A dále čteme: „*Levítové pak nejsou počítáni mezi syny Izraelské, jakož přikázal Hospodin Mojžíšovi.*“ (4. M. 2,33)

Ale proč Levítové? Proč bylo toto pokolení zvlášť odlišeno od všech ostatních a postaveno stranou pro tak svatou a vyvýšenou službu? Byla tu u nich nějaká zvláštní svatost nebo dobrota, které by vysvětlovaly to, že jsou tak vyznamenáni? Jistě ne v povaze ani v praxi, jak můžeme vidět z následujících slov: „*Simeon a Lévi bratři, nástrojové násilí jejich zbraně. Do tajné rady jejich nevcházej duše má, k shromáždění jejich nepřipojuj se, slávo má; **neboť v prchlivosti své zbili muže**, a svévolně ochromili býka. Zlořečená prchlivost jejich, neboť byla krutá; i hněv jejich, neboť je krutý. Rozdělím je v Jákobovi a rozptýlím je v Izraeli.*“ (1. M. 49,5-7 část přel.)

Takový byl Lévi svou přirozeností a praxí své svévole, prchlivý a krutý. Jak je pozoruhodné, že takový měl být vydělen a přiveden k místu tak vysoké a svaté výsady. Jistě můžeme říci: Byla to milost od začátku až do konce. To je způsob milosti, aby vyzvedla ty nejhorší případy. Sklání se do nejnižších hloubek a shromažďuje odtud své nejskvělejší trofeje. „*Věrná je ta řeč a zaslouží si plného přijetí, že Kristus Ježíš přišel na svět, aby zachránil hříšníky, z nichž já jsem první.*“ (1. Tim. 1,15) „*Mně, nejmenšímu ze všech svatých, byla dána tato milost, abych mezi národy zvěstoval Kristovo nevystižitelné bohatství.*“ (Ef. 3,8)

Ale jaká je to pozoruhodná řeč: „*Do tajné rady jejich nevcházej duše má, k shromáždění jejich nepřipojuj se, slávo má.*“ Boží oči jsou čisté, než aby mohl hledět na zlé, a nemůže patřit na nepravost. Bůh nemohl přijít do Léviho tajemství, ani být spojen s jeho shromážděním. To bylo nemožné. Bůh nemohl mít nic společného se svévolí, prchlivostí a krutostí. A přece mohl přivést Léviho do Svého tajemství a spojit ho se Svým shromážděním. Mohl ho vzít z jeho příbytku, ve kterém byly nástroje krutosti, a přivést ho do stánku, aby se zaměstnával svatými nástroji a nádobami, které tam byly. To byla svobodná, svrchovaná milost. A v ní musí být hledán základ vši Léviho požehnané a vznešené služby. Pokud se týkalo jeho osobně, byla tu nezměrná vzdálenost mezi ním a svatým Bohem – propast, kterou žádné lidské umění nemohlo přemostit. Svatý Bůh nemohl mít nic společného se svévolnou prchlivostí a krutostí. Ale Bůh milosti mohl mít něco s Lévim. Mohl takového navštívit ve svrchované milosti a pozvednout ho z hloubky jeho mravní degradace a přivést ho na místo blízkosti vůči Sobě.

A jaký je rozdíl mezi postavením Léviho v přirozenosti a jeho postavením skrze milost! Mezi nástroji krutosti a nádobami svatyně! Mezi Lévim v 1. Mojžíšově 34 a Lévim ve 4. Mojžíšově 3 a 4!

Ale podívejme se na Boží způsob jednání s Lévim – na základ, na kterém byl přiveden do takového místa požehnání. Když to činíme, bude pro nás potřebné odvolat se na 8. kapitolu naší knihy, a tam jsme uvedeni do tajemství celé záležitosti. Uvidíme, že tam nebylo a nemohlo být schváleno nic, co náleželo k Lévimu, žádné schválení kterékoli z jeho cest; a přece tam bylo velmi dokonalé ukázání milosti – milosti vládnoucí skrze spravedlnost. Mluvíme o předobrazu a jeho významu. Činíme to s pohledem na výrok, o němž jsme se již zmínili: *„Tyto všechny věci se jim staly jako příklady pro nás.“* (1. Kor. 10) Není tu otázka, jak dalece Levítové rozuměli těmto věcem. To vůbec není důležité. Nemáme se ptát: Co Levítové viděli v Božím jednání s nimi?, nýbrž: Čemu se my učíme?

„Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi, řka: Vezmi Levíty z prostředku synů Izraelských a očist je. Tímto pak způsobem očišťovati je budeš: Pokropíš jich vodou očištění; oholí všecko tělo své, a vyperou roucha svá, a očištění budou.“ (4. M. 8,5-7)

Zde máme v předobrazu jediný božský princip očišťování. Je to použití smrti na přirozenost a na všechny její zvyky. Je to Boží slovo živým způsobem uplatněné na srdce a na svědomí. Nic nemohlo být výraznější než to dvojí jednání, představené ve výše uvedeném oddílu. Mojžíš je měl pokropit vodou očišťování; a potom si měli oholit vlasy a vyprat šaty. Je to velmi krásné a přesné. Mojžíš, jako představující Boží nároky, očišťuje Levíty podle těchto nároků; a oni, když byli očištěni, jsou schopni vzít ostrou břitvu na všechno, co bylo pouhým výrůstkem přirozenosti, a vyprat své šaty, což předobraznou formu vyjadřuje očištění jejich zvyků podle Božího slova. Toto byl Boží způsob, jak jednat se vším, co patřilo k Léviho přirozenému stavu svévole, prchlivosti a krutosti. Čistá voda a ostrá břitva byly povolány k činnosti – praní a holení mělo pokračovat, dokud Lévi nebyl schopný se blížít k nádobám svatyně.

Tak tomu je v každém případě. Mezi Božími pracovníky není a nemůže být trpěna přirozenost. Nikdy nedošlo k osudnějšímu omylu, než pokoušet se postavit přirozenost do služby Bohu. Nezáleží na tom, jak se snažíte ji zlepšit nebo omezovat. Není zapotřebí zlepšení, smysl má jen smrt. Pro čtenáře má krajní důležitost, aby se s jasností a silou chopil této velké praktické pravdy.

Člověk byl zvážen na váze a byl nalezen lehkým. Byla k němu přiložena olovnice a byl shledán křivým. Nemá vůbec žádný smysl snažit se reformovat. Nic nebude účinné, kromě **vody** a **břítvy**. Bůh uzavřel historii člověka. Přivedl ji ke konci ve smrti Krista. První velkou skutečností, kterou Duch Svatý uplatňuje na lidské svědomí, je, že Bůh vyslovil vážný rozsudek nad lidskou přirozeností a že tento rozsudek musí pro sebe přijmout každý osobně. Není to věcí názoru nebo citu. Někdo může říci: „Nevidím nebo necítím, že jsem tak špatný, jak si to vykládáš.“ Odpovídáme: To se té věci nedotkne ani v nejmenším. Bůh nad námi vyhlásil svůj odsudek, a první povinností člověka je s tím souhlasit a sklonit se před tím. K čemu by bylo pro Léviho dobré, kdyby řekl, že nesouhlasí s tím, co o něm řeklo Boží slovo? Změnilo by to, mohlo by to změnit stav věcí ohledně něho? Žádným způsobem. Božský záznam zůstal tentýž, ať to Léví cítil nebo ne. Ale je jasné, že prvním krokem na cestě moudrosti bylo sklonit se pod váhu tohoto výroku.

Vše je vyjádřeno v předobrazu „vody“ a „břítvy“ – „praní“ a „holení“. Nic nemohlo být významnější nebo důraznější. Tyto činnosti vyjadřují slavnostně vážnou pravdu o rozsudku smrti nad přirozeností a o provedení soudu nad vším, co přirozenost působí.

A položme si otázku, jaký je význam počátečního aktu křesťanství – aktu křtu? Nevyjadřuje požehnanou skutečnost, že „*náš starý člověk*“ – naše padlá přirozenost – je naprosto postavena stranou a že jsme uvedeni do naprosto nového postavení? Jistěže ano. A jak užíváme břítvu? Důsledným sebeodsuzováním den za dnem. Přísným odmítnutím všeho, co vyrostlo z přirozenosti. To je správná cesta pro všechny Boží dělníky na poušti. Když se podíváme na jednání Léviho v Sichem v 1. M. 34 a na to, co je o něm napsáno v 1. M. 49, můžeme se ptát: Jak by mohl takový kdy smět nosit nádoby svatyně? Odpověď zní: Milost září v povolání Léviho; a svatost září v Léviho očišťování. Byl povolán, aby pracoval, podle bohatství božské milosti; ale byl pro práci uzpůsoben podle nároků božské svatosti.

Tak to musí být se všemi Božími dělníky. Jsme naprosto přesvědčeni o tom, že jsme tak vhodní pro Boží dílo, jak je přirozenost přivedena pod moc kříže a ostré břítvy sebeodsuzování. Vlastní vůle nikdy nemůže být užitečná ve službě Bohu. Ta musí být dána stranou, jestliže chceme znát, co je pravá služba. Je tu, žel, velmi mnoho takového, co se vydává za službu, ale co bude, je-li to ve světle božské přítomnosti, spatřeno jen jako ovoce neklidné vůle. To je velmi vážné a vyžaduje to naši vážnou pozornost. Nemůžeme být

příliš přísní ve vykonávání censury nad sebou v této věci. Srdce je tak oklamávající, že můžeme být vedeni k tomu, abychom se domnívali, že konáme dílo Pána, zatím co ve skutečnosti se jen líbíme sami sobě. Ale vstoupíme-li na stezku pravé služby, musíme se snažit být stále více oproštěni od přirozenosti. Svévolný Léví musí projít předobrazným procesem mytí a holení, dříve než může být použit ve vznešené službě, která mu byla přidělena přímým ustanovením Boha Izraele.

Ale než přistoupíme k podrobnému zkoumání díla a služby Levitů, musíme se na chvíli podívat na výjev ve 2. M. 32, kde hrají velmi význačnou a velmi pozoruhodnou roli. Máme na mysli, jak čtenář ihned pozná, zlaté tele. V době Mojžíšovy nepřítomnosti lid tak úplně ztratil ze zřetele Boha a Jeho nároky, že si postavil slité tele a skláněl se před ním. Tento hrozný čin vyžadoval odpovídající soud. *„A vida Mojžíš lid obnažený, že obnažil jej Aron ku potupě před nepřáteli, kteří povstali měli proti nim, stoje v bráně tábora, řekl: Kdo je pro Hospodina, přistup ke mně. I shromáždili se k němu všichni synové Léví. Jimž řekl: Tak praví Hospodin Bůh Izraelský: Připaš jeden každý meč svůj k boku svému; přejděte sem i tam od brány tábora k bráně, a zabij jeden každý bratra svého, a každý přítele svého i bližního svého. I učinili synové Léví podle řeči Mojžíšovy, a padlo jich v ten den z lidu na tři tisíce mužů. Neboť řekl byl Mojžíš: Posvěťte dnes rukou svých Hospodinu, jeden každý na synu svém a na bratru svém, aby vám dal dnes požehnání.“* (2. M. 32,25-29)

To byla chvíle zkoušky. Nemohlo to být jinak, když tato velká otázka byla vložena na srdce a na svědomí: *„Kdo je pro Hospodina?“* Nic nemohlo být více zpytující. Otázka nezněla: *„Kdo je ochoten pracovat?“* Nikoli. Byla to **mnohem** hlubší a zkoumavější otázka. Nebylo to: Kdo chce jít sem nebo tam – dělat to nebo ono? Může toho být velmi mnoho, co lze dělat nebo kam lze jít, a přesto to může být jen impulzem nezlomené vůle, která působíc na náboženskou přirozenost, dala jí zdání oddanosti a zbožnosti vypočítané k oklamání sebe a druhých.

Ale *„být pro Pána“* zahrnuje vzdání se vlastní vůle – ano, vzdání se sama sebe, a to je to podstatné pro pravého služebníka – skutečného dělníka. Saul z Tarsu byl na této půdě, když zvolal: *„Pane, co chceš, abych činil?“* Jaká to slova od svévolného, prchlivého a krutého pronásledovatele Boží Církve!

„Kdo je pro Pána?“ Čtenáři, jsi to ty? Zkoumej a viz. Zkus se pečlivě. Pamatuj, otázka vůbec nezní: *„Co děláš?“* Nikoli, ta jde mnohem hlouběji. Jsi-li na straně Pána, jsi připraven ke všemu. Jsi připraven tiše stát nebo připraven

jít kupředu. Jsi připraven jít napravo nebo nalevo; připraven být aktivní a připraven být tichý; připraven stát na nohou a připraven ležet na zádech. Ta velká otázka je totiž poddat se nárokům druhého, a tím druhým je Pán.

Toto je obrovská věc. Vskutku neznáme v přítomné chvíli nic důležitějšího než tuto zkoumající otázku: „*Kdo je pro Pána?*“ Žijeme ve dnech velké svévole. Člověk se vyvyšuje ve své svobodě. A to se velmi zřetelně ukazuje v náboženských záležitostech. Stejně jako tomu bylo v izraelském táboře ve dnech třicáté druhé kapitoly 2. Mojžíšovy knihy – ve dnech zlatého telete. Mojžíš byl z dohledu a lidská vůle se dala do díla. Rycí nástroj byl v činnosti. A co bylo výsledkem? Slité tele. A když se Mojžíš vrátil, našel lid v modlářství a nahotě. Pak zazněla ta vážná a zkoumající otázka. „*Kdo je pro Pána?*“ To vytránilo věci, či spíše postavilo lid na zkoušku. Nyní tomu není jinak. Lidská vůle je nezkrocená, a to i ve věcech náboženství. Člověk se chlubí svými právy, svobodou své vůle, svobodou svého soudu. Je tu popření toho, že Kristus je Pán; a proto se na nás sluší, abychom to dobře prohlédli a dbali na to, abychom se skutečně stavěli na stranu Pána proti sobě samým; abychom byli v postoji prosté poddanosti Jeho autoritě. Potom se nebudeme zabývat množstvím nebo charakterem své služby. Budeme mít jeden předmět: abychom činili vůli našeho Pána.

Nuže, jednat takto podle Pána může často dávat našemu okruhu působení zdání úzkoprsosti; ale s tím nemáme nic společného. Jestliže pán řekne svému služebníkov, aby stál v hale a nehýbal se, dokud nezazní zvonek, jaká je služebníková povinnost? Je jasné, že má tiše stát. Nemá se hýbat ze svého postavení nebo postoje, ani když jeho spoluslužebníci ho plísňí pro jeho zdánlivou nečinnost a říkají, že je k ničemu. Může odpočívat s ujištěním, že jeho pán to schválí a ospravedlní ho. To je dosti pro pravého služebníka, jehož přáním vždy bude ani ne tak udělat mnoho, ale dělat vůli svého Pána.

Krátce řečeno: Otázkou pro tábor Izraele ve dnech zlatého telete a otázkou pro Církev v těchto dnech lidské vůle je: „*Kdo je pro Pána?*“ Závažná otázka! Nezní: Kdo je na straně nábožnosti, lidumilnosti nebo mravní reformy? Může tu být množství takových věcí, a přece vůle bude naprosto nezlomena. Nezapomínejme na to; spíše bychom měli říci: ustavičně to mějme na paměti. Můžeme být velmi horliví v podpoře různých projektů lidumilnosti, náboženství a mravní reformy, a přitom sloužit sobě a sytit vlastní vůli. To je velmi vážná a důležitá úvaha; a nám se sluší věnovat jí vážnou pozornost.

Procházíme dobou, v níž lidská vůle je hýčkána s nezvyklou pílí. Věříme s jistotou, že pravý lék pro toto zlé bude obsažen v závažné otázce: „*Kdo je pro Pána?*“ V této otázce je nesmírná praktická síla. Být skutečně na straně Pána znamená být připraven pro vše, k čemu On nás vidí za vhodné povolát, ať je to cokoli. Jestliže je duše přivedena k tomu, aby skutečně v pravdě řekla: „*Pane, co chceš, abych činil?*“ a: „*Mluv, neboť slyší služebník tvůj,*“ pak jsme připraveni pro vše. Proto v případě Levitů byli tito povoláni, aby „*zabil jeden každý bratra svého, a každý přítele svého i bližního svého*“. Bylo to hrozné dílo pro tělo a krev. Ale ta chvíle to vyžadovala. Boží nároky byly otevřeně a hrubě zneuctěny. Lidská vynalézavost byla u díla a udělala zlaté tele. Boží sláva byla proměněna do podobnosti zvířete, které žere trávu. A proto všichni, kteří byli na straně Pána, byli povoláni, aby připásali meč. Přirozenost snad řekne: „*Ne, budme jemní a šlechetní a milostiví. Více dokážeme přívětivostí než přisností. Není k ničemu dobré zraňovat lidi. Mnohem více síly je v lásce než v tvrdosti. Milujme jedni druhé.*“ Tak by mohla přirozenost dávat své podněty – tak by mohla rozumovat a přit se. Ale příkaz byl jasný a rozhodný: „*Připáš jeden každý meč svůj k boku svému.*“ Meč byla ta jediná věc, když tam bylo zlaté tele. Mluvit v takové chvíli o lásce by znamenalo házet přes palubu spravedlivé nároky Boha Izraele. Patří k pravému duchu poslušnosti vykonávat tu službu, která náleží k okolnostem. Není věcí služebníka, aby rozumoval, má prostě dělat, k čemu je vyzván. Vznášet dotazy nebo námitky znamená opouštět své místo služebníka. Může se to zdát velmi hrozné, muset zabít bratra, druha nebo souseda. Ale slovo Pána přikazovalo. Neponechávalo prostor k úniku. A Levítové z milosti ukázali plnou a ochotnou poslušnost. „*I učinili synové Léví podle řeči Mojžíšovy.*“

To je jediné správná cesta pro ty, kdo chtějí být Božími dělníky a Kristovými služebníky v tomto světě, kde má nadvládu vlastní vůle. Je nesmírně důležité mít pravdu o tom, že Kristus je Pán, hluboce vrytou v srdci. To je jediný regulátor chování a chování. Řeší to tisíce otázek. Je-li srdce poddáno autoritě Krista, je připravené pro vše, k čemu nás On povolává, ať je to tiše stát nebo jít kupředu, dělat málo nebo mnoho, být aktivními nebo pasivními. Pro poslušné srdce otázka vůbec nezní: „*Co dělám?*“ nebo: „*Kam jdu?*“ Ta zní: „*Dělám to, co je vůle mého Pána?*“

To byl základ, na kterém stál Léví. A všimni si božského komentáře ohledně toho, jak je podán v Malachiášovi: „*Neboť víte, že jsem poslal k vám přikázání to, aby byla stálá smlouva s Léví, praví Hospodin zástupů. Smlouva má byla s ním života a pokoje, a dal jsem jemu to pro bázeň; neboť se bál mne,*

a před mým jménem se třásl. Zákon pravdy byl v ústech jeho, a nepravost nebyla nalezena ve rtech jeho, v pokoji a upřímosti chodil se mnou a mnohé odvrátil od nepravosti.“ (Mal. 2,4-6) Všimni si také požehnání proneseného Mojžíšovými rty: „O Léví také řekl: Thumim tvé a urim tvé bylo, Pane, při muži svatém tvém, kterého jsi zkusil v Massah, a který podle tebe měl nesnáz při vodách Meribah. Který řekl otci svému a matce své: Neohlédám se na vás; a bratří svých neznal, a o synech svých nevěděl; neboť ostříhají výmluvností tvých, a smlouvu tvou zachovávají. Vyučovati budou soudům tvým Jáкова, a zákonu tvému Izraele, a klásti budou kadidlo před tváří tvou a oběť zápalnou na oltáři tvém. Požehnej, Hospodine zdatnosti jeho a v práci rukou jeho zalib se tobě. Zlomuj ledví nepřátel jeho a těch, kteří ho nenávidí, aby nepovstali.“ (5. M. 33,8-11)

Mohlo by se jevit neoprávněně tvrdé a přísné u Lévího, že neviděl své rodiče a neznal nebo neuznával své bratry. Ale Boží nároky jsou svrchované. A náš Pán Ježíš prohlásil tato vážná slova: „Přichází-li někdo ke mně a nemá v nenávisti svého otce a matku, manželku a děti, bratry a sestry, ano i vlastní duši, nemůže být mým učedníkem.“ (Luk. 14,26)

To jsou jasná slova a dovolují nám poznat tajemství toho, co leží u základu každé pravé služby. Ať si nikdo nepředstavuje, že máme být bez přirozené lásky. To buď od nás daleko. Kdyby tomu tak bylo, spojovalo by nás to mravně s odpadnutím posledních dnů (viz 2. Tim. 3,3). Ale když je nárokům přirozené lásky dovoleno stát v cestě naší plné, srdečné službě Kristu, a když takzvaná láska k našim bratřím obdrží vyšší místo než věrnost Kristu, pak nejsme vhodní pro Jeho službu a nejsme hodni jména Jeho služebníků. Pečlivě si všimněme toho, že to, co tvořilo **mravní** základ Lévího nároku na to, aby byl zaměstnán ve službě Pána, byla skutečnost, že *neviděl* své rodiče, *neuznával* své bratry, ani *neznal* své děti. Slovem, byl schopen dát nároky přirozenosti kompletně stranou a nárokům Hospodina dát ve svém srdci nejvyšší místo. Opakujeme, že toto je jediný pravý základ služebníka charakteru.

Toto je velmi důležitá úvaha a vyžaduje velmi vážnou pozornost křesťanského čtenáře. Snad tu je velmi mnoho něčeho, co vypadá jako služba – mnoho aktivity, chození sem a tam, konání a mluvení – a přitom tu nemusí být ani částička pravé Levítské služby, ba může se stát, že v Božím ocenění tu je jen neklidná činnost vůle. „Cožpak,“ řekne snad někdo, „se může vůle sama vrhnout do služby Bohu – ve věcech náboženství?“

Žel, že může a dělá to. A velmi často je zdánlivá energie a plodnost v díle a službě úměrná energii vůle. To je velmi vážné. Žádá si to velmi tvrdé sebe-odsuzování ve světle Boží přítomnosti. Pravá služba nespočívá ve velké aktivitě, ale v hluboké poddanosti vůli našeho Pána. A kde toto je, tam bude ochota snížit nároky rodičů, bratrů a dětí, aby byla vykonána vůle Toho, kterého uznáváme za Pána. Jistě, máme milovat své rodiče, své bratry a své děti. Neznamená to, že je máme milovat méně, ale máme více milovat Krista. On a Jeho nároky musí vždy mít svrchované místo v srdci, jestliže chceme být skutečnými dělníky pro Boha, pravými služebníky Krista, skutečnými Levity v poušti. Toto vyznačovalo jednání Léviho při příležitosti, o níž mluvíme. Byly zpochybněny Boží nároky, a proto nároky přirozenosti neměly být pro tu chvíli udržovány. Rodiče, bratři a děti, ať už jsou tito jakkoli drazí, neměli stát v cestě, když sláva Boha Izraele byla zaměněna za podobnost zvířete, které žere trávu.

V tom spočívá celá věc ve vší své závažnosti a velikosti. Pouta přirozených vztahů se všemi nároky, povinnostmi a odpovědnostmi, které vyvstávají z takových pout, budou vždy mít své vlastní místo, svou vlastní vážnost u těch, jejichž srdce a mysl i svědomí byly přivedeny pod vyrovnávající moc Boží pravdy. Nic než to, co skutečně náleží Bohu a Jeho Kristu, by nikdy nemělo být trpěno, aby se dotýkalo těch práv, která jsou založena na přirozené příbuznosti. To je velmi potřebná a zdravá úvaha, kterou bychom zvláště měli vštěpovat mladému křesťanskému čtenáři. Vždy musíme být na strážci proti duchu svévole a samolibosti, který není nikdy tak nebezpečný, jako když se obléká do roucha náboženské služby a takzvaného díla. Je nám zapotřebí být si **skutečně jisti**, že jsme přímo a prostě vedeni Božími nároky, když nedbáme na nároky příbuznosti. V případě Léviho byla věc jasná jako slunce, a proto byl v té chvíli na místě „meč“ soudu, nikoli polibek lásky. Tak také v naší historii jsou chvíle, v nichž by to bylo otevřenou neposlušností vůči našemu Pánu, kdybychom na chvíli poslechli hlasu přirozených vztahů.

Výše uvedené poznámky pomohou čtenáři porozumět jednání Levitů ve 2. M. 32 a slovům Pána v Lukáš 14,26. Kéž nás Boží Duch uschopní uvědomovat si a ukazovat vyrovnávající moc pravdy!

Nyní se na chvíli zdržíme u posvěcení Levitů ve 4. Mojžíšově 8, abychom měli celý předmět před svou myslí. Je to vskutku téma plné naučení pro všechny, kdo si přejí být Božími dělníky.

Po ceremoniálním aktu „mytí“ a „holení“, o kterém jsme se již zmínili, čteme: „Potom vezmou volka mladého a oběť suchou z moukybělné, olejem skropené; a druhého volka mladého vezmeš k oběti za hřích. Tedy přistoupiti rozkážeš Levítům před stánek úmluvy a shromáždíš všecko množství synů Izraelských. Postavíš Levíty před Hospodinem, a vloží synové Izraelští ruce své na Levíty. A obětovati bude Aron Levíty v oběť před Hospodinem od synů Izraelských, aby vykonávali službu Hospodinovu. Levítové pak vloží ruce své na hlavy těch volků; a obětovati budeš jednoho za hřích a druhého v oběť zápalnou Hospodinu k očištění Levítů.“ (4. M. 8,8-12)

Zde před sebou máme v předobrazu představeny dva velké pohledy na smrt Krista. Oběť za hřích přináší jeden; zápalná oběť poskytuje druhý. Do podrobností těchto obětí zde nepůjdeme, poněvadž jsme se o to snažili v počátečních kapitolách našich „Poznámek k 3. Mojžíšově knize“. Zde pouze poznamenejme, že v oběti za hřích vidíme Krista, jak nese hřích na svém vlastním těle na dřevě a snáší Boží hněv proti hříchu. V zápalné oběti vidíme Krista, jak oslavuje Boha právě ve věci smíření za hřích. Smíření je učiněno v obojím. Ale v tom prvním je to smíření podle hloubky hříšnickovy potřeby, ve druhém je to smíření podle míry Kristovy oddanosti Bohu. V jednom vidíme ošklivost hříchu, v onom vzácnost Krista. Asi nemusíme poznamenávat, že to je táž smířící smrt Krista, ale představená ze dvou odlišných hledisek.

Levítové položili své ruce jak na oběť za hřích, tak i na zápalnou oběť. A tento akt vložení rukou vyjadřoval prostou skutečnost ztotožnění. Ale jak rozdílný je výsledek v obou případech! Když Levíta položil své ruce na hlavu oběti za hřích, zahrnovalo to přenesení všech jeho hříchů, vši jeho viny za všechnu prchlivost, krutost a svévoli na oběť. Když naproti tomu položil své ruce na hlavu zápalné oběti, obsahovalo to přenesení vši příjemnosti oběti, všech jejích dokonalostí na Levítu. Mluvíme přirozeně o tom, co vyjadřoval předobraz. Nesnažíme se zjišťovat, jak Levíta dokázal porozumět těmto věcem. Pouze se snažíme ukázat význam ceremoniálního obrazu. A jistě žádný obraz nemůže být názornější než vložení rukou, ať na ně hledíme v případě oběti za hřích nebo v případě zápalné oběti. Učení toho všeho je obsaženo ve velmi závažném oddílu v závěru 2. Kor. 5: „Toho, který hřích nepoznal, za nás učinil hříchem, abychom my učinění byli spravedlností Boží v něm.“ – „A postavíš Levíty před Aronem a před syny jeho a obětovati je budeš v oběť Hospodinu. I oddělíš Levíty z prostředku synů Izraelských, aby moji byli Levítové. Potom pak přijdou Levítové, aby přisluhovali při stánku úmluvy, když

bys očistil je a obětoval v oběť. Neboť vlastně dáni jsou mi z prostředku synů Izraelských za všechny otvírající život, za prvorozené ze všech synů Izraelských vzal jsem je sobě. Neboť mé jest všechno prvorozené mezi syny Izraelskými, tak z lidí jako ze zvířat; od toho dne, jak jsem pobil všechno prvorozené v zemi Egyptské, posvětil jsem jich sobě. Vzal jsem pak Levíty za všechny prvorozené synů Izraelských. A dal jsem Levíty darem Aronovi i synům jeho z prostředku synů Izraelských, aby konali službu místo synů Izraelských při stánku úmluvy a očišťovali od hříchů syny Izraelské; a tak nepřijde na syny Izraelské rána, která by přišla, kdyby přistupovali synové Izraelští k svatyni. I učinili Mojžíš a Aron i všechno množství synů Izraelských při Levítech všechno to, co přikázal Hospodin Mojžíšovi o Levítech; tak s nimi učinili synové Izraelští.“ (4. M. 8,13-20)

Jak silně nám tu jsou předcházejícími řádky připomenuta slova našeho Pána v Janu 17,6-10: „Zjevil jsem tvé jméno lidem, které jsi mi dal ze světa. Tvoji byli, a mně jsi je dal, a zachovali tvé slovo. Nyní poznali, že vše, co jsi mi dal, je od tebe; neboť slova, která jsi mi dal, jsem dal jim, a oni je přijali a opravdu poznali, že jsem od tebe vyšel, a uvěřili, že jsi ty mne poslal. Prosím za ně; neprosím za svět, nýbrž za ty, které jsi mi dal, neboť jsou tvoji (a všechno, co je mé, je tvé, a co je tvé, mé), a jsem v nich oslaven.“

Levitové byli oddělený lid – Boží zvláštní vlastnictví. Zaujímalí místo všech prvorozených v Izraeli – těch, kteří byli zachráněni od meče zhoubce krví beránka. Podle předobrazu byli mrtvým a vzkříšeným lidem, postaveným stranou Bohu a Jím daným jako dar Aronovi, nejvyššímu knězi, aby konal službu stánku. Jaké místo pro svévolného, prchlivého a krutého Léviho. Jaký triumf milosti! Jaká ilustrace účinnosti krve smíření a vody očištění! Svou přirozeností i praxí byli daleko od Boha. Ale „krev“ smíření a „voda“ očištění a „břítva“ sebeodsuzování vykonaly své požehnané dílo, a proto byli Levítové v stavu být dáni jako dar Aronovi a jeho synům, aby s nimi byli spojeni ve svatých službách stánku shromáždění.

V tom všem byli Levítové působivým předobrazem věřících Božího lidu v dnešní době. Ti byli pozvednuti z hloubek svého zkažení a úpadku jako hříšníků. Byli umyti drahou krví Krista, očištění použitím Slova a povolání k přísnému a navyklému vykonávání sebeodsuzování. Tak jsou schopni oné svaté služby, ke které jsou povoláni. Bůh jim dal Svého Syna, aby mohli být Jeho dělníky v tomto světě. „Tvoji byli, a mně jsi je dal.“ Jak obdivuhodné to je, když myslíme na to, že takto může být mluveno o takových, jako jsme

my; když myslíme na to, že jsme Božím vlastnictvím a Božím darem Jeho Synu! Jistě můžeme říci, že to převyšuje všechny lidské myšlenky. Nejenže jsme zachráněni od pekla, což je pravda. Nejenže je nám odpuštěno, jsme ospravedlněni a přijati. To vše je pravda. Ale jsme povoláni k vysokému a svatému dílu, abychom tímto světem nesli Jméno, svědectví a slávu našeho Pána Ježíše Krista. To je naše dílo jako pravých Levitů. Jako váleční muži jsme povoláni bojovat; jako kněží máme výsadu se klanět; ale jako Levítové jsme odpovědní sloužit, a naší službou je nést tímto jevištěm hrozné pouště naplnění obrazu stánku, který byl obrazem Krista. To je naše jasná linie služby. K tomu jsme povoláni – k tomu jsme postaveni stranou.

Čtenář si, jak nepochybujeme, se zájmem všimne skutečnosti, že ve 4. Mojžíšově knize, a jenom zde, jsou nám podány všechny vzácné a hluboce naučné podrobnosti týkající se Levitů. V tom máme znovu ukázán charakter naší knihy. Ze stanoviska pouště dostaneme plný a správný pohled na Boží dělníky, stejně jako na Boží bojovníky.

A nyní zkoumejme po nějakou dobu službu Levitů, jak je podrobně ukázána ve 4. M. 3 a 4: *„Mluvil pak Hospodin k Mojžíšovi, řka: Rozkaž přistoupiti pokolení Lévi, a postav je před Aronem knězem, aby mu přísluhovali, a drželi stráž jeho i stráž všeho množství před stánkem úmluvy k vykonávání služby příbytku, též aby ostříhali všeho nádobí stánku úmluvy a drželi stráž synů Izraelských a konali služby příbytku. Dáš tedy Levíty Aronovi i synům jeho; vlastně dáni jsou mu oni ze synů Izraelských.“* (4. M. 3,5-9)

Levitové představovali celé shromáždění Izraele a jednali za ně. To se ukazuje ve skutečnosti, že děti Izraele vložily své ruce na hlavy Levitů, stejně jako Levítové vložili své ruce na hlavy obětí. (Viz kap. 8,10.)

Akt vložení rukou vyjadřoval ztotožnění, takže podle toho Levítové podávají jasný pohled na Boží lid v poušti. Představují nám jej jako společnost opravdových dělníků, a to, všimněme si, ne pouhých přelétavých pracovníků, běžajících sem a tam, kdy každý dělá, co je v jeho očích považováno za dobré. Nic takového. Jestliže bojovníci museli ukázat svůj původ a museli se přidržet své korouhve, tak Levítové měli svůj střed, kolem něhož se shromažďovali, a svou práci, kterou měli konat. Vše bylo tak jasné, zřetelné a definované, jak to mohl udělat Bůh. A nadto vše bylo pod bezprostřední autoritou a vedením nejvyššího kněze.

Pro všechny, kdo chtějí být pravými Levíty, správnými dělníky, rozumnými služebníky, je velice potřebné, aby se vši vážností zvažili tento bod. Levítská služba musela být řízena ustanoveními kněze. V Levítské službě nebylo více místo pro konání vlastní vůle, než v postavení bojovníků. Vše bylo od Boha stanoveno. A to byla podstatná milost pro všechny, jejichž srdce bylo ve správném stavu. Pro toho, jehož vůle nebyla zlomena, se to asi zdálo být těžkostí a nudným úkolem muset zaujímat stále stejné postavení nebo působit v stále stejném díle. Takový snad touží po něčem novém – nějaké rozmanitosti ve své práci. Ale naopak tam, kde vůle byla poddána a srdce ve správném stavu, každý řekne: „Moje cesta je dokonale jasná; chci jen poslouchat.“ To je vždy jednáním pravého služebníka. Tak tomu bylo především u Toho, jenž byl jediným dokonalým služebníkem, který kdy chodil po této zemi. Mohl říci: „*Neboť jsem sestoupil z nebe, ne abych činil svou vůli, ale vůli toho, který mne poslal.*“ (Jan 6,38) A opět: „*Můj pokrm je, abych činil vůli toho, který mne poslal, a dokonal jeho dílo.*“ (Jan 4,34)

Ale je zde jiná skutečnost, která si vyžaduje naší pozornost ve vztahu k Levítům, a tou je, že jejich služba platila výlučně stánku a jeho příslušenství. Neměli dělat nic jiného. Položit svou ruku na něco jiného znamenalo pro Levítu zapření jeho povolání, opuštění Bohem určeného díla a podceňování Božích příkazů.

Přesně tak tomu je nyní s křesťany. Jejich výlučným zaměstnáním – jejich velkým dílem – jejich pohlcující službou je Kristus a Jeho věci. Nemají dělat nic jiného. Myslet nebo položit ruku na něco mimo to znamená pro křesťana zapírání jeho povolání, opuštění jeho Bohem určeného díla a nedbání na Boží příkazy. Pravý Levíta za staré doby mohl říci: „Pro mne život znamená stánek.“ A pravý křesťan nyní může říci: „*Žít pro mne znamená Kristus.*“ Velkou otázkou v každé věci, která před křesťanem snad vyvstane, je toto: „Mohu s tím spojit Krista?“ Ne-li, nemám s tím mít nic společného.

To je správný způsob, jak se dívat na věci. Není to otázka, zda to či ono je správné. Nikoli. Je to pouze otázka toho, jak daleko se to dotýká jména a slávy Krista. To podivuhodně všechno zjednoduší. Odpovídá to na tisíc otázek, řeší to tisíc nesnází a činí to stezku pravého a vážného křesťana jasnou jako sluneční paprsek. Levíta neměl potíže, pokud šlo o jeho dílo. Vše pro něho bylo stanoveno s božskou jasností. Břemeno, které každý měl nést, a práce, kterou každý měl dělat, vše bylo stanoveno s jasností, která neponechávala místo pro nějaké pochybnosti. Každý muž mohl znát svou práci a

konat ji. A dodejme k tomu, že práce byla konána tím, že každý vykonal svou vlastní zvláštní funkci. Nebylo to běhání sem a tam, dělání toho neb onoho, ale každý muž se trvale přidržel svého zvláštního povolání. Tak byla náležitě konána služba stánku.

Je dobré mít to na paměti. My křesťané jsme velmi nakloněni tomu, abychom jeden na druhého naráželi. A také to budeme dělat, jestliže nebudeme každý konat svou božsky určenou práci. Říkáme „**božsky** určenou“ a chceme na to položit důraz. Nemáme právo vybírat si svou práci. Jestliže Pán někoho učinil evangelistou, jiného učitelem, jiného pastýřem a jiného tím, kdo napomíná, jak má být práce konána? Jistě ne tak, že se evangelista bude snažit vyučovat a učitel napomínat, anebo ten, kdo není uschopněn ani pro jedno, se bude snažit dělat obojí. Nikoli, práce je konána tím, že každý vykonává svůj od Boha daný dar. Není pochyb o tom, že se může Pánu líbit obdarovat jednotlivce různými dary. Ale to se ani v nejmenším nedotýká zásady, o níž právě mluvíme, která prostě znamená, že každý z nás je odpovědný za to, aby věděl, jaká je jeho práce, a konal ji. Je-li toto ztraceno ze zřetele, dostaneme se do beznadějného zmatku. Bůh má Svě lamače kamene, Svě kameníky a Svě zedníky. Dílo pokračuje, když každý muž koná pilně svoji práci. Kdyby všichni byli dělníky v lomu, kde by byli kameníci? Kdyby všichni otesávali kameny, kde by byli zedníci? Největší možná škoda je věci Krista a Božímu dílu ve světě činěna, když člověk si přisvojuje to, co má konat druhý, nebo se snaží napodobit dar někoho druhého. To je závažný omyl, před kterým bychom chtěli čtenáře vážně varovat. Nic nemůže být nesmyslnějšího. Bůh se nikdy neopakuje. Ani dvě tváře nejsou stejné, ani dva listy v lese nejsou stejné, dvě stébla trávy nejsou stejná. Proč by se měl někdo snažit o pracovní dráhu někoho jiného nebo toužit po jiném daru? Necht' je každý spokojen, že je právě tím, čím ho Mistr učinil. To je tajemství skutečného pokoje a růstu.

To vše je živě ilustrováno v inspirovaném záznamu týkajícím se služby tří různých tříd Levítů, který nyní budeme pro čtenáře citovat. Konec konců nemůže být nic srovnáváno se skutečným jazykem Svatého Písma.

„Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi na poušti Sinai, řka: Sečti syny Lévi vedle domů otců jejich, po čeledech jejich, každého pohlaví mužského; od stáří jednoho měsíce a výše počítati budeš je. I sečtl je Mojžíš podle řeči Hospodinovy, jak rozkázáno mu bylo. I byli synové Lévi ze jména tito: Gerson, Kahat a Merari. Tato pak jsou jména synů Gersonových po čeledech jejich: Lebni a

Semei. A synové Kahat po čeledech svých: Amram a Izar, Hebron a Uziel. Synové pak Merari po čeledech svých: Moholi a Musi. Ty jsou čeledi Lévi vedle domů otců svých. Od Gersona čeleď Lebnitská a čeleď Semejská. Ty jsou čeledi Gersonovy. A načteno jich v počtu všech pohlaví mužského od stáří jednoho měsíce a výše sedm tisíců a pět set. Čeledi Gersonovy za příbytkem klásti se budou k straně západní. Kníže pak domu otce Gersonitských bude Eliazaf, syn Laelův. A k opatrování synům Gersonovým při stánku úmluvy náležeti bude příbytek i stánek, přikrytí jeho i zastření dveří stánku úmluvy, a závěsy k síni, i zavěšení dveří síně, která jest před příbytkem a při oltáři vůkol, i provazové jeho ke všeliké potřebě jeho.“ (4. M. 3,14-26)

A opět čteme: „Mluvil opět Hospodin k Mojžíšovi, řka: Sečti také syny Gersonovy po domech otců jich a po čeledech jejich. Od třicetiletých a výše až do padesátiletých sečteš je, kteří by způsobni jsouce k boji, mohli konati službu při stánku úmluvy. Tato pak bude práce čeledí Gersonových v službě a nošení: Nositi budou čalouny příbytku a stánek úmluvy s přikrytím jeho, a přikrytí z kůží jezevčích, které svrchu na něm jest, a zastření dveří stánku úmluvy, a závěsy nádvoří, které jest při stanu a při oltáři vůkol, a provazy jeho a všechny nádoby přisluhování jejich a čehožkoli užívají při službě své. Vedle rozkazu Aronova a synů jeho konati budou všechny služby své synové Gersonovi při všech pracech svých a svěříte jim k ostríhání všechna břemena jejich. To jest práce čeledi synů Gersonových v stánku úmluvy, a Itamar, syn Arona kněze, stráž nad nimi držeti bude.“ (4. M. 4,21-28)

Tolik o Gersonovi a jeho práci. Ten měl se svým bratrem Merari nosit „příbytek“, zatímco Kahat byl povolán, aby nosil „svatyni“, jak čteme v 10. kapitole: „Složen jest také i příbytek, a šli synové Gersonovi a synové Merari, nesouce příbytek.... Šli také i Kahatští, nesouce svatyni; onino /tj. Gersonitští a Meraritští/ pak vyzdvihovali příbytek, až i tito přišli.“ (4. M. 10,17.21) Mezi Gersonem a Merari bylo ve službě silné mravní pouto, ačkoli jejich práce byla úplně odlišná, jak uvidíme z dalšího oddílu.

„Syny také Merari po čeledech jejich a domech otců jejich sečteš. Od třicetiletých a výše až do padesátiletých sečteš všechny, kteří by způsobni jsouce k boji, mohli konati službu při stánku úmluvy. Tato pak bude povinnost práce jejich, nad všechnu službu jejich při stánku úmluvy: Desky příbytku a svlaky jeho, i sloupy s podstavky jeho nositi, sloupy také vůkol síně s podstavky jejich, kolíky a provazy jejich, se všechněmi potřebami, i se vším přisluhováním

jejich. A ze jména vyčtete nádoby svěřené jim k ostříhání. Ta bude práce čeledí synů Merari při všech službách jejich při stánku úmluvy, pod správou Itamara, syna Arona kněze.“ (4. M. 4,29-33)

To vše bylo jasné a zřetelné. Gerson neměl dělat nic s deskami a kolíky a Merari neměl nic dělat se závěsy a přikrytím. A přece byli úzce spojeni, protože byli na sobě vzájemně závislí. „*Desky a podstavky“ by byly k ničemu bez „čalounů“* a čalouny by nebyly k ničemu bez desek a podstavců. A pokud jde o „*kolíky“*, ačkoli jsou zdánlivě nevýznamné, kdo může ocenit jejich důležitost při udržování věcí pohromadě a podpoře viditelné jednoty celku? Tak vše společně působilo k jednomu společnému cíli, a toho cíle bylo dosaženo, když se každý přidržel svého zvláštního určení. Kdyby si Gersonita vzal do hlavy, že opustí „*závěsy“* a obrátí se ke „*kolíkům“*, zanechal by své vlastní dílo nevykonané a křížil by se s prací Merarity. To by nikdy nefungovalo. Uvrhlo by to všechno do beznadějného zmatení; zatím co při dodržování božského pravidla bylo vše udržováno v nejvýtečnějším pořádku.

Muselo být dokonale krásné pozorovat Boží dělníky v poušti. Každý byl na svém místě a každý se pohyboval v božsky určené sféře. Proto ve chvíli, kdy se oblak pozvedl a byl vydán rozkaz k odchodu, každý muž věděl, co má dělat, a obrátil se k tomu a k ničemu jinému. Žádný člověk neměl právo myslet podle sebe. Hospodin myslel za všechny. Levítové prohlásili, že „*jsou pro Hospodina“*; poddali se Jeho autoritě. A tato skutečnost je u základu všeho jejich díla a služby v poušti. Díváme-li se na to v tomto světle, je považováno za naprosto lhostejné, zda někdo měl nosit kolík, závěs nebo zlatý svícen. Velkou otázkou pro každého bylo prostě: „Je toto mé dílo? Je to to, co mi dal Pán, abych činil?“

To řešilo vše. Kdyby to bylo ponecháno lidskému přemýšlení, pak jeden má rád to, druhý ono a třetí má rád něco jiného. Jak by potom mohl být kdy stánek nesen přes celou poušť anebo postaven na svém místě? To by bylo nemožné! Mohla tu být jen jedna nejvyšší autorita, totiž Hospodin sám. Ten se staral o vše a všichni se museli poddat Jemu. Nebylo zde místo pro nějaké projevy lidské vůle. To bylo velké milosrdenství. Zabránilo to množství sporů a zmatků. Je nutné, aby tu byla poddanost – musí tu být zlomená vůle – musí tu být srdečné poddání se božské autoritě, jinak to skončí jako v knize Soudců: „*Každý, což se mu vidělo, to činil.*“ Merarita by mohl říci, nebo si myslet, kdyby to neřekl: „Cožpak já mám nejlepší část svého života na zemi – své nejlepší dny, dny mé síly – strávit tím, že budu dávat pozor na několik

kolíků? Cožpak to je účel, proč jsem se narodil? Nemám před sebou mít něco vyššího jako předmět svého života? Má toto být mým zaměstnáním od třiceti do padesáti let?“

Na takové otázky byla dvojí odpověď. Předně bylo pro Meraritu postačující vědět, že Hospodin mu určil jeho práci. To bylo dostatečné, aby to dodalo vážnost tomu, co přirozenost může považovat za nejmenší a nejubožejší věc. Nezáleží na tom, co děláme, jen když vždy děláme své božsky stanovené dílo. Některý člověk může sledovat to, co lidé kolem něho budou považovat za zárnou kariéru; může trávit svou energii, svůj čas, svůj talent, své bohatství ve sledování toho, co lidé tohoto světa považují za velké a slavné, a přitom se celý jeho život může ukázat jako nádherná bublina. Ale na druhé straně člověk, jenž prostě koná Boží vůli, ať je jakákoli, člověk, který vykonává příkazy svého Pána, ať mu tyto příkazy prikazují cokoli – je člověk, jehož stezka je osvětlena paprsky božského schválení, a na jeho dílo bude vzpomenu, když nejnádhernější projekty dětí tohoto světa upadnou do věčného zapomenutí.

Ale vedle mravní ceny, která se vždy pojí k tomu, když děláme to, co nám je řečeno, abychom dělali, tu byla také zvláštní hodnota náležející k dílu Merarity, i když tím dílem bylo jen opatrování několika „kolíků“ nebo „podstavců“. Vše, co je spojené se stánkem, mělo velmi hluboký význam a nejvyšší cenu. Nebylo nic v celém světě, co by mohlo být srovnáváno se stanem postaveným přes desky se vším tajemným, co k němu náleželo. Bylo svatou hodností a výsadou, když někomu bylo dovoleno dotýkat se nejmenšího kolíku, jenž tvořil část onoho obdivuhodného stánku v poušti. Bylo mnohem slavnější být Meraritou, který dával pozor na kolíky stánku, než třímat žezlo Egypta nebo Asýrie. Je pravda, že ten Merarita se v souhlasu s významem svého jména mohl jevit jako ubohý „zarmoucený“, pracující člověk. Ale jeho práce byla spojená s místem přebývání Nejvyššího Boha, který vlastní nebe a zemi. Jeho ruce jednaly s věcmi, které byly vzorky věcí v nebesích. Každý kolík, každý podstavec, každý závěs a každé přikrytí byly stínem dobrých budoucích věcí – nastínění Krista.

Nechceme tvrdit, že ten ubohý pracující Merarita nebo Gersonita rozuměli těmto věcem. To není žádným způsobem našim úmyslem. **My** jim rozumíme. Naší výsadou je přivádět všechny tyto věci – stánek a jeho tajemné nářadí – do jasného světla Nového zákona, a tam ve všem číst Krista.

Když se proto nesnažíme mluvit o míře porozumění, kterou měli Levítové, každý ve své práci, tu zároveň s důvěrou můžeme říci, že to byla velmi vzácná výsada, když jim bylo dovoleno dotýkat se a nakládat a nést pouští zemské stíny nebeských skutečností. Nadto bylo zvláštním milosrdenstvím mít autoritu onoho: „*Takto praví Hospodin*“ pro všechno, k čemu přiložili svou ruku. Kdo může ocenit takové milosrdenství – takovou výsadu? Každý člen toho vzácného pokolení dělníků měl svou zvláštní linii věcí vyznačenou Boží rukou a kontrolovanou Božím knězem. Nebylo to, že by každý dělal, co by se mu líbilo, ani že by někdo běžel ve stopách druhého, ale že všichni se skláněli před Boží autoritou a dělali přesně to, co jim bylo řečeno, aby dělali. To bylo tajemství pořádku mezi těmi osmi tisíci pěti sty osmdesáti dělníky (4. M. 4,48). A můžeme říci se vsí možnou důvěrou, že to je jediné skutečné tajemství pořádku stále. Proč máme tak mnoho zmatení ve vyznávající církvi? Proč je tu tolik sporných myšlenek, pocitů a názorů? Proč takové zájemné třenice? Proč takové křížení cesty druhého? Prostě z nedostatku úplného a absolutního poddání se Božímu slovu. Naše vůle je v činnosti. Volíme vlastní cesty, místo abychom dovolili Bohu, aby je pro nás vybral. Chybí nám onen postoj a stav duše, ve kterém všechny lidské myšlenky, naše vlastní mezi nimi, budou sníženy na místo, které jim skutečně patří; a Boží myšlenky budou vyvýšeny k plné a naprosté vládě.

Toto je, jak se cítíme být přesvědčeni, velké přání – naléhavá potřeba dnů, do nichž padl náš úděl. Lidská vůle na všech stranách získává nadřazenost. Vystupuje jako mocná záplava a odnáší ony staré zábrany, které ji do jisté míry držely v mezích. Mnoho ctěných institucí staré doby se v této době vzdává před ženoucím se proudem. Mnohá budova, jejíž základy, jak jsme se domnívali, byly položeny hluboko v půdě zbožných náklonností lidí, se hroutí pod údery beranidla hlasu lidu. „*Roztrhejme svazky jejich a zavržme od sebe provazy jejich.*“ (Žalm 2,3)

Toto je hlavní duch věku. Jaká je protilátka? **Poddanost!** Poddanost čemu? Poddanost tomu, co se nazývá autorita církve? Hlasu tradice? Příkázáním a učením lidí? Nikoli, veleben buď Bůh, není to ani jedna z těchto věcí, ani všechny dohromady. Tedy poddanost čemu? Hlasu živého Boha, hlasu Svatého Písma. To je velký lék proti svévoli na jedné straně a poddanosti lidské autoritě na druhé straně. „Musíme **poslouchat.**“ To je odpověď svévoli. „Musíme poslouchat **Boha.**“ To je odpověď na pouhé sklánění se před lidskou autoritou. Vidíme tyto dva prvky všude kolem sebe. Ten první, svévole, se mění v nevěru. Ten druhý, poddanost člověku, se proměňuje v pověru.

Ty dva proudy chtějí vládnout nad celým civilizovaným světem. Strhnou všechny kromě těch, kteří jsou božsky vyučeni, aby mluvili a cítili a jednali podle oné neproměnné zásady: „*Více sluší poslouchati Boha než lidi.*“

Gersonitovi v poušti toto umožňovalo, aby se stal o ty hrubé, nepřítažlivě vypadající „jezevčí kůže“; a umožňovalo to Meraritovi, aby se stal o ty zdánlivě nevýznamné „kolíky“. A nyní to umožňuje křesťanovi, aby se obrátil k té zvláštní službě, ke které jeho Pán snad vidí za vhodné jej povolát. Co na tom, že pro lidské oči se to může zdát hrubé a nepřítažlivé, nízké a nevýznamné! Nám stačí, že náš Pán nám přidělil naše místo a dal nám naši práci. A tato naše práce má přímý vztah k Osobě a slávě Toho, jenž je nejznámější mezi deseti tisíci jiných a všechen jest přežadostivý. I my se snad musíme omezit na naplnění obrazu hrubé a nevhledné jezevčí kůže nebo nevýznamného kolíku. Ale pamatujme, že cokoli má vztah ke Kristu – k Jeho jménu – k Jeho Osobě – k Jeho věci ve světě, je pro Boha nevýslovně drahé. Může to být v lidském ocenění velmi malé. Ale co z toho? Musíme hledět na věci z Božího hlediska, musíme je měřit Jeho standardem, a tím je Kristus. Bůh vše poměřuje Kristem. Co má být i jen velmi malý vztah ke Kristu, to je v Božím ocenění zajímavé a důležité, zatímco nejnádhernější díla, nejgigantičtější plány, nejvíce udivující podniky lidí tohoto světa pominou jako ranní oblak a jitřní rosa. Člověk činí svým středem, svým předmětem a svým standardem **vlastní já**. Cení si věci podle míry, kterou vyvyšují jeho a podporují jeho zájmy. Dokonce i takzvané náboženství je používáno k tomu, aby bylo podstavcem, na němž by vyvýšil sám sebe. Zkrátka vše je využíváno jako kapitál pro něho a užíváno jako reflektor, který má vrhat světlo a přivádět pozornost na ten jeden předmět. Tak tu je velká propast mezi Božími a lidskými myšlenkami. A okraje té propasti jsou od sebe tak vzdálené, jako **Kristus a vlastní já člověka**. Vše, co patří ke Kristu, má věčný význam a váhu. Vše, co náleží k vlastnímu já, pomine a bude zapomenuto. Proto nejosudnějším omylem, do kterého nějaký člověk může upadnout, je, že svým předmětem učiní **vlastní já**. To musí končit ve věčném zklamání. Ale na druhé straně tou nejmoudřejší, nejbezpečnější věcí, kterou kdo může udělat, je učinit Krista svým jedním předmětem, který ho plně zaměstnává. To musí nepochybně končit ve věčné blaženosti a slávě.

Milý čtenáři, zastav se zde na chvíli a nech promlouvat své vlastní srdce a svědomí. Zdá se nám, že v tomto bodě máme svatou odpovědnost ve vztahu ke tvé duši. Píšeme tyto řádky v osamocení v našem pokoji v Bristolu, a ty je možná čteš v osamocení svého pokoje na Novém Zélandu, v Austrálii nebo

na jiném vzdáleném místě. Chtěli bychom proto mít na paměti, že naším předmětem není napsat knihu, ani pouze vyložit Písmo. Toužíme být užiti Bohem v požehnaném díle jednání s tvou duší. Dovol nám proto, abychom ti položili tuto vážnou a směřovanou otázku: **Co je tvým předmětem?** Je to Kristus nebo tvé Já? Bud' upřímný vůči sobě před tím Nejvyšším a Vševidoucím, Zpytatelem srdcí. Proved' nad sebou přísný soud jako ve světle božské přítomnosti. Nebud' oklamán žádným pozlátkem nebo falešnou barvou. Bůh vidí pod povrch věcí a chce, abys činil totéž. Představuje ti Krista v protikladu ke všemu ostatnímu. Přijal jsi Ho? Je On tvou moudrostí, tvou spravedlností, tvým posvěcením a tvým vykoupením? Můžeš bez váhání říci: „*Milý můj je můj a já jeho?*“ Zkoumej a viz. Je to zcela urovnaný bod, hluboko dole – v samé hloubi tvé duše? Je-li tomu tak, činíš Krista svým výlučným předmětem? Měříš všechno Jím?

Ach, milý příteli, to jsou zkoumající otázky. Bud' ujistěn, že ti je neklademe, aniž bychom cítili jejich ostří a sílu sami pro sebe. Jakože je Bůh náš svědek, cítíme, byť i jen ve velmi malém stupni, jejich váhu a závažnost. Jsme hluboce a plně přesvědčeni, že neobstojí nic, kromě toho, co je ve spojení s Kristem. A nadto že i ta nejmenší věc, která se vztahuje, byť i vzdáleně, k Němu, má rozhodný význam v soudu nebe. Kdyby nám bylo dovoleno, abychom o tom vzbudili pocit v některém srdci, anebo abychom prohloubili pocit tam, kde už byl vzbuzen, budeme cítit, že jsme tuto knihu nepsali nadarmo.

Nyní, než uzavřeme tento dlouhý oddíl, se musíme na chvíli podívat na Kahatské a jejich dílo.

„I mluvil Hospodin k Mojžíšovi a k Aronovi, řka: Sečti sumu synů Kahat z prostředku synů Lévi po čeledech jejich a po domech otců jejich. Od třicetiletých a výše až do padesátiletých, kteří by způsobni jsouce k boji, mohli práci vésti při stánku úmluvy. Tato pak bude práce synů Kahat při stánku úmluvy svatyně svatých: Když by se měla vojska hnouti z místa, přijde Aron se syny svými a sejmou oponu zastření a přikryjí ní truhlu svědectví. A na to dají přikrytí z kůže jezevčích a přistrou svrchu rouchem ze samého postavce modrého a provlekou sochory její. Na stůl pak chlebě předložený prostrou roucho z postavce modrého a dají na něj mýsy a kadidelnice a koflíky a přikryvadla k přikrývání; a chléb ustavičně na něm bude. A prostrou na to roucho z červce dvakrát barveného a přikryjí to přistřením z kůže jezevčích a provlekou sochory jeho. Vezmou také roucho z postavce modrého a přikryjí svícen

světla a lampy jeho i utěradla jeho i nádoby k oharkům jeho a všechny nádoby k oleji jeho, jichž při něm užívají. A obvinou jej se všechněmi nádobami jeho přikrytím z koží jezevčích a vloží na sochory. Na oltář pak zlatý prostrou roucho z postavce modrého a přikryjí jej přikrytím z koží jezevčích a provlekou sochory. Vezmou i všechny nádoby k službě, jimiž přisluhovali v svatyni, a zavinouce do roucha z postavce modrého, přikryjí je přikrytím z koží jezevčích a vloží na sochory. Vyprázdní i popel z oltáře, a prostrou na něj roucho šarlatové. A vloží svrchu všecko nádobí jeho, jímž přisluhují na něm, nádoby k uhlí, vidličky, pometla, kotlíky a všecko nádobí oltáře, a přistrouce jej přikrytím z koží jezevčích, uvlekou sochory jeho. A když to vykoná Aron se syny svými a přikryje svatyni i všechna nádobí její a již by se měla hýbati vojska, tedy přijdou synové Kahat, aby nesli; ale nedotknou se svatyně, aby nezemřeli. Ta jest práce synů Kahat při stánku úmluvy.“ (4. M. 4,1-15)

Zde vidíme, jaká vzácná tajemství byla svěřena péči Kahatských. Truhla, zlatý stůl, zlatý svícen, zlatý oltář a oltář zápalné oběti – vše to byly stíny dobrých budoucích věcí – vzorky věcí v nebi – obrazy pravých – předobrazy na Krista, Jeho Osobu, Jeho dílo a Jeho úřady – jak jsme se snažili načrtnout v našich „Poznámkách k 2. Mojžíšově knize“ (kapitoly 24-30). Zde jsou představeny v poušti, a smím-li použít toho výrazu, ve svém cestovním obleku. S výjimkou truhly smlouvy představovaly všechny tyto věci lidskému oku jeden neměnný vzhled, totiž hrubé přikrytí jezevčími kůžemi. U truhly byl ten rozdíl, že nad jezevčími kůžemi bylo „roucho ze samého postavce modrého“, které nepochybně vyjadřuje cele nebeský charakter Pána Ježíše Krista v Jeho vlastní božské Osobě. To, co v Něm bylo podstatně nebeské, leželo na samém povrchu Jeho požehnaného života zde dole. On byl vždy cele nebeský člověk – „Pán z nebe“. Pod přikrytím z modrého postavce byly jezevčí kůže, na které může být pohlíženo jako na vyjádření toho, co chrání před vším zlem. Truhla byla jedinou věcí, která byla přikryta tímto zvláštním způsobem.

Pokud jde o „stůl chlebů předložený“, který je předobrazem našeho Pána Ježíše Krista v Jeho spojení se dvanácti pokoleními Izraele, bylo tu nejprve „roucho z postavce modrého“, potom „roucho z červce dvakrát barveného (šarlatu či karmínu – p. p.)“, a přes všechno jezevčí kůže. Jinými slovy: bylo tu to, co je podstatou nebeské; potom to, co vyjadřuje lidskou nádheru; a nade vším to, co chrání před zlem. Je Božím úmyslem, aby dvanáct pokolení Izraele byla přednostní na zemi – aby v nich byl ukázán nejvyšší typ lidské nádhery. Odtud vhodnost „šarlatu“, přikrývacího stůl chlebů předložený.

Dvanáct bochníků zjevně ukazuje na dvanáct pokolení. A pokud jde o šarlatovou barvu, čtenář se jen musí podívat do Písma, aby viděl, že vyjadřuje to, co **člověk** považuje za nádherné.

Přikrytí zlatého svícnu a zlatého oltáře byla stejná, totiž nejprve nebeské přikrytí, a potom jezevčí kůže. Ve svícnu vidíme našeho Pána ve spojení s dílem Ducha Svatého ve světle a svědectví. Zlatý oltář nám ukazuje Krista a vzácnost Jeho přímlyvy – vzácnou vůni a cenu toho, čím je před Bohem. Obojí, když procházelo pískem pouště, bylo zahaleno v to, co je nebeské, a bylo chráněno přikrytím jezevčími kůžemi.

Konečně ve vztahu k měděnému oltáři pozorujeme jasný rozdíl. Byl přikryt „purpurem“ místo „modří“ nebo „šarlatem“. Proč to? Bezpochyby proto, že měděný oltář byl předobrazem Krista jako Toho, jenž „**trpěl za hříchy**“ a jenž proto ponese žezlo království. „Purpur“ je královská barva. Ten, jenž trpěl v tomto světě, bude vládnout. Ten, jenž nesl korunu z trní, ponese korunu slávy. Odtud mravní vhodnost „purpurového“ přikrytí měděného oltáře – neboť na tomto oltáři byla přinesena ta oběť. Víme, že v Písmu není nic, co by nemělo svůj božský význam. A je naší výsadou, jakož i povinností, abychom se snažili poznat význam všeho, co náš Bůh milostivě dal napsat pro naše naučení. Toho, jak věříme, může být dosaženo jen pokorným, trpělivým vyčkáváním s modlitbou na Něho. Ten, jenž napsal knihu, dokonale zná dosah a předmět knihy jako celku, i každé části knihy zvlášť. To bude mít účinek kontroly neposvěcených vzletů představivosti. Jen Duch Boží sám může Písmo otevřít naším duším. „Bůh je Svým vlastním vykladačem“ ve zjevení, stejně jako v prozřetelnosti. A čím více se opíráme o Něho v pravém oproštění od sebe samých, tím hlubší budeme mít náhled jak do Jeho Slova, tak i do Jeho cest.

Proto bychom chtěli křesťanskému čtenáři říci: Vezmi prvních patnáct veršů 4. kapitoly 4. Mojžíšovy knihy a čti je v Boží přítomnosti. Pros Ho, aby ti vysvětlil význam každé věty – význam truhly a proč byla přikryta „*rouchem ze samého postavce modrého*“. A stejně tak s celým zbytkem. Odvážili jsme se – doufáme, že s pokornou myslí – ukázat význam, ale vážně si přejeme, abys ho pro sebe obdržel přímo od Boha a nepřijal ho jen od člověka. Vyznáváme, že se hrozně bojíme představivosti. A nevíme o tom, že bychom se někdy posadili, abychom psali o Svatém Písmu s hlubším pocitem ohledně toho, že nikdo, než jen Duch Svatý, je nemůže skutečně vysvětlit.

Potom řekneš: „Proč tedy vůbec sedět a psát?“ Nuže, je to s nadějí, že nám bude dovoleno, byť slabým způsobem, pomoci vážnému studentovi Písma, aby si všiml vzácných a výtečných drahokamů, které leží rozptýleny na inspirované stránce, tak aby si je mohl pro sebe vzít. Tisíce čtenářů mohou číst znovu a znovu čtvrtou kapitolu 4. Mojžíšovy knihy a ani si nevšimnout skutečnosti, že truhla smlouvy byla jedinou částí tajemného náradí stánku, která neukazovala jezevčí kůži. A jestliže se nechopíme prosté skutečnosti, jak můžeme vidět její význam? Tak také pokud jde o měděný oltář: kolik čtenářů si nevšimlo, že jediný byl zahalen „purpurem“?

Nuže, můžeme si být jisti, že obě tyto skutečnosti mají plný duchovní význam. Truhla byla nejvyšším zjevením Boha, a proto můžeme rozumět, proč má na první pohled ukazovat to, co je čistě nebeské. Měděný oltář byl místem, kde byl souzen hřích – je předobrazným ukázáním Krista v Jeho díle **jako Nositele hříchu** – vyjadřuje to nejvzdálenější místo, ke kterému pro nás došel; a přece ten měděný oltář byl jedinou věcí, která byla zahalena **královským** přikrytím. Může být něco výtečnějšího než učení zde? Jaká neokonečná moudrost je ve všech těchto rozdílnostech! Truhla nás vede k nejvyššímu bodu v nebi. Měděný oltář nás vede k nejnižšímu bodu na zemi. Stály na nejkrajnějších místech ve stánku. V truhle vidíme Toho, jenž oslavil zákon. V oltáři vidíme Toho, jenž byl učiněn hříchem. V jednom bylo viděno na první pohled to, co bylo nebeské, a teprve když jste se podívali hlouběji, viděli jste jezevčí kůži; a ještě hlouběji tajemnou oponu, předobraz Kristova těla. Ale v tom druhém byla první věc, kterou jste viděli, jezevčí kůže, a hlouběji uvnitř královské přikrytí. Vidíme Krista v obojím, i když v různém pohledu. V truhle máme Krista vyhlášujícího Boží slávu. V měděném oltáři máme Krista, vycházejícího vstříc hříšníkovi potřebě. Jaká požehnaná kombinace pro nás!

Ale dále si čtenář všiml, že v celku tohoto obdivuhodného oddílu, k němuž jsme vedli jeho pozornost, není žádná zmínka o jednom určitém kusu zařízení, který známe z 2. Mojžíšovy knihy 30 a z jiných částí Písma a který zaujímal ve stánku velmi důležité místo! Máme na mysli měděné umyvadlo. Proč je vynecháno ve 4. Mojžíšově knize 4? Je více než pravděpodobné, že některý z bystrookých racionalistů zde najde to, co chtějí prohlásit za chybu – vadu – rozpor. Ale je tomu tak? Ne, díky Bohu! Zbožný křesťanský student ví zcela dobře, že takové věci jsou naprosto neslučitelné s Boží knihou. Ví a vyznává to, i když snad není schopen vysvětlit nepřítomnost té anebo přítomnost oné zvláštní věci v některém daném oddílu. Ale právě tak dalece,

jak jsme z Boží milosti uschopněni vidět duchovní důvod věcí, vždy shledáme, že tam, kde racionalista vidí nebo se domnívá vidět chyby, zbožný student vidí zářící drahokamy.

Tak tomu je, jak nepochybuje, i ve vztahu k vynechání měděného umyvadla ze seznamu ve 4. M. 4. Je to jen jedna z deseti tisíců ilustrací krásy a dokonalosti inspirovaného svazku.

Ale čtenář se může zeptat: „Proč je umyvadlo opomenuto?“ Důvod může být nalezen ve dvojí skutečnosti: z čeho bylo umyvadlo uděláno, a pro co bylo uděláno. O této dvojí skutečnosti jsme se zmínili ve 2. Mojžíšově knize. Umyvadlo bylo vyhotoveno ze zrcadel žen, které byly shromážděny u dveří stánku shromáždění (2. M. 38). To byl jeho materiál. A pokud se týká jeho předmětu, bylo určeno jako prostředek očišťování pro člověka. Nuže, ve všech těchto věcech, které tvořily zvláštní břemeno a pověření Kahatských, vidíme jen různá zjevení Boha v Kristu, od truhly ve svatyni svatých, až k měděnému oltáři na nádvoří stánku. A poněvadž umyvadlo nebylo zjevením Boha, ale očištěním pro člověka, nenalézá se v opatrování Kahatských.

Ale nyní musíme čtenáře opustit, aby přemýšlel sám o tomto velmi hlubokém oddílu naší knihy (kapitoly 3 a 4). Je ve skutečnosti nevyčerpatelný. Mohli bychom pokračovat a šířeji o něm mluvit, až bychom naplnili svazky místo stránek, a potom bychom se cítili, jako kdybychom pouze pronikli povrchem dolu, jehož hloubka nemůže být vyzkoumána – jehož poklady nemohou nikdy být vyčerpány. Které lidské pero může vyvést obdivuhodná naučení obsažená v inspirovaném záznamu o pokolení Léví? Kdo se může pokusit odkrýt onu svrchovanou milost, která září ze skutečnosti, že ten svévolný Léví jako první odpověděl na to duši pronikající zvolání: „*Kdo je pro Hospodina?*“ Kdo může správně mluvit o tom bohatém, oplývajícím, rozlišujícím milosrdenství, ilustrovaném skutečností, že těm, jejichž ruce byly zmažány krví, má být dovoleno nakládat s nádobami svatyně; a že ti, do jejichž shromáždění Duch Boží nemohl vejít, mají být přivedeni do samého lůna Božího shromáždění, a tam se zaměstnávat tím, co Jemu bylo tak drahé?

A potom ona tři oddělení dělníků: Merarité, Gersonité a Kahatité! Jaké naučení je zde! Jaký předobraz různých údů těla – Boží Církve – v jejich rozmanité službě! Jaká hloubka tajemné moudrosti je v tom všem! Znamená to užít příliš silných slov – je to příliš, když řekneme, že v této chvíli na nás nedoléhá nic tak silně, jako pocit krajní slabosti a chudoby toho všeho, co jsme

předložili o jedné ze skutečně nejbohatších částí inspirovaného svazku? Přece však jsme vedli čtenáře k dolu nekonečné hloubky a bohatství obsahu, a musíme ho opustit, aby do něho pronikl s milostivou pomocí Toho, jemuž důl patří a jenž jediný je schopen rozvinout jeho bohatství. Vše, co člověk může napsat nebo říci o kterékoli části Božího slova, může přinejlepším být jen uvádějící. Mluvit o vyčerpávajícím by znamenalo zlehčovat svatý kánon. Kéž vstupujeme na to svaté místo s nohama, z nichž je zuta obuv, a jsme jako takoví, kteří zkoumají v chrámu a jejichž zkoumání je provoněno duchem velebení.

4. Mojžíšova 5

*„Mluvil Hospodin k Mojžíšovi řka: Přikaz synům Izraelským, ať vyženou ze stanů každého malomocného a každého trpícího tok semene, i každého nad mrtvým poskvrněného. I muže i ženu vyženete, ven za tábor vyženete je, aby neposkvrňovali tábory těch, **mezi nimiž já přebývám**. I učinili tak synové Izraelští, a vyhnali je ven za tábor. Jakož byl mluvil Hospodin k Mojžíšovi, tak učinili synové Izraelští.“ (4. M. 5,1-4)*

Zde máme málo slovy ukázanou velkou základní zásadu, na níž je založena kázeň shromáždění – můžeme říci zásadu krajní důležitosti, ačkoli žel, je jí tak málo rozuměno a dbáno. Boží přítomnost uprostřed Jeho lidu vyžadovala svatost z jejich strany. „*Aby neposkvrňovali tábory těch, mezi nimiž já přebývám.*“ Místo, kde přebývá ten Svatý, musí být svaté. To je jasná a nutná pravda.

Už jsme poznamenali, že **vykoupení** bylo **základem** Božího přebývání uprostřed Jeho lidu. Ale musíme pamatovat, že **kázeň** byla podstatnou věcí, aby mohlo mezi nimi pokračovat. Nemohl bydlet tam, kde zlo bylo uvážene a zjevně trpěno. Buď velebeno Jeho jméno, On může snášet a snáší slabost a nevědomost. Ale Jeho oči jsou příliš čisté, než aby hleděl na zlé, a nemůže hledět na nepravost. Zlo nemůže být s Ním, ani On nemůže mít společenství se zlem. To by znamenalo popření samé Jeho přirozenosti. A On sám Sebe zapřít nemůže.

Naproti tomu může být řečeno: „Cožpak Bůh, Duch Svatý, nepřebývá v jednotlivém věřícím, a přece je v něm mnoho zlého?“ Duch Svatý vskutku bydlí ve věřícím na základě dokonání vykoupení. Je tam ne jako schválení toho, co je z přirozenosti, ale jako pečeť toho, co je z Krista. A Jeho přítomnost a obcenství jsou okoušeny právě tou mírou, jak zlo v nás je ze zvyku odsuzováno. Chce někdo tvrdit, že můžeme uskutečňovat přebývání Ducha a těšit se z toho, když dáváme místo své zkaženosti a povolujeme žádostem těla a smyslů? Taková bezbožná myšlenka buď vzdálena! Nikoli, musíme se sami soudit a odkládat vše, co je neslučitelné se svatostí Toho, jenž v nás přebývá. Náš „starý člověk“ není vůbec uznáván. Před Bohem neexistuje. Byl naprosto odsouzen v kříži Krista. Žel, že cítíme jeho působení a musíme se nad tím rmoutit a kvůli tomu se odsuzovat. Ale Bůh nás vidí v Kristu –

v Duchu – v novém stvoření. A kromě toho Duch Svatý přebývá v těle věřícího na základě Kristovy krve. A toto přebývání vyžaduje odsuzování zla v každém způsobu a formě.

Tak tomu je také ve vztahu ke shromáždění. Není pochybností o tom, že tam je zlo – zlo v každém jednotlivci, a proto je zlo v celém těle. Ale musí být souzeno. A je-li souzeno, není mu dovoleno působit, je anulováno. Co bychom řekli o vyznávajícím křesťanovi, který by zastával to, že není vážně odpovědný, aby soudil zlé v sobě a ve svých cestách? A jestliže je špatné zaujetí takového stanoviska pro jednotlivce, nemusí to být tím horší pro shromáždění? Nechápeme, jak toto může být zpochybňováno.

Jaký by byl výsledek, kdyby Izrael odmítl poslechnout rozhodný „příkaz“ na začátku naší kapitoly? Předpokládejme, že by řekli: „My nejsme odpovědni za to, abychom soudili zlo. A nemyslíme si, že se sluší na takové ubohé, chybující, bloudící smrtelníky, jako jsme my, aby někoho soudili. Tito lidé, trpící malomocenstvím, tokem a tak dále, jsou Izraelité zrovna tak, jako jimi jsme my, a mají dobrý nárok na všechna požehnání a výsady tábora, jako máme my. Proto si myslíme, že by nebylo správné, abychom je vyháněli.“

Nuže, ptáme se, jak Bůh odpoví na takovouto námitku? Pokud se čtenář bude chtít na chvíli obrátit k Jozue 7, najde slavnostně vážnou odpověď, jaká jen může být dána. Ať se přiblíží a pozorně si prohlédne onu „*hromadu kamení velikou*“ v údolí Achor. Ať si přečte nápis na ní. Jaký nápis? „*Bůh i v shromáždění svatých strašlivý jest náramně, a hrozný nade všecky vůkol něho.*“ (Žalm 89,8) „*Bůh náš jest oheň spalující.*“ (Židům 12,29) Jaký je význam toho všeho? Chtějme slyšet a zvažovat. Žádost počala v srdci člena shromáždění a porodila hřích. Co potom? Zahrnovalo to celé shromáždění? Ano, jistě, to je vážná pravda. „*Zhřešil Izrael* (nikoli pouze Achan), *tak že smlouvu mou přestoupili, kterou jsem jim přikázal; neboť jsou i vzali z věcí prokletých, k tomu i ukradli, také i zatajili, nad to i odložili mezi nádoby svá. Proto nebudou moci synové Izraelští ostáti před nepřáteli svými, utíkati budou před nepřáteli svými, neboť poskvrnili se věcí prokletou. Nebudu více s vámi, leč vyhladíte prokletí to z prostředku svého.*“ (Jozue 7,11.12)

To je zvlášť vážné a působivé. Jistě to hlasitě mluví našim ušima a dává to svatou lekci našemu srdci. Jak nás vyprávění informuje, v celém táboře Izraele byly stovky tisíců nevědomých o skutečnosti Achanova hříchu, stejně jako se nevědomým ukázal i Jozue. A přece slovo zní: „*Zhřešil Izrael ..., neboť jsou i vzali z věcí prokletých, k tomu i ukradli, také i zatajili.*“ Jak to bylo?

Shromáždění bylo jedno. Boží přítomnost uprostřed shromáždění z nich učinila jedno, tak jedno, že hřích každého byl hříchem všech. „*Maličko kvasu všecko těsto nakvašuje.*“ Lidský rozum může proti tomu vznášet námitky, jako je vznášel proti všemu, co leží mimo jeho úzký obzor. Ale Bůh to říká, a to je pro věřící mysl dost. Nesluší se nám ptát se: „Proč? Jak? Kterak?“ Boží svědectví vše urovnává a my máme jen věřit a poslechnout. Nám stačí znát skutečnost, že Boží přítomnost vyžaduje svatost, čistotu a souzení zla. Mějme to na paměti. Není to na principu zavrhaném každou pokornou myslí: „*Nepřistupuj ke mně, neboť světější jsem nežli ty.*“ (Izaiáš 65,5) Nikoli, to je zcela na základě toho, co je Bůh. „*Svatí buďte, neboť já svatý jsem.*“ (3. M. 11,44) Bůh nemohl dát podporu Svě svatě přítomnosti neodsouzenému zlu. Jakže? Dát vítězství nad Hai s Achanem v táboře? To bylo nemožné! Vítězství za takových okolností by bylo zneuctěním Boha, tou skutečně nejhorší věcí, která by se mohla Izraeli přihodit. To nemohlo být. Izrael musí být proveden kázní. Musejí být pokořeni a zlomeni. Musejí být přivedeni dolů do údolí Achor – do místa zármutku, neboť pouze tam mohou být otevřeny „*dveře naděje*“ (Ozeáš 2,15), když zlo vniklo dovnitř.

Nechť čtenář nechápe špatně tuto velkou praktickou zásadu. Bojíme se, že mnohými z Božího lidu je jí velmi chybně rozuměno. Je mnoho takových, kteří si snad myslí, že nikdy nemůže být správné pro ty, kteří jsou zachráněni skrze milost a kteří jsou sami význačnými pomníky milosrdenství, aby vykonávali kázeň v jakékoli formě nebo na jakémkoli základě. Pro takové se Matouš 7,1 jeví jako naprosté zavržení myšlenky, že bychom měli soudit. Říkají: Cožpak nám náš Pán výslovně neřekl, abychom nesoudili? Nejsou to Jeho vlastní slova: „*Nesudte, abyste nebyli souzeni!*“? Bezpochyby že jsou. Ale co tato slova znamenají? Znamenají, že nemáme soudit učení a způsob života takových, kteří přicházejí, aby s námi byli v křesťanském obecenství? Dávají nějakou podporu myšlence, že nezáleží na tom, co člověk drží nebo co učí anebo co dělá, a že ho máme přijmout? Může toto být moc a význam slov našeho Pána? Kdo by mohl, být na okamžik, připustit něco tak obłudného? Copak nám náš Pán v té samé kapitole neříká: „*Pilně se varujte falešných proroků?*“ (verš 15) Ale jak se máme někoho vyvarovat, jestliže nemáme soudit? Jestliže soud nemá být prováděn v žádném případě, proč se nám říká, abychom se varovali?

Křesťanský čtenáři, pravda je tak prostá, jak je to jen možné. Boží shromáždění je odpovědné u dveří soudit učení a mravy všech, kdo si žádají vstoupit.

Nemáme soudit pohnutky, ale máme soudit cesty. V páté kapitole 1. Korintským jsme přímo vyučováni inspirovaným apoštolem, že máme soudit všechny, kdo zaujímají místo uvnitř shromáždění. „*Neboť proč já mám i ty, kteří jsou vně, souditi? Nesoudíte snad vy ty, kteří jsou uvnitř? Ale ty, kdo jsou vně, soudí Bůh. Vyvrzte toho zlého ze svého středu.*“ (1. Kor. 5,12.13)

To je velmi jasné. Nemáme soudit ty, kteří jsou „vně“; ale máme soudit ty, kteří jsou „uvnitř“. To znamená ty, kteří se staví na půdu křesťanů – že patří k Božímu shromáždění – ti všichni spadají do okruhu soudu. V té chvíli, kdy člověk vstoupí do shromáždění, zaujímá místo ve sféře, kde se vykonává kázeň nad vším, co odporuje svatosti Toho, který tam přebývá.

A ať se čtenář ani na chvíli nedomnívá, že jednota **těla** je dotčena, když je v **domě** udržována kázeň. To by byl velmi vážný omyl. A přece je, žel, velmi obvyklý. Často slyšíme říkat o těch, kteří se správně snaží udržovat kázeň v Božím domě, že trhají Kristovo tělo. Sotva může být nějaký větší omyl. Skutečnost je, že to první je naše vážná povinnost; to druhé je naprostá nemožnost. Kázeň v Božím domě musí být vykonávána, ale jednota Kristova těla nikdy nemůže být zrušena.

Někdy také slyšíme lidi mluvit o odřezání údů Kristova těla. I to je omyl. Ani jeden úd Kristova těla nemůže nikdy být zrušen. Každý úd byl dán do těla na své místo Duchem Svatým podle věčného Božího úmyslu a na základě Kristova vykonaného díla smíření. A žádná moc lidská ani ďábelská nikdy nemůže oddělit jediný úd od těla. Všechny jsou neodlučitelně spojeny v dokonalou jednotu a jsou tam udržovány božskou mocí. Jednota Boží Církve může být přirovnána k řetězu roztaženému přes řeku. Vidíte ho na každé straně, ale uprostřed je ponořen. A jestliže byste měli soudit podle toho, co vidíte svými očima, mohli byste se domnívat, že uprostřed je řetěz přerušen. Tak tomu je s Boží Církví. Byla vidět jednotná na začátku. Bude vidět jako jedna v budoucnosti. A v Božích očích je jedna nyní, ačkoli pro smrtelné oko ta jednota není vidět.

Je velmi důležité, aby křesťanský čtenář měl zcela jasno v této velké otázce ohledně Církve. Nepřítel se snažil všemi prostředky své moci házet písek do očí Božího drahého lidu, aby neviděl pravdu v této věci. Na jedné straně máme jednotu, jíž se chlubí římský katolicismus, a na druhé straně žalostná rozdělení v protestantismu. Řím poukazuje s vítěznou tváří na četné sekty protestantů. A protestanti podobně ukazují na četné bludy, zkaženost a

klamy římského učení. A tak ten, kdo vážně hledá pravdu, neví, kam se obrátit nebo co si myslet, zatím co na druhé straně bezstarostní, lhostejní, pohodlní a svět milující lidé jsou jen příliš hotovi brát vše, co kolem sebe vidí, za záminku, aby odvrhli každou vážnou myšlenku a starost o božské věci. A i když někdy, tak jako Pilát, se lehkomyšlně zeptají: „*Co je pravda?*“, tu podobně jako on se obrátí na podpatku a nechtějí čekat na odpověď.

Nuže, jsme pevně přesvědčeni, že pravé tajemství celé věci – velké řešení nesnáze – skutečné odpočinutí pro srdce Bohem milovaných svatých bude nalezeno v pravdě o nerozlučné jednotě Boží Církve, Kristova těla na zemi. Tato pravda nemá být pouze držena jako učení, ale má být vyznávána, udržována a prováděna za každou cenu. Je to velká utvářející pravda pro duši a obsahuje v sobě jedinou odpověď na jedné straně na jednotu, již se chlubí Řím, i na rozdělení v protestantismu na druhé straně. Uschopní nás vydávat svědectví protestantismu, že jsme našli jednotu, a římskému katolicismu, že jsme našli jednotu Ducha.

Může však být namítáno, že to je čistá utopie snažit se držet takovou myšlenku za přítomného stavu věcí. Vše je v takové zkáze a zmatení, že jsme podobni množství dětí, které ztratily cestu v lese a snaží se, jak mohou, najít cestu domů; některé ve velkých skupinách, některé ve skupinách po dvou nebo po třech, a některé zcela samotné.

To se může jevit zcela přijatelným. A nepochybujeme, že to v přítomné době má u mnoha z lidu Páně velkou váhu. Ale v úsudku víry nemá takový způsob předkládání věci žádnou váhu, a to z toho jednoduchého důvodu, že naprosto nejdůležitější otázkou pro víru je toto: „Je jednota Církve lidskou teorií nebo božskou skutečností?“ Zcela jistě božskou skutečností, poněvadž je psáno: „*Je jedno tělo a jeden Duch.*“ Jestliže popíráme, že tu je „*jedno tělo*“, se stejnou silou můžeme popírat, že je „*jeden Pán, jedna víra, jeden křest; jeden Bůh a Otec všech*“, poněvadž to vše leží vedle sebe na téže stránce inspirace, a jestliže zrušíme jedno, rušíme vše.

A nejsme vzhledem k tomuto předmětu ani omezeni na ojedinělý oddíl Písma; ačkoli i kdybychom měli jen jeden, bylo by to plně postačující. Ale máme více než jeden. Slyšme následující: „*Kalich dobrořečení, kterému dobrořečíme, zdali není společnost krve Kristovy? A chléb, který lámeme, zdali není společnost těla Kristova? Poněvadž jeden chléb, jedno tělo mnozí jsme; všichni zajisté jednoho chleba účastni jsme.*“ (1. Kor. 10,16.17) Přečti si také 1. Kor. 12,12-27, kde je celý předmět ukázán a použit.

Je tedy zřejmé, že Boží slovo velmi jasně a plně stanoví pravdu o nerozlučné jednotě Kristova těla. A nadto stejně jasně a plně ukazuje pravdu o kázni v Božím domě. Ale všimněme si, že vlastní provádění kázně nebude nikdy na újmu jednoty těla. Ty dvě věci jsou naprosto slučitelné. Máme se domnívat, že když apoštol přikazuje církvi v Korintu, aby ze sebe vyvrhli „*toho zlého*“, že byla dotčena jednota těla? Jistě ne. A přece, nebyl snad ten člověk údem na těle Krista? Skutečně byl, neboť ho nacházíme ve 2. epístole napraveného. Kázeň Božího domu vykonala své dílo při údu Kristova těla, a ten, jenž zbloudil, byl přiveden zpět. Takový byl účel jednání shromáždění.

To vše může napomoci osvětlit mysl čtenáře ohledně hluboce důležitého předmětu přijetí ke stolu Páně a vyloučení od něho. Zdá se, že v myslích mnoha křesťanů je značný zmatek týkající se těchto věcí. Jsou někteří, kteří se domnívají, že je-li někdo křesťanem, nemá mu být z žádného důvodu odíráno místo u stolu Pána. Příklad v 1. Kor. 5 je naprosto dostačující, aby tuto otázku upravil. Je zřejmé, že ten muž nebyl vyvržen kvůli tomu, že by nebyl křesťanem. Jak víme, přes své selhání a hřích byl Boží dítě. A přece shromáždění v Korintu dostalo příkaz, aby ho vyvrhlo, a kdyby to neučinili, přivedli by Boží soud na celé shromáždění. Ve shromáždění je Boží přítomnost, a proto musí být zlo souzeno.

A tak ať se podíváme do páté kapitoly 4. Mojžíšovy knihy nebo do páté kapitoly 1. Korintským, učíme se téže vážné pravdě, totiž, že „*domu Božímu náleží svatost na věky*“. A dále se učíme, že kázeň musí být udržována u Božího vlastního lidu, a nikoli u těch, kteří jsou venku. Neboť co čteme v počátečních řádcích 5. kapitoly 4. Mojžíšovy knihy? Bylo dětem Izraele přikázáno, aby ven z tábora vyvrhli každého, kdo nebyl Izraelita, každého, kdo nebyl obřezán, každého, kdo nemohl ukázat svůj původ nepřerušeně od Abrahama? Bylo toto důvodem pro vyloučení z tábora? Vůbec ne. Koho tedy měli vyvrhnout? „*Každého malomocného*“ – to jest každého, v němž bylo **dovoleno** hříchu, aby působil. „*Každého trpícího tok*“ – to jest každého, od koho vycházel poskvrňující vliv. A „*každého při mrtvém poskvrněného*“. To byli ti, kteří měli být odděleni od tábora v poušti, a jsou předobrazem těch, kteří mají být odděleni od shromáždění nyní.

A mohli bychom se ptát, proč se žádalo toto oddělení? Bylo to proto, aby byla udržena dobrá pověst a ctihodnost lidu? Nic takového. Proč tedy? „*Aby neposkvrňovali tábory těch, mezi nimiž já přebývám.*“ A tak tomu je nyní.

Nesoudíme a nevyvrhujeme zlé učení proto, abychom udrželi **svou** pravověrnost. Ani nesoudíme a nevyvrhujeme mravní zlo proto, abychom podrželi **svoji** dobrou pověst a ctihostnost. Jediným důvodem soudu a vyloučení je toto: „*Tvému domu přísluší svatost, Hospodine, až na věky.*“ Bůh přebývá uprostřed Svého lidu. „*Kde jsou dva nebo tři shromážděni k mému jménu, tam jsem já uprostřed nich.*“ „*Zdali nevíte, že chrám Boží jste a Duch Boží ve vás přebývá?*“ (1. Kor. 3,16). A opět: „*A tak tedy již nejste cizinci a bez občanství, nýbrž jste spoluobčané svatých a domácích Boží, vystaveni na základu apoštolů a proroků, kde je úhelným kamenem sám Ježíš Kristus, ve kterém celá stavba, dobře spojená, roste ve **svatý chrám** v Pánu, v němž jste i vy spolu budováni v příbytek Boží v Duchu.*“ (Ef. 2,19-22)

Ale čtenář snad cítí potřebu položit například takovouto otázku: Jak je možné nalézt čistou a dokonalou církev? Není – nebude – nemusí být v každém shromáždění nějaké zlo i přes intenzivní pastýřskou bdělost a společnou věrnost? Jak potom může být udržen tento vysoký standard čistoty? Beze vší pochyby je ve shromáždění zlo, poněvadž hřích je v každém jeho členu. Ale nesmí mu být dovolováno působení, nesmí být trpěn, musí být souzen a potlačován. Není to přítomnost zla, která poskvňuje, ale je to dovolování a trpění zla. Tak tomu je s Církví v jejím korporativním charakteru i s jednotlivci v jejich individuálním charakteru. „*Kdybychom se sami soudili, nebyli bychom souzeni.*“ (1. Kor. 11,31) Proto by jakkoli velké zlo nemělo vést nikoho k tomu, aby se oddělil od Boží Církve. Ale jestliže shromáždění odmítne svou vážnou odpovědnost, aby soudilo zlo, a to jak v učení, tak i mravní, už vůbec není na půdě Boží Církve a tvou vážnou povinností se stane oddělit se od něho. Dokud je shromáždění na půdě Boží Církve, ať už je jakkoli slabé a malé co do počtu, oddělit se od něho znamená roztržku. Ale jestliže shromáždění není na Božím základu – a to zcela jistě není, jestliže odmítne svou povinnost soudit zlo – pak roztržkou je pokračovat ve spojení s ním.

Ale nepovede to k rozmnožení ustavičných rozdělení? Zcela jistě ne. Může to směřovat k rozbití pouhých lidských spojení. Ale to není roztržka, ale na-prostý opak, poněvadž taková spojení, i když jsou velká, mocná a zdánlivě užitečná, jasně odporují jednotě Kristova těla, Boží Církve.

Přemýšlivého čtenáře překvapí, že Duch Boží na všech stranách vede pozornost k velké otázce Církve. Lidé začínají vidět, že v tomto předmětu je mnohem více než pouhá představa jednotlivé mysli nebo dogma nějaké skupiny.

Otázka: „Co je Církev?“ se klade na mnohá srdce a žádá si odpověď. A jaké je to milosrdenství, že můžeme dát odpověď, která je tak jasná, tak zřetelná a tak autoritativní, jak ji může dát Boží hlas, hlas Svatého Písma. Není to nevýslovná výsada, když jsme na všech stranách napadáni nároky církví: „zemské církve“, „státní církve“, „svobodné církve“ atd., že se můžeme odvolat na pravou Církev živého Boha, tělo Krista? Jistě si jí velmi ceníme; a jsme pevně přesvědčeni, že jenom zde je božské řešení těžkostí tisíců z Božího lidu.

Ale kde takovou Církev nalézt? Není to beznadějný podnik, začít ji hledat uprostřed zkázy a zmatení kolem nás? Bůh buď veleben, nikoli! Neboť ačkoli **nevidíme** všechny členy Církve shromážděné pospolu, přece je naší výsadou a svatou povinností znát a zaujímat **půdu** Boží Církve a žádnou jinou. A jak máme tuto půdu rozeznat? Věříme, že první krok k rozeznání pravého základu Boží Církve je stát stranou všeho, co se tomu protiví. Nesmíme očekávat, že objevíme to, co je pravdivé, když naše mysli jsou zahaleny tím, co je chybné. Boží pořádek je: „Odstup od zlého; uč se činit dobré.“ Bůh nám nedává světlo na dva kroky současně. Proto ve chvíli, kdy zjistíme, že jsme na špatné půdě, je naší povinností ji opustit a čekat na Boha pro další světlo, které nám zcela jistě dá.

Ale musíme pokračovat v naší kapitole:

„Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi, řka: Mluv k synům Izraelským: Muž aneb žena, když učiní nějaký hřích lidský, dopouští se výstupku proti Hospodinu, a byla by vinna duše ta: Tedy vyzná hřích svůj, který učinil, navrátí pak to, čím vinen byl, cele a pátý díl přidá nad to a dá tomu, proti komu zavinil. A neměl-li by muž ten přítele, jemuž by nahradil tu škodu, pokuta dána bud' Hospodinu a knězi, mimo skopce očistění, jímž očistěn býti má.“ (4. M. 5,5-8)

O učení o oběti za vinu jsme uvažovali v našich „Poznámkách k 3. Mojžíšově knize“ v 5. kapitole. A k nim musíme odkázat našeho čtenáře, poněvadž nemáme v úmyslu brát mu i sobě čas tím, že budeme mluvit o všech bodech, o nichž jsme už uvažovali. Zde se pouze zmíníme o velmi důležité otázce vyznání a náhrady. Nejenom je pravda, že jak Bůh, tak i člověk získali skrze tu velkou oběť za vinu, danou na kříži Golgoty, ale z předcházející citace se učíme, že když bylo učiněno přestoupení, Bůh hledal vyznání a náhradu. Upřímnost vyznání byla dosvědčena náhradou. Pro Žida, který přestoupil proti svému bratrovi, nebylo dostačující říci: „Je mi líto.“ Měl nahradit věc,

ve které přestoupil, a přidat nad to ještě pětinu. Nuže, ačkoli my nejsme pod zákonem, přece z jeho ustanovení můžeme získat mnohé naučení. Ačkoli nejsme pod vychovatelem, můžeme se od něho naučit dobrým lekcím. Jestliže jsme se tedy proti někomu provinili, nestačí, abychom vyznali svůj hřích Bohu a našemu bratrovi; musíme nahradit. Jsme voláni k tomu, abychom podali praktický důkaz o skutečnosti, že jsme se odsoudili kvůli té věci, v níž jsme se provinili.

Máme pochyby o tom, zda je to cítěno tak, jak to má být. Bojíme se, že tu ve vztahu k hříchu a pochybení vládne povrchní, lehkomyšlný, pohodlný způsob, který skutečně musí velmi zarmucovat Ducha Božího. Spokojujeme se s pouhým vyznáním rtů bez hlubokého, v srdci cítěného pocitu o zlu hříchu v Božích očích. Věc sama není souzena ve svých mravních kořenech, a v důsledku tohoto pohrávání si s hříchem se srdce zatvrzuje a svědomí ztrácí svou jemnost. **To je velmi vážné.** Víme jen o málo věcech, které jsou vzácnější než citlivé svědomí. Nemáme na mysli **úzkostlivé** svědomí, které je ovládáno vlastními představami, ani **chorobné** svědomí, které je ovládáno svými vlastními obavami. Obojí jsou obtížnými hosty pro každého, kdo je má. Máme však na mysli **jemné** svědomí, které je ve všech věcech ovládáno Božím slovem a které se vždy odvolává na Jeho autoritu. Tento zdravý stav svědomí je neocenitelným pokladem. Řídí všechno, bere na vědomí i nejmenší věc spojenou s naším denním životem a zvyky – naším způsobem oblékání – s našimi domy – s naším nábytkem – naším stolem – s celým naším chováním, duchem a stylem – se způsobem vedení našeho obchodu, nebo jestliže naším údělem je sloužit druhým, se způsobem, jakým vykonáváme službu, ať je jakákoli. Krátce řečeno, vše spadá pod zdravý mravní vliv jemného svědomí. „Proto,“ říká apoštol, „*i já sám se snažím mít vždy bezúhonné svědomí před Bohem i lidmi.*“ (Sk. 24,16)

To je něco, po čem bychom měli toužit. Je něco mravně krásného a přitažlivého v tomto cvičení se toho největšího a nejvíce obdařeného Kristova služebníka. Ten se všemi svými skvělými dary, se všemi svými obdivuhodnými mocemi, se vším svým hlubokým náhledem do Božích cest a rad, se vším, o čem mluvil a čím se mohl chlubit, se všemi obdivuhodnými zjeveními, která mu byla učiněna ve třetím nebi; slovem: ten nejvíce poctěný z apoštolů a výsadami obdařených svatých se se svatou pílí snažil udržovat vždy svědomí bez urážky vůči Bohu i lidem. A jestliže v nestřežené chvíli pronesl ukvapená slova, jako to učinil Ananiášovi, nejvyššímu knězi, byl v té samé chvíli hotov vyznat a nahradit, takže ukvapené prohlášení: „*Bůh tě bude bít, ty obilená*

stěho,“ bylo vzato zpět a místo toho dáno Boží slovo: „*Vládci svého lidu ne-budeš zlořečit.*“

Nuže, nemyslíme, že Pavel by mohl té noci odpočinout s čistým svědomím, kdyby nevzal zpět svá slova. Jestliže jsme udělali nebo řekli něco, co je špatné, musí tu být vyznání. A jestliže nedojde k vyznání, pak naše obecnství musí být jistě přerušeno. Obecnství je mravní nemožností, jestliže na svědomí leží nevyznaný hřích. Můžeme o tom mluvit, ale je to pouhý klam. Jestliže chceme chodit s Bohem, musíme udržovat svědomí čisté. Není nic, čeho bychom se měli více bát, než mravní necitlivosti, pošpiněného svědomí, otupělého mravního citění, které může dovolit všechny druhy věcí, aby přešly bez odsouzení, které se může dopustit hříchu, přejít ho a chladně říci: „Co jsem udělal zlého?“

Čtenáři, chtějme být se svatou bdělostí na stráži před tím vším. Snažme se pěstovat jemné svědomí. Bude to od nás vyžadovat to, co od Pavla, totiž „cvičení“. Ale je to požehnané cvičení a vydá velmi vzácné ovoce. Nedomnívej se, že v tomto cvičení je něco, co má příchut' zákonictví. Nikoli, je to naprosto křesťanské. Ve skutečnosti se díváme na ona Pavlova vznešená slova jako na samo ztělesnění ve zhutnělé formě vši křesťanské praxe. „*Mít vždy bezúhonné svědomí před Bohem i lidmi.*“ (Sk. 24,16) To obsahuje vše.

Ale žel, jak málo ze zvyku zvažujeme Boží nároky nebo nároky lidí kolem sebe! Jak málo naše svědomí dosahuje této úrovně! Nároky všeho druhu jsou zanedbávány, a my to necítíme. Není tu pokora ani zármutek před Pánem. Dopouštíme se přestoupení v tisíci věcech, a přece tu není ani vyznání, ani náhrada. Pomíjejí se věci, které by měly být odsouzeny, vyznány a odloženy. Je tu hřích v našich svatých věcech. Je tu lehkovážnost a lhostejnost ducha ve shromáždění a u stolu Pána. Olupujeme Boha různými způsoby. Máme své vlastní myšlenky, mluvíme svá slova, děláme to, co se nám líbí. A co to je jiného než olupování Boha, když uvážíme, že nejsme sami svoji, ale jsme koupeni za cenu?

Nuže, nemůžeme jinak, než myslet, že toto vše musí smutně bránit našemu duchovnímu růstu. Zarmucuje to Ducha Božího a brání to milostivé službě Krista našim duším, již jediné můžeme růst v Něho. Z různých míst Božího slova víme, jak velmi si cení jemného ducha a pokorného srdce. „*Však na toho patřím, kdo jest chudý a zkroušeného ducha a třese se před slovem mým.*“ (Izaiáš 66,2) U takového může Bůh přebývat. Ale s tvrdostí a necitlivostí, chladností a lhostejností nemůže mít žádné společenství. Chtějme se

tedy cvičit, abychom vždy měli čisté a neodsuzující svědomí jak před Bohem, tak i před lidmi kolem sebe.

Třetí a poslední oddíl naší kapitoly, který není třeba, abychom citovali, nám podává hluboce vážné naučení, ať už se na něj díváme z dispenzačního³ nebo z mravního hlediska. Obsahuje záznam nařízení určeného ke zkoušce vyvolané žárlivostí. Jeho místo zde je pozoruhodné. V prvním oddílu máme společné odsouzení zla. Ve druhém máme osobní sebeodsuzování, vyznání a náhradu. A ve třetím se učíme, že Bůh nemůže snášet ani pouhé podezření ze zla.

Nuže, plně věříme, že toto velmi působivé nařízení se z dispenzačního hlediska týká vztahu mezi Hospodinem a Izraelem. Proroci mnoho mluví o chování Izraele jako ženy a o Hospodinově žárlivosti následkem toho. Nebudeme se pokoušet citovat ta místa, ale čtenář je najde na stránkách Jeremiáše a Ezechiele. Izrael nemohl obstát ve zkoumající zkoušce hořkou vodou. Jeho nevěrnost byla zjevena. Porušil své sliby. Uchýlil se od svého Manžela, Svatého Izraelského, jehož prudká žárlivost byla vylita na nevěrný národ. On je žárlivý Bůh a nemůže snášet myšlenku, že srdce, na které si činí nárok jako na náležející Jemu, by mělo být dáno jinému.

Tak vidíme, že toto nařízení pro zkoušku horlivosti v sobě nese velmi jasné pečeť božského charakteru. V něm Bůh velmi plně vchází do myšlenek a citů uraženého manžela či toho, kdo byť i jen má podezření na oklamání. Pouhé podezření je naprosto nesnesitelné, a tam, kde se zmocní srdce, musí být věc prozkoumána až do základu. Ta, která je v podezření, musí podstoupit proces tak zkoumající povahy, že jen věrná může obstát. Pokud tu byla nějaká stopa viny, hořká voda bude zkoumat až do samé hlubiny duše a vyvede ji na světlo. Pro provinilou nebylo úniku. A my můžeme říci, že právě skutečnost, že tu nebylo úniku pro provinilou, jen činila osvědčení nevinné vítěznějším. Ten samý proces, který vyhlásil vinu provinilé, zjevil nevinu věrné. Čím je zkoumání přísnější, tím je vítanější tomu, kdo si je vědom své čistoty. Kdyby tu byla možnost, aby provinilá unikla kvůli nedostatku ve způsobu zkoušky, působilo by to jen proti nevinné. Ale ten proces byl od Boha, a proto byl dokonalý. Proto když podezřelá žena jím prošla bez újmy, byla její věrnost dokonale zjevena a byla obnovena plná důvěra.

³ Dispenzační hledisko bere v potaz Boží jednání s lidmi v určitém období (např. v období zákona nebo v době křesťanství). (p. p.)

Jaká milost to tedy je, že máme takový dokonalý způsob urovnání všech podezřelých případů! Podezření je smrtící ranou vši milující důvěrnosti a Bůh je nechce mít uprostřed Svého shromáždění. On nejenom chce, aby Jeho lid kolektivně soudil zlo a individuálně každý sám sebe, ale tam, kde je byt i jen podezření ze zla a není o tom svědectví, On sám vynalezl metodu zkoušky, která dokonale přivede pravdu na světlo. Provinilá musela pít smrt a shledala, že to je soud.⁴ Věrná pila smrt a shledala to být vítězstvím.

⁴ „*Prach, který jest na zemi v příbytku*“ lze považovat za obraz smrti. „*V prachu smrti položils mne.*“ (Žalm 22,16) „*Voda*“ je obraz Slova, které, když je použito na svědomí skrze moc Ducha Svatého, vše zjevuje. Jestliže došlo k nevěrnosti vůči Kristu, tomu pravému Ženichovi Jeho lidu, musí být plně odsouzena. To platilo pro izraelský lid, to platí pro Boží Církev i pro každého jednotlivého věřícího. Když srdce není Pánu věrné, není v stavu, aby sneslo zkoumající moc Slova. Ale když v nitru duše přebývá pravda, tu je to pro ni tím lepší, čím více je zkoušena. Jak je to požehnané, když v pravdě můžeme říci: „*Vyzpytuj mne, Bože silný, a poznej srdce mé; zkus mne, a poznej myšlení má. A popatř, chodím-li já cestou odpornou tobě, a ved mne cestou věčnou.*“ (Žalm 139,23.24)

4. Mojžíšova 6

„Mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka: Mluv k synům Izraelským a rci jim: Muž neb žena, když se oddělí, činíce slib nazareův, aby se oddali Hospodinu, od vína i nápoje opojného zdrží se, octa vinného a octa z nápoje opojného nebude píti, ani co vytlačeného z hroznů, zelených hroznů ani suchých nebude jísti. Po všechny dny nazarejství svého nebude jísti žádné věci pocházející z vinného kmene, od zrnka až do šupiny. Po všechny dny slibu nazarejství svého břitva nevejde na hlavu jeho, dokud by se nevyplnili dnové, v nichž se oddělil Hospodinu. Svatý bude a nechá růsti vlasů hlavy své. Po všechny dny, v nichž se oddělí Hospodinu, k tělu mrtvému nevejde. Nad otcem svým aneb nad matkou svou, nad bratrem svým aneb nad sestrou svou, kdyby zemřeli, nebude se poskvřňovati; nebo posvěcení Boha jeho jest na hlavě jeho. Po všechny dny nazarejství svého svatý bude Hospodinu.“ (4. M. 6,1-8)

Ustanovení o nazarejství je plné významu a praktického naučení. Vidíme v něm případ, kdy se někdo velmi zvláštním způsobem oddělil od věcí, které, ač vůbec nejsou samy o sobě hříšné, přesto směřují k rušení onoho intenzivního zasvěcení srdce, které je vyjádřeno v pravém nazarejství.

Nazarejský nesměl především pít víno. Ovoce vinné révy mu bylo zakázanou věcí v každé podobě. Nuže víme, že víno je vhodným symbolem pozemské radosti – vyjádřením společenského požitku, kterému je lidské srdce tak velmi nakloněno. Toho se nazarejský v poušti měl zdržovat. U něho to bylo míněno doslovně. Neměl podněcovat přirozenost užíváním silného nápoje. Po všechny dny svého oddělení byl povolán k tomu, aby zachovával přísnou zdrženlivost od vína.

Takový byl obraz, a nám je to zapsáno k našemu naučení – napsáno též v této obdivuhodné 4. Mojžíšově knize, která je tak bohatá na lekce pouště. Je to jen to, co jsme mohli očekávat. Působivé ustanovení o nazarejství má své náležité místo ve 4. Mojžíšově knize. Je v dokonalém souladu s charakterem knihy, která, jak už bylo poznamenáno, obsahuje vše to, co zvláště náleží k životu v poušti.

Ptejme se tedy na povahu lekce, které nás učí nazareova zdrženlivost od všeho, co patří k vínu, a to od zrnka až do slupky.

Na tomto světě byl jen jeden pravý a dokonalý Nazarej – jen jeden, jenž od začátku až do konce udržoval naprosté oddělení od pouhé zemské radosti.

Od chvíle, kdy počal Své veřejné dílo, se držel stranou všeho, co bylo z tohoto světa. Jeho srdce bylo upřeno k Bohu a k Jeho dílu s oddaností, již nic nemohlo otrást. Žádným nárokům země nebo přirozenosti nebylo nikdy ani na chvíli dovoleno, aby přišly mezi Jeho srdce a dílo, které přišel konat. „*Nevěděli jste, že musím být ve věcech svého Otce?*“ (Luk. 2,49) A opět: „*Co mně a tobě, ženo?*“ (Jan 2,7) Takovými slovy se ten pravý Nazarej snažil upravit nároky přirozenosti. Měl dělat jednu věc, a pro tu se dokonale oddělil. Jeho oko bylo prosté a Jeho srdce nerozdělené. To vidíme od začátku až do konce. Svým učedníkům mohl říci: „*Já mám jíst pokrm, který vy neznáte.*“ A když oni, protože neznali hluboký význam Jeho slov, řekli: „*Nepřinesl mu někdo něco k jídlu?*“, odpověděl: „*Můj pokrm je, abych činil vůli toho, který mne poslal, a dokonal jeho dílo.*“ (Jan 4,32-34) Tak také v závěru Jeho cesty zde dole, když vzal do ruky kalich velikonoční večeře, slyšíme slova: „*Vezměte tento a dělte jej mezi sebou. Neboť vám pravím, že nebudu pít z plodu vinného kmene, dokud nepřijde Boží království.*“ (Lukáš 22,17.18)

Tak vidíme, jak si ten dokonalý Nazarej vždy počínal. Nemohl mít radost ze země, radost z izraelského národa. Doba pro to nepřišla, a proto se odděloval od všeho, co mohla nalézt pouhá lidská náklonnost ve spojení s těmi Jeho, aby se oddal tomu jednomu velkému předmětu, který vždy byl před Jeho myslí. Přijde doba, kdy On se jako Mesiáš bude radovat ze Svého lidu a ze země. Ale dokud tato požehnaná chvíle nepřijde, stojí stranou jako pravý Nazarej a Jeho lid je spojen s Ním. „*Nejsou ze světa, jako já nejsem ze světa. Posvěť je skrze pravdu: Tvé slovo je pravda. Jako jsi mne poslal do světa, tak také já jsem je poslal do světa; a já sám sebe posvěcuji za ně, aby i oni byli posvěceni skrze pravdu.*“ (Jan 17,16-19)

Křesťanský čtenáři, chtějme hluboce zvažovat tento první velký rys charakteru nazarea. Je důležité, abychom se v jeho světle věrně sami zkoumali. Je to opravdu velmi vážná myšlenka, jak dalece my jako křesťané skutečně vstupujeme do významu a moci tohoto intenzivního oddělení od všeho vzrušení přirozenosti a od pouhé světské radosti. Snad řeknete: „Co je na tom zlého, když si dopřejí trochu zábavy nebo rekreace? Jistě nejsme povoláni, abychom žili jako mniši. Cožpak nám Bůh nedal bohatě všechny věci k požívání? A když jsme na světě, cožpak není správné, abychom si ho užívali?“

Na to odpovídáme: Nejde tu o to, zda to nebo ono je zlé. Obecně nebylo nic špatného na víně, nic špatného na vinné révě samé. Ale věc spočívá v tom,

že jestliže někdo chtěl být nazarejem, jestliže toužil po tomto svatém oddělení pro Pána, pak se musel **zcela** zdržet od užívání vína nebo silného nápoje. Druzí mohli pít víno, ale nazarej se ho nesměl dotknout.

Nuže, otázka pro nás zní: Snažíme se být nazareji? Toužíme po plném oddělení a oddání se tělem, duší a duchem Bohu? Je-li tomu tak, musíme stát stranou všech těchto věcí, v nichž nalézá svůj požitek pouhá přirozenost. Kolem toho se točí celá otázka. Ta zcela jistě nezní: „Máme být mnichy?“, ale: „Chceme být nazareji?“ Je touhou našeho srdce být s naším Pánem stranou od pouhé zemské radosti – být oddělení k Bohu od těchto věcí, které ač absolutně nejsou samy o sobě hříšné, přesto směřují k tomu, aby bránily plnému zasvěcení srdce, což je pravé tajemství všeho duchovního nazarejství? Není si křesťanský čtenář vědom toho, že tu je ve skutečnosti mnoho takových věcí? Neuvědomuje si, že tu jsou nesčetné věci, které mají rozptylující a oslabující vliv na jeho ducha, a přece kdyby byly přezkoušeny standardem obvyklé morálky, mohly by projít jako neškodné?

Ale musíme mít na paměti, že Boží nazareové neměří věci žádným takovým standardem. Jejich standardem není obvyklá morálka. Dívají se na věci z Božího a nebeského stanoviska, a proto nemohou trpět, aby jako neškodné prošlo něco, co se nějakým způsobem kříží s vysokým tónem zasvěcení Bohu, po kterém jejich duše vroucně touží.

Kéž máme milost zvažovat tyto věci a bdít proti každému poskvřňujícímu vlivu. Každý musí dbát na to, co by v jeho případě působilo jako víno nebo silný nápoj. Může to vypadat jako maličkost. Ale můžeme být ujištěni, že maličností není nic, co přerušuje proud obecenství naší duše s Bohem a co nás okrádá o tu svatou důvěrnost, z které máme výsadu se vždy těšit.

Ale byla tu jiná věc, která vyznačovala nazareje. Neměl si holit svou hlavu. „*Po všechny dny slibu nazarejství svého břitva nevejde na hlavu jeho, dokud by se nevyplnili dnové, v nichž se oddělil Hospodinu. Svatý bude a nechá růsti vlasů hlavy své.*“ (4. M. 6,5)

V 1. Korintským 11,14 se učíme, že to je považováno za ztrátu vážnosti, když muž má dlouhé vlasy: „*Neučí vás sama příroda, že nosí-li muž dlouhé vlasy, je mu to k necti?*“ Z toho se učíme, že toužíme-li skutečně žít životem oddělení pro Boha, musíme být připraveni vzdát se i své přirozené váženosti. To činil náš Pán Ježíš Kristus dokonale. Učinil sám Sebe bez vážnosti. Ve všem se vzdal Svých práv. „*Já pak červ jsem a ne člověk.*“ (Žalm 22,7) Naprosto sám Sebe vyprázdnil a zaujal to nejnižší místo. Zanedbával Sebe, zatím co se

staral o druhé. Slovem: Jeho nazarejství bylo dokonalé v tomto, jakož i ve všem ostatním.

Nuže, to je právě ta věc, kterou tak neochotně děláme. Od přirozenosti se zastáváme své vážnosti a snažíme se hájit svá práva. Je považováno za mužné, když tak činíme. Ale ten dokonalý Člověk to nikdy nedělal. A jestliže si přejeme být nazareji, nebudeme to dělat ani my. Musíme se vzdát své přirozené váženosti a odříct se radostí země, jestliže chceme vstoupit na cestu úplného oddělení pro Boha v tomto světě. V budoucnosti to oboje bude na místě, ale ne teď.

Budiž poznamenáno, že otázka zde opět nespočívá v tom, zda věc je správná nebo špatná. Jako obecné pravidlo platilo, že je správné, když si muž stříhá vlasy. Ale nebylo správné, ba bylo dokonce naprosto špatné, když to dělal nazarej. To byl celý rozdíl. Byla zcela správná věc, když obyčejný muž se stříhal a pil víno. Ale nazarej nebyl obyčejný muž. Byl člověk, který byl oddělen od všeho, co bylo obvyklé, aby šel svou zvláštní cestou. A užít břitvu nebo ochutnat víno by znamenalo naprosté vzdání se té zvláštní cesty. Proto jestliže se někdo ptá: „Cožpak není správné těšit se z radostí země a udržovat důstojnost přirozenosti?“, my odpovíme: „Je to docela správné, jestliže máme chodit jako lidé, ale naprosto špatné, ba absolutně osudné, jestliže chceme chodit jako nazareové.“

To věc úžasně zjednodušuje. Odpovídá to na tisíc otázek a řeší tisíc nesnází. Nemá žádný smysl hnidopišsky řešit, zda nějaká zvláštní věc je či není škodlivá. Otázka zní: Jaký je náš skutečný úmysl a předmět? Chceme pouze jít dále jako lidé, anebo toužíme žít jako praví nazareové? Podle řeči 1. Kor. 3,3 jsou výrazy „*chodit podle člověka*“ a „*být tělesní*“ synonyma. Ovládá nás skutečně takováto řeč? Pijeme z ducha a dýcháme atmosféru takového místa Písma? Anebo jsme ovládáni duchem a principy světa, který je bez Boha a bez Krista? Je bez užitku trávit čas zvažováním otázek, které by nikdy nevystaly, kdyby naše duše byly ve správném stavu a rozpoložení. Není pochyb o tom, že je zcela správné, zcela přirozené a dokonale na místě, když lidé tohoto světa se těší ze všeho, co jim svět nabízí, a když se vši svou mocí dožadují svých práv a své hodnosti. Bylo by dětinské to zpochybňovat. Ale na druhé straně to, co je správné a přirozené a vhodné pro lidi tohoto světa, je špatné, nepřirozené a nevhodné pro Boží nazareje. Tak věci stojí, máme-li být ovládáni prostou Boží pravdou. Z 6. kapitoly 4. Mojžíšovy knihy se učíme, že jestliže nazarej pil víno nebo oholil své vlasy, poskrnul hlavu svého

posvěcení. Nic nám to neříká, nemá to pro nás žádné poučení? Jistě ano. Učí nás to, že jestliže si naše duše přeje jít cestou srdečného zasvěcení se Bohu, musíme se zdržovat radostí země a vzdávat se hodností a práv přirozenosti. Tak tomu musí být, když vidíme, že Bůh a svět, tělo a Duch nejdou a nemohou jít spolu. Přijde doba, když tomu bude jinak. Ale právě nyní všichni, kteří **chtějí** žít Bohu a chodit Duchem, musejí žít oddělení od světa a umrtvovat své tělo. Kéž nás Bůh ve Svém velkém milosrdenství uschopní tak činit.

Ještě je třeba si všimnout jedné další známky nazareje. Neměl se dotýkat mrtvého těla: *„Po všechny dny, v nichž se oddělí Hospodinu, k tělu mrtvému nevejde. Nad otcem svým aneb nad matkou svou, nad bratrem svým aneb nad sestrou svou, kdyby zemřeli, nebude se poskvrňovat; neboť posvěcení Boha jeho jest na hlavě jeho.“* (4. M. 6,6.7)

Tak vidíme, že ať pil víno, stříhal si vlasy nebo se dotkl mrtvého těla, účinek byl tentýž. Každá z těchto tří věcí znamenala poskvrnění hlavy nazareova posvěcení. Proto je jasné, že pro nazareje bylo poskvrňující pít víno či si oholit hlavu stejně tak, jako dotknout se mrtvého těla. Je dobře, když to vidíme. Jsme nakloněni k tomu, abychom dělali rozdíly, které ani na chvíli neobstojí ve světle Boží přítomnosti. Když jednou Boží posvěcení spočinulo na něčí hlavě, tato velká a důležitá skutečnost se stala standardem a zkušebním kamenem vši morálky. Postavila jednotlivce na novou a zcela zvláštní půdu a dala mu povinnost dívat se na všechno z nového a zvláštního hlediska. Už se neměl ptát, co se na něho sluší jako na člověka, ale co se na něho sluší jako na nazareje. Proto jestliže jeho nejdražší přítel ležel mrtev po jeho boku, neměl se ho dotýkat. Byl povolán, aby se držel stranou od poskvrňujícího vlivu smrti, a to vše kvůli tomu, že *„posvěcení Boha jeho jest na hlavě jeho“*.

Nuže, v celém tomto předmětu nazarejství je potřebné, aby čtenář velmi jasně rozuměl, že to v žádném případě není otázkou spasení duše nebo věčného života či dokonalé bezpečnosti věřícího v Kristu. Jestliže toto není jasně viděno, může to vést mysl do zmatku a tmy. V křesťanství jsou dvě velká pouta, která, ačkoli se velmi důvěrně dotýkají, jsou dokonale rozdílná, totiž pouto věčného života a pouto osobního obecenství. To první nemůže být ničím rozlomeno. Druhé může být rozlomeno ve chvíli váhou peříčka. A k tomu druhému patří učení o nazarejství.

V osobě nazareje vidíme obraz člověka, jenž se vydává na nějakou zvláštní cestu oddanosti nebo zasvěcení Kristu. Moc k vytrvání na této cestě spočívá

ve skrytém obecenství s Bohem, takže je-li obecenství přerušeno, síla je pryč. To činí věc zvláště vážnou. Je tu velmi velké nebezpečí, že se budeme pokoušet jít po cestě dále, aniž by zde bylo to, co tvoří zdroj síly pro tuto cestu. To je velmi nešťastné a vyžaduje to krajní bdělost. Krátce jsme pohlédli na různé věci, které směřují k tomu, aby přerušily nazarejské obecenství. Ale bylo by pro nás naprosto nemožné našimi slovy vyjádřit mravní účinek jakéhokoli pokusu udržovat zdání nazarejství, když vnitřní skutečnost odešla. To je krajně nebezpečné. Nekonečně lepší je vyznat své pochybení a zaujmout své skutečné místo, než udržovat falešné zdání. Bůh chce mít skutečnost; a my můžeme být ubezpečeni, že dříve nebo později bude naše slabost a pošetilsto zjevena všem. Je velmi žalostné a pokořující, když nazarej, který „byl čistší než sníh“ se stal „temnějším než černost“ (Pláč 4,7.8). Ale je daleko horší, když ti, kteří se stali tak černými, udržují zdání, že jsou bílí.

Podívejme se na vážný případ Samsona, jak je nám představen v šestnácté kapitole Soudců. Ten ve slabé chvíli zradil své tajemství a ztratil svou sílu – ztratil ji, ačkoli to nevěděl. Ale nepřítel to brzy věděl. Brzy bylo všem zjevné, že nazarej poskrnul hlavu svého posvěcení. „*Když tedy trápila jej slovy svými každého dne a obtěžovala jej, umdlena jest duše jeho, jako by již měl umřít. I otevřel jí cele srdce své a řekl jí: Břítva nevešla nikdy na hlavu mou, neboť nazarejský Boží jsem od života matky své. Kdybych oholen byl, odešla by ode mne síla má a zemdlel bych a byl jako jiný člověk.*“ (Soudců 16,16.17)

Zde, žel, bylo prozrazeno hluboké a svaté tajemství vši jeho síly. Až do té chvíle byla jeho stezka stezkou síly a vítězství prostě proto, že to byla stezka svatého nazarejství. Ale klín Dalily se ukázal být příliš mnoho pro Samsonovo srdce, a to, co tisíc Filistinských nedokázalo, bylo vykonáno svůdným vlivem jedné ženy. Samson padl ze vznešené výše nazareje dolů na úroveň obyčejného člověka.

„*Viduci pak Dalila, že by cele otevřel jí srdce své, poslala a zavolala knížat Filistinských těmi slovy: Pojdte ještě jednou, neboť otevřel mi cele srdce své. Tedy přišli knížata Filistinská k ní, nesouce stříbro v rukou svých. I uspala ho na klíně svém [Běda, běda, jaký osudný spánek pro Božího nazareje!] a povolala holiče, i dala oholiti sedm pramenů vlasů hlavy jeho. I počala jím strkat, když odešla od něho síla jeho. A řekla: Filistinští na tě, Samsone. Pročtiv pak ze sna svého, řekl: Vyjdu jako i prvé a probiji se skrze ně. Nevěděl však, že Hospodin odstoupil od něho. Tedy javše ho Filistinští, vyloupili mu oči a*

dovedše ho do Gázy, svázali jej dvěma řetězy železnými. I mlel v domě vězňů.“ (Soudců 16,18-21)

Ach, čtenáři, jaký to obraz! Jak vážný! Jak napomínající! Jaký smutný pohled na Samsona, když vyšel, aby se probil „**jako i první**“! Žel, ono „**jako**“ nebylo na místě, neboť se mohl bít, ale už to nebylo „**jako i první**“, protože síla odešla. Pán od něho odstoupil a silný nazarej se stal slepým vězněm. A místo vítězství nad Filistinskými musel mlít v jejich věznici. Tak mnoho kvůli podání se pouhé přirozenosti. Samson už nikdy nezískal svobodu. Z Božího milosrdenství mu bylo dovoleno, aby získal ještě jedno vítězství nad neobřezanými; ale to vítězství ho stálo život. Boží nazareové se musí udržovat čistí, nebo ztratí svou sílu. V jejich případě jsou čistota a síla neoddelitelné. Nemohou jít kupředu bez vnitřní svatosti. Proto ta nezbytná potřeba, aby vždy byli na stráž proti různým věcem, které směřují k tomu, aby odvedly srdce, rozptýlily mysl a snížily tón duchovnosti. Mějme vždy před svou duší ona slova z naší kapitoly: „*Po všechny dny nazarejství svého svatý bude Hospodinu.*“ Svatost je velká a nezbytná charakteristika všech dnů nazarejství, takže když je svatost ztracena, nazarejství je u konce.

Můžeme se zeptat: Co se má dělat potom? Oddíl Písma před námi dává odpověď: – „*Umřel-li by pak kdo blízko něho náhlou smrtí a posvrtnil-li by hlavy v nazarejství jeho, oholí hlavu svou v den očišťování svého; dne sedmého oholí ji. A dne osmého přinese dvě hrdličky anebo dvě holoubátka knězi ke dveřím stánku úmluvy. I bude kněz obětovati jedno za hřích a druhé v zápalnou oběť a očistí jej od toho, čímž zhřešil nad mrtvým, a posvětit hlavy jeho v ten den. A oddělí Hospodinu dny nazarejství svého a přinese beránka ročního za provinění a dnové první přijdou v nic; neboť posvrtněno jest nazarejství jeho.*“ (4. M. 6,9-12)

Zde máme smíření v jeho dvou velkých hlediscích jako jediný základ, na kterém mohl být nazarej obnoven k obecenství. Přivodil si znečištění, a toto znečištění mohlo být odstraněno jen krví oběti. Dotyk s mrtvým tělem můžeme považovat za velmi malichernou záležitost, a zvláště za takových okolností. Mohlo by se říci: „Jak se mohl vyvarovat dotyku, když ten člověk náhle klesl mrtev po jeho boku?“ Na to vše je prostá a zároveň vážná odpověď. Boží nazareové musejí udržovat osobní čistotu. A kromě toho standard, jímž se jejich čistota má řídit, není lidský, ale božský. Pouhý dotyk smrti stačil k přerušení pouta obecenství. A kdyby si nazarej dovolil jít dále, jako kdyby se nic nestalo, nedbal by na Boží přikázání a přivedl by na sebe těžký soud.

Ale Bůh buď veleben, milost tu učinila opatření. Byla tu zápalná oběť – předobraz smrti Krista v jejím vztahu k Bohu. Byla tu oběť za hřích – předobraz téže smrti v jejím působení vůči nám. A byla tu oběť za vinu (za přestoupení) – předobraz smrti Krista nejen v jejím použití na kořen či princip hříchu v přirozenosti, ale také na skutečně učiněný hřích. Krátce řečeno, bylo zapotřebí plné ceny smrti Krista k odstranění poskvrnění způsobeného prostým dotekem mrtvého těla. To ukazuje na zvláštní vážnost. Hřích je hroznou věcí v Božích očích – velmi ošklivou. Pouhá jedna hříšná myšlenka, hříšný pohled, hříšné slovo stačí, aby na duši přivodily těžký mrak, který před našimi zraky skrývá světlo Boží tváře a noří nás do hlubokého trápení a bíd.

Mějme se tedy na pozoru před tím, abychom lehkovážně zacházeli s hříchem. Mějme na paměti, že dříve, než jedna poskvrna viny hříchu – i ta nejmenší – mohla být odstraněna, velebený Pán Ježíš Kristus musel projít nevýslovnými hrůzami Golgoty. To hluboce hořké zvolání: „*Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?*“ je ta jediná věc, která nám může dát trochu správný pojem o tom, co je hřích. A do toho hlubokého volání nemůže nikdy proniknout žádný smrtelník ani anděl. Ale ačkoli nikdy nemůžeme změřit tajemné hloubky Kristových utrpení, měli bychom se alespoň snažit více si zvyknout přemýšlet o Jeho kříži a utrpení, a tímto způsobem dosáhnout hlubšího pohledu na ošklivost hříchu v Božích očích. Jestliže hřích byl skutečně tak hrozný, tak ošklivý pro svatého Boha, že byl nucen odvrátit světlo Své tváře od toho Požehnaného, jenž přebýval v Jeho lůnu od věčnosti; jestliže Ho musel opustit, protože nesl hřích na Svém těle na dřevě, jaký potom musí hřích být?

Čtenáři, chtějme vážně zvažovat tyto věci. Kéž vždy mají místo hluboko v našich srdcích, která se tak snadno dají svěst k hříchu! Jak povrchně myslíme často na to, co stálo Pána Ježíše vše, nejen život, ale to, co je lepší a dražší než život, totiž světlo Boží tváře. Kéž máme mnohem hlubší pocit o ošklivosti hříchu! Kéž vytrvaleji bdíme nad pouhým hnutím oka špatným směrem, neboť si můžeme být jisti, že srdce bude následovat oko a nohy budou následovat srdce, a tak se obrátíme pryč od Pána, ztratíme pocit o Jeho přítomnosti a Jeho lásce a staneme se ubohými, anebo když ne ubohými, pak – což je mnohem horší – mrtvými, chladnými a zatvrzelými – „*zatvrzení oklamáním hříchu*“.

Kéž nás Bůh ve Svém nekonečném milosrdenství zachová od pádu! Kéž máme milost k tomu, abychom s větší horlivostí byli na stráží proti všemu,

ať je to cokoli, co by mohlo poskvrnit hlavu našeho posvěcení! Je to vážná věc, ztratit obecnství. A je velmi nebezpečná věc pokoušet se pokračovat ve službě Pánu s poskvrněným svědomím. Je pravda, že milost odpouští a napravuje, ale nikdy znovu nezískáme to, co jsme ztratili. To je vyjádřeno s vážným důrazem v oddílu Písma, který máme před sebou: „*A oddělí Hospodinu dny nazarejství svého a přinese beránka ročního za provinění, a **dnové první přijdou v nic**; neboť poskvrněno jest nazarejství jeho.*“ (4. M. 6,12)

To je v našem předmětu bod plný naučení a napomenutí pro naše duše. Když nazarej byl jakýmkoli způsobem poskvrněn, byť i dotekem mrtvého těla, musel začít znovu. Nejen byly ztraceny nebo propadly dny jeho poskvrnění, ale skutečně všechny dny jeho předcházejícího nazarejství. Vše přišlo vniveč, a to z toho prostého důvodu, že se dotkl mrtvého těla.

Čemu nás to učí? Učí nás to alespoň tomu, že když se o vlas odkloníme od úzké stezky obecnství a dostaneme se pryč od Pána, musíme se vrátit právě k tomu bodu, z něhož jsme vyšli, a začít znovu. V Písmu máme mnoho takových příkladů. A bude naší moudrostí, když o nich budeme uvažovat a když také zvážíme praktickou pravdu, kterou znázorňují.

Vezmi případ Abrahama, když sestoupil do Egypta, jak je to zaznamenáno v 1. Mojžíšově knize 12. To byl naprosto zřejmý odklon od jeho správné cesty. A jaký byl důsledek? Ty dny byly ztraceny nebo propadly a on se musel vrátit k bodu, odkud se odklonil, a začít znovu. Tak v 1. Mojžíšově 12,8 čteme: „*A odtud podal se k hoře, která leží na východ od Bethel, kdežto rozbil stan svůj, tak že mu Bethel byl na západ, Hai pak na východ; i vzdělal tam oltář Hospodinu a vzýval jméno Hospodinovo.*“ Potom, po jeho návratu z egyptské země, čteme: „*A šel cestami svými od poledne až do Bethel, až k místu tomu, kde **prvé** byl stánek jeho, mezi Bethel a Hai. K místu oltáře, který tam byl **prvé** vzdělal, kdežto vzýval Abram jméno Hospodinovo.*“ (1. Mojžíšova 13,3.4) Všechn čas strávený v Egyptě byl k ničemu. Nebyl tam ani oltář, ani velebení, ani obecnství. A Abraham se musel vrátit zpět k tomu bodu, ve kterém se uhnul, a začít znovu.

Tak tomu je v každém případě. A to vysvětluje uboze pomalý pokrok, který někteří z nás děláme v našem praktickém životě. Chybujeme, odvracíme se, dostáváme se pryč od Pána, jsme ponořeni do duchovní tmy. A potom nás dosáhne Jeho hlas lásky v obnovující moci a přivádí nás zpět k bodu, od kterého jsme zbloudili. Naše duše jsou obnovené, ale ztratili jsme čas a utrpěli

jsme nevyčíslitelnou ztrátu. To je velmi vážné a mělo by nás to vést k chození se svatou bdělostí a opatrností, tak abychom se na své cestě nemuseli vracet a neztráceli to, co nikdy nemůže být získáno zpět. Je pravda, že naše bloudění, klopýtání a naše selhávání nám dávají nahlédnout do našich vlastních srdcí, učí nás nedůvěřovat sobě a ukazují nezměrnou a neproměnnou milost našeho Boha. To vše je naprosto pravda. Ale vždy je tu mnohem vyšší cesta poznávání sebe a Boha, než blouděním, klopýtáním a padáním. Naše **Já** ve všech hrozných hloubkách tohoto slova by mělo být souzeno ve svatém světle Boží přítomnosti. A tam by také naše duše měly růst v poznání Boha, jak se On sám zjevuje skrze Ducha Svatého ve tváři Ježíše Krista a na vzácných stránkách Svatého Písma. To je jistě výtečnější způsob poznávání jak sebe samých, tak i Boha. A to je také moc všeho pravého nazarejského oddělení. Duše, která ze zvyku žije v Boží svatyni, nebo jinými slovy: která chodí v nepřerušném obecenství s Bohem, bude mít správný pojem o tom, co je přirozenost ve všech jejích fázích, i když se tomu nenaučí skrze smutné zkušenosti. A nejen to, ale bude mít hlubší a správnější pojem o tom, co je Bůh sám v Sobě a čím je pro všechny, kteří v Něho důvěřují. Je to bídná práce poznávat se skrze zkušenost. Můžeme si být jisti, že správná cesta, jak se tomu naučit, je v obecenství. A když jsme se tomu tak naučili, nebudeme charakterizováni ustavičným dlením u své osobní špatnosti, ale spíše se budeme zaměstnávat tím, co je naprosto mimo nás a nad námi, totiž výtečností poznání Krista Ježíše, našeho Pána.

V této závěrečné části budeme pro čtenáře citovat ustanovení „zákona nazareova“: „*V ten den, když se vyplní čas nazarejství jeho, přijde ke dveřím stánku úmluvy. A bude obětovati oběť svou Hospodinu, beránka ročního bez poskvrny jednoho v oběť zápalnou a ovci jednu roční bez poskvrny v oběť za hřích a skopce jednoho bez poskvrny v oběť pokojnou. A koš chlebů přesných, koláče z mouky bělné olejem zadělané a pokruty nekvašené, olejem pomazané, s oběťmi jejich suchými i mokrymi. Kteréžto věci obětovati bude kněz před Hospodinem, a učiní oběť za hřích jeho, i zápalnou oběť jeho. Skopce také obětovati bude v oběť pokojnou Hospodinu spolu s košem chlebů přesných; tolikéž obětovati bude kněz i oběť suchou i mokrou jeho. Tedy oholí nazareus u dveří stánku úmluvy hlavu nazarejství svého, a vezma vlasy z hlavy nazarejství svého, vloží je na oheň, který jest pod obětí pokojnou. Potom vezme kněz plece vařené ze skopce toho a jeden koláč přesný*

*z koše a pokrutu nekvašenou jednu a dá v ruce nazarejského, když by oholeno bylo nazarejství jeho. I bude obracet kněz ty věci sem i tam v oběť obracení před Hospodinem; a ta věc svatá přináležeti bude knězi mimo hrudi obracení, i plece pozdvižení. **A již potom nazareus bude moci víno píti.** Ten jest zákon nazarea, který slib učinil, a jeho oběť Hospodinu za oddělení jeho, kromě toho, což by více učiniti mohl. Vedle slibu svého, který učinil, tak učiní podle zákona oddělení svého.“ (4. M. 6,13-21)*

Tento podivuhodný „zákon“ nás vede dopředu k něčemu budoucímu, kdy se ukáže plný výsledek Kristova dokonalého díla; a kdy On jako Mesiáš Izraele na závěr Svého nazarejského oddělení okusí radost ze Svého milovaného lidu a z této země. Pak přijde pro Nazarea čas, aby pil víno. Od všeho toho se sám oddělil pro dokonání onoho velkého díla, které je tak plně vyjádřeno ve všech svých pohledech a ve všem svém dosahu ve výše uvedeném „zákonu“. Je oddělen od národa a oddělen od tohoto světa v pravé moci nazarejství, jak to řekl Svým učedníkům oné památné noci: „*Nebudu píti od této chvíle z tohoto plodu vinné révy, až do onoho dne, když jej píti budu s vámi nový v království Otce svého.*“ (Mat. 26,29)

Ale přichází jasný den, kdy Hospodin – Mesiáš se bude radovat z Jeruzaléma a bude se radovat ze Svého lidu. Proroci od Izaiáše až do Malachiáše jsou plni nejvroucnějších a duši povznášejících zmínek o tomto jasném a požehnání plném dnu. Citovat oddíly by doslovně naplnilo celou knihu. Ale pokud se čtenář obrátí k závěrečné části Izaiášova proroctví, najde vzorek toho, o čem se zmiňujeme. A podobné oddíly najde i v knihách různých jiných proroků.

Nesmíme se pokoušet citovat, ale chtěli bychom varovat čtenáře před nebezpečím, že bude zaveden neinspirovanými nadpisy připojenými (v některých překladech) k těm nádherným pasážím, které se vztahují k budoucnosti Izraele, jako například: „Požehnání evangelia“ – „Rozšíření Církve“. Tyto výrazy směřují k zavedení mnoha zbožných čtenářů, kteří jsou nakloněni mít za to, že nadpisy jsou tak inspirované jako text. Anebo pokud neinspirované, pak že alespoň obsahují správné udání toho, co text vyjadřuje. Skutečnost je, že od začátku až do konce proroků není ani slabika o Církvi. Že Církev může nalézt velmi vzácné poučení, světlo, útěchu a vzdělání z této velké části inspirovaného svazku, je požehnanou pravdou. Ale bude to činit právě tou mírou, jak je vyučováním Ducha uschopněna rozeznávat skutečný obor a předmět této části Boží knihy. Mít být na okamžik za to, že můžeme

brát útěchu a užitek jen z toho, co se výlučně a především vztahuje na nás, by znamenalo zaujmout úzký, ne-li sobecký pohled na věci. Cožpak se nemůžeme učit z 3. Mojžíšovy knihy? A přece, kdo by chtěl tvrdit, že tato část se vztahuje na Církev?

Nikoli, čtenáři. Můžeš být ujištěn, že klidné, nepředpojaté studium „zákona a proroků“ s modlitbou tě přesvědčí, že velkým tématem obou dvou je Boží vláda nad světem v bezprostředním spojení s Izraelem. Je pravda, že v „*Mojžíšovi a prorocích*“ jsou věci, týkající se Pána samého. To je jasné z Lukáše 24,27. Ale je to o Něm v Jeho vládě nad tímto světem a nad Izraelem zvlášť. Jestliže jasně neuchopíme tuto skutečnost, budeme studovat Starý zákon s malým porozuměním a užitkem.

Snad se to některým z našich čtenářů zdá být příliš silným tvrzením, že v prorocích a vůbec ve Starém zákoně není nic o Církvi jako takové. Ale některé výroky z inspirovaného pera apoštola Pavla vyřeší celou otázku pro každého, kdo je skutečně ochoten poddat se autoritě Svatého Písma. Tak v Římanům 16,25.26 čteme: „*Tomu ale, který je mocen vás upevnit podle mého evangelia a kázání o Ježíši Kristu, podle zjevení tajemství, které po věčné časy bylo zamlčeno, nyní ale bylo zjeveno a skrze prorocká Písma, podle poručení věčného Boha, oznámeno k poslušnosti víry všem národům.*“

Také v Epištole Efezským 3,1-10 čteme: „*Z toho důvodu já Pavel, vězeň Krista Ježíše pro vás pohany, pokud jste totiž slyšeli o správě Boží milosti, jež ve vztahu k vám mně je dána, že mi bylo ve zjevení oznámeno tajemství – jak jsem o něm předem krátce napsal, z čehož můžete při čtení poznat, že rozumím tajemství Kristovu – které v jiných pokoleních nebylo synům lidským oznámeno tak, jak nyní bylo Duchem zjeveno jeho svatým apoštolům a prorokům*⁵: *že ti z národů jsou spoludědicové a údy téhož těla a spoluúčastníci toho zaslíbení v Kristu Ježíši skrze evangelium, ... a objasnil všem, jaká je správa toho tajemství, jež od věků bylo ukryté v Bohu, jenž všechno stvořil; aby nyní knížectvím a mocnostem v nebeských místech byla skrze církev oznámena rozmanitá Boží moudrost.*“

⁵ „Proroci“ ve výše uvedených citacích jsou proroci Nového zákona, jak je zřejmé z formy výrazu. Kdyby apoštol měl na mysli starozákonní proroky, byl by řekl: „Jeho svatým prorokům a apoštolům.“ Ale právě bod, na který klade důraz, je, že to tajemství až do té doby nebylo nikdy zjeveno – že nebylo učiněno známým synům lidským v jiných věcech – že bylo skryté v Bohu; ne skryté v Písmech, ale v nekonečné Boží mysli.

Ale není možné, abychom dále sledovali tento hluboce zajímavý předmět o Církvi. Jen jsme se o výše uvedených místech Písma zmínili, abychom upevnili čtenářovu mysl ohledně skutečnosti, že učení o Církvi, jak bylo učeno Pavlem, nemá nikde místo na stránkách Starého zákona, a proto když čte proroky a setká se se slovy „Izrael“, „Jeruzalém“, „Sion“, nemá používat tyto výrazy na Boží Církev, poněvadž patří doslovně národu Izraeli, semeni Abrahama, zemi Kanán a městu Jeruzalému⁶. Bůh myslí to, co říká. A proto nesmíme podporovat nic, co hraničí s lehkovážným a neuctivým způsobem zacházení s Božím slovem, nebo to tak vypadá. Když Duch mluví o Jeruzalému, myslí Jeruzalém; jestliže myslí na Církev, pak to tak řekne. Neodvážili bychom se jednat s úctyhodným lidským dokumentem tak, jako jednáme s inspirovanou knihou. Máme za to, že člověk nejen ví, co chce říci, ale že říká, co myslí. A je-li tomu tak ve vztahu k ubohému a klesajícímu smrtelníkovi, čím více tomu tak je ve vztahu k jedinému moudrému a živému Bohu, jenž nemůže lhát?

Ale musíme tento oddíl skončit a ponechat čtenářovi, aby sám uvažoval o ustanovení o nazareovi, které je tak bohaté na svaté naučení pro srdce. Přejeme mu, aby zvláštním způsobem zvážil skutečnost, že Duch Svatý nám dal plné znění zákona o nazarejství ve 4. Mojžíšově knize – v knize pouště. A nejen to, ale nechť pečlivě zváží ustanovení samo. Nechť se snaží rozumět, proč nazarej neměl pít víno, proč si neměl stříhat vlasy a proč se neměl dotýkat mrtvého těla. Nechť přemýšlí o těchto třech věcech a snaží se získat naučení, jež je v nich obsaženo. Ať se ptá sám sebe: Toužím skutečně být nazarejem – chodit po úzké cestě oddělení pro Boha? A jestliže ano, jsem připraven vzdát se všech těch věcí, které směřují k poskvrně, k odvrácení, a které jsou překážkou pro Boží nazareje? A nakonec nechť má na paměti, že přijde čas, kdy „nazarej bude moci pít víno“; jinými slovy: kdy už nebude třeba být na stráži proti různým formám zla uvnitř i okolo. Vše bude čisté. Náklonnosti budou moci plynout bez kontroly, šaty vlát kolem nás bez opásání, nebude tu už žádné zlo, od něhož by bylo třeba se oddělit, a proto tu nebude nutnost oddělovat se. Slovem: Budou tu „*nová nebesa a nová země*“,

⁶ Výrok v textu se samozřejmě vztahuje na starozákonní proroctví. V Epištolách Římanům a Galatským jsou oddíly, v nichž je na všechny věřící pohlíženo jako na semeno Abrahamovo (viz Řím 4,9-17; Gal. 3,7.9.21; 6,16); ale to je jasně naprosto jiná věc. V Písmech Starého zákona nemáme žádné zjevení o „Církvi“ jako takové.

v nichž přebývá spravedlnost“. Kéž nás Bůh ve Svém nekonečném milosrdenství zachová až do té požehnané chvíle v opravdovém zasvěcení srdce Jemu samému.

Čtenář pozoruje, že jsme zde dosáhli závěru jedné velmi zřetelné části naší knihy. Tábor je náležitě uspořádán, každý bojovník je postaven na své místo (4. M. 1 a 2), každý dělník je postaven ke svému vlastnímu dílu (4. M. 3 a 4) a shromáždění je očištěno od poskvrnění (4. M. 5). To vše je velmi zřetelné. Pořádek je úchvatně krásný. Máme před sebou nejen očištěný a dobře uspořádaný tábor, ale také charakter zasvěcení Bohu, které je nemožné předčít, poněvadž to je to, co ve své dokonalosti je spatřováno jen v životě našeho požehnaného Pána Ježíše Krista samého. Když jsme dosáhli tohoto vysokého bodu, nezbyvá nic, než aby Hospodin vyslovil Své požehnání celému shromáždění, a tak v závěru 6. kapitoly 4. Mojžíšovy knihy máme požehnání. A jistě můžeme říci, že to je pravé královské požehnání. Přečteme si je a budeme o něm uvažovat.

„I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka: Mluv k Aronovi a synům jeho a rci: Takto budete požehnání dávati synům Izraelským, mluvíce k nim: Požehnej tobě Hospodin a ostříhej tebe. Osvět Hospodin tvář svou nad tebou a buď milostiv tobě. Obratiž Hospodin tvář svou k tobě a dej tobě pokoj. I budou vyzývati jméno mé nad syny Izraelskými a já jim žehnati budu.“ (4. M. 6,22-27)

Toto bohaté požehnání plyne prostřednictvím kněžství. Aron a jeho synové jsou pověřeni, aby pronášeli toto vzácné požehnání. Božímu shromáždění má být od Něho ustavičně žehnáno a Jím má být udržováno. Vždy se má vyhřívat ve slunečním svitu Jeho milostivé tváře. Jeho pokoj má plynout jako řeka. Hospodinovo jméno má být nad ním vzýváno. Vždy tu je, aby žehnal.

Jaké opatření! Kéž by se ho byl Izrael chopil a žil v jeho moci! Ale oni to ne učinili. Rychle se odklonili, jak uvidíme. Vyměnili světlo Boží tváře za temnotu hory Sinai. Opustili půdu milosti a postavili se pod zákon. Místo aby byli spokojeni se svým podílem v Bohu svých otců, byli žádostivi jiných věcí. (Srovnej Žalmy 105 a 106.) Místo pořádku, čistoty a oddělení pro Boha, kterými naše kniha začíná, máme nepořádek, poskvrnu a oddání se modlářství.

Ale veleben buď Bůh, blíží se ta chvíle, ve které to vzácné požehnání ze 4. Mojžíšovy 6 dojde svého plného použití; kdy dvanáct pokolení Izraele se seřadí kolem nehynoucí korouhve „*Hospodin tu /přebývá/ (Jehova-šamah)*“ (Ezechiel 48,35); kdy budou očištěni od všech svých poskvrn a zasvěceni Bohu v moci pravého nazarejství. Tyto věci jsou ukázány plným a jasným způsobem na stránkách proroků. Všechna tato inspirovaná svědectví bez jediného rušivého hlasu svědčí o slavné budoucnosti, která stojí před skutečným Izraelem. Ukazují dopředu na dobu, kdy těžké mraky, které se stáhly a stále jsou nad národním horizontem, budou zahrnány jasnými paprsky „*Slunce spravedlnosti*“, kdy Izrael se bude těšit z bezmračného dne požehnání a slávy pod vinnými kmeny a fíkovníky té země, kterou Bůh dal za věčné vlastnictví Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi.

Pokud popíráme to, co bylo právě řečeno, můžeme stejně tak dobře vyřiznout velkou část Starého zákona a nemalou část Nového, neboť v obou Duch Svatý velmi jasně a jednoznačně svědčí o této vzácné skutečnosti, totiž o milosrdenství, spasení a požehnání pro Jákobovo símě. Neváháme vyhlásit své přesvědčení, že kdo toto nevidí, nemůže rozumět prorokům. Před Božím milovaným, byť nyní zavrženým národem, leží jasná budoucnost. Dejme pozor, jak nakládáme s touto skutečností. Je to velmi vážná věc, pokoušet se nějakým způsobem protivit pravdivému a správnému použití Božího slova. Jestliže se Bůh zaručil, že požehná izraelskému národu, dejme pozor, abychom se nesnažili nutit proud požehnání téci jiným kanálem. Je to vážná věc lehkovážně nakládat s vyhlášeným Božím úmyslem. On prohlásil, že Jeho úmyslem je dát zemi Kanán ve věčné dědictví Jákobovu semeni. A kdyby toto bylo zpochybněno, nevíme, jak bychom mohli pevně držet neporušitelnost kterékoli části Božího slova. Jestliže si dovolíme nenáležitě nakládat s velkou částí inspirovaného kánonu – a zcela jistě je nenáležitě, jestliže se snažíme odklonit ji od jejího pravého předmětu – pak jakou bezpečnost máme ve vztahu k použití Písma vůbec? Jestliže Bůh nemyslí, co říká, když mluví o Izraeli a o zemi Kanán, jak můžeme vědět, že myslí, co říká, když mluví o Církvi a jejím nebeském podílu v Kristu? Kdyby Žid byl oloupen o svou slavnou budoucnost, jakou jistotu má ohledně ní křesťan?

Čtenáři, pamatujme, že „*všechna* [ne pouze některá z nich] *Boží zaslíbení, kolik jich jen je, v něm jsou Ano a v něm jsou Amen*“. A když se radujeme z použití těchto vzácných výroků na sebe, nesnažme se popírat jejich použití na druhé. Plně věříme, že děti Izraele se ještě budou radovat z plné záplavy požehnání představeného v závěrečném oddílu 4. Mojžíšovy 6. A až do té

doby je Boží Církev povolána, aby měla účast na svých zvláštních požehnáních. Má výsadu ustavičně znát Boží přítomnost u sebe a ve svém středu – přebývat ve světle Jeho tváře – pít z řeky pokoje – den za dnem dostávat požehnání a být udržována Tím, jenž nikdy nedřímá ani nespí. Ale nikdy nezapomínejme – ano, hluboce a ustavičně pamatujme – že praktický pocit a zkušenost požitku těchto nesmírných požehnání a výsad budou přímo úměrné míře, jakou se Církev snaží udržovat pořádek, čistotu a nazarejské oddělení, k čemuž je povolána jako místo Božího přebývání – tělo Krista – obydlí Ducha Svatého.

Kéž tyto věci vstoupí hluboko do našich srdcí a vykonávají tam svůj posvěcující vliv na celý náš život a charakter!

4. Mojžíšova 7

Toto je nejdelší kapitola v celé 4. Mojžíšově knize. Obsahuje podrobný popis jmen dvanácti knížat shromáždění a jejich obětí při příležitosti vyzdvižení stánku:

„I stalo se toho dne, když dokonal Mojžíš a vyzdvihl příbytek a pomazal i posvětil ho se všemi nádobami jeho, také i oltáře a všeho nádobí jeho pomazal a posvětil, že přistupující knížata Izraelská, přední v domech otců svých, (ti byli knížata pokolení, postavení nad sečtenými). Obětovali dar svůj před Hospodinem, šest vozů přikrytých a dvanácte volů. Dvě knížat dalo jeden vůz a jeden každý jednoho vola, i obětovali to před příbytkem. I řekl Hospodin Mojžíšovi, řka: Vezmi ty věci od nich, ať jsou ku potřebě při službě stánku úmluvy, a dej je Levítům, každé čeledi podle přísluhování jejího. Vzal tedy Mojžíš ty vozy i voly, dal je Levítům. Dva vozy a čtyři voly dal synům Gersonovým vedle přísluhování jejich. Čtyři pak vozy a osm volů dal synům Merari vedle přísluhování jejich, kteří byli pod správou Itamara, syna Aro-nova, kněze. Synům pak Kahat nic nedal; neboť přísluhování svatyně k nim přináleželo a na ramenou nositi měli.“ (4. M. 7,1-9)

Když jsme uvažovali o kapitolách 3 a 4, všimli jsme si, že synové Kahat měli výsadu nosit to, co bylo nejvzácnější z nástrojů a příslušenství svatyně. Proto nedostali nic z oběti knížat. Jejich vysokou a svatou službou bylo nosit na svých ramenou, a ne užívat vozy a voly. Čím blíže zkoumáme ty věci, které byly svěřeny opatrování a péči Kahatských, tím více vidíme, že předobrazně vyjadřují hlubší a plnější zjevení Boha v Kristu. Gersonitští a Meraritští měli naopak co činit s těmi věcmi, které byly více vnější. Jejich práce byla hrubší a těžší, a proto byli opatřeni potřebnou pomocí, kterou jim dala k dispozici štedrost knížat. Kahatští nepotřebovali ve své vznešené službě pomoc vozů a volů. Jejich vlastní ramena měla nést vzácné břemeno.

„Obětovala tedy knížata ku posvěcování oltáře v ten den, když pomazán byl; obětovala, pravím, dar svůj před oltářem. Řekl pak Hospodin Mojžíšovi: Jedno kníže v jeden den, druhé kníže v druhý den, pořád obětovati budou dar svůj ku posvěcení oltáře.“ (4. M. 7,10-11)

Když by neduchovní čtenář očima přeběhl tuto neobvykle dlouhou kapitolu, mohl by se cítit veden k otázce, proč je v inspirovaném dokumentu zabráno tolik místa tím, co mohlo být podáno v rámci malého počtu řádků. Kdyby

člověk podával popis transakce oněch dvanácti dnů, se vší pravděpodobností by velmi krátce shrnul vše do jednoho konstatování a řekl by nám, že každý z dvanácti knížat obětoval takové a takové věci.

Avšak to by nebylo přiměřené Božím myšlenkám. Boží myšlenky nejsou jako naše myšlenky, ani Jeho cesty jako naše cesty. Nic Ho nemohlo uspokojit, než jen nejplnější a nejpodrobnější výčet jmen všech mužů, pokolení, která reprezentovali, a obětí, které přinesli Boží svatyni. Proto tato dlouhá kapitola o osmdesáti devíti verších. Každé jméno září svou zvláštností. Každá oběť je podrobně popsána a náležitě oceněna. Jména a oběti nejsou uvedeny bez ladu a skladu. To by neodpovídalo našemu Bohu. On může jednat jen Svým způsobem ve všem, co dělá, mluvit dle Svého způsobu, ať cokoli řekne. Lidé mohou s chvatem a bezstarostně přecházet přes dary a oběti, ale Bůh nemůže, nikdy tak nečiní a nikdy tak nebude činit. Má zalíbení v tom, že zaznamenává každý čin služby, každý malý láskyplný dar. Nikdy nezapomene ani na tu nejmenší věc. A nejenže na ni nezapomene On sám, ale dává si zvláštní námahu, aby miliony lidí mohly číst ten záznam. Jak málo si těch dvanáct knížat asi představovalo, že jejich jména a jejich oběti budou takto zapsány a století po století budou čteny nesčítnými generacemi! A přece tomu tak bylo, neboť Bůh to tak chtěl mít. On chce mluvit o tom, co se může jevit jako únavná podrobnost, ba chcete-li, jako totožné opakování, raději, než aby opomenul jedno jediné jméno některého ze Svých služebníků nebo jednu položku jejich díla.

Takto v kapitole, kterou máme před sebou, „každé kníže“ dostává svůj určený den pro předložení své oběti a své vymezené místo na věčné stránce inspirace, do které je Bohem Duchem Svatým vepsán úplný záznam o jeho darech.

Tak to je podle Boha. A nemůžeme říci, že tato sedmá kapitola 4. Mojžíšovy knihy je jedním ze vzorků stránek knihy věčnosti, na které Boží prst vyryl jména Svých služebníků a záznam o jejich díle? My tomu věříme. A jestliže se čtenář chce obrátit k dvacáté třetí kapitole 2. Samuelovy knihy a k šestnácté kapitole Epištoly Římanům, najde dvě podobné stránky. V té první máme jména a činy Davidových hrdinů, v té druhé jména a skutky Pavlových přátel v Římě. V obou máme ilustraci toho, co, jak jsme přesvědčeni, je pravda o všech Božích svatých a služebnících Krista, a to od prvního až do posledního. Každý z nich má své zvláštní místo v tom dokumentu a každý má své místo v Mistrově srdci. A všichni budou v budoucnu zjeveni. Mezi

Davidovými mocnými muži máme „*první tři*“ – „*tři*“ a „*třicet*“. Ani jeden ze „*třiceti*“ nikdy nedosáhl místa mezi těmi „*třemi*“, ani který z těch „*tří*“ kdy dosáhl k těm „*prvním třem*“.

Ani to není vše. Každý čin je věrně zaznamenán a je nám přesně ukázána jeho podstata a způsob. Máme jméno muže, **co** dělal a **jak** to dělal. Vše je zaznamenáno s horlivou péčí a přesností neomylným a nestranným perem Ducha Svatého.

Tak také když se obrátíme k té pozoruhodné vzorkové stránce v Epištole Římanům 16, máme tam vše o Foibě – co byla a co dělala a jaký měla pevný základ, na kterém mohl spočinout její nárok na pochopení a pomoc od shromáždění v Římě. Pak máme Přišku a Akvilu – žena je uvedena jako první – a jak nasadili své vlastní hrdlo pro život požehnaného apoštola a sklidili jeho dík a díky všech církví pohanů. Dále máme „*Epéneta, mého milovaného,*“ a „*Marii*“, která pro věřící nejen pracovala, ale „*mnoho pracovala*“. Nevyjadřovalo by to myšlenky Ducha nebo Kristova srdce, kdyby pouze řekl, že Epénetus byl „*milovaný*“ nebo že Marie „*pracovala*“. Ne, ty malé přídávky „*můj*“ a „*mnoho*“ byly nutné, aby vyjádřily přesný stav každého.

Ale nemůžeme se o tom dále šířit, a tak jen povedeme pozornost čtenáře ke 12. verši. Proč inspirovaný pisatel neumísťuje „*Tryfénu a Tryfózu*“ a „*Persidu, milovanou,*“ pod jednu hlavičku? Proč jim nepřirazuje jednu a tu samou pozici? Důvod je dokonale krásný: protože mohl o těch prvních říci pouze, že „*pracují v Pánu*“, zatím co se u Persidy náleželo dodat, že „*mnoho pracovala v Pánu*“. Může být něco více rozlišené? Máme tu opět ty „*tři*“ – „*první tři*“ – a těch „*třicet*“. Není tu neladné promíchávání jmen a služeb, není tu spěch a žádná nepřesnost. Je nám řečeno, kdo každý z nich byl a co dělal. Každý dostává své vlastní místo a dostává svůj zasloužený podíl chvály.

A všimněme si, že to je jen stránka jako ukázka z knihy věčnosti. Jak vážné, a přece, jak povzbuzující! Není ani jeden skutek služby, který učiníme pro našeho Pána, který nebude zanesen v Jeho knize. A nejen **podstata** skutku, ale i **způsob** jeho vykonání, neboť i Bůh oceňuje způsob, jako to děláme i my. Miluje radostného dárce a radostného pracovníka, protože to je přesně to, co je On sám. Bylo to příjemné Jeho srdci, když viděl záplavu štědrosti plynoucí kolem Jeho svatyně od představitelů dvanácti pokolení. Bylo to příjemné pro Jeho srdce, když zaznamenával jednání Davidových hrdinů ve dni jeho zavržení. Bylo příjemné Jeho srdci, když mohl sledovat oddanou stezku

Prisky a Akvily a Foiby v pozdějším dnu. A můžeme dodat, že je příjemné pro Jeho srdce v dnešním dni, kdy tu je tolik vlažnosti a prázdného vyznání, když tu a tam vidí srdce opravdově milující Pána, a oddaného dělníka na Své vinici.

Kéž Boží Duch povzbudí naše srdce k úplnější oddanosti! Kéž nás Kristova láska nutí, abychom stále více žili ne sami sobě, ale Tomu, jenž nás miloval a umyl nás od našich hříchů Svou drahou krví a učinil nás vším, čím jsme anebo čím máme naději kdy být.

4. Mojžíšova 8

„Mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka. Mluv k Aronovi a rci jemu: Když rozsvěcovati budeš lampy, ven ze svícnu sedm lamp svítiti má. I učinil Aron tak; ven ze svícnu světlo od sebe dávající rozsvítil lampy jeho, jakož přikázal Hospodin Mojžíšovi. Bylo pak dílo svícnu takové: Z taženého zlata byl vše-chen, až i sloupec jeho i květové jeho z taženého zlata byli; podle podobnosti toho, které ukázal Hospodin Mojžíšovi, tak udělal svícen.“ (4. M. 8,1-4)

Při čtení výše uvedeného oddílu si čtenářovu pozornost vyžádají dvě věci: předně postavení, které obraz zlatého svícnu zaujímá, a za druhé naučení, které poskytuje.

Je nemálo pozoruhodné, že svícen je jediná část z náradí stánku, která je na tomto místě uvedena. Nemáme tu nic o zlatém oltáři, nic o zlatém stole. Je před námi jen svícen, a to ne ve svém přikrytí modří nebo jezevčími kůžemi, jako to máme ve 4. kapitole, kde je viděn, tak jako ostatní, ve svém cestovním oděvu. Tady je viděn rozsvícený, nepřikrytý. Přichází mezi oběťmi knížat a zasvěcením Levitů a rozlévá své tajemné světlo podle přikázání Pána. Není možné se v poušti obejít bez světla, a proto zlatý svícen musí být zbaven svého přikrytí a musí mu být dovoleno svítit jako svědectví o Bohu. A mějme vždy na paměti, že toto je velký předmět všeho, ať to je oběť našeho **majetku** jako v případě knížat, nebo zasvěcení naší **osoby** jako v případě Levitů. Jen ve světle svatyně může být viděna pravá hodnota čehokoli a kohokoli.

Proto mravní pořádek celé této části naší knihy je jímavý a krásný; je vskutku božsky dokonalý. Když jsme v 7. kapitole četli podrobné líčení štědrosti knížat, mohli bychom ve vlastní moudrosti předpokládat, že další věcí na řadě bude zasvěcení Levitů, a tak budou představeny v nepřerušném spojení „naše osoby a oběti“. Ale nikoli. Duch Boží mezi to vkládá světlo svatyně, abychom v něm poznali pravý účel vši štědrosti a služby na poušti.

Nespočívá v tom milá mravní přiměřenost? Může si duchovní čtenář toho nepovšimnout? Proč zde nemáme zlatý oltář s jeho oblakem kadidla? Proč ne čistý stůl se dvanácti chleby? Protože ani jedna z těchto věcí nemá ani nejmenší mravní spojení s tím, co předchází, nebo s tím, co potom následuje. Ale zlatý svícen stojí ve spojení s obojím, poněvadž nám ukazuje, že všechna štědlost a všechno dílo musejí být spatřovány ve světle svatyně, aby byla zjištěna jejich skutečná hodnota. To je velká lekce pouště, a té jsme

zde vyučování tak požehnaně, jak nás předobraz může učit. Při našem postupu 4. Mojžíšovou knihou jsme právě četli vyličení srdečné štědrosti vůdců shromáždění při příležitosti posvěcení oltáře. A nyní máme číst záznam o zasvěcení Levitů. Avšak mezi jedním a druhým vkládá inspirovaný písař přestávku, aby dal na obojí zasvítit světlo svatyně.

To je Boží pořádek. A my máme plnou smělost říci, že to je jedna z deseti tisíců ilustrací, které jsou rozptýleny po povrchu Písma, směřujících k ukázání božské dokonalosti Písma jako celku i každé z jeho knih, oddílů a odstavců. A my máme radost – velkou radost, že můžeme ukázat tyto vzácné ilustrace našemu čtenáři, když kolem nich procházíme v jeho společnosti. Domníváme se, že mu tím prokazujeme dobrou službu a současně přinášíme náš skromný díl chvály té vzácné knize, kterou náš Otec milostivě pro nás napsal. Dobře víme, že nepotřebuje naše slabé svědectví, ani svědectví pera nebo úst nějakého člověka. Ale je naší radostí podat to svědectví tváří v tvář různým, ale marným útokům proti její inspiraci. Pravý zdroj a charakter všech takových útoků bude tím více zjevný, jak se stále více budeme hluboce, živě a ze zkušenosti seznamovat s nekonečnými hloubkami a božskými dokonalostmi knihy. A odtud pramení, že vnitřní důkazy Svatého Písma – jeho mocný účinek na **nás samé**, neméně než jeho vnitřní mravní slávy – jeho schopnost soudit samé kořeny charakteru a jednání, stejně jako jeho obdivuhodná struktura ve všech jeho částech – jsou nejmocnějšími důkazy při obraně jeho božského původu. Kniha, která mne ukazuje mně samému – která mi mluví o všem, co je v mém srdci – která obnažuje nejhlubší mravní zdroje mé povahy – která mne naprosto soudí a současně mi zjevuje Toho, jenž uspokojuje každou moji potřebu – taková kniha si nese s sebou vlastní pověřovací listiny. Nežádá si, ani nepotřebuje doporučení od člověka. Nemá žádnou potřebu být v jeho přízni a nemá hrůzu z jeho hněvu. Často nám přišlo na mysl, že kdybychom měli přemýšlet o Bibli, tak jako žena od studnice v Sichar přemýšlela o našem Pánu, došli bychom k tak správnému závěru o **ní**, jako ta žena došla ohledně **Něho**. „*Pojďte,*“ řekla tato prostá a šťastně přemýšlející žena, „*vizte člověka, který pověděl mi všechno, což jsem koli činila. Není-li on ale Kristus?*“ Nemůžeme my se stejnou silou uvažování říci: „*Pojďte, vizte knihu, která mi pověděla vše, co jsem kdy dělal. Není to ale Slovo Boží?*“ Ano, jistě je. A nejen tak, ale můžeme to jistě tvrdit, poněvadž Boží kniha nám nejenom říká vše, co jsme kdy dělali, ale vše, co myslíme, a vše, co říkáme, i vše, co jsme. (Viz Římanům 3,10-18; Matouš 15,19.)

Ale pohrdáme snad proto vnějšími svědectvími? Toho jsme dalecí. Těšíme se z nich. Ceníme si každého důkazu a každého svědectví směřujícího k posílení základů důvěry srdce v božskou inspiraci Svatého Písma. A jistě máme hojnost takového materiálu. Vlastní historie knihy samé se všemi jejími pozoruhodnými skutečnostmi poskytuje přítok, který zvedá hladinu důkazů. Historie sestavení Písma; historie jeho zachování; historie jeho překladů z jazyka do jazyka; historie jejího rozšíření po celém světě – slovem: celá historie, „převyšující bajku, a přece pravdivá“, tvoří mocný argument na obranu jejího božského původu. Vezmi například tu jednu udivující skutečnost, že byla chovaná přes tisíc let v opatrování těch, kteří by ji rádi určili, kdyby mohli, k věčnému zapomenutí. Není to výmluvná skutečnost? Je, a je mnoho takových skutečností v podivuhodné historii této nesrovnatelné a nedocenitelné knihy.

Ale když jsme dovolili prostor tak široký, jak si může kdo přát, pro uvedení ceny vnějších svědectví, vracíme se s neotřeseným přesvědčením ke svému tvrzení, že vnitřní svědectví – důkazy, které je možné vzít z knihy samé – tvoří tak mocnou obranu, že může být postavena k zadržení vzedmuté vlny pochyb a nevěreckého odporu.

Ale dále už nebudeme sledovat tyto myšlenky, ke kterým jsme byli přivedeni, když jsme hleděli na pozoruhodné místo přidělené zlatému svícnu ve 4. Mojžíšově knize. Cítili jsme se puzeni tolik říci na svědectví o naší vzácné Bibli, a když jsme to pověděli, vrátíme se k naší kapitole a budeme se snažit přijmout naučení obsažené v jejím úvodním odstavci:

„I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka: mluv k Aronovi a rci jemu. Když rozsvěcovati budeš lampy, ven ze svícnu /nebo: „přímo před svícnem“; nebo: „proti svícnu“/ sedm lamp svítiti má.“ Těch „sedm lamp“ vyjadřuje světlo Ducha ve svědectví. Byly spojeny s taženým prutem svícnu, jenž je obrazem Krista, který ve Svě Osobě a díle je základem díla Ducha v Církvi. Vše závisí na Kristu. Každý paprsek světla v Církvi, v jednotlivém věřícím nebo v Izraeli v budoucnosti, vše plyne od Krista.

A to není vše, čemu se učíme z našeho předobrazu. *„Ven ze svícnu sedm lamp svítiti má.“* Kdybychom oblékli tento obraz do novozákonního jazyka, citovali bychom slova našeho Pána, když říká: *„Tak svět světlo vaše před lidmi, ať vidí skutky vaše dobré a slaví Otce vašeho, který jest v nebesích.“*

(Mat. 5,16) Kdekoli svítí pravé světlo Ducha, vždy bude vydávat jasné svědectví o Kristu. Nepovede pozornost k sobě, ale k Němu. A to je způsob, jak oslavit Boha. „*Těch sedm lamp bude svítit naproti svícnu.*“

To je velká praktická pravda pro všechny křesťany. Nejkrásnějším svědectvím, které může být dáno pravému duchovnímu dílu, je, že přímo směřuje k vyvýšení Krista. Jestliže se hledá pozornost pro dílo nebo dělníka, světlo se stává mdlé a Služebník svatyně musí užít kleštiček. Rozsvěcování lamp spadalo do Aronovy činnosti. A on je také udržoval v pořádku. Jinými slovy: Světlo, které jsme jako křesťané odpovědni vydávat, je nejen založené na Kristu, ale je také Jím udržované, minutu za minutou, po celou noc. Mimo Něho nemůžeme dělat nic. Zlatý prut svícnu podepíral lampy. Kněžská ruka dodávala olej a používala kleštičky. Vše bylo **v** Kristu, **od** Krista a **skrze** Krista.

Ba ještě více. Vše je **pro** Krista. Kdekoli v poušti tohoto světa zasvítilo světlo Ducha – pravé světlo svatyně – předmětem toho světla bylo jméno Ježíš. Cokoli je činěno skrze Ducha Svatého, cokoli je řečeno, cokoli bylo napsáno, mělo za svůj předmět slávu toho Požehnaného. A s důvěrou můžeme říci, že co nemá tento směr – tento účel, není z Ducha Svatého, ať už to je cokoli. Může tu být vykonaná obrovská práce, dosaženo mnoho zdánlivých výsledků, množství věcí vypočítaných k přitažení lidské pozornosti a k vyvolání lidského potlesku, a přece tu nemusí být ani paprsek světla zlatého svícnu. A proč? Protože se hledá pozornost pro dílo nebo pro ty, kteří se ho účastní. **Člověk** a jeho konání a mluvení jsou vyvyšováni místo Krista. Světlo nebylo vyvoláno olejem, který dodává ruka Nejvyššího kněze. A důsledkem je falešné světlo. Je to světlo, které nesvítí proti svícnu, ale proti jménu a konání nějakého ubohého smrtelníka.

To vše je velmi vážné a žádá si naši plnou pozornost. Vždy tu je krajní nebezpečí, když člověk nebo jeho dílo se stává nápadným, pozoruhodným. Můžeme si **být jisti**, že Satan dosahuje svého úmyslu, když je pozornost přitahována k něčemu jinému než k Pánu Ježíši samotnému. Dílo může být začato s největší možnou jednoduchostí, ale z nedostatku svaté bdělosti a duchovnosti na straně pracovníka se může stát, že on sám nebo výsledky jeho díla přitahují všeobecnou pozornost a on upadne do ďáblovy léčky. Velkým a ustavičným předmětem Satana je zneuctvovat Pána Ježíše. A když to může udělat pomocí toho, co vypadá jako křesťanská služba, dosáhl pro tu chvíli tím většího vítězství. Proti dílu jako takovému nemá námitky za předpokladu, že může dílo oddělit od jména Ježíš. Pokud může, tak se vždy chce

připlést do díla. Sám se chce objevovat mezi Kristovými služebníky, tak jako se kdysi ukazoval mezi Božími syny. Ale jeho úmysl je vždy tentýž: zneuctít Pána. Dovolil dívce ve Skutcích 16, aby vydávala svědectví Kristovým služebníkům a říkala: „*Tito lidé jsou služebníci Boha nejvyššího, kteří zvěstují nám cestu spasení.*“ (Sk. 16,17) Ale bylo to prostě proto, aby těmto služebníkům byla položena léčka a aby jejich dílo bylo zmařeno. Ale byl poražen, poněvadž světlo, které vyzařovalo z Pavla a Síly, bylo pravé světlo svatyně, a to **svítlo** jen pro Krista. Nehledali jméno sami pro sebe. A protože ta dívka vydávala svědectví o nich a ne o jejich Mistrovi, odmítli to svědectví a zvolili raději trpět pro svého Mistra, než být vyvyšováni na Jeho úkor.

To je krásný příklad pro všechny pracovníky Pána. A jestliže se na okamžik obrátíme ke Skutkům 3, najdeme jinou velmi působivou ilustraci. Tam světlo svatyně svítlo v uzdravení chromého muže, a když byla, **nehledána**, pozornost upoutána k pracovníkům, vidíme Petra a Jana, jak ihned se svatou horlivostí ustupují za svého slavného Mistra a dávají všechnu chválu Jemu. „*A když se ten uzdravený přidržel Petra a Jana, sběhl se k nim všechen lid do síňce, která se nazývá Šalomounova, předěšen jsa. To viděv Petr, promluvil k lidu: Muži Izraelští, co se divíte tomuto? Anebo co **na nás** tak pilně hledíte, jako bychom **my** svou vlastní mocí aneb nábožností učinili to, aby tento chodil? Bůh Abrahamův a Izákův a Jákobův, Bůh otců našich, oslavil svého služebníka **JEŽÍŠE.***“ (Sk. 3,11-13 – přel.)

Zde máme skutečně „*sedm lamp svítících naproti svícnu*“; anebo jinými slovy: sedmeronásobné či dokonalé ukázání světla Ducha v jasném svědectví o jménu Ježíš. „*Co,*“ říkají tyto věrné nádoby světla Ducha, „***na nás** tak pilně hledíte?*“ Tady nebylo potřebí užít kleštěček, neboť světlo bylo nezkalené. To byla bezpochyby příležitost, kterou mohli apoštolové užít ve svůj prospěch, kdyby k tomu měli sklon. Byla to chvíle, kdy mohli obklopit svá jména září slávy. Mohli se povznést k vrcholu věhlasu a přitáhnout na sebe vážnost a udivené uctívání, ne-li klanění tisíců. Ale kdyby tak učinili, oloupili by svého Mistra, zfalšovali svědectví, zarmoutili Ducha Svatého a přitáhli na sebe spravedlivý soud Toho, jenž nechce dát Svou slávu jinému.

Ale ne. Těch sedm lamp svítlo v té zvláštní chvíli v Jeruzalémě jasně. Ten pravý svícen byl tehdy právě v Šalomounově síni a ne v chrámě. Alespoň těch sedm lamp tam bylo a konalo velmi požehnaně své určené dílo. Tito poctění služebníci nehledali slávu pro sebe. Ba okamžitě vynaložili všechnu svou energii na to, aby odvrátili udivené pohledy zástupu od sebe a upřeli

je na Toho, jenž jedině toho byl hodný a jenž, ačkoli odešel do nebes, stále působil skrze Svého Ducha na zemi.

Mnoho dalších ilustrací by mohlo být vzato ze stránek Skutků apoštolů. Ale výše uvedená postačí, aby do našich srdcí vtiskla tu velikou praktickou lekci, již se učíme ve zlatém svícnu se sedmi lampami. Právě v této chvíli cítíme velkou potřebu té lekce. Vždy tu je nebezpečí, že dílo a dělník budou více předmětem než Mistr. Buďme na stráži proti tomu. Je to smutné zlo. Zarmucuje Ducha Svatého, jenž vždy pracuje k tomu, aby vyvýšil jméno Ježíš. Je to urážející pro Otce, jenž stále chce, aby v našich uších a hluboko v našich srdcích zaznívala slova, slyšená z otevřeného nebe na hoře proměnění: *„Tento jest ten můj milý Syn, v němž mi se dobře zalíbilo, toho poslouvejte.“* (Mat. 17,5) Je to v přímém a jasném nepřátelství ke smýšlení nebe, kde každé oko je upřeno na Ježíše, každé srdce se zaměstnává Ježíšem a kde věčné, všeobecné a jednohlasné volání bude znít: **„Ty jsi hoden.“**

Přemýšlejme o tom všem – hluboce a vždy. Jen tak se budeme moci vyvarovat všeho, co má příchuť vyvyšování člověka – nás samých – našeho vlastního konání a mluvení a myšlení, nebo se tomu blíží. Kéž my všichni vážněji hledáme tu tichou, zastíněnou, nenápadnou cestu, kde příklad tichého a pokorného Ježíše nás vždy chce vést, abychom po ní šli a sloužili. Slovem, chtějme tak zůstat v Kristu, abychom od Něho den za dnem, okamžik za okamžikem dostávali ten čistý olej, aby naše světlo mohlo svítit, aniž bychom na to mysleli, k Jeho chvále, v němž jediném máme VŠECHNO, a mimo něhož nemůžeme učinit absolutně NIC.

Zbytek osmé kapitoly obsahuje záznam o ceremoniálu spojeném se svěcením Levitů, o kterém jsme se už zmínili v našich poznámkách o kapitolách 3 a 4.

4. Mojžíšova 9

„Mluvil pak Hospodin k Mojžíšovi na poušti Sinai léta druhého po vyjití ze země Egyptské, měsíce prvního, řka: Slaviti budou synové Izraelští velkou noc v čas svůj vyměřený. Čtrnáctého dne měsíce toho u večer budete ji slaviti jistým časem svým, vedle všech ustanovení jejích a podle všech řádů jejích slaviti ji budete. I mluvil Mojžíš k synům Izraelským, aby slavili Fáze. Tedy slavili Fáze v měsíci prvním, čtrnáctého dne u večer na poušti Sinai; vedle všeho toho, co přikázal Hospodin Mojžíšovi, tak učinili synové Izraelští.“ (4. M. 9,1-5)

Jsou tři různá postavení, v nichž nalézáme slavený tento velký svátek vykoupení, totiž v Egyptě (2. M. 12), na poušti (4. M. 9) a v zemi Kanán (Joz. 5). Vykoupení leží u základu všeho, co je spojeno s historií Božího lidu. Má být vysvobozen z otroctví, smrti a tmy Egypta? Děje se tak vykoupením. Mají být přeneseni přes všechny obtíže a nebezpečí pouště? Je to na základě vykoupení. Mají kráčet troskami hrozivých hradeb Jericha a šlapat po hrdlech kananejských králů? Je to mocí vykoupení.

Krev velikonočního beránka se setkala s Božím Izraelem uprostřed hlubokého ponížení v egyptské zemi a vysvobodila ho z ní. Setkala se s ním v hrozně poušti a pronesla jej skrze ni. Setkala se s ním při jeho vstupu do země Kanán a usadila ho v ní.

Krátce řečeno, krev beránka se setkala s lidem v Egyptě, doprovázela ho pouští a vstúpila ho v Kanánu. Byl to požehnaný základ všeho Božího jednání v nich, s nimi a pro ně. Jednalo se o Boží soud proti Egyptu? Krev beránka je před ním skryla. Šlo o nesčetné a neznámé potřeby pouště? Krev beránka je plně zajistila. Byla tu záležitost hrozně moci sedmi národů Kanánu? Krev beránka byla bezpečnou a jistou zárukou úplného a slavného vítězství. Ve chvíli, kdy spatřujeme Hospodina, jak vychází, aby jednal ve prospěch Svého lidu na základě krve beránka, je vše bezpečně zajištěno od začátku až do konce. Celá ta tajemná a podivuhodná cesta z cihelen Egypta k vinnou révou pokrytým pahorkům a medem oplývajícími rovinám Palestiny, sloužila jen k ilustraci a vyjádření různého působení moci krve beránka.

Ale kapitola, která nyní je před námi, představuje Fáze zcela ze stanoviska pouště. A to vysvětlí čtenáři uvedení následující okolnosti: *„I byli někteří muži, ježto se poskrvnili při mrtvém, kteří nemohli slaviti Fáze toho dne. I předstoupili před Mojžíše a Arona v ten den.“ (4. M. 9,6)*

Zde byla praktická potíže – něco nenormálního, jak říkáme – něco neočekávaného, a proto byla věc předložena Mojžíšovi a Aronovi. „*I předstoupili před Mojžíše*“ – zástupce Božích nároků; „*a Arona*“ – zástupce opatření Boží milosti. Ve způsobu, jakým je učiněna zmínka o těchto dvou funkcionářích, se jeví něco zvláštního a důrazného. Ty dva prvky, jichž jsou vyjádřením, měly být podstatné v řešení takové těžkosti, jaká zde byla předložena.

„*A promluvili muži ti k němu: My jsme se poskvrnili nad mrtvým. Nebude-li nám zbráněno obětovati oběti Hospodinu v jistý čas spolu se syny Izraelskými?*“ (4. M. 9,7) Bylo tu plné vyznání ohledně poskvrnění. A vzniklá otázka byla tato: Mají být zbaveni svaté výsady přijít před Hospodina Jeho určeným způsobem? Nebyla zde pomoc, nějaké opatření pro takový případ?

To byla jistě hluboce vážná otázka, ale zatím na ni nebyla dána odpověď. V původním ustanovení ve 2. Mojžíšově 12 nemáme žádný takový případ předvídan, ačkoli tam máme plné znění všech obřadů a ceremonií svátku. Bylo ponecháno poušti, aby rozvinula tento nový bod. Tato těžkost se ukázala a její řešení muselo být nalezeno, až když lid skutečně šel – v reálných praktických jednotlivostech života v poušti. Proto je tento záznam uveden přiměřeně ve 4. Mojžíšově knize, knize pouště.

„*I řekl jim Mojžíš: Počkejte, až uslyším, co vám učiniti rozkáže Hospodin.*“ (4. M. 9,8) Jaký milý postoj! Mojžíš neměl odpověď, kterou by jim dal. Ale věděl, kdo ji má, a čekal na Něho. To byla ta nejlepší a nejmoudřejší věc, kterou Mojžíš mohl udělat. Nestavěl se, že je schopen dát odpověď. Nestydl se říci: „*Nevím.*“ Se vši svou moudrostí a známostí neváhal ukázat svoji nevědomost. To je pravá známost – pravá moudrost. Pro člověka v Mojžíšově postavení to může být pokořující ukázat se před shromážděním nebo před kterýmkoli jeho členem nevědomým v nějaké otázce. Cožpak ten, jenž vyvedl lid z Egypta, jenž jej provedl Rudým mořem, jenž mluvil s Hospodinem a přijal své poslání od toho velkého „*Já jsem*“, mohl být nevědomý, mohl být neschopný řešit těžkosti vznikající z tak jednoduchého případu, jako byl nyní před ním? Byla to skutečně pravda, že takový člověk jako Mojžíš nevěděl, jak správně jednat ve vztahu k lidem, kteří se poskvrnili mrtvým tělem?

Jak málo je těch, kteří, ač nezaujímají tak vznešené postavení jako Mojžíš, by se nepokusili tím či oním způsobem odpovědět na takovouto otázku? Ale Mojžíš byl nejtišší muž na vsi zemi. Věděl o lepší věci, než odvažovat se mluvit, když neměl co říci. Kéž bychom v této věci věrněji následovali jeho příkladu. Ochránilo by nás to před mnohým smutným předváděním se, před

mnoha omyly a chybnými pokusy. Nadto by nás to vedlo k tomu, abychom byli více skuteční, více prostí, méně strojení. Jsme často tak zpozdití, že se stydíme ukázat svoji nevědomost. Bláznivě si myslíme, že naše pověst ohledně moudrosti a vědomostí je dotčena, když proneseme tu krásnou větu, tak pěkně vyjadřující pravou mravní velikost: „Já nevím.“ To je naprostý omyl. Vždy přikládáme mnohem větší váhu a důležitost slovům člověka, který nikdy nedělá, že ví něco, co neví. Ale nejsme nikterak ochotni slyšet člověka, jenž je vždy ochoten mluvit v lehkovážné sebedůvěře. Kéž bychom vždy chodili v duchu těchto milých slov: „Počkejte, až uslyším, co vám učiniti rozkáže Hospodin.“

„Mluvil pak Hospodin k Mojžíšovi, řka: Mluv k synům Izraelským a rci: Kdo by koli byl poskvřený nad mrtvým anebo byl by na cestě daleké, buď z vás, nebo z potomků vašich, bude slaviti Fáze Hospodinu. Měsíce druhého, čtrnáctého dne u večer slaviti budou je, s chleby nekvašenými a s bylinami hořkými jísti je budou.“ (4. M. 9,9-11)

To jsou dvě veliké základní pravdy vyjádřené ve Fáze, totiž vykoupení a jednota Božího lidu. Tyto pravdy jsou nezměnitelné. Nic je nikdy nemůže odstranit. Může tu být selhání a nevěrnost v různých formách. Ale tyto slavné pravdy o věčném vykoupení a dokonalé jednotě Božího lidu zůstávají ve vši své síle a ceně. Proto to působivé nařízení, jež tak živě nastiňovalo ty pravdy, mělo stálou platnost. Okolnosti je neměly zkřížit. Smrt nebo vzdálenost je neměly přerušit. „Kdo by koli byl poskvřený nad mrtvým anebo byl by na cestě daleké, buď z vás, nebo z potomků vašich, bude slaviti Fáze Hospodinu.“ Tak naléhavé to vskutku bylo, aby každý člen shromáždění slavil tento svátek, že v 9. kapitole 4. Mojžíšovy knihy bylo učiněno zvláštní opatření pro ty, kteří nebyli v stavu držet ho podle jeho náležitého pořádku. Taková ho měli držet „měsíce **druhého**, čtrnáctého dne“. To bylo opatření milosti pro všechny případy nevyhnutelného poskvření nebo vzdálenosti.

Obrátí-li se čtenář ke 2. Paralipomenon 30, uvidí, že Ezechiáš a shromáždění v jeho dnech využili tohoto milostivého opatření: „*I sešlo se do Jeruzaléma lidu mnoho, aby drželi slavnost přesnic měsíce druhého, shromáždění velmi veliké... Potom pak obětovali beránka velikonočního, čtrnáctého dne měsíce druhého.*“ (verše 13 a 15)

Boží milost může vycházet vstříc naší největší myslitelné slabosti, jen když tu slabost cítíme a vyznáme⁷. Ale nechť tato velmi vzácná a utěšující pravda nevede k tomu, abychom si pohrávali s hříchem nebo s poskvrněním. Ačkoli milost dovolila druhý měsíc místo prvního, neučinila to z toho důvodu, aby dovolila nějakou uvolněnost týkající se obřadů a ustanovení svátku. „*Nekvašený chléb a hořké byliny*“ musely vždy mít své místo. Nic z oběti nemělo zbýt až do jitra, ani neměla být jediná kost zlomena. Bůh nemůže dovolit jakékoli snížení standardu pravdy nebo svatosti. Člověk se pro slabost, selhání nebo sílu okolností může zpozdit, ale nesmí snižovat měřítko. Milost dovolila to první, svatost zakazuje to druhé. A jestliže si někdo dělal představy o milosti takové, že se obejde bez svatosti, byl vyhlazen ze shromáždění.

Nemá nám to co říci? Jistě ano. Když procházíme stránkami této vzácné 4. Mojžíšovy knihy, musíme pamatovat na to, že věci, které se staly Izraeli, jsou pro nás předobrazy, a že proto je ihned naší povinností a naší výsadou zkoumat tyto obrazy a snažit se porozumět svatému naučení, které nám jsou od Boha určeny poskytnout.

Čemu se tedy máme naučit z ustanovení ohledně Fáze ve druhém měsíci? Proč bylo Izraeli tak zvlášť nařízeno, aby neopominul ani jediný obřad nebo ceremonii této zvláštní příležitosti? Proč v této deváté kapitole 4. Mojžíšovy knihy jsou směrnice pro druhý měsíc mnohem podrobnější než směrnice pro první měsíc? Jistě to není proto, že nařízení by byla v jednom případě důležitější než v druhém, neboť jeho důležitost byla dle Božího soudu vždy táž. Ani to není proto, že by byl byt stín rozdílu v pořádku v jednotlivých případech, neboť ten byl také vždy týž. Přesto však musí být čtenáři, jenž zvažuje naši kapitolu, nápadné, že tam, kde se mluví o slavení slavnosti Fáze v prvním měsíci, prostě čteme slova: „*Vedle všech ustanovení jejích a podle všech řádů jejích slaviti ji budete.*“ Ale když na druhé straně je zmíněn druhý

⁷ Čtenář si se ziskem a užítkem povšimne rozdílu mezi jednáním Ezechiáše ve 2. Par. 30 a jednáním Jeroboáma v 1. Král. 12,32. Ezechiáš pro sebe užil opatření Boží milosti. Jeroboám použil své vlastní vynalézavosti. Druhý měsíc byl dovolen Bohem. Osmý měsíc byl vynalezen člověkem. Božská opatření, která vycházejí vstříc potřebě člověka, a lidské vynálezy, které se stavějí proti Božímu slovu, jsou dvě naprosto různé věci.

měsíc, máme velmi podrobné líčení těch ustanovení a řádů: „*S chleby nekvašenými a s bylinami hořkými jísti je budou...; vedle všelikého ustanovení Fáze budou je slaviti.*“ (Porovnej verš 3 s verši 11 a 12.)

Ptáme se: Čemu nás tento jasný fakt učí? Věříme, že nás učí velmi jasně, že nikdy nemáme v Božích věcech snižovat standard kvůli selhání a slabosti v Božím lidu. Spíše se z téhož důvodu máme snažit udržovat standard ve vši jeho božské neporušenosti. Jistě tu bude hluboký pocit selhání – čím hlubší, tím lépe; ale Boží pravdy se nemáme vzdávat. Vždy můžeme s důvěrou počítat se zdroji Boží milosti, když se budeme snažit s pevným rozhodnutím udržovat standard Boží pravdy.

Snažme se to vždy držet v paměti myšlenek našeho srdce. Jsme na jedné straně v nebezpečí, že zapomeneme na skutečnost, že přišel úpadek – ano, velký úpadek, nevěrnost a hřích. A na druhé straně jsme v nebezpečí, že při pohledu na ten úpadek zapomeneme na neklamnou Boží věrnost, která trvá přes to všechno. Vyznávající církev zklamala a stala se dokonalou troskou. A nejen to, ale my sami jako jednotlivci jsme zklamali a napomohli zkáze. To vše bychom měli cítit – hluboce cítit – cítit ustavičně. Vždy bychom měli před Bohem ve svém duchu nést hluboké a srdce podmaňující vědomí o tom, jak nedobře a jak hanebně jsme si počínali v Božím domě. K našemu selhání by nesmírně přispívalo, kdybychom někdy měli zapomenout, že jsme zklamali. Náleží nám hluboká pokora a zkroušenost ducha při vzpomínce na to všechno. A tyto vnitřní pocity a cvičení se jistě projeví v pokorném chození a chování v prostředí, kde se pohybujeme.

„*Ale však pevný základ Boží stojí, maje znamení toto: Zná Pán ty, kteří jsou jeho, a: Odstup od nepravosti každý, kdo jmenuje jméno Krista.*“ (2. Tim. 2,19) Zde je zdroj pomoci pro věrného při pohledu na zkázu v křesťanstvu. Bůh nikdy nezklame, nikdy se nezmění. A my máme prostě odstoupit od nepravosti a přimknout se k Němu. Máme činit to, co je správné, a konat to s pílí a výsledky přenechat Jemu.

Chtěli bychom vážně prosit čtenáře, aby předcházejícímu sledu myšlenek věnoval celou svoji pozornost. Chtěli bychom, aby se na chvíli zastavil a s modlitbou uvažoval o tom celém předmětu. Jsme přesvědčeni, že jeho náležité zvážení v jeho obou stránkách nám velmi pomůže, abychom volili své kroky uprostřed obklopující zkázy. Vědomí o stavu církve a o naší osobní nevěrnosti nás bude udržovat pokornými, zatím co vědomí Božího neměnného standardu a Jeho neměnní se věrnosti nás oddělí od zla kolem nás a

bude nás udržovat pevné na stezce oddělení. Obojí společně nás ochrání od prázdné domýšlivosti na jedné straně a od uvolněnosti a lhostejnosti na druhé straně. Máme před svou duší stále mít skutečnost, že jsme selhali, a přece máme pevně držet velkou pravdu, že Bůh je věrný.

Jsou to především naučení pro poušť – naučení pro naše dny – naučení pro **nás**. Jsou podána velmi působivě inspirovaným zápisem o Fáze ve druhém měsíci – zápisem zvláštním pro 4. Mojžíšovu knihu – velkou knihu pouště. Právě v poušti se lidské selhání tak plně ukazuje. A v poušti jsou ukázány nekonečné zdroje Boží milosti. Avšak dovolte, abychom se ještě jednou vrátili k tvrzení – a kéž by bylo velkým písmem vryto do našich srdcí – že nejbohatší opatření Boží milosti a milosrdenství nedávají žádné oprávnění pro snižování standardu Boží pravdy. A kdyby někdo bral poskvrnění nebo vzdálenost za omluvu pro to, že neslavil Fáze nebo že je slavil jinak, než to Bůh přikázal, zcela jistě by byl vyhlazen ze shromáždění. A tak tomu je s námi, jestliže souhlasíme se vzdáním se některé Boží pravdy kvůli tomu, že nastal úpadek – jestliže se v holé nevěře srdce vzdáme Božího standardu a opustíme Boží půdu – jestliže bereme stav věcí kolem sebe za záminku pro otřesení autority Boží pravdy nad svědomím nebo jejího utvářejícího vlivu na naše chození a charakter – je velmi zjevné, že naše obecenství je přerušeno.⁸

Rádi bychom sledovali tuto velkou praktickou linii pravdy trochu dále, ale musíme se zdržet a uzavřít tuto část našeho předmětu citováním zbytku tohoto pouštního záznamu týkajícího se Fáze.

„Ale člověk ten, který by byl čistý a nebyl na cestě, avšak by zanedbal slaviti Fáze, vyhlazena bude duše ta z lidu svého; neboť oběti Hospodinu neobětoval v jistý čas její; hřích svůj ponese člověk ten. Jestliže by s vámi bydlil příchozí a slavil by Fáze Hospodinu, vedle ustanovení Fáze a vedle řádu jeho bude je slaviti. Ustanovení jednostejné bude vám, tak příchozímu jako obyvateli v zemi.“ (4. M. 9,13.14)

Svévolné zanedbání slavení Fáze by u Izraelity dokazovalo naprosté chybné ocenění dobrodiní a požehnání plynoucích z jeho vykoupení a vysvobození z egyptské země. Čím hlouběji si někdo uvědomoval božskou skutečnost

⁸ Budiž zde jednou provždy poznamenáno, že vyhlazení (vytětí) někoho ze shromáždění Izraele odpovídá pozdržení (přerušení) obecenství věřícího kvůli neodsouzenému hříchu.

toho, co bylo vykonáno oné památné noci, v níž shromáždění Izraele našlo útočiště a odpočinek pod záštitou krve, tím vroucněji toužil po „čtrnáctém dni měsíce prvního“, aby mohl mít příležitost k připomenutí si oné slavné události. A jestliže něco mělo bránit v užití nařízení v „prvním měsíci“, tím raději a vděčněji je užije ve „druhém měsíci“. Ale člověk, jenž dokázal být spokojen, když rok co rok neslavil Fáze, jen dokazoval, že jeho srdce je daleko od Boha Izraele. Bylo by horší než prázdné, kdyby někdo mluvil o tom, že miluje Boha svých otců, a o tom, jak se těší z požehnání vykoupení, když rok po roce zanedbával právě to nařízení, které Bůh stanovil, aby vyjadřovalo ono vykoupení.

A nemůžeme to do jisté míry použít na sebe ve vztahu k večeři Páně? Bezpochyby můžeme, a to s velkým užitkem. Mezi Fáze a večeří Páně je toto spojení: Fáze byl předobraz, večeře je památka smrti Krista. Tak v 1. Korintským 5 čteme: „*Kristus, náš velikonoční Beránek /pascha – Fáze/ byl za nás obětován.*“ Tato věta tvoří spojení. Fáze byla vzpomínka na vykoupení Izraele z otroctví Egypta a večeře Páně je vzpomínka na vykoupení Církve z těžšího a temnějšího otroctví hříchu a Satanu. Proto jako každý pravý a věrný Izraelita jistě slavil Fáze v určeném čase podle všech jeho obřadů a ceremonií, tak každý pravý a věrný křesťan bude slavit večeři Páně v jejím určeném čase a podle všech jejích zásad stanovených v Novém zákoně. Kdyby nějaký Izraelita zanedbal slavit Fáze, byť i jen při jedné příležitosti, byl by vyřazen ze shromáždění. Takové zanedbání nemělo být ve shromáždění za starých časů tolerováno. Bylo okamžitě navštíveno Boží nelibostí.

A tváří v tvář této vážné skutečnosti se můžeme zeptat: Cožpak to nyní není nic – není to nikterak závažná věc pro křesťany, když týden za týdnem a měsíc za měsícem zanedbávají večeři svého Pána? Máme se domnívat, že Ten, jenž ve 4. M. 9 prohlásil, že kdo by zanedbal Fáze, bude vyřazen, si nevšímá toho, kdo zanedbává stůl Páně? Tomu nemůžeme věřit ani na chvíli. Neboť ačkoli to není otázka vytěti z Boží Církve, těla Krista, máme proto být nedbalí? Zdaleka ne. Spíše by to mělo mít ten účinek, že nás to povzbudí k větší pílí ve slavení tohoto nejvýznamnějšího svátku, kdy „*smrt Páně zvěstujeme, dokud nepřijde*“.

Pro zbožného Izraelitu se nic nevyrovnalo slavení Fáze, poněvadž to byla památka na jeho vykoupení. A pro zbožného křesťana se nic nevyrovná večeři Páně, poněvadž to je památka a vzpomínka na jeho vykoupení a na smrt

jeho Pána. Ze všech úkonů, jichž je křesťan snad účasten, není nic vzácnějšího, nic význačnějšího, nic, co dojemněji a vážněji přivádí Krista před jeho srdce, než večeře Páně. Může zpívat o smrti Pána, může se o ní modlit, může o ní číst a může o ní slyšet. Ale jen ve večeři ji „zvěstuje“. „*A vzav chléb a díky činiv, lámal a dal jim, řka: To jest tělo mé, které se za vás dává. To čiňte na mou památku. Tak i kalich, když bylo po večeři, řka: Tento kalich jest ta nová smlouva v mé krvi, která se za vás vylévá.*“ (Luk. 22,19.20)

Zde máme **ustanovení** slavnosti. A obrátíme-li se ke Skutkům apoštolů, čteme, že „*první den po sobotě ... se učedníci sešli k lámání chleba.*“ (Sk. 20,7)

Tady máme **slavení** slavnosti. A nakonec, když se obrátíme k Epištolám, čteme: „*Kalich dobrořečení, kterému dobrořečíme, zdali není společnost krve Kristovy? A chléb, který lámeme, zdali není společnost těla Kristova? Poněvadž jeden chléb, jedno tělo mnozí jsme, všichni zajisté jednoho chleba účastni jsme.*“ (1. Kor. 10,16.17) A opět: „*Já zajisté přijal jsem od Pána, což i vydal jsem vám, že Pán Ježíš v tu noc, v kterou zrazen jest, vzal chléb, a díky činiv, lámal a řekl: Vezměte, jezte, to jest tělo mé, které je za vás. To čiňte na mou památku. Tak i kalich, když povečeřel, řka: Tento kalich jest ta nová smlouva v mé krvi. To čiňte, kolikrát koli píti budete na mou památku. Neboť kolikrát byste koli jedli chléb tento a kalich tento pili, smrt Páně zvěstujete, dokud nepřijde.*“ (1. Kor. 11,23-26)

Zde máme slavnost **vysvětlenou**. A nemůžeme říci, že v ustanovení, slavení a vysvětlení máme trojnásobný provázek, který se nesnadno přetrhne, aby spojil naše duše s tímto vzácným svátkem?

Jak to tedy přijde, že tváří v tvář vši této svaté autoritě by tu někdo z Božího lidu měl zanedbávat stůl Páně? Anebo když se podíváme z jiného pohledu, jak to, že některé z Kristových údů mohou být uspokojeny tím, že po celé týdny a měsíce, a někteří po všechny své dny jdou bez toho, aby si připomínali svého Pána způsobem, který On přímo a jasně ustanovil? Zjišťujeme, že někteří vyznávající křesťané se na tento předmět dívají ve světle návratu k židovským nařízením a považují ho za jakoby sestoupení dolů z vysoké úrovně Církve. Dívají se na večeři Páně a na křest jako na vnitřní duchovní tajemství, a když trváme na doslovném zachovávání těchto ustanovení, považují to za odklon od pravé duchovnosti.

Na to na všechno velmi prostě odpovídáme, že Bůh je moudřejší, než jsme my. Jestliže Pán Ježíš ustanovil večeři, jestliže Bůh Duch Svátý vedl první Církev, aby ji slavila, a jestliže nám ji také vysvětlil, kdo jsme my, abychom vytvářeli **svě** vlastní myšlenky rozporné s Božími? Večeře Páně by bezpochyby měla být vnitřním duchovním tajemstvím pro všechny, kteří se jí účastní. Ale je také vnější, doslovnou, hmatatelnou věcí. Je tam skutečný chléb a skutečné víno – skutečné jedení a skutečné pití. Jestliže to někdo popírá, může se stejnou silou popírat, že tam jsou shromážděni skuteční lidé. Nemáme právo vysvětlovat Písmo takovým způsobem. Naši šťastnou a svatou povinností je poddat se Písmu, zcela a bez výhrad se sklonit před jeho božskou autoritou.

Není to však pouze otázka podrobení se autoritě Písma. Je to tak, zcela jistě, jak jsme bohatě dokázali několika citacemi z Božího slova. A je to plně dostačující pro každou zbožnou mysl. Ale je tu více než to. Je tu taková věc, jako je odpověď lásky v srdci křesťana, opětuující lásku Kristova srdce. Cožpak to není nic? Neměli bychom se snažit v nějaké míře vycházet vstříc lásce takového srdce? Jestliže náš požehnaný a velebeníhodný Pán skutečně ustanovil chléb a víno ve večeři jako památku Svého těla a vylité krve, jestliže nařídil, abychom jedli z toho chleba a pili z toho kalicha na Jeho památku, neměli bychom v moci opětuující lásky vyhovět touze Jeho milujícího srdce? Žádný vážný křesťan to jistě nezpochybní. Vždy by to měla být radost našeho srdce shromažďovat se u stolu našeho milujícího Pána a vzpomínat na Něho způsobem, který On určil – zvěstovat Jeho smrt, dokud nepřijde. Je to jen obdivuhodné myslet na to, že On hledá místo ve vzpomínce takových srdcí, jako jsou naše. Avšak tak tomu je. A bylo by to skutečně smutné, kdybychom z jakéhokoli důvodu a kvůli kterékoli příčině měli zanedbávat právě tu slavnost, s níž On spojil Své drahé jméno.

Zde ovšem není místo pro to, abychom se podrobně zabývali výkladem ustanovení večeře Páně. To jsme se snažili učinit jinde. Zde jsme se zvláště snažili zdůraznit křesťanskému čtenáři obrovskou důležitost a hluboký význam ustanovení, jak je to viděno v tom dvojnásobném zdůvodnění: kvůli poddání se autoritě Písma a jako odpověď na lásku Krista samého. A kromě toho bychom chtěli působit na každého, kdo čte tyto řádky, aby cítil vážnost zanedbávání jedení večeře Páně podle Písma. Můžeme být ujištěni o tom, že je to nebezpečná půda, jestliže se někdo pokouší dávat stranou toto jasné ustanovení našeho Pána a Mistra. Svědčí to o naprosto špatném stavu duše. Dokazuje to, že svědomí není poddáno autoritě Slova a srdce není v pravém

souznění s láskou Krista. Chtějme proto být starostliví, abychom čestně setrvali v plnění naší svaté odpovědnosti vůči stolu Pána – abychom neopomíjeli slavit tu slavnost – abychom ji slavili podle pořádku stanoveného Bohem, Duchem Svatým.

Tolik o Fáze v poušti a působivých naučeních, které dává našim duším.

Nyní se několik okamžiků zdržíme u závěrečné části naší kapitoly, která je vpravdě tak charakteristická jako kterákoli část knihy. V ní budeme hledět na početný zástup mužů, žen a dětí, cestujících bezcestnou pouští – procházejících hroznou pouští bez kompasu či lidského vůdce.

Jaká to myšlenka a jaký to pohled! Byly tu miliony lidí pohybujících se bez znalosti cesty, po které mají jít, jsouce plně závislí na Bohu, aby je vedl a sytil a dával jim vše ostatní; naprosto bezmocný putující zástup. Nemohli vytvářet žádné plány pro zítřek. Když se utábořili, nevěděli, kdy budou mít jít dále. A když byli na pochodu, nevěděli, kdy anebo kde se mají zastavit. Jejich život byl životem závislosti v každý den a v každou hodinu. Ohledně vedení museli vzhlížet vzhůru. Jejich pohyb byl řízen koly Hospodinova vozu.

Byla to skutečně obdivuhodná podívaná. Přečtěme si zápis o ní a pijme do svých duší jeho nebeské učení.

*„Toho pak dne, v kterém vyzdvižen jest příbytek, přikryl oblak příbytek a stál nad stánkem svědectví; u večer pak bývalo nad příbytkem na pohledění jako oheň až do jitra. **Tak bývalo ustavičně,** oblak přikrýval jej ve dne, záře pak ohnivá v noci. A když se zdvihl oblak od stánku, hned také hýbali se synové Izraelští; a na kterém místě pozůstal oblak, tu také kladli se synové Izraelští. K rozkazu Hospodinovu hýbali se synové Izraelští; a na kterém místě pozůstal oblak, tu také kladli se synové Izraelští. K rozkazu Hospodinovu hýbali se synové Izraelští a k rozkazu Hospodinovu kladli se; po všechny dny, dokud zůstával oblak nad příbytkem, i oni leželi. Když pak trval oblak nad příbytkem po mnohé dny, tedy drželi synové Izraelští stráž Hospodinovu a netáhli od tud. A když oblak byl nad příbytkem po nemnohé dny, k rozkazu Hospodinovu kladli se a k rozkazu Hospodinovu hýbali se. Kdykoli byl oblak od večera až do jitra a v jitře se vznesl, hned i oni šli; buď že trval přes den a noc, (jak kdy vznášel se oblak, tak oni táhli,) buď že za dva dni anebo za měsíc anebo za rok prodléval oblak nad příbytkem, zůstáváje nad ním, synové Izraelští*

také leželi a nehnuli se; když pak on vznášel se, též i oni táhli. K rozkazu Hospodinovu kladli se a k rozkazu Hospodinovu hýbali se, stráž Hospodinovu držíce podle rozkazu jeho skrze Mojžíše.“ (4. M. 9,15-23)

Nebylo by možné vymyslet krásnější obraz úplné závislosti a poddanosti vůči Božímu vedení, než jaký je představen v předchozím odstavci. V té „*velké a hrozné poušti*“ nebyl ani otisk šlépěje, ani orientační značení. Bylo proto beze smyslu ohlížet se po vedení od těch, kdo tam šli před nimi. Byli zcela odkázáni na Boha pro každý krok cesty. Byli v postavení ustavičného očekávání na Něho. To by pro nepoddanou mysl – nezlomenou vůli – bylo nesnesitelné. Ale pro duši, která zná Boha, miluje Ho a nalézá v Něm svou rozkoš, nemohlo být nic s hlubším požehnáním.

Zde spočívá skutečná podstata celé věci. Známe Boha, milujeme Ho a důvěřujeme Mu? Jestliže ano, pak se srdce bude radovat z úplné závislosti na Něm. Jestliže ne, pak taková závislost bude nesnesitelná. Neznovuzrozený člověk si rád namýšlí, že je nezávislý – rád si představuje, že je svobodný – rád věří, že může dělat, co chce, jít, kam chce, říkat, co chce. Žel, je to jen klam. Člověk není svobodný. Je otrokem Satana. Teď tomu je dobře šest tisíc let od chvíle, kdy se prodal do rukou toho velkého duchovního otrokáře, jenž ho od té doby stále držel a drží ho ještě dnes. Ano, Satan drží přirozeného člověka – neobráceného člověka, jenž nečiní pokání, v hrozném otroctví. Spoutal ho na rukou a na nohou řetězy a pouty, které nejsou vidět ve svém pravém charakteru, neboť je umně přikryl pozlátkem. Satan vládne nad člověkem pomocí jeho žádostí, jeho vášní a jeho radostí. Vytváří v srdci žádosti, a potom je uspokojuje věcmi, které jsou ve světě, a člověk si marnivě představuje, že je svobodný, poněvadž může uspokojovat svá přání. Ale je to smutný klam. A dříve nebo později bude jako takový shledán. Neexistuje svoboda kromě té, kterou Kristus osvobozuje Svůj lid. On říká: „*Poznáte pravdu a pravda vás vysvobodí.*“ A opět: „*Jestliže vás Syn vysvobodí, budete vskutku svobodní.*“ (Jan 8,32.36)

Zde je pravá svoboda. Je to svoboda, kterou nová přirozenost nachází v chození v Duchu a v konání těch věcí, které se líbí Božím očím. Služba Pánu je dokonalá svoboda. Ale tato svoboda ve všech svých částech zahrnuje naprostou závislost na živém Bohu. Tak tomu bylo u toho jediného pravého a dokonalého Služebníka, jenž kdy vstoupil na tuto zem. Byl vždy závislý. Každý pohyb, každý skutek, každé slovo – vše, co dělal nebo co nekonal – vše bylo ovocem nejúplnější závislosti na Bohu a poddanosti Jemu. Hýbal

se, když Bůh chtěl, aby se hýbal, stál, když Bůh chtěl, aby stál. Mluvil, když Bůh chtěl, aby mluvil, a mlčel, když Bůh chtěl, aby mlčel.

Takový byl Ježíš, když žil na tomto světě. A my jsme účastníci jeho přirozenosti – Jeho života; a jako takoví, v nichž přebývá Jeho Duch, jsme povoláni, abychom chodili v Jeho šlépějích a žili životem prosté závislosti na Bohu, a to den za dnem. Na konci naší kapitoly máme vykreslen krásný obraz tohoto života závislosti v jedné jeho zvláštní fázi. Boží Izrael – tábor v poušti – onen putující zástup – následoval pohyb oblaku. Aby byli vedeni, museli **vzhlížet nahoru**. To je vlastní dílo člověka. Byl učiněn, aby obracel svůj obličej nahoru, v protikladu k zvířeti, které je utvořeno, aby hledělo dolů⁹. Izrael nemohl dělat vlastní plány. Nikdy nemohli říci: „Zítra se vypravíme tam a tam.“ Byli zcela závislí na pohybu oblaku.

Tak tomu bylo s Izraelem, a tak by tomu mělo být s námi. Procházíme bezcestnou pouští – mravní pustinou. Není tu absolutně žádná cesta. Nevěděli bychom, jak kráčet nebo kam jít, kdyby tu nebyla ta velice vzácná, velmi hluboká a obsažná věta, která přišla z úst našeho požehnaného Pána: „*Já jsem ta cesta.*“ Zde je božské, neomylné vedení. Máme Ho následovat: „*Já jsem světlo světa. Kdo mne následuje, nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života.*“ (Jan 8,12) To je živé vedení. Není to jednání podle litery určitých pravidel a ustanovení. Je to následování žijícího Krista, chození tak, jak On chodil, jednání, jak On jednal, napodobování Jeho příkladu ve všech věcech. To je křesťanský pohyb – křesťanské jednání. Znamená to mít oči upřené na Ježíše a majíce Jeho rysy, podobu a způsob Jeho charakteru vtisknuté na své nové přirozenosti, vyjadřovat či reprodukovat je ve svém každodenním životě a cestách.

Jistě to bude zahrnovat naprosté vzdání se naší vlastní vůle, našich plánů, našeho vlastního řízení. Musíme následovat oblak. Musíme **vždy** čekat – čekat **jen** na Boha. Nemůžeme říkat: „Zítra nebo příští týden půjdeme tam a tam a budeme dělat to a to.“ Veškerý náš pohyb musí být postaven pod řídicí moc oné prikazující věty – námi, žel, často snadno napsané nebo vyslovené: „**Bude-li Pán chtít!**“ (Srv. s Jak. 4,13.15.)

⁹ Řecké slovo anthropos – člověk, je odvozeno od slovesa, které znamená vzhlížet, obracet obličej nahoru.

Kéž bychom tomu všemu jen lépe rozuměli! Kéž bychom dokonaleji znali význam Božího vedení! Jak často si marně představujeme a s důvěrou tvrdíme, že oblak se pohybuje právě tím směrem, který se hodí nasměrování našich sklonů. Chceme udělat určitou věc nebo určitý pohyb a snažíme se přesvědčit sebe samé, že naše vůle je Boží vůle. A tak místo abychom byli Bohem vedeni, klameme sami sebe. Naše vůle není zlomena, a proto nemůžeme být správně vedeni, neboť skutečné tajemství správného vedení – vedení Bohem – znamená mít svou vlastní vůli naprosto poddanou. „*Působí to, aby tiší chodili v soudu, a vyučuje tiché cestě své.*“ (Žalm 25,9) Ale zvažme napomenutí: „*Nebývejte jako kůň a jako mezek, kteří rozumu nemají, jejichž ústa uzdou a udidly sevřítí musíš, aby tobě neškodili.*“ (Žalm 32,9) Je-li náš obličej obrácen nahoru, abychom zachytili pohyb Božího „oka“, nebudeme potřebovat „*uzdu a udidla*“. Ale zde máme přesně to, v čem tak smutně selháváme. Nežijeme dostatečně blízko Boha, abychom rozeznávali pohyb Jeho oka. Vlastní vůle je v činnosti. Chceme jít vlastní cestou, a proto jsme ponecháni, abychom sklízeli její hořké ovoce. Tak tomu bylo s Jonášem. Bylo mu řečeno, aby šel do Ninive, ale on chtěl jít do Tarsu. A okolnosti se zdály být příznivé. Prozřetelnost se zdála ukazovat ve směru jeho vůle. Ale běda! Měl najít své místo v břichu velké ryby, ba v „*břiše šeolu*“ samého, kde „*lekno otočilo se kolem jeho hlavy*“ (Jonáš 2,3.6). Tam poznal hořkost vlastní cesty. V hloubce moře měl být učen pravému významu „*uzdy a udidel*“, protože nechtěl následovat jemnějšího vedení okem.

Ale náš Bůh je tak milostivý, tak jemný, tak trpělivý! Chce nás učit a povede Svě ubohé, slabé a bloudící děti. Nešetří námahu při jednání s námi. Zabývá se námi ustavičně, abychom byli uchráněni od svých vlastních cest, které jsou plné trní a ostnů, a abychom chodili po Jeho cestách, které jsou milé a pokojné.

Na tomto světě není nic požehnanějšího, než vést život v navyklé závislosti na Bohu. Záviset na Něm v každém okamžiku, čekat na Něho a přimykát se k Němu. Mít všechny své zdroje v Něm. To je pravé tajemství pokoje a svaté nezávislosti na stvoření. Duše, která skutečně může říci: „**Všechny mé zdroje jsou v Tobě**“ (Žalm 87,7), je povýšena nad jakékoli spoléhání na stvoření, lidské naděje a zemská očekávání. Ne že by Bůh neužíval stvoření tisíci způsoby, aby nám sloužilo. To vůbec nemáme na mysli. On stvoření užívá, ale jestliže my se opíráme o stvoření, místo abychom se opírali o Něho, velmi brzy naše duše pocítí hubenost a vyprahlost. Je veliký rozdíl mezi tím, když Bůh používá stvoření, aby nám žehnal, a tím, když my se opíráme o stvoření,

abychom Jeho vyloučili. V jednom případě je nám požehnáno a On je oslaven, v druhém jsme zklamáni a Jemu není dána patřičná čest.

Je dobré, když duše velmi hluboce a vážně zváží tento rozdíl. Myslíme, že je stále přehlížený. Velmi často si představujeme, že se opíráme o Boha a vzhlížíme k Němu, zatímco ve skutečnosti, pokud bychom se jen čestně podívali ke kořenům věcí a sami se odsuzovali v Boží bezprostřední přítomnosti, bychom shledali hrozně velké množství kvasu důvěry ve stvoření. Jak často mluvíme o tom, že žijeme vírou a důvěřujeme jen Bohu, zatímco v téže chvíli, kdybychom se jen podívali do hloubky svého srdce, bychom tam našli velkou míru závislosti na okolnostech, ohledů na nedůležité věci, apod.

Křesťanský čtenáři, dobře toho dbejme. Hleďme na to s očima upřenými jen na živého Boha a ne na člověka, jehož dech je v jeho chřípích. Čekajme na Něho – čekajme trpělivě – čekajme ustavičně. Jestliže jsme u něčeho na rozpacích, obračejme se přímo a prostě na Něho. Nevíme, jakou cestou se dát, kam se obrátit, jaký krok máme učinit? Pamatujme, že On řekl: „*Já jsem ta cesta.*“ Chtějme Ho následovat. On nám vše učiní jasným a jistým. Jestliže Ho následujeme, nemůže tu být žádná temnota, zmatenost, žádná nejistota; neboť On řekl, a my jsme zavázáni věřit: „*Kdo mne následuje, nebude chodit ve tmě.*“ (Jan 8,12) Proto tedy jsme-li ve tmě, je jisté, že Ho nenásledujeme. Žádná temnota se nikdy nemůže usadit na požehnané cestě, po které Bůh vede ty, kdo se s upřímným okem snaží následovat Ježíše.

Ale někteří, jejichž oči se dívají na tyto řádky, snad řeknou, anebo alespoň jsou nakloněni říci: „Nuže, po tom po všem jsem zmaten ohledně své cesty. Skutečně nevím, na jakou cestu se obrátit, anebo jaké kroky učinit.“ Je-li to, čtenáři, tvoje řeč, pak se tě pouze zeptáme: „Následuješ Ježíše? Jestliže ano, nemůžeš být zmaten. Následuješ oblak? Jestliže ano, pak tvá cesta je tak jasná, jak ji jen Bůh může učinit.“ Zde leží kořen celé záležitosti. Zmatení nebo nejistota jsou velmi často ovocem působení vlastní vůle. Jsme nakloněni dělat něco, co Bůh vůbec nechce, abychom dělali – jít někam, kam Bůh nechce, abychom šli. Modlíme se za to a nedostáváme odpověď. Znovu a znovu se modlíme a nedostáváme odpověď. Proč to? Kvůli té prosté skutečnosti, že Bůh chce, abychom byli tiší – abychom se zastavili – abychom prostě zůstali tam, kde jsme. Proto místo abychom horečnatě přemýšleli a znepokojovali svou duši ohledně toho, co máme dělat, chtějme prostě čekat na Boha.

To je tajemství pokoje a klidné vznešenosti. Kdyby si Izraelita v poušti vzal do hlavy, že půjde někam nezávisle na Hospodinu, kdyby se rozhodl, že půjde, když oblak byl v klidu, anebo že se zastaví, když se oblak hýbal, snadno se domyslíme, jaký by byl výsledek. A tak tomu bude vždy i s námi. Jestliže se hýbeme, když máme odpočívat, anebo odpočíváme, když bychom se měli hýbat, pak nebudeme při sobě mít Boží přítomnost. „*K rozkazu Hospodinovu kladli se a k rozkazu Hospodinovu hýbali se.*“ Byli ustavičně udržováni v očekávání na Boha, v tom nejpožehnanějším postavení, které kdo kdy může zaujímat. Ale musí být zaujímáno, dříve než může být okoušena jeho blaženost. Je to skutečnost, která má být známá, ne pouze teorie, o které se může mluvit. Kéž bychom ji okoušeli po celou svou cestu!

4. Mojžíšova 10

„Hluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka. Udělej sobě dvě trouby stříbrné. Dílem taženým uděláš je, kterýchž užívati budeš k svolání všeho množství a když by se mělo hnouti vojsko. Protož kdykoli zatroubí na ně, shromáždí se k tobě všecko množství ke dveřím stánu úmluvy. Jestliže v jednu toliko zatroubí, tedy shromáždí se k tobě knížata, přední lidu Izraelského. Pakli by s nějakým přetrubováním /poplašeně/ troubili, hnou se z místa, kteří leželi k východní straně. Když by pak troubili s přetrubováním po druhé, tedy hnou se ti, kteří leželi ku poledni. S přetrubováním troubiti budou k tažení svému. Ale když byste měli svolati všecko množství, prostě bez přetrubování troubiti budete. Synové Aronovi kněží trubami těmi budou troubiti a bude vám to ustanovení věčné v pronárodech vašich. Když vyjdete na vojnu v zemi vaší proti nepříteli sužujícímu vás, s přetrubováním troubiti budete v trouby ty a budete v paměti před Hospodinem Bohem svým a zachování budete od nepřátel svých. V den také veselí vašeho a při slavnostech svých a při začátcích měsíců vašich troubiti budete v trouby ty k obětem svým zápalným a pokojným, i budou vám na památku před Bohem vašim: Já Hospodin Bůh váš.“ (4. M. 10,1-10)

Pro čtenáře jsme citovali celý tento zajímavý oddíl, aby měl před sebou ve vlastní řeči Písma milé ustanovení o „stříbrných trubkách“. Přichází s působivou vhodností bezprostředně po instrukcích týkajících se hnutí oblaku a je pozoruhodným způsobem spojeno s celou historií Izraele, nejen minulou, ale i budoucí. Zvuk trubky je dobře známý každému obřezanému uchu. Byl sdělením Božích myšlenek v dostatečně jasné a jednoduché formě, aby mu mohl rozumět každý člen shromáždění, ať byl jakkoli vzdálen od zdroje, odkud svědectví vycházelo. Bůh měl péči o to, aby každý v tom rozsáhlém shromáždění, ať jakkoli vzdálený, slyšel stříbrné tóny trubky svědectví.

Každá trubka měla být zhotovena z **jednoho** kusu. Trubky sloužily k dvojímu účelu. Jinými slovy: Zdroj svědectví byl jeden, i když předmět a praktický výsledek se mohly měnit. Každý pohyb v táboře měl být výsledkem zaznění trubky. Mělo být shromáždění svoláno k radosti svátku a velebení? Stalo se tak jistým zazněním trubky. Měla být pokolení shromážděna do bitevního šiku? Stalo se to zatroubením trubky. Krátce řečeno: slavnostní shromáždění i vojsko; hudební nástroje i válečné zbraně – vše, vše bylo řízeno stříbrnou trubkou. Každý pohyb, ať slavnostní, náboženský nebo válečný, který

nebyl výsledkem tohoto známého zvuku, mohl být jen ovocem neklidné a nepoddané vůle, kterou Hospodin nemohl v žádném případě trpět. Putující vojsko v poušti bylo závislé na zvuku trubky a na pohybu oblaku. Boží svědectví, které bylo sdíleno tímto zvláštním způsobem, mělo ovládat každý pohyb v tisících Izraele.

Nadto náleželo synům Arona kněze, aby troubili na trubky, neboť Boží myšlenky mohou být známé a sdělované jen v kněžské blízkosti a obecenství. Byla to vysoká a svatá výsada kněžské rodiny, která se shromažďovala kolem svatyně a Boha, tam zachytit první pohyb oblaku a sdělit to i nejvzdálenějším částem tábora. Byli odpovědni za to, aby vydávali jasný a určitý zvuk a každý člen válečného zástupu byl rovněž tak odpovědný prokazovat ochotnou a plnou poslušnost. Znamenalo by jasnou vzpouru, kdyby se někdo pokusil hýbat se bez slova příkazu nebo odmítnout se pohnout, když toto slovo bylo dáno. Všichni museli čekat na božské svědectví a chodit v jeho světle v té chvíli, kdy bylo dáno. Hýbat se bez svědectví by znamenalo **hýbat se do tmy**. Odmítnout se pohnout, když svědectví bylo dáno, by znamenalo **zůstat ve tmě**.

Je to velmi prosté a hluboce praktické. Nemůže zde být potíže v poznání významu při použití na shromáždění v poušti. Ale pamatujme, že to vše byl předobraz. A dále, že je to napsáno k našemu naučení. Máme proto vážnou povinnost a jsme naléhavě voláni k tomu, abychom se snažili vzít a uchovat velké praktické naučení, které je obsažené v obzvlášť krásném nařízení o stříbrných trubkách. Nic nemůže být vhodnějšího pro přítomnou dobu. Učí nás to lekci, které by křesťanský čtenář měl věnovat svou nejhlubší pozornost. Ukazuje nejjasnějším možným způsobem, že Boží lid má být úplně závislý na božském svědectví a má mu být ve všech hnutích poddán. Dítě to může číst z obrazu, který máme před sebou. Pospolitost na poušti se neodvážila shromáždit se k nějakému svátku nebo náboženskému předmětu, dokud neuslyšela zvuk trubky. Ani bojovníci mužové nemohli obléci svou zbroj, dokud nebyli signálem poplachu vyzváni, aby čelili neobřezanému nepříteli. Klaněli se a bojovali, cestovali a stáli v prosté poslušnosti vůči volání trubky. Žádným způsobem to nebyla věc jejich libosti nebo nelibosti, jejich myšlenek, jejich názorů nebo jejich úsudku. Byla to prostě a zcela otázka naprosté poslušnosti. Jejich každý pohyb byl závislý na Božím svědectví, jak bylo dáno kněžími ze svatyně. Píseň velebitele a volání bojovníka byly obojí prostým ovocem Božího svědectví.

Jak krásné! Jak podivuhodné! Jak poučné! A dodejme: Jak hluboce praktické! Proč o tom tak mluvíme? Protože pevně věříme, že to obsahuje potřebnou lekci pro dny, do nichž padl náš úděl. Je-li v přítomné době nějaký rys charakterističtější než který jiný, pak je to nepoddajnost božské autoritě – skutečné vzdorování pravdě, když se žádá naprostá poslušnost a oddanost. Vše jde docela dobře, dokud pravda s božskou plností a jasností ukazuje na **naše** odpuštění, **naše** přijetí, **náš** život, **naši** spravedlnost, na **naši** věčnou bezpečnost v Kristu. Tomu nasloucháme a působí to radost. Ale v té chvíli, kdy se pravda stává otázkou nároků a autority toho Požehnaného, jenž dal Svůj život, aby nás zachránil od plamenů pekla a uvedl nás do věčných radostí nebe, začnou všechny druhy potíží. Začínají všelijaká rozumování a vznikají otázky. Kolem duše se hromadí oblaka předsudků a zatemňují porozumění. Ostrý břit pravdy je otupován nebo odchylován tisíci způsoby. Není tu **čekání** na zvuk trubky. A když ten zazní tak jasně, jak jen Bůh to může učinit, není tu na výzvu odpověď. Hýbeme se, když bychom měli být tiší. A stojíme, když bychom se měli hýbat.

Čtenáři, jaký musí být výsledek? Buď vůbec žádný pohyb, anebo pohyb chybným směrem, který je horší než žádný. Je naprosto nemožné, abychom šli kupředu v božském životě, nepoddáme-li se bez výhrad slovu Pána. Můžeme být zachráněni rozhojněným Božím milosrdenstvím a v moci smírčí krve Spasitele. Ale když jsme byli Kristem zachráněni, s uspokojením odpočineme a nebudeme se v nějaké slabé míře snažit chodit s Ním a žít pro Něho? Přijmeme spasení skrze dílo, které On vykonal, a nebudeme toužit po hlubším a bližším obecenství s Ním a po úplnější poddanosti Jeho autoritě ve všech věcech? Jak by to dopadlo s Izraelem v poušti, kdyby odmítl dávat pozor na zvuk trubky? Můžeme to vidět na první pohled. Kdyby si někdy dovolili shromáždit se k nějakému náboženskému účelu nebo k slavnosti bez božsky stanovené výzvy, jaký by byl výsledek? Anebo kdyby si předsevzali, že půjdou kupředu, anebo že půjdou do války dříve, než by zazněla trubka, aby vyhlásila poplach, jak by to dopadlo? Anebo kdyby konečně odmítli hnout se, byvše povolání zvukem trubky buď k slavnostnímu shromáždění, nebo k pochodu kupředu či k boji, jak by se jim dařilo?

Odpověď je jasná jako sluneční paprsek. Zvažme to. Má to pro nás naučení. Použijme to na svá srdce. Stříbrná trubka určovala a řídila každý pohyb Izraele ve staré době. Boží svědectví by mělo určovat a řídit všechno pro Církev nyní. Na stříbrnou trubku troubili ve staré době kněží. Nyní je Boží svědectví známé v kněžském obecenství. Křesťan nemá právo hýbat se nebo jednat

mimo božské svědectví. Musí čekat na slovo svého Pána. Dokud je neobdrží, musí tiše stát. Když je obdrží, musí jít kupředu. Bůh nyní může sdělovat Svě myšlenky Svému bojujícímu lidu a činí to zrovna tak jasně, jako to dělal Svému lidu za staré doby. Pravda, nyní to není zvukem trubky nebo pohybem oblaku, ale Jeho slovem a Duchem. Náš Otec nás nevede něčím, co by mělo působit na smysly, ale tím, co působí na srdce, svědomí a porozumění. Nesděluje Svě myšlenky tím, co je přirozené, ale tím, co je duchovní.

Můžeme si být naprosto jisti tím, že Bůh může a chce dát našim srdcím plnou jistotu jak ohledně toho, co máme dělat, tak i ohledně toho, co nemáme dělat, kam máme jít a kam nemáme jít. Zdá se to být zvláštní, že jsme nuceni toto zdůrazňovat – musí se jevit zvláštním, že některý křesťan by o tom mohl pochybovat, a ještě méně, že by to mohl popírat. A přece tomu tak je. Jsme často na pochybách a zmatení. A jsou někteří, kdo jsou ochotni popírat, že tu je něco jako jistota ohledně podrobností denního života a jednání. To je jistě chybné. Cožpak zemský otec nemůže sdělovat své myšlenky svému dítěti o jeho chování až do nejmenších podrobností? Kdo by to chtěl popřít? A nemůže nám náš Otec sdělovat Svě myšlenky, týkající se všech našich cest den za dnem? Bezpochyby může. A nechť se křesťanský čtenář nenechá oloupit o tu svatou výsadu znát myšlenky svého Otce ve vztahu ke každé okolnosti jeho denního života.

Měli bychom se byt' na chvíli domnívat, že Boží Církev na tom je ve věci vedení hůře, než byl tábor na poušti? To je nemožné. Čím to pak je, že často nalézáme křesťany, kteří jsou na rozpacích ohledně svého jednání? Jistě to musí být způsobeno tím, že chybí obřezané ucho ke slyšení zvuku stříbrné trubky a poddaná vůle, která by dala odpověď na ten zvuk. Někdo však může říci, že my nemáme očekávat, že uslyšíme hlas z nebe, který nám poví, že máme udělat to nebo ono, anebo že máme jít tam nebo tam; ani že nenajdeme doslovný text Písma, aby nás vedl v malých věcech našeho každodenního života. Jak například má někdo vědět, že má navštívit určité město a zůstat tam určitý čas? Odpovídáme, že jestliže je ucho obřezané, určitě uslyší stříbrnou trubku. Dokud nezazní, nikdy se nehýbej. Když zazní, nikdy neprodlévej. To činí všechny věci tak jasnými, tak jednoduchými, tak bezpečnými a tak jistými. To je velký lék na pochyby, váhání a neklid. Ušetří nám to nezbytnost běhat k tomu a k onomu pro radu, jak bychom měli jednat nebo kam bychom měli jít. A kromě toho nás to naučí, že není naší věcí pokoušet se řídit jednání nebo pohyb druhých. Nechť každý má své ucho otevřené a své srdce poddané, a potom jistě bude mít všechnu jistotu, kterou mu Bůh

může dát ohledně všeho jednání a pohybu, a to každý den. Náš vždy milostivý Bůh může dát jasno a rozhodnutí ohledně všeho. Nedá-li je On, nemůže je dát nikdo. Učiní-li to, pak nepotřebujeme už nikoho jiného.

Tolik o krásném předmětu stříbrné trubky, který dále nebudeme sledovat, ačkoli, jak jsme výše poznamenali, ve svém použití není omezen na Izrael v poušti, ale je spojen s celou jeho historií až do konce. Tak máme svátek trubek, trubení v milostivém létu, trubení nad jejich oběťmi – o tom o všem nebudeme pojednávat, poněvadž naším bezprostředním předmětem je pomoci čtenáři, aby uchopil tu velkou myšlenku představenou v úvodní části naší kapitoly. Kéž Duch Svatý vtiskne do našich srdcí to potřebné naučení o „stříbrných trubkách“!

Nyní jsme ve svých úvahách o této vzácné knize dospěli ke chvíli, kdy tábor se má hnout kupředu. Vše je náležitě řízeno tím velkým regulátorem – „příkázáním Pána“. Každý muž podle svého původu a každé pokolení podle své korouhve jsou na Bohem určeném místě. Levítové jsou na svých místech, každý má dělat své jasně definované dílo. Je učiněno plné opatření pro očištění tábora od každého druhu poskvrnění. A nejen to, ale je rozvinut vznešený standard osobní svatosti a je přineseno ovoce aktivní dobročinnosti. Potom máme zlatý svícen a jeho sedm lamp, jak vydávají své čisté a vzácné světlo. Máme ohnivý a oblakový sloup. A nakonec dvojí svědectví stříbrné trubky. Krátce řečeno, putujícímu vojsku nic nechybí. Bdělé oko, mocná ruka a milující srdce se postaraly o vše, co mohlo přijít, takže shromáždění v poušti a každý jeho člen jednotlivě mohli být bohatě opatřeni.

Jen to jsme mohli očekávat. Jestliže Bůh se chce postarat o někoho nebo o nějaký národ, opatření musí být nutně dokonalé. Je naprosto nemožné, aby Bůh opomněl nějakou potřebnou věc. Zná všechno a může všechno. Nic nemůže uniknout Jeho bdělému oku. Není nic, co by Jeho všemohoucí ruka nemohla. A proto všichni ti, kteří mohou vpravdě říci: „*Hospodin je můj Pástýř*,“ mohou bez váhání a bez zábran dodat: „*Nebudu mítí nedostatku*.“ Duše, která se vpravdě a skutečně opírá o rámě živého Boha, nemůže mít nikdy – a nebude mít nikdy – nedostatek v žádné **dobré** věci. Ubohé, pošetilé srdce si může představit tisíc nedostatků. Ale Bůh ví, co skutečně potřebujeme, a On se o VŠE postará.

Takto tedy je tábor připraven, aby se pohnul. Ale, zvláštní věc, je tu odklon od pořádku stanoveného v úvodu knihy. Truhla smlouvy, místo aby spočívala v lůnu tábora, jde na jeho samý začátek. Jinými slovy: Hospodin, místo

aby zůstával ve středu shromáždění, kde by Mu bylo slouženo, ve Svě obdivuhodné, neomezené milosti se sklání, aby pro Svůj lid konal dílo toho, kdo je předcházet.

Podívejme se, co vede k tomuto dojemnému ukázání milosti: „Řekl pak Mojžíš Chobabovi, synu Raguelovu Madianskému, tchánu svému: *My se bereme k místu, o kterém řekl Hospodin: Dám je vám. Protož pojd' s námi a dobře učiníme tobě; nebo Hospodin mnoho dobrého zaslíbil Izraelovi. Kterýž odpověděl jemu: Nepůjdu, ale k zemi své a k příbuznosti své se navrátím. I řekl Mojžíš: Neopouštěj nás přece; neboť ty jsi svědom na poušti, kde bychom se měli klásti, a budeš nám za oči.*“ (4. M. 10,29-31)

Nuže, kdybychom nevěděli něco o svém vlastním srdci, o jeho sklonu opírat se o stvoření spíše než o živého Boha, mohli bychom se právě přecтенému divit. Mohli bychom být nakloněni ptát se: K čemu potřeboval Mojžíš Chobabovy oči? Cožpak Hospodin nestačil? Neznal On poušť? Dopustil by, aby bloudili? Co oblak a stříbrná trubka? Nebyly snad lepší než Chobabovy oči? Proč tedy potřeboval Mojžíš lidskou pomoc? Běda, běda! Až příliš dobře můžeme rozumět důvodu. My všichni ke své lítosti a ztrátě známe sklon srdce opírat se o něco, co naše oči mohou vidět. Neradi stojíme na půdě absolutní závislosti na Bohu pro každý krok naší cesty. Shledáváme to tvrdým opírat se o neviditelné rámě. Chobab, kterého můžeme vidět, v nás budí větší důvěru než živý Bůh, kterého nemůžeme vidět. Jdeme kupředu s útěchou a uspokojením, když máme tvář a pomoc nějakého smrtelníka, jako jsme my; ale váháme, kolísáme a chvějeme se, když jsme povoláni, abychom šli jen v holé víře v Boha.

Taková řeč se může zdát tvrdá. Ale otázka je, zda je pravdivá. Je nějaký křesťan, jenž při čtení těchto řádků ochotně nepřizná, že tomu tak je? My všichni jsme nakloněni opírat se o rámě těla, a to tváří v tvář tisíci a jednomu příkladu pošetilosti takového jednání. Nesčetněkrát jsme se přesvědčili o marlosti jakékoli důvěry ve stvoření, a přece **chceme** stvoření důvěřovat. Na druhé straně jsme se vždy znovu přesvědčili o skutečnosti opření se o Slovo a rámě živého Boha. Shledali jsme, že nás nikdy nenechal, nikdy nás nezklamal. Naopak vždy učinil hojně nade vše, co jsme prosili nebo mysleli. A přece jsme vždy ochotni Mu nedůvěřovat, vždy ochotni opírat se o nalomený rákos a jít k nějaké děravé cisterně.

Tak tomu je s námi. Ale veleben buď Bůh, Jeho milost vůči nám je přehojná, tak jako byla vůči Izraeli při příležitosti, o níž nyní mluvíme. Jestliže Mojžíš

vzhlíží k Chobabovi, aby vedl, Hospodin chce vyučit Svého služebníka, že On sám je naprosto dostatečný jako vůdce. *„A tak brali se od hory Hospodinovy cestou tří dnů a truhla smlouvy Hospodinovy předcházela je cestou tří dnů pro vyhledání místa odpočinku pro ně.“* (4. M. 10,33)

Jaká bohatá, jaká vzácná milost! Místo aby oni nacházeli místo odpočinku pro Něho, On nalézal místo odpočinku pro ně. Jaká to myšlenka! Mocný Bůh, Stvořitel končin země prochází pouští, aby vyhledával vhodné tábořiště pro lid, který byl nakloněn na každém kroku své cesty reptat a vzpouzet se proti Němu!

Takový je náš Bůh – vždy trpělivý, milostivý, mocný, svatý – vždy v důstojnosti Své milosti vyvýšený nad veškerou naší nevěru a selhání a prokazující se ve Své lásce nadřazený nad všemi překážkami, které chce naše nevěra vztýčovat. Zcela jistě dokázal Mojžíšovi a Izraeli, že On je mnohem lepším vůdcem než deset tisíc Chobabů. Není nám na tomto místě řečeno, zda Chobab šel, či nikoli. Jistě odmítl první pozvání, a druhé pravděpodobně také. Ale je nám řečeno, že Pán šel s nimi: *„A oblak Hospodinův byl nad nimi ve dne, když se hýbali z ležení.“* (4. M. 10,34) Vzácná ochrana v poušti! Požehnaný, bezpečný zdroj pomoci ve všem! Šel před Svým lidem, aby mu vyhledával místo odpočinku. A když našel místo vyhovující jejich potřebě, zastavil se tam s nimi a rozprostřel nad nimi Své ochranné křídlo a chránil je před každým nepřítelem. *„Nalezl jej v zemi pusté, a na poušti veliké a hrozné; vůkol vedl jej, vyučil jej a ostříhal ho jako zřítelnice oka svého. Jako orlice ponouká orličátek svých, sedí na mladých svých, roztahuje křídla svá, bere je a nosí je na křídlech svých; tak Hospodin sám vedl jej a nebylo s ním boha cizozemců.“* (5. M. 32,10-12) *„Roztáhl oblak k zastírání jich, a oheň k osvěcování noci.“* (Žalm 105,39)

Tak tedy bylo postaráno o vše podle Boží moudrosti, moci a dobrotivosti. Nebylo nic, co by chybělo, poněvadž tam byl Bůh sám. *„Když pak počínali jíti s truhlou, říkával Mojžíš: Povstaniž Hospodine, a rozptýleni budete nepřátelé tvoji, a ať utíkají před tváří tvou, kteří tě v nenávisti mají. Když pak stavěna byla, říkával: Navrať se, Hospodine, k desíti tisícům tisíců Izraelských.“* (4. M. 10,35.36)

4. Mojžíšova 11

Až dosud jsme se při studiu této knihy zabývali Božím způsobem organizace a péče o Jeho lid v poušti. Prošli jsme prvními deseti kapitolami a viděli jsme v nich ilustraci moudrosti, dobrotivosti a péče Hospodina, Boha Izraele. Ale nyní se dostáváme k bodu, kde se kolem nás stahují temné mraky. Až dosud jsme měli před sebou Boha a Jeho jednání. Ale nyní jsme povoláni, abychom hleděli na člověka a jeho bídné cesty. To je vždy smutné a pokořující. Člověk je tentýž všude. V Edenu, na obnovené zemi, na poušti, v zemi Kanán, v Církvi, v tisíciletém království, všude se člověk ukazuje v naprostém úpadku. Ve chvíli, kdy se pohne, padne. Tak v prvních dvou kapitolách 1. Mojžíšovy knihy vidíme Boha, jak jedná jako Stvořitel. Vše je učiněno a uspořádáno v božské dokonalosti. Člověk je postaven na scénu, aby se těšil z ovoce božské moudrosti, dobrotivosti a moci. Ale ve 3. kapitole se vše mění. Ve chvíli, kdy člověk jedná, je neposlušný a uvádí zkázu a zpuštění. Tak tomu bylo i po potopě, když země prošla hlubokým a hrozným křtem a kdy člověk na ní opět zaujímá své místo. Projevuje se a prokazuje, že místo aby byl schopen poddávat si zem a vládnout jí, nedokáže ovládat ani sám sebe (1. M. 9). Sotvaže byl Izrael vyveden z Egypta, hned si udělali zlaté tele. Jakmile bylo ustanoveno kněžství, Aronovi synové obětovali cizí oheň. Když byl Saul ustanoven králem, ukázal se jako svévolný a neposlušný.

Tak i když se obrátíme ke stránkám Nového zákona, najdeme to samé. Jakmile byla Církev zřízena a ozdobena dary Letnic, hned slyšíme smutné tóny reptání a nespokojenosti. Zkrátka historie člověka je od začátku až do konce, na všech stranách a všude, charakterizována zkázou. Není tu ani jedna výjimka, od ráje až do závěru tisíciletého království.

Je dobré zvážit tuto vážnou a důležitou skutečnost a dát jí místo v hloubi srdce. Je velmi způsobilá opravit falešné mínění ohledně skutečného charakteru a stavu člověka. Je dobré mít na mysli, že hrozný rozsudek, který vnesl hrůzu do srdce požívačného krále Babylonu, byl vlastně vynesena nad celým lidským pokolením a nad každým jednotlivým synem a dcerou padlého Adama, totiž: „**Zvážen jsi na váze, a nalezen jsi lehkým.**“ (Dan. 5,27) Přijal čtenář plně tento rozsudek nad sebou? To je vážná otázka. Cítíme se povinni ji zdůraznit. Pověz, čtenáři, jsi jedním z dětí Moudrosti? Ospravedlňuješ Boha a odsuzuješ sebe? Zaujal jsi své místo jako sebe zničivší, provinilý, peklo zasluhující hříšník? Jestliže ano, pak Kristus je pro tebe. Zemřel,

aby odstranil hříchy, aby nesl tvé mnohé hříchy. Pouze Mu důvěřuj a vše, co On je a co má, je tvé. On je tvoje moudrost, tvoje spravedlnost, tvé posvěcení a tvé vykoupení. Všichni, kteří prostě a srdečně věří v Ježíše, opustili starou půdu viny a odsouzení a jsou Bohem viděni na nové půdě věčného života a božské spravedlnosti. Jsou přijati ve vzkříšeném a vítězném Kristu. „*Jaký je on, takový jsme i my v tomto světě.*“ (1. J. 4,17)

Chceme vážně prosit čtenáře, aby neodpočinul, dokud tato nejzávažnější otázka nebude jasně a zcela urovnána ve světle Božího slova a Boží přítomnosti. Modlíme se, aby Bůh Duch Svatý hluboce zkoušel srdce a svědomí neobráceného a nerozhodnutého čtenáře a vedl ho k nohám Spasitele.

Nyní budeme pokračovat v naší kapitole.

„I stalo se, že lid stěžoval a stýskal sobě, což se nelíbilo Hospodinu. Protož slyše to Hospodin, rozhněval se náramně a roznítil se proti nim oheň Hospodinův a spálil zadní díl vojska. Tedy volal lid k Mojžíšovi. I modlil se Mojžíš Hospodinu, a uhasl oheň. I nazval jméno místa toho Tabbera; neboť rozpálil se proti nim oheň Hospodinův. Lid pak k nim přimíšený napadla žádost náramná; a obrátivše se, plakali i synové Izraelští a řekli: Kdo nám to dá, abychom se masa najedli? Rozpomínáme se na ryby, jichž jsme dosti v Egyptě darmo jídali, na okurky a melouny, též na pór, cibuli a česnek. A nyní duše naše vyprahlá nic jiného nemá, kromě tu mannu před očima svýma.“ (4. M. 11,1-6)

Zde se cele ukazuje lidské srdce. Jeho chutě a jeho náklonnosti se zjevují. Lid vzdychá po Egyptské zemi a obrací žádostivé zraky zpět k jejímu ovoci a k jejím hrncům masa. Neříkají vůbec nic o ranách od dozorců, ani o dřině v cihelnách. O těchto věcech je tu naprosté mlčení. Na nic není nyní vzpomenu kromě zdrojů, jimiž Egypt sloužil žádostem přirozenosti.

Jak často tomu je tak s námi! Když srdce jednou pozbude své svěžesti v božském životě – když nebeské věci začínají ztrácet svou chuť – když první láska upadá – když Kristus přestane být uspokojujícím a zcela vzácným podílem pro duši – když Boží slovo a modlitba ztratí svůj půvab a stanou se těžkými, tupými a mechanickými, pak oko putuje zpět ke světu, srdce následuje oko a nohy následují srdce. V takových chvílích zapomínáme, čím pro nás byl svět, když jsme ještě byli v něm a z něho. Zapomínáme, jakou námahu a ot-

roctví, jakou bídu a degradaci jsme prožili ve službě hříchu a Satanu, a myslíme jen na požitek a pohodlí, na osvobození od těch namáhavých cvičení, konfliktů a úzkostí, které jsou na cestě Božího lidu pouští.

To vše je velmi smutné a mělo by to vést duši k hlubokému sebeodsuzování. Je hrozné, když ti, kteří se vydali, aby následovali Pána, se stávají unavenými z cesty a z Boží péče. Jak hrozně musela znít ta slova v Hospodinových uších: „*A nyní duše naše vyprahlá nic jiného nemá, kromě tu mannu před očima svýma.*“ Ach, Izraeli, co více jsi potřeboval? Cožpak pro tebe nebeská potrava nebyla dostatečná? Cožpak jsi nemohl žít z toho, co pro tebe opatřila ruka tvého Boha?

Domníváme se, že můžeme svobodně klást takové otázky? Považovali jsme vždy **naši** nebeskou mannu za dostatečnou pro nás? Co znamenají ty časté otázky dávané vyznávajícími křesťany ohledně různých světských cílů a radovánek? Neslyšeli jsme i ze rtů osob, které mají velmi vysoké vyznání, taková slova jako: „Jak máme vyplnit den? Nemůžeme pořád myslet na Krista a na nebeské věci. Musíme mít trochu rekreace.“ Není to příbuzné řeči Izraele ve 4. Mojžíšově 11? Jistě ano. A jak se mluví, tak se jedná. Zjišťujeme, že Kristus není dost pro srdce, a to skrze tu hmatatelnou skutečnost, že se obracíme k jiným věcem. Jak často například leží Bible zanedbávaná po celé hodiny, zatím co lehká a bezcenná literatura světa je žádostivě a dychtivě hltána. O čem svědčí ohmatané noviny a Bible téměř přikrytá prachem? Nemluví tyto věci jasnou řečí? Neznamená to opovrhovat mannou a toužit, ba žádat si pór a cibuli?

Kéž bychom měli milost k přemýšlení o těchto věcech – k vážnému přemýšlení. Kéž chceme chodit v Duchu, aby Kristus byl vždy uspokojujícím podílem našeho srdce. Kdyby Izrael v poušti chodil s Bohem, nikdy by nemohl říci: „*A nyní duše naše vyprahlá nic jiného nemá, kromě tu mannu před očima svýma.*“ Ta manna by pro ně vždy byla dost. A pro nás též. Jestliže skutečně chodíme s Bohem v poušti tohoto světa, naše duše bude uspokojena dílem, který On dává, a tím dílem je nebeský Kristus. Může On někdy neuspokojit? Cožpak neuspokojuje Boží srdce? Nenaplnuje celé nebe Svojí slávou? Není tématem písní andělů a předmětem věčných rad a úmyslů? Cožpak historie Jeho cest nepřesahuje věčnost?

Jakou odpověď máme dát na všechny tyto otázky? Jakou jinou, než srdečné ANO bez jakéhokoli omezení? Nuže, není potom ten Požehnaný v hlubokém tajemství Své Osoby, v mravní slávě Svých cest, v jasu a požehnání Svého

charakteru – není dosti pro naše srdce? Chceme něco mimo Něho? Potřebujeme si brát noviny nebo nějaký pestrý časopis, abychom naplnili vakuum ve své duši? Potřebujeme se odvracet od Krista ke květinovým výstavám nebo koncertům?

Je škoda, že toto musíme psát. Je to velmi smutné, ale velmi potřebné. A zde klademe čtenáři přímo otázku: Shledáváš Krista jako nedostačujícího pro uspokojení tvého srdce? Máš nějaké touhy, které On plně neuspokojí? Je-li tomu tak, jsi ve velmi alarmujícím stavu duše a je třeba, aby ses ihned a zblízka podíval na tuto vážnou věc. Skloň se na svou tvář před Bohem v upřímném sebeodsouzení. Vylíj Mu své srdce. Pověz Mu vše. Doznej Mu, jak jsi padl a bloudil – což jsi jistě musel učinit, když Boží Kristus pro tebe není dost. To vše učiň vskrytu se svým Bohem a nepřestaň, dokud nebudeš plně a požehnaně napraven ke společenství s Ním – k srdečnému obecnství s Ním o Synu Jeho lásky.

Ale nyní se musíme vrátit k naší kapitole. A když tak činíme, upozorňujeme čtenáře na výraz, který má pro nás závažné napomenutí: „**Lid pak k nim přimíšený napadla žádost náramná; a obrátivše se, plakali i synové Izraelští.**“ Věci Krista nebo duším Jeho lidu není nic škodlivějšího než spojení s lidmi **smíšených** zásad. Je to mnohem nebezpečnější, než mít co činit s otevřenými a netajenými nepřáteli. Satan to ví dobře, a proto jeho ustavičnou snahou je vést lid Páně, aby se spojoval s těmi, kteří jsou jen tak napůl. Anebo na druhé straně uvést nepravé materiály – falešné vyznavače – doprostřed těch, kteří se snaží nějakou mírou sledovat stezku oddělení od světa. O tomto zvláštním charakteru zla máme více zmínek v Novém zákoně. Máme je prorocky v Evangeliích a historicky ve Skutcích a Epištolách. Tak máme koukol a kvas v Matouši 13. Potom ve Skutcích nalézáme osoby, které se připojily ke shromáždění a které byly jako „*lid přimíšený*“ ze 4. Mojžíšovy 11. A konečně máme od apoštolů zmínky o nepravých materiálech uvedených nepřítelem za účelem zkažení svědectví a podvrácení duší Božího lidu. Tak apoštol Pavel mluví o „*falešných bratřích, kteří se vloudili*“ (Gal. 2,4). Juda též mluví o tom, že „*podešli někteří lidé*“ (4. verš).

Z toho všeho poznáváme naléhavou potřebu bdělosti na straně Božího lidu. A nejen bdělosti, ale také absolutní závislosti na Pánu, jenž jediný jej může ochránit od vniknutí falešných materiálů a udržovat jej svobodným od styku s lidmi smíšených zásad a pochybného charakteru. Je jisté, že „*přimíšený lid*“, „*napadne žádost náramná*“ a Boží lid je v bezprostředním nebezpečí, že

bude odveden od své vlastní prostoty a bude znechucen nebeskou mannou – svým pravým pokrmem. Je zapotřebí jasného rozhodnutí pro Krista; na prosté oddanosti Jemu a Jeho věci. Tam, kde je společnost věřících schopna žít v plné oddanosti srdce Kristu a vyznačuje se oddělením od tohoto přítomného světa, tam není takové nebezpečí od osob dvojího charakteru hledajících místo mezi nimi, ačkoli Satan se bude vždycky snažit mařit svědectví uvedením pokrytců. Takovým lidem je umožněno vejít, a potom svými zlými cestami přivádějí pohanu na jméno Pána. Satan velmi dobře věděl, co dělá, když vedl přimíšený lid, aby se připojil ke shromáždění Izraele. Účinek tohoto přimíšení se nezjevil hned. Lid byl vyveden vztaženou rukou. Prošli Rudým mořem a na jeho březích pozvedli píseň vítězství. Vše vypadalo jasně a slibně. Ale „*přimíšený lid*“ byl nicméně zde a účinek jeho přítomnosti se velmi rychle zjevil.

Tak tomu je v historii Božího lidu vždy. Ve velkých duchovních hnutích, ke kterým docházelo v průběhu času, si můžeme všimnout určitých prvků zkázy, které byly ze začátku překryty valící se vlnou milosti a **síly**. Ale když příliv začal mizet, pak se tyto prvky zjevily.

To je velmi vážné a vyžaduje to mnoho svaté bdělosti. Vztahuje se to na jednotlivce stejně naléhavě jako na Boží lid kolektivně. V prvních chvílích, za dnů našeho mládí, kdy nás charakterizovala horlivost a svěžest, příliv milosti stoupal tak požehnaně, že bylo dovoleno vniknout bez odsouzení mnohým věcem, které ve skutečnosti byly semeny hozenými do půdy rukou nepřítelů a které ve svůj čas jistě vyklíčí a přinesou ovoce. Z toho plyne, že jak shromáždění křesťanů, tak i jednotliví křesťané by vždy měli být na stráži – vždy žárlivě dávat pozor, aby nepřítel nezískal nějakou výhodu v této věci. Kde srdce je věrné Kristu, jistě vše na konci bude dobré. Náš Bůh je tak milostivý. Stará se o nás a chrání nás od tisíce léček. Kéž se učíme důvěřovat Mu a oslavovat Ho!

Ale máme načerpat další naučení ze závažného oddílu, který máme před sebou. Nejenže musíme pozorovat úpadek na straně shromáždění Izraele, ale i Mojžíš sám je nejistý a téměř klesá pod vahou své odpovědnosti. „*I řekl Mojžíš Hospodinu: Proč jsi tak zle učinil služebníku svému? Proč jsem nenašel milost před očima tvýma, že jsi vložil břímě všeho lidu tohoto na mne? Zdaliž jsem já počal všechn lid tento? Zdaliž jsem já zplodil jej, že mi díš: Nes jej na rukou svých, jako nosí chůva děťátko, do země té, kterou jsi s přísahou zaslíbil otcům jejich? Kde mám nabrati masa, abych dal všemu lidu tomuto?*

Nebo pláči na mne, řkouce: Dej nám masa, ať jíme. Nemohu já sám nésti všeho lidu tohoto, nebo jest to nad možnost mou. Pakli mi tak dělati chceš, prosím, zabij mne raději, jestliže jsem našel milost před očima tvýma, abych více nehleděl na trápení své.“ (4. M. 11,11-15)

To je vskutku udivující řeč. Ne že bychom chtěli prodlévat u selhání a nedostatků takového drahého a oddaného služebníka, jako byl Mojžíš. Taková myšlenka buď od nás vzdálena. Nebylo by pro nás náležité, abychom komentovali jednání nebo mluvení někoho, o němž Duch Svatý prohlásil, že „byl věrný ve všem domě jeho“ (Žid. 3,2). Mojžíš, podobně jako všichni starozákonní svatí, zaujal své místo mezi „*duchy spravedlivých, kteří jsou učeními dokonalými*“ (Žid. 12,23), a každá inspirovaná zmínka o něm na stránkách Nového zákona směřuje jen k tomu, aby ho poctila a ukázala ho jako velmi vzácnou nádobu.

Ale přesto jsme povinni zvážit inspirovanou historii, kterou máme před sebou, zapsanou Mojžíšem samým. Je požehnanou pravdou, že nedostatky a chybné kroky Božího lidu v době Starého zákona nejsou na stránkách Nového zákona komentovány; ale přece jsou s věrnou přesností zaznamenány ve Starém zákoně. A proč? Není to k našemu naučení? Bezpochyby. „*Neboť vše, co bylo dříve napsáno, je napsáno k našemu poučení, abychom skrze vytrvání a skrze povzbuzení Písem měli naději.*“ (Řím. 15,4)

Čemu se tedy máme naučit z tohoto pozoruhodného výlevu citů, zaznamenaného ve 4. M. 11,11-15? Učíme se alespoň tomu, že právě poušť vyjeví, co je i v tom nejlepším z nás. Tam se ukáže, co je v našich srdcích. A protože 4. Mojžíšova kniha je zvláště knihou pouště, právě tam můžeme očekávat, že najdeme plně zjeveny všechny druhy selhání a nedostatků. Duch Boží věrně zaznamenává vše. Ukazuje nás lidi takové, jací jsme. A i když to byl Mojžíš, jenž „*nerozvážně promluvil svými rty*“, pak to skutečně neprozřetelné mluvení je zaznamenáno k našemu napomenutí a poučení. Mojžíš „*byl člověk týchž pocitů jako my*“. A je zcela zřejmé, že v té části jeho historie, kterou máme před sebou, jeho srdce klesá pod obrovskou váhou jeho odpovědnosti.

Možná, že někdo řekne: „Není divu, že jeho srdce klesalo.“ Není divu, jistě, neboť jeho břemeno bylo příliš těžké pro lidská ramena. Ale otázka zní: Bylo příliš těžké pro Boží ramena? Bylo tomu skutečně tak, že Mojžíš měl nést to břemeno sám? Nebyl ten živý Bůh s ním? A nebyl On dostatečný? Co záleželo na tom, zda se Bohu zalíbilo jednat skrze jednoho člověka nebo skrze

deset tisíců? Všechna moc, všechna moudrost, všechna milost byly v Něm. On je zdrojem všeho požehnání a v úsudku víry nezáleží vůbec na tom, co tvoří potrubí, zda je jedno, anebo jich je tisíc a jedno.

To je krásný mravní princip pro všechny služebníky Krista. Pro všechny takové je velmi potřebné si pamatovat, že kdykoli Pán uvede člověka do postavení odpovědnosti, chce ho pro ni jak uzpůsobit, tak ho v ní i udržet. Na-prosto jiná věc samozřejmě je, když člověk **chce** běžet neposlán na nějaké pracovní pole nebo do postavení s nesnázemi či nebezpečím. V takovém případě můžeme jistě dříve či později očekávat úplné zhroucení. Ale když Bůh povolává člověka do určitého postavení, chce ho obdařit vši potřebnou milostí, aby je mohl vykonávat. Nikdy neposílá někoho, aby bojoval na vlastní náklad. A proto vše, co máme dělat, je obracet se na Něho se všemi svými potřebami. To platí ve všech případech. Nikdy nemůžeme dojít k pádu, jestliže se jen držíme živého Boha. Nikdy nemůžeme vyprahnout, jestliže čerpáme ze studny. Naše malé prameny velmi rychle vyschnou. Ale Pán Ježíš Kristus prohlašuje: „*Kdo věří ve mne, jak praví Písmo, řeky živé vody poplynou z jeho nitra.*“ (Jan 7,38)

To je velká lekce pro poušť. Nemůžeme bez ní jít dále. Kdyby jí Mojžíš plně porozuměl, nikdy by nepronесl taková slova jako: „*Kde **mám** nabrati masu, abych dal všemu lidu tomuto?*“ Měl by oči upřeny **jen** na Boha. Byl by věděl, že je jen nástrojem v ruce Boha, jehož zdroje jsou neomezené. Jistě, Mojžíš nemohl zásobit to velké shromáždění potravou byt pro jeden den. Ale Hospodin mohl naplnit potřebu každé živé bytosti, a to provždy.

Věříme tomu skutečně? Nevypadá to někdy tak, jako kdybychom o tom pochybovali? Nepociťujeme to někdy tak, jako kdybychom se **my** měli starat místo Boha? A je se potom čemu divit, jestliže se chvějeme a kolísáme a klesáme? Mojžíš mohl vpravdě říci: „*Nemohu já sám nésti všeho lidu tohoto, neboť jest to nad možnost mou.*“ Jen jedno srdce mohlo snášet takovou společnost, totiž srdce toho Požehnaného, jenž, když se lopotili uprostřed cihelen Egypta, sestoupil, aby je vysvobodil, a jenž, když je vykoupil z ruky nepřitele, zaujal místo přebývání uprostřed nich. On je mohl nést, jen On sám. Jeho milující srdce a mocná ruka jediné byly schopné pro tento úkol. A kdyby byl Mojžíš v plné síle této velké pravdy, neřekl by a nemohl by říci: „*Pakli mi tak dělati chceš, prosím, zabij mne raději, jestliže jsem našel milost před očima tvýma, abych více nehleděl na trápení své.*“

To byla jistě tmavá chvíle v historii tohoto vzácného Božího služebníka. Připomíná nám to trochu proroka Eliáše, když se položil pod jalovec a žádal Pána, aby odňal jeho život. Jak obdivuhodné je vidět tyto dva muže spolu na hoře proměnění. Velmi význačným způsobem to dokazuje, že Boží myšlenky nejsou jako naše myšlenky, ani Jeho cesty jako naše cesty. Měl pro Mojžíše a Eliáše připraveno něco lepšího, než o čem oni přemýšleli. Buď velebeno Jeho jméno, On kárá naše strachy bohatstvím Své milosti, a když naše ubohá srdce myslí na smrt a trápení, On dává život, vítězství a slávu.

Ale můžeme vidět, že když Mojžíš ustupoval z postavení těžké odpovědnosti, ve skutečnosti se vzdal místa vysoké vážnosti a svaté výsady. To se zdá být velmi zřejmé z následujícího oddílu: *„Tedy řekl Hospodin Mojžíšovi: Shromažď mi sedmdesáte mužů ze starších Izraelských, které znáš, že jsou starší v lidu a správcové jeho; i přivedeš je ke dveřím stánku úmluvy a státi budou tam s tebou. A já sestoupím a mluvití budu s tebou a vezmu z ducha, který jest na tobě, a dám jim. I ponесou s tebou břímě lidu, a tak ty ho sám neponeseš.“* (4. M. 11,16.17)

Byla tu nějaká dodatečná moc, získaná uvedením sedmdesáti mužů? Duchovní moc určitě ne, poněvadž to byl nakonec jen duch, který byl na Mojžíšovi. Je pravda, že tu bylo sedmdesát mužů místo jednoho. Ale zvětšení počtu mužů neznamenaló přírůstek duchovní moci. Ušetřilo to Mojžíšovi námahu, ale znamenalo to ztrátu důstojnosti. Nadále měl být nástrojem spolu s jinými, místo aby byl jediným nástrojem. Snad někdo řekne, že Mojžíš – poněvadž byl požehnaný služebník – si nežádal důstojnost pro sebe, ale spíše vyhledával zastíněnou, osamělou, pokornou stezku. To bezpochyby, ale to se nedotýká otázky, kterou máme před sebou. Mojžíš, jak brzy uvidíme, byl nejtišší muž na zemi. Ani nemáme v úmyslu naznačovat, že by některý člověk jednal za těchto okolností lépe. Ale musíme se snažit vzít pro sebe to velké praktické naučení, kterému naše kapitola tak důrazně učí. I ti nejlepší z lidí chybují. A zdá se být naprosto jasné, že Mojžíš v jedenácté kapitole 4. Mojžíšovy knihy nebyl v tiché vyvýšenosti víry. Zdá se, že pro tu chvíli ztratil onu rovnováhu duše, která je jistě výsledkem toho, že člověk najde svůj střed v živém Bohu. Soudíme tak nejen ze skutečnosti, že kolísal pod tíží své odpovědnosti, ale zvažme následující odstavec:

„Lidu pak díš: Posvěťte se k zítřku, a budete jísti maso; neboť jste plakali v uších Hospodinových, říkáte: Kdo nám dá najísti se masa? Jistě že lépe nám bylo v Egyptě. I dá vám Hospodin masa, a budete jísti. Nebudete toliko

jeden den jísti, ani dva, ani pět, ani deset, ani dvacet. Ale za celý měsíc, až vám chřípěmi poleze a zoškliví se, protože jste pohrdli Hospodinem, který jest uprostřed vás, a plakali jste před ním, říkajíce: Proč jsme vyšli z Egypta? I řekl Mojžíš: Šestkrát sto tisíců pěších jest tohoto lidu, mezi nimiž já jsem, a ty pravíš: Dám jim masa, aby jedli za celý měsíc. Zdali ovcí a volů nabije se jim, aby jim postačilo? Aneb zdali všechny ryby mořské shromáždí se jim, aby jim dosti bylo? Tedy řekl Hospodin Mojžíšovi: Zdali ruka Hospodinova ukrádcena jest? Již nyní uzříš, přijde-li na to, co jsem mluvil, čili nic.“ (4. M. 11,18-23)

V tom ve všem vidíme působení onoho ducha nevěry, který vždy směřuje k tomu, aby omezoval Svatého Izraelského. Cožpak všemohoucí Bůh, jemuž náleží nebe a země, Stvořitel končin země – cožpak On nemohl obstarat maso pro šest set tisíc pěších lidí? Žel, právě v tom my všichni tak smutně chybujeme. Neuvědomujeme si, tak jak bychom měli, skutečnost, že máme co činit s živým Bohem. Víra přivádí Boha na scénu, a proto absolutně nic neví o těžkostech. Ba směje se nemožnostem. V úsudku víry je Bůh velkou odpovědí na každou otázku – velkým řešením každé nesnáze. Vše přivádí do vztahu k Němu, a proto pro víru ani v nejmenším nezáleží na tom, zda tu je šest set tisíc nebo šest set milionů. Ona ví, že Bůh stačí na vše. Nalézá všechny své zdroje pomoci v Něm. Nevěra řekne. „**Jak** může být ta a ta věc?“ Je plná takových „Jak?“; ale víra má jednu velkou odpověď na tisíce „jak“, a tou odpovědí je – BŮH.

„Vyšed tedy Mojžíš, mluvil lidu slova Hospodinova, a shromáždil sedmdesáte mužů ze starších lidu, postavil je vůkol stánku. I sestoupil Hospodin v oblaku a mluvil k němu, a vzav z ducha, který byl na něm, dal sedmdesáti mužům starším. I stalo se, když odpočinul na nich ten duch, že prorokovali, ale potom nikdy více.“ (4. M. 11,24.25)

Pravým tajemstvím vši služby je duchovní moc. Není to lidský génius nebo lidský intelekt nebo lidská síla, ale prostě moc Ducha Božího. To byla pravda ve dnech Mojžíšových, a je to pravda nyní. „*Ne silou, ani mocí, ale Duchem mým, praví Hospodin zástupů.*“ (Zach. 4,6) Pro všechny služebníky je dobré, aby na to pamatovali. To sytí srdce a dává to ustavičnou svěžest jejich službě. Služba, která plyne z trvalé závislosti na Duchu Svatém, se nikdy nemůže stát neplodnou. Jestliže člověk čerpá ze svých vlastních zdrojů, brzy vyprahne. Nezáleží na tom, jaké má dary nebo jak velká je jeho sečtělост či jak velká je jeho známost. Jestliže Duch Svatý není zdrojem a mocí jeho

služby, musí tato služba dříve nebo později pozbyť své svěžesti a své účinnosti.

Jak důležité proto je, aby všichni, kdo slouží, ať v evangeliu nebo v Boží Církvi, se ustavičně a výlučně opírali o moc Ducha Svatého! On ví, co duše potřebují, a On to může poskytnout. Ale musí mít důvěru a být užíván. Nebude účinné, když se z části budeme opírat o sebe a z části o Ducha Božího. Kdyby tu byla nějaká důvěra v sebe, brzy se to zjeví. Musíme se skutečně dostat ke kořenu všeho, co náleží k vlastnímu já, jestliže máme být nádobami Ducha Svatého.

Neznamená to – a snad to nemusíme ani říkat – že by zde neměla být svatá píle a vážnost při studiu Božího slova a rovněž při zkoumání cvičení, zkoušek, bojů a různých těžkostí duší. Zcela naopak. Cítíme se být přesvědčeni, že čím více se, prázdní sebe samých, naprosto opíráme o mocnou sílu Ducha Svatého, tím pilněji a vážněji budeme zkoumat jak **Knihu**, tak i **duši**. Bylo by osudným omylem člověka, kdyby užíval vyznávanou závislost na Duchu jako záminku pro zanedbávání studia a přemýšlení s modlitbou. „*O tom pečlivě přemýšlej; žij v tom, aby tvůj pokrok byl všem zjevný.*“ (1. Tim. 4,15)

Ale potom po všem vždy pamatujme, že Duch Svatý je stále živý, nikdy nechybíci pramen služby. Jen On sám může způsobit božskou čerstvost a plnost, ukázat poklady Božího slova a použít je s nebeskou mocí na současnou potřebu duše. Není to otázka přinášení nové pravdy, ale prostě předložení Slova samotného a jeho přivedení k tomu, aby působilo na mravní a duchovní stav Božího lidu. To je pravá služba. Je možné stokrát mluvit o téže části Písma k týmž lidem, a pokaždé v duchovní svěžesti sloužit Kristem jejich duším. Naopak si někdo může lámat hlavu s tím, aby našel nové předměty a nové způsoby pojednávání o starých tématech, a přitom v jeho službě nebude ani atom Krista nebo duchovní síly.

To je pravdivé ve vztahu k evangelistovi, stejně jako k učiteli nebo pastýři. Někdo může být povolán kázat evangelium na stejném místě po celé roky. A může být tísněn myšlenkou, že se má obracet ke stejnému posluchačstvu na stejné téma týden co týden, měsíc co měsíc, rok co rok. Snad je na rozpacích, když má nalézt něco nového – něco čerstvého – nějakou změnu. Snad si přeje, aby mohl jít jinam do jiné sféry, kde předměty, které mu jsou blízké, budou pro lidi nové. Takovému velmi pomůže, když bude mít na paměti, že velké téma evangelisty je Kristus. Síla k pojednání o tomto tématu je Duch Svatý, a ten, jemuž má být toto téma objasněno, je ubohý, ztracený

hříšník. Nuže, Kristus je vždy nový. Moc Ducha je vždy svěží. Stav a věčný úděl duše jsou vždy velmi motivující. Dále je pro evangelistu dobré, když při každé další příležitosti, kdy povstává ke kázání, má na mysli to, že ti, kterým káže, jsou skutečně nevědomí o evangeliu, a proto má kázat, jako kdyby to bylo skutečně poprvé, kdy jeho posluchači slyší to poselství, a poprvé, kdy on je hlásá. Neboť, to budiž připomenuto, kázání evangelia podle Božího pojetí není suchopárné konstatování pouhého učení evangelia – určité slovní formy, pronášené znovu a znovu unavujícím stejným způsobem. Zdaleka ne. Kázat evangelium znamená ve skutečnosti ukazovat Boží srdce, Osobu a dílo Krista. A to vše v působící moci Ducha Svatého z nevyčerpatelného pokladu Svatého Písma.

Kéž všichni kazatelé mají tyto věci na mysli, a potom nebude záležet na tom, zda má být **jeden** kazatel nebo **sedmdesát**, jeden muž na téměř místě po dobu padesáti let, anebo tentýž muž na padesáti různých místech za rok. Vůbec se nejedná o nové muže nebo o nová místa, ale prostě a jediné o moc Ducha Svatého, zjevující duši Krista. Tak v Mojžíšově případě, jak je zaznamenán v naší kapitole, nebyl žádný přírůstek moci. Sedmdesáti starším bylo dáno z ducha, který byl na něm. Bůh může jednat skrze jednoho muže, stejně jako skrze sedmdesát. A jestliže On nejedná, není sedmdesát více než jeden. Nejdůležitější věcí je vždy udržovat Boha před duší. To je pravé tajemství moci a svěžesti ať jde o evangelistu, učitele nebo kohokoli jiného. Může-li někdo říci: „*Všechny mé zdroje jsou v Bohu*“ (Žalm 87,7 – přel.), nemusí mít starosti ohledně okruhu díla nebo schopnosti je konat. Ale jestliže tomu tak není, dobře rozumíme, že člověk vzdychá po rozdělení práce a odpovědnosti. Můžeme si vzpomenout, jak na začátku 2. Mojžíšovy knihy byl Mojžíš neochotný jít do Egypta v prosté závislosti na Bohu, a jak ochotně šel ve společnosti s Aronem. Tak tomu je vždy. Máme rádi něco hmatatelného, něco, co oko může vidět a co ruka může uchopit. Shledáváme to těžkým vytrvat, jako bychom viděli Jeho, jenž je neviditelný. A přece právě ty opory, o které se opíráme, se často ukážou být nalomeným rákosem, který probodne ruku. Aron se ukázal být Mojžíšovi plodným pramenem trápení. A ti, které my ve své pošetilosti považujeme za nepostradatelné spolupracovníky, se často obrátí v pravý opak. Kéž bychom se učili opírat se s nerozděleným srdcem a s neotřesenou důvěrou o živého Boha!

Ale musíme ukončit tento oddíl, a dříve než tak učiníme, jen na chvíli pohlédneme na vskutku výtečného ducha, v němž Mojžíš jedná v nových okolnostech, do nichž se sám postavil. Jedna věc je uhnout se váze odpovědnosti

a starosti, a zcela jiná věc je jednat s milostí a pravou pokorou vůči těm, kteří jsou povoláni, aby sdíleli toto břemeno s námi. Ty dvě věci jsou naprosto rozdílné a často můžeme vidět ty rozdíly působivě ilustrovány. Ve výjevu, který máme nyní před sebou, zjevuje Mojžíš onu výtečnou tichost a mírnost, které ho tak zvlášť charakterizovaly. *„Byli pak zůstali ve stanech dva muži, jméno jednoho Eldad a druhého Medad, na nichž také odpočinul duch ten, neboť i oni napsáni byli, ačkoli nevyšli k stánku. I ti také prorokovali ve stanech. Tedy přiběhl služebník, oznámil to Mojžíšovi, řka: Eldad a Medad prorokují ve stanech. Jozue pak, syn Nun, služebník Mojžíšův, jeden z mládenců jeho, dí k tomu: Pane můj, Mojžíši, zabraň jim. Jemuž odpověděl Mojžíš: Proč ty horlíš pro mne? Nýbrž ó kdyby všechen lid Hospodinův proroci byli, a aby dal Hospodin Ducha svého na ně!“* (4. M. 11,26-29)

To je opravdu krásné. Mojžíš byl daleko vzdálen od toho nešťastného ducha závisti, který nechce nechat mluvit nikoho, než jen sebe. Byl z milosti připraven radovat se z každého projevu skutečné duchovní moci, a bylo jedno, kde nebo skrze koho. Věděl naprosto dobře, že nemůže být pravé prorokování, jedině skrze moc Ducha Božího. A kdekoli se tato moc ukazovala, kdo byl on, aby se ji měl snažit uhašovat nebo jí bránit?

Kéž by tu bylo více takového výtečného ducha! Kéž bychom ho každý z nás pěstovali! Kéž bychom měli milost radovat se bez přetvářky ze svědectví a služby všeho lidu Páně, i když na vše nehledíme stejnými očima a když náš způsob a naše míra se mohou lišit. Nic nemůže být opovrženímhodnějšího než malicherný duch závisti a žárlivosti, který nechce dovolit člověku, aby se zajímal o kterékoli jiné dílo než o své vlastní. Můžeme být ujištěni, že kde v srdci působí duch Krista, tam bude schopnost vyjít a obejmout široké pole díla našeho požehnaného Mistra a všechny Jeho milované dělníky. Bude tu srdečná radost z vykonaného díla, a nezáleží na tom, kdo je vykonal. Člověk, jehož srdce je plné Krista, bude schopen říci – a říci to bez strojenosti: „Je-li dílo konáno – je-li oslaven Kristus – jsou-li duše zachraňovány – je-li pečováno o stádo Pána a je-li syceno, nezáleží mi na tom, kdo dílo koná.“

To je správný duch, který máme pěstovat, a je v jasném protikladu k duchu úzkoprsosti a zabývání se sebou samým, jenž se umí radovat jen z díla, ve kterém „já sám“ mám přední místo. Kéž nás Pán osvobodí od toho všeho a uschopní nás pěstovat onen stav duše, který Mojžíš vyjádřil slovy: *„Proč ty horlíš pro mne? Nýbrž ó kdyby všechen lid Hospodinův proroci byli, a aby dal Hospodin ducha svého na ně!“*

Závěrečný odstavec naší kapitoly nám ukazuje lid v bíděném a osudném požitku toho, po čem toužilo jejich srdce: „*Dal jim, čeho se jim chtělo, avšak dopustil hubenost na život jejich.*“ (Žalm 106,15) Dostali, po čem toužili, a shledali, že to je smrt. Chtěli mít maso a s masem přišel Boží soud. To je velmi vážné. Kéž bychom dbali na to varování! Ubohé srdce je plné marných tužeb a ošklivých žádostí. Nebeská manna nedostačuje k jeho uspokojení. Musí tu být něco jiného. Bůh nám dovoluje, abychom to měli. Ale co potom? Hubenost – vyprahlost – soud! Ó Pane, udržuj naše srdce upřené k Tobě samému v každém čase! Buď Ty tím vždy uspokojujícím podílem našich duší, když jdeme touto pouští, dokud neuvidíme Tvoji tvář ve slávě!

4. Mojžíšova 12

Na krátký oddíl naší knihy, ke kterému nyní přistupujeme, se můžeme dívat ze dvou různých pohledů: V prvním je význam předobrazný, týkající se Božích domácností, ve druhém je mravní a praktický.

Ve spojení Mojžíše s „etiopskou (kušitskou) ženou“ máme předobraz toho velkého a předivného tajemství – spojení Církve s Kristem, její Hlavou. Tento předmět jsme měli před sebou při studiu 2. Mojžíšovy knihy. Ale vidíme ho zde ve zvláštním světle jako to, co vyvolává nepřátelství Arona a Marie. Svrchované působení milosti vyvolává odpor těch, kteří stojí na půdě přirozených vztahů a tělesných výsad. Z učení Nového zákona víme, že rozšíření milosti na pohany bylo to, co vždy vyvolávalo nejprudší a nejhroznější nenávisť Židů. Ti to nechtěli. Nevěřili tomu, ba nechtěli o tom ani slyšet. Velmi pozoruhodná zmínka o tom je v jedenácté kapitole Římanům, kde apoštol, mluvě o pohanech, říká: „*Neboť jako vy jste kdysi Bohu nevěřili, nyní ale jste přišli pod omilostnění skrze jejich nevěru, tak také tito nyní ve vaše omilostnění nevěřili, aby také oni přišli pod omilostnění.*“ (Řím. 11,30.31)

To je přesně to, co máme předobrazně ukázáno v Mojžíšově příběhu. Ten se nejprve představil Izraeli, svým bratrům podle těla. Ale ti ho v nevěře zavrhl. Vyvrhl ho od sebe a nechtěli ho. To se v Boží svrchovanosti stalo příležitostí pro milost cizinci, neboť to bylo v době Mojžíšova zavržení od Izraele, kdy uzavřel tajemné a předobrazné spojení s pohanskou nevěstou. V kapitole, kterou máme před sebou, Marie a Aron mluví proti tomuto spojení. A jejich protivení se přivodí Boží soud. Marie se stává malomocnou – ubohým nečistým člověkem – vhodným předmětem milosrdenství, které k ní plyne skrze přímlovu právě toho, proti kterému mluvila.

Ten předobraz je úplný a velmi udivující. Židé nevěřili ve slavnou pravdu o milosti vůči pohanům, a proto na ně přišel hněv až do krajnosti. Ale v budoucnosti budou uvedeni na půdu prostého milosrdenství stejným způsobem, jako vešli pohané. To je velmi pokořující pro ty, kdo se snažili stát na půdě zaslíbení a národních výsad. Ale takto to je podle vlády Boží moudrosti, a právě myšlenka na to vyvolává u inspirovaného apoštola ono nádherné chvalořečení: „*Ó hlubokosti bohatství, jakož i moudrosti i poznání Božího! Jak nevyzpytatelné jsou jeho soudy a nevystižitelné jeho cesty! Neboť kdo poznal mysl Pána, nebo kdo byl jeho rádcem? Anebo kdo mu předem*

dal a bude mu odplaceno? Neboť od něho a skrze něho a pro něho jsou všechny věci; jemu buď sláva na věčnost! Amen.“ (Řím. 11,33-36)

Tolik, pokud jde o předobrazný význam naší kapitoly. Nyní pohledme na její mravní a praktický dosah. „*A mluvila Maria i Aron proti Mojžíšovi příčinou manželky Etiopanky, kterou sobě vzal; neboť byl pojal manželku Etiopanku. A řekli: Zdali jen toliko skrze Mojžíše mluvil Hospodin? Zdaž také nemluvil skrze nás? I slyšel to Hospodin. (Byl pak Mojžíš člověk nejtišší ze všech lidí, kteří byli na tváři země.) A ihned řekl Hospodin Mojžíšovi a Aronovi i Marii: Vyjděte vy tři k stánku úmluvy. I vyšli toliko oni tři. Tedy sestoupil Hospodin v sloupu oblakovém a stál u dveří stánku. I zavolal Arona a Marie, a vyšli oba dva. Jimž řekl: Slyšte nyní slova má: Prorok, když jest mezi vámi, já Hospodin u vidění ukáži se jemu, ve snách mluvití budu s ním. Ale není takový služebník můj Mojžíš, který ve všem domě mém věrný jest. Ústy k ústům mluvím s ním, ne u vidění, ani v zavnutí, a podobnost Hospodinovu spatřuje. Pročež jste tedy neostýchali se mluvití proti služebníkmu mému Mojžíšovi? I roznícena jest prchlivost Hospodinova na ně, a odešel. Oblak také zdvihl se ze stánku. A aj, Maria byla malomocná, bílá jako sníh. A pohleděl Aron na Marii, a hle, byla malomocná.“ (4. M. 12,1-10)*

Je to velmi vážná věc, když někdo mluví proti služebníkmu Pána. Můžeme být ujištěni, že Bůh s ním dříve nebo později bude jednat. V případě Marie přišel Boží soud náhle a vážně. Byla to závažná křivda, ano, byla to skutečná vzpoura mluvit proti tomu, jehož Bůh tak význačně vyvýšil a pověřil božským posláním; a který nadto právě v té věci, na kterou si stěžovali, jednal v plném souhlasu s Božími radami a poskytl tak předobraz onoho slavného tajemství, které bylo ukryto v Jeho věčné mysli, totiž spojení Krista a Církve.

V každém případě je osudnou chybou mluvit i proti nejslabšímu a nejmenšímu z Božích služebníků. Jedná-li služebník chybně – je-li na omylu, jestliže v něčem chybil – Pán sám s ním bude jednat. Ale nechť spoluslužebníci dávají pozor na to, aby se nepokoušeli brát věc do svých rukou, aby nebyli jako Marie, pletoucí se do těchto věcí ke své vlastní škodě.

Je hrozné vidět způsob, jak si lidé někdy dovolují mluvit a psát o Kristových služebnících. Je pravda, že ti k tomu mohou zavdat příčinu. Snad udělali chyby a zjevili špatného ducha a náladu. Ale my musíme vyznat, že to cítíme jako velmi hrozný hřích proti Kristu, když se zle mluví o Jeho drahých služebnících. Jistě bychom měli cítit váhu a vážnost těchto slov: „**Pročež jste tedy neostýchali se mluvití proti služebníkmu mému?**“

Kéž nám Bůh dá milost, abychom byli na stráži proti tomuto bolestnému zlu! Dbejme na to, abychom nebyli nalezeni jako konající to, co je Mu tak ošklivé, totiž abychom nemluvili proti těm, kteří jsou tak drazí Jeho srdci. Není ani jediný z Božího lidu, u něhož bychom nemohli nalézt nějaké dobré věci za předpokladu, že se díváme správným způsobem. Chtějme se zaměstnávat **pouze** dobrým. U toho se zastavme, snažme se to posílit a rozvinout každým možným způsobem. A na druhé straně, jestliže nemůžeme objevit ve svém bratrovi nebo spoluslužebníkovi dobrou věc, jestliže naše oko dokáže najít jen pokřivenou věc, jestliže se nám nepodařilo najít živou jiskru v popelu – vzácný drahokam mezi smetím; jestliže vidíme jen to, co pochází z pouhé přirozenosti, chtějme potom kolem našeho bratra laskavou a jemnou rukou stáhnout oponu mlčení, anebo mluvit o něm jen u trůnu milosti.

Tak také jsme-li náhodou ve společnosti takových, kteří si hoví ve zlé praxi mluvení proti lidu Páně, a nepodaří se nám změnit směr hovoru, vstaňme a opusťme to místo. Tak vydáme svědectví proti tomu, co je Kristu tak ošklivé. Nikdy neseďme a nenaslouchejme pomlouvači. Můžeme být ujistěni o tom, že koná dílo ďábla a škodí třem, totiž sobě, svému posluchači a předmětu svých kritických poznámek.

Ve způsobu, jak si Mojžíš počíná ve výjevu, který máme před sebou, je něco dokonale krásného. Skutečně se ukázal jako mírný muž nejen ve věci Eldada a Medada, ale také v náročnější zkoušce s Marií a Aronem. Když šlo o to první, pak místo aby byl žárlivý na ty, kteří byli povoláni, aby sdíleli jeho důstojnost a odpovědnost, radoval se z jejich díla a modlil se, aby všechen lid Pána okoušel stejnou svatou výsadu. A když šlo o Marii a Arona, pak místo aby choval nějaký pocit hořkosti vůči svému bratrovi a sestře, byl ihned hotov zaujmout místo přímluvy: „*Tedy řekl Aron Mojžíšovi: Poslyš mne, pane můj, prosím, nevzkládej na nás té pokuty za hřích ten, jehož jsme se bláznivě dopustili a jímž jsme zhřešili. Prosím, ať není tato jako mrtvý plod, který když vychází z života matky své, polovice těla jeho zkaženého bývá. I volal Mojžíš k Hospodinu, řka: Ó Bože silný, prosím, uzdrav ji.*“ (4. M. 12,11-13)

Zde z Mojžíše dýchá duch Jeho Mistra a modlí se za ty, kteří tak ostře mluvili proti němu. To bylo vítězství – vítězství pokorného muže – vítězství milosti. Muž, jenž zná své pravé místo v Boží přítomnosti, se umí povznést nad všechno zlé mluvení. Není jím zneklidněn, kromě zneklidnění kvůli těm, kdo je pronášejí. Může si dovolit odpustit to. Není nedůtklivý, zatvrzelý, ani zaujatý sám sebou. Ví, že nikdo ho nemůže ponížit více, než jak si zasluhuje. A

proto jestliže někdo mluví proti němu, může mírně sklonit hlavu a přejít to, předáváje sebe a svou věc rukám Toho, jenž spravedlivě soudí a jenž jistě odmění každého člověka podle jeho skutků.

To je pravá vznešenost. Kéž bychom tomu trochu více rozuměli! Pak bychom tak rychle nevzplanuli, jestliže někdo bude považovat za správné mluvit o nás a o našem díle pohrdavě. Ba více než to: Budeme schopni pozvednout svá srdce ve vážné modlitbě za něho, a tak přivodit požehnání na něho i na svou vlastní duši.

Těch několik závěrečných řádků naší kapitoly potvrzuje předobrazný či dispenzační pohled, který jsme si odvážili přednést: *„Odpověď Hospodín Mojžíšovi: Kdyby otec její plivnul jí na tvář, zdaž by se nemusila stydět za sedm dní? Protož ať jest vyobcována ven ze stanů za sedm dní, a potom zase uvedena bude. Tedy vyloučena jest Maria ven ze stanů za sedm dní; a lid nehnul se odtud, až zase uvedena jest Maria. Potom pak bral se lid z Hazerot, a položil se na poušti Fáran.“* (4. M. 12,14-13,1) Když byla takto vyloučena z tábora, můžeme se na Marii dívat jako na obraz přítomného stavu izraelského národa, který je dán stranou v důsledku svého nesmiřitelného odporu k božské myšlence milosrdenství vůči pohanům. Avšak když „sedm dní“ přeběhne, Izrael bude obnoven na základě svrchované milosti, která mu bude projevena skrze přímluvu Krista.

4. Mojžíšova 13

„|mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka: Pošli sobě muže, kteří by spatřili zemi Kananejskou, kterou já dám synům Izraelským; jednoho muže z každého pokolení otců jejich vyšlete, ty, kteří by byli přednější mezi nimi. Poslal je tedy Mojžíš z pouště Fáran, jakž byl rozkázal Hospodin.“ (4. M. 13,1/2/-3/4/)¹⁰

Abychom mohli plně porozumět předcházejícímu příkazu, musíme se podívat na vztah k oddílu v 5. Mojžíšově knize, kde Mojžíš, když přecházel skutečnosti podivuhodné historie Izraele v poušti, jim připomíná tuto důležitou a zajímavou okolnost: *„Potom pak hnuvše se z Oréb, přešli jsme všecku poušť tuto velikou a hroznou, kterou jste viděli, jdouce cestou k hoře Amorejských, jako nám byl přikázal Hospodin Bůh náš, a přišli jsme až do Kádesbarne. I řekl jsem vám: Přišli jste až k hoře Amorejské, kterou Hospodin Bůh náš dává nám. Ej, dal Hospodin Bůh tvůj tu zemi tobě; vstup a vládni jí, jako řekl Hospodin Bůh otců tvých tobě; neboj se, ani se strachuj. **Vy pak všichni přistoupili jste ke mně** a řekli jste: **Pošleme muže před sebou**, kteří by nám shlédli zemi a oznámili by nám něco o cestě, kterou bychom vstoupiti měli, i města, do nichž bychom přijíti měli.“ (5. M 1,19-22)*

Nuže zde máme mravní kořen skutečnosti, oznámené ve 4. Mojžíšově knize 13,2/3/. Je zřejmé, že Pán dal příkaz ohledně špehů kvůli mravnímu stavu lidu. Kdyby ten byl ovládán prostou vírou, jednali by podle Mojžíšových slov, která povzbuzují duši: *„Ej, dal Hospodin Bůh tvůj tu zemi tobě; **vstup a vládni jí**, jako řekl Hospodin Bůh otců tvých tobě; **neboj se, ani se strachuj.**“* V této nádherné řeči není ani slovo o nějakých vyzvědačích. Na co víra potřebuje špehy, když má slovo a přítomnost živého Boha? Když Hospodin jim dal zem, pak ta musí být hodná vlastnění. A nedal ji snad? Jistěže ano. A nejenom to, ale podal také svědectví o povaze a charakteru té země těmito vroucími slovy: *„Nebo Hospodin Bůh tvůj uvozuje tě do země výborné, země, v níž jsou potokové vod, studnice a propasti prýstící se po údolích i po horách, do země hojné na pšenici a ječmen, na vinice a fíky a jablka zrnatá, do země, v níž jest hojnost olivový olej přinášejícího a medu, země, v níž bez nedostatku chléb jísti budeš, a v ničem nouze trpěti nebudeš, země, jejíž kamení jest železo a z hor jejích měď sekati budeš.“ (5. M. 8,7-9)*

¹⁰ V kralickém překladu je číslování veršů posunuto: 1. verš je 16. verš předchozí kapitoly dle anglické předlohy i např. dle ČSP.

Nemělo toto vše Izraeli stačit? Neměli být spokojeni s Božím svědectvím? Cožpak neprozkoumal pro ně tu zem On a neřekl jim o ní všechno? A nestačilo to? Jaká byla potřeba posílat muže, aby prozkoumali zemi? Nevěděl snad Bůh o ní vše? Bylo tam „*od Dan až do Bersabé*“ nějaké místo, které by On dokonale neznal? Nevybral On tuto zem a nepřidělil ji ve svých věčných radách semeni Abrahama, svého přítele? Nevěděl všechno o těžkostech? A nebyl v stavu je překonat? Proč potom „**všichni přistoupili ke mně** a řekli: *Pošleme muže před sebou, kteří by nám shlédli zemi a oznámili by nám.*“?

Čtenáři, tyto otázky směřují přímo k našemu srdci. Nalézají nás a naprosto jasně ukazují, kde jsme. Nenáleží nám, abychom se posadili a chladně kritizovali cesty Izraele v poušti; abychom ukazovali na chybu zde a na úpadek tam. Musíme brát všechny tyto věci jako obrazy postavené před nás pro naše napomenutí. Jsou to signální světla, postavená přátelskou a věrnou rukou, aby nás varovala před nebezpečnými mělčiny, tekutými písky a úskalími, které leží na naší cestě a ohrožují naši bezpečnost. Můžeme si být jisti, že toto je správný způsob, jak číst každou stránku historie Izraele, chceme-li vzít užitek, který Bůh pro nás určil, když dal napsat takový záznam.

Ale možná, že čtenář by zde byl nakloněn zeptat se: „Cožpak Pán výslovně nepřikázal Mojžíšovi, aby poslal zvědy? A je-li tomu tak, co bylo špatného na tom, že je Izrael vyslal?“ Pán sice přikázal Mojžíšovi, aby vyslal zvědy ve 4. M. 13; ale byl to důsledek mravního stavu lidu, jak je ukázán v 5. M. 1. Neporozumíme tomu prvnímu, pokud to nebudeme číst ve světle toho druhého. Z 5. M. 1,22 se velmi jasně učíme, že nápad poslat zvědy má svůj původ v srdci Izraele. Bůh viděl jejich mravní stav a vydal příkaz, který s ním byl v plném souladu.

Obrátí-li se čtenář k úvodním stránkám 1. Samuelovy knihy, najde něco podobného ve věci ustanovení krále. Pán přikázal Samuelovi, aby poslechl hlas lidu a ustanovil jim krále (1. Sam. 8,22). Bylo to proto, že schvaloval jejich plán? Zcela jistě ne. Naopak, On jasně prohlásil, že to znamenalo přímé zavržení Jeho samého. Proč potom přikázal Samuelovi, aby ustanovil krále? Příkaz byl dán jako důsledek stavu Izraele. Unavili se v postavení plné závislosti na neviditelném rameni a toužili po rameni těla. Toužili být jako národy kolem nich a mít krále, který bude vycházet před nimi a vybojovávat za ně bitvy. Nuže Bůh jim dal jejich žádost a oni velmi rychle museli poznat bezcennost svého plánu. Král se ukázal jako naprosté zklamání a oni se museli

naučit, že to byla zlá a hořká věc opustit živého Boha a opřít se o zlomený rákos dle vlastního výběru.

Nyní vidíme tutéž věc v záležitosti zvěďů. V mysli žádného duchovně smýšlejícího člověka, jenž studuje celý předmět plánu vyslání zvěďů, nemůže být pochybnost, že to bylo ovoce nevěry. Prosté srdce, které důvěřovalo Bohu, by nikdy nemyslelo na takovou věc. My máme poslat ubohého smrtelníka, aby vyzvěděl zprávy o zemi, kterou nám Bůh milostivě dal a kterou tak plně a věrně popsal? Taková myšlenka buď vzdálena. Nikoli, spíše řekněme: „To stačí, země je darem od Boha, a jako taková musí být dobrá. Jeho slovo našim srdcím postačuje. Nechceme žádné zvědy. Nevyhledáváme svědectví smrtelníka, aby potvrdil slova živého Boha. On dal, On mluvil, a to je dost.“

Ale běda! Izrael nebyl v takovém stavu, aby mohl takto mluvit. Oni **chtěli** poslat zvědy. Chtěli je, jejich srdce po nich toužilo: žádost po nich ležela v samé hloubi duše. Hospodin to věděl, a proto vydal takový příkaz v přímém vztahu k mravnímu stavu lidu.

Čtenář učiní dobře, když zváží tento předmět ve světle Písma. Bude muset porovnat 5. M. 1 se 4. M. 13. Je možné, že najde nesnáz v posouzení pravé povahy a mravních kořenů skutku vyslání zvěďů na základě skutečnosti, že ta věc byla nakonec učiněna dle „příkázání Pána“. Ale musíme vždy mít na paměti, že skutečnost, že Pán přikazuje, aby věc byla učiněna, žádným způsobem neprokazuje, že lid měl pravdu, když to vyhledával. Vydání zákona na hoře Sinai, vyslání zvěďů, ustanovení krále jsou pro to důkazy. Není pochyb o tom, že Bůh překonal všechny tyto věci ke Své vlastní slávě a ke konečnému požehnání člověka. Ale přesto nemohl být zákon považován za vyjádření Božího srdce. Ustanovení krále bylo Jeho jasným zavržením. A můžeme říci, že vyslání mužů, aby prozkoumali zemi zaslíbení, velmi jasně dokázalo, že srdce Izraele nebylo plně spokojené s Hospodinem. Celá věc byla ovocem jejich slabosti a nevěry, ačkoli byla dovolena Bohem kvůli jejich stavu a byla Jím ovládnuta v Jeho nekonečné dobrotě a neomylné moudrosti pro ukázání Jeho cest a Jeho slávy. To vše budeme vidět, když budeme sledovat historii.

„Tedy poslal je Mojžíš, aby prohlédli zemi Kananejskou, a řekl jim: Jděte tedyto při straně polední a vejděte na hory. A shlédněte, jaká jest země ta, i lid, který bydlí v ní, silný-li jest či mdlý? Málo-li jich, či mnoho? A jaká jest též země ta, v níž on bydlí, dobrá-li jest, či zlá? A jaká jsou města, v nichž přebývají, v stanech-li, či v hrozených místech? Tolikéž jaká jest země, úrodná-li,

či neúrodná, jest-li na ní stromoví, či není? A buďte udatné mysli a přineste nám z ovoce té země. A byl tehdáž čas, v němžto hroznové zaměkali. Odšedše tedy, prohlédli tu zemi od pouště Tsin až do Rohob, kudy se jde do Emat. I šli stranou polední a přišli až do Hebronu, kdežto byli Achiman a Sesai a Tolmai, synové Enakovi. Hebron pak o sedm let prvé ustanoveno jest, nežli Soan, město Egyptské. Potom přišli až do údolí Eškol, a tu uřezali ratolest s hroznem jedním jahodek plným, a nesli jej na sochoře dva; též i jablka zrnatá i fíky té země. I nazváno jest to místo Nehel Eškol, od hroznu, který tu uřezali synové Izraelští. Navrátili se pak zase, prošedše zemi, po čtyřiceti dnech. A jdouce, přišli k Mojžíšovi a k Aronovi i ke všemu množství synů Izraelských na poušti Fáran v Kádes a oznámili jim i všemu množství to, co spravili, a ukázali jim ovoce země té. A vypravujíce jim, řekli: Přišli jsme do země, do které jsi nás poslal, která v pravdě oplývá mlékem a medem, a toto jest ovoce její.“ (4. M. 13,17/18/-27/28/)

Zde tedy bylo nejpřesvědčivější potvrzení všeho toho, co Pán řekl ohledně země – svědectví dvanácti mužů o skutečnosti, že země oplývá mlékem a medem – svědectví jejich vlastních smyslů o charakteru plodů země. Dále zde je vyjádřena skutečnost, že dvanáct mužů bylo v zemi, strávili tam čtyřicet dní cestou tam a zpět, pili z jejích pramenů a jedli její ovoce. A jaký by podle úsudku víry byl jasný závěr učiněný z takové skutečnosti? Prostě ten, že táž ruka, která mohla vést dvanáct mužů do země, tam mohla vést celé shromáždění.

Ale žel, lid nebyl veden vírou, nýbrž temnou, skličující nevěrou. A i zvědové sami – právě ti mužové, kteří byli posláni za účelem ujištění a potvrzení shromáždění – právě oni, se dvěma zářnými výjimkami, byli pod mocí téhož Boha zneuctvujícího ducha. Krátce řečeno, celý úmysl ukázal selhání. Výsledek jen zjevil pravý stav srdce lidu. Nevěra převládala. Svědectví bylo dostatečně jasné: „*Přišli jsme do země, do které jsi nás poslal, která v pravdě oplývá mlékem a medem, a toto jest ovoce její.*“ Na Boží straně nechybělo věci nic. Země byla vším tím, co On řekl, zvědové sami toho byli svědky. Ale slyšme, co následuje: „*Nicméně lid jest silný, který bydlí v zemi té, města také pevná jsou a veliká velmi, k tomu i syny Enakovy tam jsme viděli.*“ (4. M. 13,28/29/)

Když jde o člověka a když je v činnosti nevěra, bude tu vždy „nicméně“. Nevěřící zvědové **viděli** těžkosti – velká města, vysoké hradby, obry. Všechny tyto věci viděli, ale vůbec neviděli Hospodina. Dívali se na věci, které se vidí,

místo na věci, které se nevidí. Jejich oko nebylo upřeno na Toho, jenž je neviditelný. Města byla bezpochyby velká. Ale Bůh byl větší. Zdi byly vysoké, ale Bůh byl vyšší. Obři byli silní, avšak Bůh byl silnější.

Tak víra vždy uvažuje. Víra uvažuje od Boha k nesnázím: začíná s Ním. Nevěra naopak uvažuje od nesnází k Bohu: začíná jimi. To tvoří celý rozdíl. Neznamená to, že máme být nevnímaví vůči těžkostem; ani nemáme být bezstarostní. Ani necitelnost, ani bezstarostnost není víra. Jsou bezstarostní lidé, kteří se zdají procházet životem na principu braní věcí z lepší stránky. To není víra. Víra se dívá těžkostem přímo do tváře. Plně si uvědomuje drsnou stránku věcí. Není nevědomá, není lhostejná, není bezstarostná; – jaká tedy je? UVÁDÍ ŽIVÉHO BOHA. Hledí k Němu. Opírá se o Něho. Čerpá od Něho. Zde leží to velké tajemství její síly. Těší se z klidného a hlubokého přesvědčení, že tu nikdy nebyla zeď příliš vysoká pro všemohoucího Boha – nikdy tu nebylo příliš veliké město – nikdy příliš silný obr. Krátce řečeno, víra je ta jediná věc, která dává Bohu Jeho pravé místo. A v důsledku toho je to ta jediná věc, která pozvedá duši zcela nad vlivy vnějších okolností, ať jsou jakékoli. Kálef byl představitel této vzácné víry, když řekl: „*Jděme přece, a opanujme zemi, nebo zmocníme se jí.*“ To jsou čisté tóny oné živé víry, která oslavuje Boha a pro kterou okolnosti nejsou ničím.

Avšak žel, většina zvěďů nebyla ovládána touto živou vírou více než muži, kteří je vyslali. A proto jeden věřící byl přehlušen deseti nevěřícími. „*Ale muži ti, kteří chodili s ním, pravili: Nikoli nebudeme moci vstoupiti proti lidu tomu.*“ Řeč nevěry byla v naprostém protikladu k řeči víry. Víra hleděla na Boha a řekla: „**Zmocníme se jí.**“ Nevěra hleděla na těžkosti a řekla: „**Nikoli nebudeme moci.**“ Tak tomu bylo, a tak tomu je. Oči víry jsou vždy upřeny na Boha, a proto nehledí na těžkosti. Oči nevěry jsou upřeny na těžkosti, a proto nevidí Boha. Víra uvádí Boha, a proto je vše jasné a snadné. Nevěra vždy vylučuje Boha, a proto je vše temné a obtížné.

„*I zhaněli a zošklivili zemi shlédnutou synům Izraelským, mluvíce: Země, již jsme prošli a spatřili, jest země taková, ježto hubí obyvatele své; a všecken lid, který jsme viděli uprostřed ní, jsou muži postavy vysoké velmi. Také jsme tam viděli obry, syny Enakovy, kteří jsou větší než jiní obrové, ježto se nám zdálo, že jsme proti nim jako kobyly, a takoví jsme se i jim zdáli.*“ Ani slovo o Bohu. Ten je úplně vyloučen. Kdyby na Něho mysleli – kdyby ty obry porovnali s Ním, pak by jim bylo naprosto jedno, zda oni sami jsou kobyly,

anebo zda jsou lidé. Ale ve skutečnosti svou hanebnou nevěrou snížili Boha Izraele na úroveň takové kobyly.

Je velmi pozoruhodné, že kdekoli je v činnosti nevěra, vždy je charakterizovaná touto jednou skutečností, totiž že vylučuje Boha. Tak tomu bude za všech časů, na všech místech a za všech okolností. Není výjimky. Nevěra může vzít v úvahu lidské věci, může o nich uvažovat a činit z nich závěry. Ale všechna její uvažování a všechny její závěry jsou založeny na vyloučení Boha. Síla jejích argumentů závisí na Jeho vyloučení a držení Ho venku. Ale uveďte jen Boha, a všechny úvahy nevěry se rozdrobí do prachu pod vašima nohama. Jaká je tedy ve výjevu před námi odpověď víry na všechny ty námitky pronesené těmi deseti nevěrci? Její prostá, vše uspokojující odpověď, proti které nemůže být žádná námitka, je – Bůh!

Čtenáři, znáš něco ze síly a ceny této nejpožehnanější odpovědi? Znáš Boha? Naplňuje celý obzor vidění tvé duše? Je On odpovědí na tvou každou otázku? Je řešením každé tvé nesnáze? Znáš skutečnost chození s živým Bohem den za dnem? Znáš tu uklidňující moc opírání se o Něho ve všech proměnách tohoto života? Jestliže ne, dovol mi prosit tě, abys nešel ani hodinu dále ve svém současném stavu. Cesta je otevřena. Bůh se zjevil v tváři Ježíše Krista jako odpočinek, pomoc a útočiště pro každou potřebnou duši. Hleďte na Něho nyní – nyní, *„pokud může nalezen být; vzyvejte ho, pokud blízko jest“* (Iz. 55,6). *„Každý zajisté, kdokoli vzyval by jméno Páně, spasen bude.“* (Řím. 10,13) *„Všeliký, kdo věří v něj, nebude zahanben.“* (Řím. 10,11)

Ale jestliže naopak z milosti znáš Boha jako Spasitele – svého Otce, pak se snaž Ho oslavit na všech svých cestách dětskou oddanou důvěrou ve všech věcech. Dovol Mu, aby byl dokonalým přikrytím tvých očí za všech okolností, a tak přes všechny těžkosti bude tvoje duše udržovaná v dokonalém pokoji.

4. Mojžíšova 14

„*Tedy pozdvihše se všecko množství, křičeli, a plakal lid v tu noc.*“ Může nás to udivovat? Co jiného je možné čekat od lidu, který nemá před svými očima nic jiného, než mocné obry, vysoké hradby a velká města? Co jiného než slzy a vzdechy mohlo vycházet od shromáždění, které se na sebe dívalo jako na kobyly v přítomnosti takových nepřekonatelných těžkostí a které nemělo žádný pocit o Boží moci, která by je mohla tím vším pronést? Celé shromáždění bylo vydáno absolutní vládě nevěry. Byli obklopeni temnými a studenými mraky nevěry. Bůh byl vyloučen. Nebyl tu ani jeden pa-prsek světla, aby ozařoval tmu, kterou se obklopili. Zabývali se sami sebou a svými těžkostmi místo Bohem a Jeho zdroji pomoci. Co jiného proto mohli dělat, než pozvednout hlas v pláči a naříkání?

Jaký protiklad mezi tímto výjevem a začátkem 15. kapitoly 2. Mojžíšovy knihy! Tam byly jejich oči obráceny jen na Hospodina, a proto mohli zpívat píseň vítězství: „*Ty ve svém milosrdenství jsi vyvedl tento lid, který jsi vykoupil; svou silou jsi ho vedl k svému svatému příbytku. Uslyší lidé a budou se bát, bolest zachvátí obyvatele Filistinské.*“ (2. M. 15,13.14 – přel.) Místo toho se bál Izrael a zachvátila ho bolest.

„*Tedy zkormoucena budou knížata Idumejská, silné Moábské podejme strach, rozplynou se všichni obyvatelé Kananejští. Připadne na ně strach a lekání.*“ (2. M. 15,15.16) Krátce řečeno, je to naprosté převrácení obrazu. Bolest, třesení a strach se zmocňují Izraele místo jeho nepřátel. A proč? Protože Ten, jenž naplňoval jejich zraky ve 2. M. 15, je ve 4. M. 14 naprosto vyloučen. To tvoří ten rozdíl. V jednom případě převládá víra, ve druhém nevěra. „*Připadne na ně strach a lekání pro velikost ramene tvého; mlčeti budou jako kámen, dokud nepřejde lid tvůj, ó Hospodine, dokud nepřejde lid ten, kteréhožs sobě dobyl. Uvedeš je a štípíš je na hoře dědictví svého, na místě, které jsi k příbytku svému připravil, Hospodine, v svatyni, kterou utvrdí ruce tvé, Pane. Hospodin kralovati bude na věky věků.*“ (2. M. 15,16-18)

Jak tyto vítězné zpěvy kontrastují s křikem a naříkáním nevěry ve 4. M. 14! Ve 2. M. 15 není ani slovíčko o synech Enakových, vysokých zdech a kobykách. Ne, ne, vše je Hospodin, Jeho pravice, Jeho mocné rámě, Jeho síla, Jeho dědictví, Jeho příbytek, Jeho jednání ve prospěch Jeho vykoupeného

lidu. A potom, když je zmínka o obyvatelích Kanánu, jsou to jen myšlenky o jejich bolesti, hrůze, třesení a rozplynutí.

Když ale na druhé straně přijdeme k 4. M. 14, vše je obráceně. Synové Enakovi vystupují do popředí. Čnějící zdi, obrovská města s hrozivými baštami plní zrak lidu a my neslyšíme ani slovo o všemohoucím Vysvoboditeli. Na jedné straně jsou těžkosti, na druhé straně jsou kobylky. A jsme nuceni zvolat: „Je to možné, aby triumfální zpěváci od Rudého moře se stali nevěřícími, plačícími lidmi v Kádes?“

Žel, je tomu tak. A my se učíme hluboké a svaté lekci. Když procházíme kolem těchto výjevů pouště, ustavičně se musíme vracet k oněm slovům, která nám říkají, že *„tyto všechny věci se jim staly jako příklady pro nás a jsou zapsány pro naše napomenutí, na které přišlo skončení věku“* (1. Kor. 10,11). Nejsme i my, podobně jako Izrael, nakloněni spíše hledět na těžkosti, které nás obklopují, než na toho Požehnaného, jenž na sebe vzal to, aby nás jimi všemi provedl a bezpečně nás přivedl do svého vlastního věčného království? Proč jsme někdy tak skleslí? Proč naříkáme? Proč jsou v našem středu slyšet slova nespokojenosti a netrpělivosti spíše, než písně chvály a děkování? Prostě proto, že dovolujeme, aby okolnosti vylučovaly Boha, místo abychom měli Boha za dokonalé přikrytí svých očí a dokonalý předmět pro svá srdce.

A dále se ptejme, proč to je, že tak smutně selháváme v zastávání svého postavení nebeských lidí, v přivlastňování si toho, co nám patří jako křesťanům, v kladení své nohy na ono duchovní a nebeské dědictví, které pro nás Kristus získal a do kterého jako náš Předchůdce vstoupil? Jaká odpověď musí být dána na tyto dotazy? Jen jedno slovo – **Nevěra!**

Ohledně Izraele je hlasem inspirace prohlášeno, že *„nemohli vejít /do Kanánu/ pro nevěru“* (Žid. 3,19). Tak tomu je s námi. Nevstupujeme do svého nebeského dědictví – nepřivlastňujeme si prakticky svůj pravý a vlastní podíl – nechodíme den za dnem jako nebeský lid, který nemá na zemi místo, jméno, podíl, který nemá nic společného s tímto světem kromě toho, že prochází jako poutníci a cizinci, kteří vstupují do šlépějí Toho, jenž šel před nimi a zaujal Svě místo v nebesích. A proč takto selháváme? Pro nevěru. Víra není činná, a proto věci, které se vidí, mají větší moc nad naším srdcem, než věci, které se nevidí. Kéž Duch Svatý posílí naši víru a dává sílu naší duši a vede nás vzhůru a kupředu, takže nebudeme o nebeském životě jen **mluvit**,

ale budeme ho **žít** k chvále Toho, jenž nás ve Své nekonečné milosti k němu povolal.

„A reptali proti Mojžíšovi i proti Aronovi všichni synové Izraelští a řekli k nim všecko množství: Ó bychom byli zemřeli v zemi Egyptské, anebo na této poušti, ó bychom byli zemřeli! A proč Hospodin vede nás do země té, abychom padli od meče, ženy naše i dítky naše aby byly v loupež? Není-li nám lépe navrátiti se zase do Egypta? I řekli jeden druhému: Ustanovme sobě vůdce a navraťme se do Egypta.“ (4. M. 14,2-4)

V historii Izraele na poušti jsou dvě smutná období, kdy se ukázala nevěra. Jedno je u Orébu, druhé v Kádes. U Orébu si udělali **tele** a řekli: *„Tito jsou bohové tvoji, Izraeli, kteří tě vyvedli ze země Egyptské.“* V Kádes navrhli ustanovit **vůdce**, aby je vedl zpět do Egypta. To první je **pověra** nevěry, to druhé je vědomá **nezávislost** nevěry. A zcela jistě se nemusíme divit, jestliže ti, kteří si mysleli, že tele je vyvedlo z Egypta, budou hledat vůdce, aby je vedl nazpět. Ubohá lidská mysl je zmítána jako míč z jednoho z těchto bolestivých druhů zla do druhého. Není žádný zdroj pomoci, kromě toho, který víra najde v živém Bohu. V případě Izraele byl Bůh ztracen ze zřetele. Bylo to buď tele, nebo vůdce. Buď smrt na poušti, nebo návrat do Egypta. Kálef stojí v jasném protikladu k tomu všemu. Pro něho tu nebyla ani smrt na poušti, ani návrat do Egypta, ale hojně vejít do zaslíbené země za neproniknutelným Hospodinovým štítem.

„Jozue pak, syn Nun, a Kálef, syn Jefonův, z těch, kteří byli shlédli zemi, roztrhli roucha svá a mluvili ke všemu množství synů Izraelských, řkouce: Země, kterou jsme prošli a vyšetřili, jest země velmi velice dobrá. Bude-li Hospodin laskav na nás, uvede nás do země té a dá ji nám, a to zemi takovou, která oplývá mlékem a medem. Toliko nepozdvihujte se proti Hospodinu, ani se bojte lidu země té, nebo jako chléb náš jsou. Odešla od nich ochrana jejich, ale s námi jest Hospodin; nebojte se jich. Tedy mluvilo všecko množství, aby je kamením uházeli.“ (4. M. 14,6-10)

A proč měli být kamenováni? Proto, že lhali? Kvůli rouhání nebo činění zlého? Nikoli. Pro své smělé a vážné svědectví pravdě. Byli vysláni, aby prozkoumali zemi a přinesli o ní pravdivou zprávu. Udělali to, a proto *„mluvilo všecko množství, aby je kamením uházeli“*. Lidé neměli rádi pravdu tehdy a nemají ji rádi ani dnes. Pravda není nikdy populární. V tomto světě ani v lidském srdci pro ni není místo. Budou přijímány lži a bludy všeho druhu, ale pravda nikdy. Jozue a Kálef museli ve svých dnech čelit tomu, co zakusili

všichni praví svědkové za všech věků a co musejí očekávat všichni, totiž protivensství a nenávist zástupu svých bližních. Šest set tisíc hlasů se zvedlo proti dvěma mužům, kteří prostě říkali pravdu a důvěřovali Bohu. Tak tomu bylo, tak tomu je a tak tomu bude až do té slavné chvíle, kdy *„země naplněna bude známostí Hospodina, tak jako vodami moře naplněno jest“* (Izaiáš 11,9).

Ale jak je důležité být schopni jako Jozue a Kálef vydávat plné, jasné a nekompromisní svědectví Boží pravdě! Jak důležité je držet pravdu ohledně dílu a dědictví svatých! Je tu takový sklon kazit pravdu – mařit ji – vzdávat se jí – snižovat standard. Proto ta naléhavá potřeba mít pravdu v božské moci v duši, být schopni naší malou mírou říci: *„Co víme, mluvíme, a co jsme viděli, svědčíme.“* (Jan 3,11) Kálef a Jozue nejen byli v zemi, ale byli v souladu s Bohem ohledně země. Dívali se na ni okem víry. Věděli, že země je podle Božího úmyslu jejich, že je hodna být považována za dar od Boha a že ji mají vlastnit skrze Boží moc. Byli to muži plní víry, plní odvahy, plní síly.

Šťastní muži! Žili ve světle božské přítomnosti, zatímco celé shromáždění bylo zahaleno do temných stínů své vlastní nevěry. Jaký protiklad! To je to, co vždy vyznačuje rozdíl dokonce i mezi Božím lidem. Vždy můžete nalézt takové, o nichž není pochyb, že jsou Božími dětmi a kteří se přece jeví jako ti, kteří nikdy nevystoupí k výši božského zjevení, pokud jde o jejich postavení a podíl jako Božích svatých. Jsou stále plni pochybností a obav. Stále jsou zahaleni mraky, stále mají před sebou tmavou stránku věcí. Dívají se na sebe nebo na okolnosti či těžkosti, v nichž žijí. Nikdy nejsou radostní a šťastní, nikdy nejsou schopni zjevovat tu radostnou důvěru a odvahu, které se sluší na křesťany a které oslavují Boha.

To vše je skutečně žalostné. Nemělo by to být. A můžeme být ujištěni, že tu je něco vážně pochybeného, něco od základu špatného. Křesťan by vždy měl být pokojný a šťastný. Vždy by měl být schopen chválit Boha, ať přijde cokoli. Jeho radost neplyne z něho nebo z něčeho, čím prochází, ta plyne od živého Boha a je vždy mimo dosah všeho pozemského vlivu. Může říci: *„Můj Bůh je zdroj všech mých radostí.“* To je milá výsada i toho nejslabšího Božího dítěte. Ale zde právě tak smutně chybujeme a jsme nedostateční. Odvracíme své oči od Boha a upíráme je na sebe, na své okolnosti, na své nesnáze, na své těžkosti. Proto všechna ta tma a nespokojenost, reptání a stěžování. To vůbec není křesťanství. Je to nevěra – temná, strnulá, Boha zneuctvující,

srdce ubíjející nevěra. „*Bůh nám nedal ducha bázlivosti, nýbrž ducha moci a lásky a rozvahy.*“ (2. Tim. 1,7)

To je řeč pravého duchovního Kálefa – řeč adresovaná tomu, jehož srdce cítí tlak těžkostí a nebezpečí, které ho obklopují. Duch Boží plní duši pravého věřícího svatou smělostí. Dává mravní nadhled nad mrazivou a mlhavou atmosférou kolem a pozvedá duši do jasného slunečního svitu toho kraje, který je „bez bouří, bez boje“.

„Ale sláva Hospodinova ukázala se nad stánkem úmluvy všechněm synům Izraelským. I řekl Hospodin Mojžíšovi: I dokavad popouzeti mne bude lid ten? A dokud nebudou mi věřiti pro tak mnohá znamení, která jsem činil uprostřed nich? Raním je morem a rozeženu jej, tebe pak učiním v národ veliký a silnější, nežli jest tento.“ (4. M. 14,10-12)

Jaká to byla chvíle v Mojžíšově historii. Zde bylo něco, nač se přirozenost mohla dívat jako na životní příležitost pro sebe. Nikdy předtím a nikdy potom nemáme žádnou podobnou příležitost, v níž by pouhý člověk měl před sebou takové otevřené dveře. Nepřítel a jeho vlastní srdce mohli říci: „Teď přišel tvůj čas. Máš tu nabídku, aby ses stal hlavou a zakladatelem velkého a mocného národa – nabídku učiněnou Hospodinem samým. Tys to nehledal. Je ti předložena živým Bohem a bylo by obrovskou pošetilostí z tvé strany, kdybys ji odmítl.“

Avšak, milý čtenáři, Mojžíš nebyl sobec. Pil příliš hluboce z ducha Kristova, než aby chtěl něčím být. Neměl žádnou nesvatou domýšlivost, žádné nesvaté tužby. Přál si jen Boží slávu a dobré Jeho lidu. A aby dosáhl těchto cílů, byl připraven, z milosti, položit sebe a své zájmy na oltář.

Slyš jeho nádhernou odpověď. Místo aby se vrhl na nabídku obsaženou ve slovech: „*Tebe pak učiním v národ veliký a silnější, nežli jest tento*“ – místo aby se dychtivě chopil životní příležitosti a položil základ své osobní slávy a bohatství – naprosto se staví stranou a odpovídá slovy velmi vznešené nezištnosti: „*I řekl Mojžíš Hospodinu: Ale uslyší to Egyptští, z jejichž prostředku vyvedl jsi lid tento v síle své, a řeknou s obyvateli země té: (neboť slyšeli, že jsi ty, ó Hospodine, byl uprostřed lidu tohoto a že jsi okem v oko spatřován byl, ó Hospodine, a oblak tvůj stál nad nimi a v sloupu oblakovém předcházeli jsi je ve dne a v sloupu ohnivém v noci), když tedy zmoříš lid ten, všecky až do jednoho, mluvíti budou národové, kteří slyšeli pověst o tobě, říkajíce: Proto, že nemohl Hospodin uvést lidu toho do země, kterou jim s přísahou zaslíbil, zmordoval je na poušti.*“ (4. M. 14,13-16)

Zde zaujímá Mojžíš nejvyšší stanovisko. Je zcela zaměstnán slávou Pána. Nemohl strpět myšlenku, že trpět té slávy by měl být v očích neobřezaných národů nějak zakalen. Co na tom, že se mohl stát hlavou a zakladatelem? Co na tom, že v budoucnosti miliony by mohly na něho hledět zpět jako na svého slavného praotce? Jestliže všechna tato osobní sláva a velikost měly být získány obětí bytí jediného paprsku božské slávy – co potom? Pryč s tím se vším. Nechť je Mojžíšovo jméno vymazáno provždy. To řekl ve dnech **zla-tého telete** a byl hotov opakovat to ve dnech **vůdce**. Tváří v tvář pověře a nezávislosti nevěřícího národa tlouklo Mojžíšovo srdce **pouze** pro slávu Boha. Ta musí být zachována za každou cenu. Ať se stane, co se stane, sláva Pána musí být zachována. Mojžíš cítil, že je nemožné, aby něco bylo správné, jestliže základ nebyl položen pevně při přísném zachování slávy Boha Izraele. Myslet na to, že sám bude učiněn velkým na úkor Boha, bylo zcela nepřijatelné pro srdce tohoto požehnaného Božího muže. Nemohl strpět, aby jméno, které tak miloval, bylo v porouhání mezi národy nebo aby kdy mohlo být někým řečeno: „Hospodin nemohl.“

Ale byla tu jiná věc, která byla blízká Mojžíšovu nezištnému srdci. Myslel na lid. Miloval ho a staral se o něj. Hospodinova sláva stála bezpochyby nejvyšše, ale požehnání Izraele bylo hned za tím. „*Nyní tedy,*“ dodává, „*prosím, nechať jest zvelebena moc Páně, jakož jsi mluvil, řka: Hospodin dlouhočekající a hojný v milosrdenství, odpouštějící nepravost a přestoupení, který však z vinného nečiní nevinného, ale navštěvuje nepravost otců na synech do třetího i čtvrtého pokolení. Odpuť, prosím, nepravost lidu tohoto podle velkého milosrdenství svého, tak jako jsi odpouštěl lidu tomuto, jak vyšel z Egypta až dosavad.*“ (4. M. 14,17-19)

To je neobyčejně krásné. Pořádek, tón a duch celé této prosby jsou velice výtečné. Předně tu je, první a nejhlavnější ze všeho, žárlivá péče o slávu Pána. Ta musí být ohrazena ze všech stran. Ale potom, právě na tom základu, totiž na uchování božské slávy, je hledáno odpuštění pro lid. Ty dvě věci jsou v této příměluvě spolu spojeny velmi požehnaným způsobem. „*Nechať jest zvelebena moc Páně.*“ A za jakým účelem? Pro soud a zkažení? Nikoli. Pán je „*douhočekající*“. Jaká to myšlenka! Boží moc v dlouhočekání a odpuštění! Jak nevýslovně vzácné! Jak vnitřně blízký byl Mojžíš Božímu vlastnímu srdci a myšlenkám, když mohl mluvit takovým způsobem! A v jakém protikladu tu je k Eliášovi na hoře Oréb, když se modlí **proti** Izraeli! Sotva se můžeme ptát, kdo z těchto dvou ctěných mužů byl více v souladu s myšlenkami a duchem Krista. „*Odpuť, prosím, nepravost lidu tohoto*

podle velikého milosrdenství svého.“ Tato slova byla milá Hospodinovu uchu, jenž má zalíbení v odpouštění: „*I řekl Hospodin: Odpustil jsem vedle slova tvého.*“ A potom dodává: „*Avšak jako že jsem živ, celá země bude naplněna slávou Hospodina.*“ (4. M. 14,21 – přel.)

Nechť si čtenář pozorně všimne těchto dvou výroků. Jsou absolutní a bezvýjimečné. „*Odpustil jsem.*“ A: „*Celá země bude naplněna slávou Hospodina.*“ Nic se nemůže dotknout těchto dvou velkých skutečností. **Odpouštění** je zajištěno a **sláva** přesto bude zářit přes celou zem. Žádná moc země nebo pekla, lidí nebo ďáblů, se nikdy nemůže dotknout neporušitelnosti těchto dvou vzácných výroků. Izrael se bude radovat z plného odpouštění svého Boha a celá země se přesto bude slunit v jasném svitu Jeho slávy.

Ale potom, tak jako milost, je tu i Boží vláda. Na to nesmíme nikdy zapomenout, ani ty dvě věci směřovat. Celá Boží kniha ilustruje rozlišování mezi milostí a vládou. A žádná její část asi silněji, než oddíl, který máme nyní před sebou. Milost chce odpouštění a milost naplní zem požehnanými paprsky božské slávy. Ale všimni si hrozného pohybu kol vlády, jak je ukázán v následujících spalujících slovech: „*Všichni ti, kteří viděli slávu mou a znamení má, která jsem činil v Egyptě a na poušti této, a kteří pokoušeli mne již desetkrát, aniž uposlechli hlasu mého, neužří země té, kterou jsem s přísahou zaslíbil otcům jejich, aniž ji kdo z těch, kteří mne popouzeli, uhlédá. Ale služebníka svého Kálefa, (neboť v něm byl jiný duch, a cele následoval mne,) uvedu jej do země, do které chodil, a sám jeho dědičně obdrží ji. Ale poněvadž Amalechitský a Kananejský bydlí v tom údolí, obraťte se zase zítra a beřte se na poušť cestou k moři Rudému.*“ (4. M. 14,22-25)

To je velmi vážné. Místo aby důvěřovali Bohu a v prosté závislosti na Jeho všemohoucím rameni směle šli do země zaslíbení, provokovali Ho svou nevěrou, pohrdli tou krásnou zemí a byli nuceni obrátit se opět do té velké a hrozné pouště: „*Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi a Aronovi, řka: Až dokud snášeti budu množství toto zlé, které repce proti mně? Až dokud reptání synů Izraelských, kteří repčí proti mně, slyšeti budu? Rci jim: Živ jsem já, praví Hospodin, že vám učiním tak, jak jste mluvili v uši mé: Na poušti této padnou mrtvá těla vaše a všichni, kteří jste sečteni, podle všeho počtu vašeho od majících let dvaceti a výše, kteří jste reptali proti mně, nevejdete, pravím, vy do země, o které, zdvihna ruku svou, přísáhl jsem, že vás osadím v ní, jedině Kálef, syn Jefonův, a Jozue, syn Nun. Ale dívky vaše malé, o nichž jste řekli, že v loupež budou, ty uvedu, aby užívaly země té, kterou jste vy pohrdli. Těla*

pak vaše mrtvá padnou na poušti této. A synové vaši budou tuláci na poušti této čtyřicet let a ponesou pokutu smilství vašeho, až do konce vyhynou těla vaše na poušti. Podle počtu dnů, v nichž jste procházeli zemi tu, totiž čtyřiceti dnů, jeden každý den za rok počítaje, ponesete nepravosti své čtyřicet let a poznáte pomstu svého odtržení se ode mne. Já Hospodin mluvil jsem, že to učiním všemu tomuto množství zlému, které se srotilo proti mně na poušti této, do konce zhynou a tu zemrou.“ (4. M. 14,26-35)

Takové tedy bylo ovoce nevěry, a takové bylo Boží jednání ve vládě s lidem, který Ho provokoval svým reptáním a tvrdostí srdce.

Je krajně důležité všimnout si zde, že v události, kterou máme před sebou, to byla nevěra, která držela Izrael mimo Kanán. Inspirovaný komentář v Epištole Židům 3,19 to staví mimo každou pochybnost: „*A vidíme, že nemohli vejít pro nevěru.*“ Mohlo by se snad říci, že čas pro to, aby Izrael vešel do země Kanán, ještě nepřišel. Nepravost Amorejských ještě nedosáhla svého vrcholu. Ale to není důvod, proč Izrael odmítl překročit Jordán. Nevěděli nic a vůbec nemysleli na nepravost Amorejských. Písmo je tak jasné, jak jen možná: „*Nemohli vejít*“ – ne kvůli nepravosti Amorejských, ani kvůli tomu, že ještě nepřišel čas, ale prostě „*pro nevěru*“. Měli vejít. Byli odpovědní tak učinit, a byli souzeni proto, že tak neučinili. Cesta byla otevřená. Úsudek víry, jak byl pronesen věrným Kálefem, byl jasný a jednoznačný: „*Jdeme přece a opanujme zemi, nebo zmocníme se jí.*“ (4. M. 13,31) Mohli vejít v tu chvíli, jako kdykoli jindy, poněvadž Ten, jenž jim dal zemi, byl zdrojem jejich schopnosti vejít do ní a vlastnit ji.

Je dobré to vidět a hluboce zvažovat. Je určitý způsob mluvení o Božích radách, úmyslech a nařízeních – o provádění Jeho mravní vlády; a o časech a obdobích, která postavil do Své vlastní moci – který jde daleko a odstraňuje samé základy lidské odpovědnosti. Toho se musíme pečlivě vyvarovat. Vždy musíme mít na paměti, že lidská odpovědnost spočívá na tom, co je **zjeveno**, ne na tom, co je **skryto**. Izrael byl odpovědný za to, aby ihned šel a ujal se držení země. A byli souzeni za to, že tak neučinili. Jejich mrtvá těla padla na poušti, protože neměli víru, aby vešli do země.

A nemá to pro nás vážné ponaučení? Zcela jistě. Čím to je, že my křesťané tak selháváme v tom, abychom prakticky uskutečňovali své nebeské postavení? Jsme osvobozeni od soudu **krví** Beránka. Jsme osvobozeni od tohoto přítomného světa **smrtí** Krista. Ale nejdeme v duchu a ve víře přes Jordán a neužíváme se svého nebeského dědictví. Všeobecně se věří, že Jordán je

obrazem smrti jako konce našeho přirozeného života v tomto světě. To je v jednom směru pravdivé. Ale proč, když Izrael konečně překročil Jordán, musel začít bojovat? Až se skutečně dostaneme do nebe, zcela jistě už nebudeme mít žádné boje. Duchové těch, kteří odešli ve víře v Krista, v nebi nebojují. Nejsou v boji v žádné formě. Jsou v odpočinku. Čekají na jitro vzkříšení; ale čekají v pokoji, ne v boji.

Proto je Jordánem nastíněno něco více než jen konec života jednotlivce v tomto světě. Musíme ho vidět jako obraz smrti Krista v jednom velkém pohledu, tak jako Rudé moře je jejím obrazem v jiném pohledu a krev velikonočního beránka také v jiném pohledu. Krev beránka chránila Izrael před Božím soudem nad Egyptem. Vody Rudého moře vysvobodily Izrael od Egypta samého a vši jeho moci. Ale Izraelité museli přejít Jordán. Museli vložit svou nohu na zem zaslíbení a uhájit tam své místo proti každému nepříteli. Museli bojovat o každou píd' Kanánu.

A jaký je význam tohoto posledního? Musíme bojovat o nebe? Když nějaký křesťan zesne a jeho duch jde, aby byl s Kristem v ráji, je tu nějaká otázka boje? Je jasné, že nikoli. Čemu se tedy máme učit z překročení Jordánu a války o Kanán? Jednoduše tomu, že Kristus zemřel. Odešel z tohoto světa. Nejenom zemřel za naše hříchy, ale přetrhal každé pouto, které nás spojovalo s tímto světem, takže jsme mrtví světu, stejně jako jsme mrtví hříchu a zákonu. V Božích očích a v úsudku víry máme tak málo společného s tímto světem jako člověk, který leží mrtvý na zemi. Jsme povoláni, abychom se považovali za mrtvé tomu všemu a za živé Bohu skrze Ježíše Krista, našeho Pána. Žijeme v moci nového života, který vlastníme ve spojení se vzkříšeným Kristem. Patříme nebi. A když uskutečňujeme své postavení nebeských lidí, musíme bojovat se zlými duchy v nebeských místech – právě v té sféře, která nám náleží a z níž oni ještě nebyli vyhnáni. Jsme-li spokojeni s tím, že chodíme „*podle člověka /jako lidé/*“ (1. Kor. 3,3) – že žijeme jako ti, kteří patří k tomuto světu – když se zastavíme před Jordánem – jsme-li spokojeni s tím, že žijeme jako „*ti, kteří přebývají na zemi*“ – jestliže nesměřujeme ke svému nebeskému podílu a postavení – potom nepoznáme boje z Efezským 6,12. Teprve když budeme žít jako nebeští lidé nyní na zemi, poznáme význam tohoto boje, který je naplněním obrazu války Izraele v Kanánu. Až se dostaneme do nebe, nebudeme muset bojovat. Ale chceme-li žít nebeským životem na zemi, snažíme-li se chovat jako ti, kteří jsou mrtví světu a živí v Tom, jenž pro nás sestoupil do studených vod Jordánu, pak jistě musíme bojovat. Satan nenechá ani jeden kámen nepohnutý, aby nám zabránil žít

v moci nebeského života. A odtud pramení ten boj. Snaží se vést nás k chození jako těch, kteří mají zemské postavení, abychom byli občany tohoto světa, abychom bojovali za svá práva, abychom se starali o své postavení a vážnost, abychom prakticky zapírali tu velkou základní křesťanskou pravdu, že jsme mrtví a vzkříšení s Kristem a v Něm.

Obrátí-li se čtenář na chvíli k Efezským 6, uvidí, jak je tento zajímavý předmět předložen inspirovaným pisatelem: „*Dále pak, bratři moji, posilňte se v Pánu a v moci síly jeho. Oblecte celou Boží zbroj, abyste mohli stát proti nástrahám* **dábla**. *Náš boj není proti krvi a tělu, ale proti knížectvu, proti mocnostem, proti vládcům světa této tmy, proti duchovním mocím zla v nebeských místech. A proto vezměte na sebe celou Boží zbroj, abyste mohli odolati v den zlý a všechno vykonajíce, státi.*“ (verše 10-13)

Zde máme vlastní křesťanský boj. Zde není řeč o žádostech těla, o okouzlení světem – ačkoli jistě musíme proti tomu být bdělí – ale o „*nástrahách dábla*“. Ne jeho moc, která je provždy zlomena, ale ty svůdné lsti a léčky, kterými se snaží odvracet křesťany od toho, aby uskutečňovali své nebeské postavení a dědictví.

Nuže, právě ve vedení tohoto boje tak význačně klesáme. Netoužíme chopit se toho, k čemu jsme byli Kristem přivedeni. Mnozí z nás jsme spokojeni s tím, že víme, že jsme před soudem zaštitěni krví Beránka. Nechápeme se hlubokého významu Rudého moře a řeky Jordánu. Nechápeme prakticky jejich duchovní důležitost. Chodíme jako lidé, což je právě ta věc, pro kterou apoštol káral Korintské. Žijeme a jednáme, jako kdybychom patřili k tomuto světu, zatím co Písmo učí a náš křest vyjadřuje, že jsme mrtví světu tak, jako pro něj je mrtev Ježíš; a že jsme v Něm vzkříšení vírou v působení Boha, jenž Jej vzkřísil z mrtvých (Kol. 2,12).

Kéž Duch Svatý vede naše duše do skutečnosti těchto věcí. Kéž nám takovým způsobem ukazuje vzácné ovoce té nebeské země, která je v Kristu naše, a tak nás posiluje Svou vlastní mocí na vnitřním člověku, abychom směle přešli Jordán a vložili svou nohu na duchovní Kanán. Žijeme daleko pod svými výsadami křesťanů. Dovolujeme věcem, které se vidí, aby nás olupovaly o požitky těch věcí, které se nevidí. Kéž bychom byli silnější ve víře, abychom se ujímali všeho, co nám Bůh volně dal v Kristu!

Nyní musíme pokračovat v naší historii:

„Muži pak ti, které poslal byl Mojžíš k shlednutí země té a kteří, navrátivše se, uvedli v reptání proti němu všechno množství to haněním ošklivíce zemi, ti, řku, muži, kteří haněli zemi, ranou těžkou zemřeli před Hospodinem. Jozue pak, syn Nun, a Kálef, syn Jefonův, živi zůstali z mužů těch, kteří chodili k vyšetření země.“ (4. M. 14,36-38)

Je udivující pomyslet, že z onoho velkého shromáždění šesti set tisíc mužů, kromě žen a dětí, byli jen dva, kteří měli víru v živého Boha. Nemluvíme samozřejmě o Mojžíšovi, ale pouze o shromáždění. Celé shromáždění, kromě dvou skutečně zářných výjimek, bylo ovládáno duchem nevěry. Nedovedli důvěřovat Bohu, že je přivede do země. Ba mysleli si, že je přivedl na poušť, aby tam zemřeli. A my můžeme říci, že sklízeli v souhlasu se svou temnou nevěrou. Deset falešných svědků zemřelo „těžkou ranou“. A mnoho tisíc, kteří přijali jejich falešné svědectví, bylo vyzváno, aby se obrátili zpět do pouště, aby tam chodili sem a tam po čtyřicet let, a potom aby zemřeli a byli pochováni.

Ale Jozue a Kálef stáli na požehnané půdě víry v živého Boha – té víry, která naplňuje duši velmi radostnou důvěrou a odvahou. A o nich můžeme říci, že sklidili podle své víry. Bůh vždy ctí víru, kterou On sám vložil do duše. Je to Jeho vlastní dar a On nemůže jinak, tak to smíme s uctivostí říci, než uznat ji, kdekoli existuje. Jozue a Kálef byli uschopněni, aby v prosté síle víry odolávali obrovské vlně nevěry. Pevně se drželi své důvěry v Boha tváří v tvář každé těžkosti. A On nakonec významným způsobem poctil jejich víru, neboť zatímco mrtvá těla jejich bratrů práchnivěla v prachu pouště, jejich nohy vstupovaly na vínem porostlé kopce a do úrodných údolí země Kanán. Jedni prohlašovali, že Bůh je vyvedl, aby zemřeli na poušti, a byli vzati za slovo. Druzí prohlašovali, že Bůh je může přivést do té země, a byli vzati za slovo.

To je velmi důležitá zásada: *„Podle vaší víry staň se vám.“* (Matouš 9,29) Pamatujme na to. Bůh má zalíbení ve víře. Má rád, jestliže Mu důvěřujeme. A vždy poctí ty, kteří Mu důvěřují. Naopak nevěra je pro Něho zarmucující. Uráží a zneuctuje Ho a přináší tmu na duši. Je to velmi hrozný hřích, pochybovat o živém Bohu, který nemůže lhát, a chovat pochybnosti, když On mluvil. Dábel je původcem všech pochybujících otázek. Rád otřásá důvěru duše. Ale nemá žádnou moc proti duši, která prostě důvěřuje v Boha. Jeho ohnivé střely nemohou nikdy zasáhnout toho, kdo je skryt za štítem víry. Ale jak vzácné to je, žít životem dětské důvěry v živého Boha! To činí srdce tak šťastným a plní to ústa chválou a děkováním. Zahání to každý mrak a mlhu a

osvětluje naši stezku požehnanými paprsky Otcovy tváře. Nevěra na druhé straně plní srdce všemi druhy otázek, uvrhuje nás na sebe samé, zatemňuje naši cestu a činí nás vsutku ubohými. Kálefovo srdce bylo plné radostné důvěřivosti, zatímco srdce jeho bratrů byla naplněna hořkým reptáním a nářky. Tak tomu vždy musí být. Chceme-li být šťastni, musíme se zabývat Bohem a tím, co Jej obklopuje. Chceme-li být ubohými, stačí jen se zabývat sebou a tím, co je kolem nás. Podívejme se na chvíli do první kapitoly Lukáše. Co uvrhlo Zachariáše do němého mlčení? Byla to nevěra. Co naplnilo srdce a otevřelo rty Marie a Alžběty? Víra. Zde spočívá rozdíl. Zachariáš by se byl mohl připojit k těmto zbožným ženám v jejich písních chvály, kdyby ona temná nevěra nezapečetila jeho rty ve smutném mlčení. Jaký to obraz! Jaké naučení! Kéž bychom se učili více a prostěji důvěřovat Bohu! Kéž by od nás byla vzdálena pochybující mysl! Kéž bychom uprostřed okolností naplněných nevěrou byli silní ve víře dávající slávu Bohu!

Závěrečná část naší kapitoly nás učí jiné svaté lekci – obraťme k ní s pilností svá srdce: „*Tedy mluvil Mojžíš slova ta ke všechněm synům Izraelským; i plakal lid velmi. A vstavše ráno, vstoupili na vrch hory a řekli: Aj, my hotovi jsme, abychom šli k místu, o němž mluvil Hospodin, neboť jsme zhřešili. Jimž řekl Mojžíš: Proč jest to, že vy přestupujete příkázání Hospodinovo? Ježto vám to na dobré nevyjde. Nevstupujte, neboť Hospodin není uprostřed vás, abyste nebyli poraženi od nepřátel vašich. Amalechitský zajisté a Kananejský jest tu před vámi a padnete od meče, protože jste se odvrátili od následování Hospodina, aniž také Hospodin bude s vámi. Oni pak přece usilovali vstoupiti na vrch hory, ale truhla smlouvy Hospodinovy a Mojžíš nevycházeli ze stanů. Tedy sestoupili Amalechitský a Kananejský, kteří bydlili na těch horách, a porazili je a potírali je až do Horma.*“ (4. M. 14,39-45)

Jak rozporuplné je lidské srdce! Když byli vyzýváni, aby hned šli v energii víry a přivlastnili si zemi, ucouvli a odmítli jít. Padli k zemi a plakali, když měli dobývat. Nadarmo je věrný Kálef ujišťoval, že Hospodin je uvede do země a vstoupí je na hoře Svého dědictví – že On je mocen to udělat. Nechtěli jít, protože nedovedli důvěřovat Bohu. Ale nyní, místo aby sklonili hlavu a přijali Boží jednání ve vládě, chtěli domýšlivě v sebedůvěře jít.

Ale jak zbytečné bylo hýbat se, když živý Bůh nebyl v jejich středu! Bez Něho nemohli dělat nic. A přece, když Ho mohli mít, báli se Amalechitských. Nyní ale v domýšlivosti jim chtějí čelit bez Něho. „*Aj, my hotovi jsme, abychom šli k místu, o němž mluvil Hospodin.*“ To se snáze řeklo, než udělalo. Izraelita

bez Boha se nemohl Amalechitskému postavit. A je velmi pozoruhodné, že když Izrael odmítl jednat v energii víry, když upadli pod moc nevěry, zneučující Boha, Mojžíš jim ukazuje právě na ty těžkosti, o nichž oni sami předtím mluvili. Říká jim: „**Amalechitský zajisté a Kananejský jest tu před vámi.**“

To obsahuje velké naučení. Svou nevěrou vyloučili Boha, a proto to byla zjevně věc mezi Izraelem a Kananejskými. Víra by to učinila věcí mezi Bohem a Kananejskými. To přesně byl způsob, jak se Jozue a Kálef dívali na věc, když řekli: „*Bude-li Hospodin laskav na nás, uvede nás do země té a dá ji nám, a to zemi takovou, která oplývá mlékem a medem. Toliko nepozdvihujte se proti Hospodinu, **ani se bojte lidu země té, neboť jako chléb náš jsou. Odešla od nich ochrana jejich, ale s námi jest Hospodin; nebojte se jich.***“ (4. M. 14, 8-9)

Zde spočívá velké tajemství. Přítomnost Pána u Jeho lidu zajišťuje vítězství nad každým nepřítelem. Ale kdyby s nimi nebyl, jsou jako voda vylitá na zem. Deset nevěřících zvědů prohlásilo, že jsou v přítomnosti obrů jako kobyly. A Mojžíš je bere za slovo a jakoby jim říká, že kobyly se nemohou měřit s obry. Jestliže na jedné straně je pravda, že „*podle víry vaší staň se vám*“, pak je také na druhé straně pravda, že podle vaší nevěry se vám staň.

Ale lid si o sobě mnoho myslel. Domnívali se, že jsou něco, zatímco nebyli nic. A jak bídné to je, když se domníváme, že můžeme jít ve vlastní síle! Jaká porážka a jaké zahanbení! Jaká ukázka pohrdání! Jak pokořující a rozbíjející na kousky! Tak to musí být. Oni opustili ve své nevěře Boha, a On je opustil v jejich marné domýšlivosti. Nechtěli jít s Ním ve víře, a On nechtěl jít s nimi v jejich nevěře. „*Ale truhla smlouvy Hospodinovy a Mojžíš nevycházeli ze stanů.*“ Izraelci šli bez Boha, a proto utekli před svými nepřáteli.

Tak tomu vždy musí být. Není k žádnému užitku předstírat sílu, ukazovat vysoké nároky, dělat, že něco jsme. Domýšlivost a předstírání jsou horší než bezcenné. Jestliže s námi není Bůh, jsme jako ranní opar. Avšak musíme se tomu naučit prakticky. Musíme být sníženi až k základu všeho, co je v nás, aby se to ukázalo jako krajně bezcenné. A ve skutečnosti to je poušť se všemi svými různými okolnostmi a svými tisíc a jednou zkouškou, co nás vede k tomuto praktickému výsledku. Tam se učíme, co je tělo. Přirozenost se zcela vyjeví ve všech svých fázích. Někdy je plná zbabělé nevěry, jindy falešné sebedůvěry. V Kádes odmítla jít, když jí bylo řečeno, aby šla; v Horma trvala na tom, že půjde, když jí bylo řečeno, aby nechodila. Takové protiklady jsou v té zlé přirozenosti, kterou si pisatel i čtenář den za dnem nosíme s sebou.

Ale je jedna zvláštní lekce, milý křesťanský čtenáři, kterou bychom se měli snažit důkladně naučit, dříve než odejdeme z Horma, a ta zní: Je velice obtížné chodit pokorně a trpělivě po cestě, kterou pro nás naše vlastní selhání učinilo nezbytnou. Nevěra Izraele, když odmítl jít do země, učinila v jednání Boží vlády potřebným, aby se obrátili a chodili po poušti čtyřicet let. Nebyli ochotni se tomu poddat. Vzpírali se tomu. Neuměli sklonit svou šíji pod to nezbytné jho.

Jak často tomu je tak s námi! Chybíme, učiníme některé špatné kroky. V důsledku toho se dostaneme do tíživých okolností. A potom, místo abychom se tiše sklonili pod Boží ruku a hledali chození s Ním v pokoře a potření ducha, stáváme se nepoddajnými a vzpurnými. Vzpouzíme se proti okolnostem, místo abychom se odsuzovali; a ve svévoli se snažíme uniknout z okolností, místo abychom je přijali jako spravedlivý a nutný důsledek svého vlastního jednání.

A opět se může stát, že ze slabosti nebo selhání tím či oním způsobem odmítneme vstoupit do postavení nebo na cestu duchovní výsady, a tím jsme ve svém běhu uvrženi zpět a dání ve škole do nižší třídy. Potom, místo abychom se pokořili a poddali se v tichosti a pokání pod Boží ruku, myslíme si, že se můžeme sami dostat do toho postavení, a děláme, že se těšíme té výsadě a činíme si nároky na sílu, a to vše končí v pokořující porážce a zahanbení.

Tyto věci vyžadují naše hluboké zvážení. Je to velká věc, pěstovat pokorného ducha, srdce, spokojené s místem slabosti a opovržení. Bůh se staví proti pyšnému, ale dává milost pokornému. Domýšlivý duch musí být dříve nebo později snižen; a všechno prázdné předstírání musí být ukázáno. Jestliže tu není víra k přivlastnění si zaslíbené země, nezbývá, než v tichosti a pokoře chodit po poušti.

A veleben buď Bůh, budeme Ho mít s sebou na té cestě pouští, ačkoli Ho nebudeme mít a nemůžeme Ho mít u sebe na své svévolně zvolené cestě pýchy a domýšlivosti. Hospodin odmítl doprovázet Izrael na horu Amorejských; ale byl hotov v trpělivé milosti se obrátit a doprovázet je na všech jejich cestách pouští. Jestliže Izrael nechtěl vstoupit do Kanánu s Hospodinem, On chce jít zpátky do pouště s Izraelem. Nic nemůže převýšit milost, která v tom září. Kdyby s nimi bylo naloženo podle toho, co si zasloužili, asi by alespoň museli chodit pouští sami. Ale velebeno buď vždy Jeho velké

jméno, On s námi nejedná podle našich hříchů, ani nám neodplácí podle našich nepravostí. Jeho myšlenky nejsou jako naše myšlenky; ani Jeho cesty nejsou jako naše cesty. Přes všechnu nevěru, nevděk a vyzývavost, které lid projevoval; přestože jejich návrat zpět do pouště byl ovocem jejich vlastního chování, přesto Hospodin ve sklánějící se milosti a trpělivé lásce se obrátil spolu s nimi, aby byl jejich putujícím doprovodem po čtyřicet dlouhých a hrozných let v poušti.

Jestliže poušť ukazuje, co je člověk, ukazuje také, co je Bůh; a dále ukazuje, co je víra, neboť Jozue a Kálef se museli vrátit s celým shromážděním svých nevěřících bratří a zůstat po čtyřicet let mimo své dědictví, ačkoli oni sami byli skrze milost zcela připraveni vejít do země. To se může jevit jako velké trápení. Přirozenost by mohla považovat za neoprávněné, že ti dva muži víry měli trpět kvůli nevěře ostatních. Ale víra si může dovolit trpělivě čekat. A kromě toho, jak by si Jozue a Kálef mohli stěžovat na prodloužené putování, když viděli, že Hospodin je připraven je sdílet s nimi? To bylo nemožné. Byli připraveni čekat na Boží čas; neboť víra nikdy nespěchá. Víra služebníků mohla být jistě podepřena milostí Mistra.

4. Mojžíšova 15

Slova, jimiž naše kapitola začíná, jsou překvapující, zvláště když jsou brána ve spojení s obsahem 14. kapitoly. Tam se vše zdálo být temné a beznadějně. Mojžíš musel lidu říci: „**Nevestupujte, neboť Hospodin není uprostřed vás, abyste nebyli poraženi od nepřátel vašich.**“ (4. M. 14,42) A opět jim Pán řekl: „Živ jsem já, praví Hospodin, že vám učiním tak, jak jste mluvili v uši mé: Na poušti této padnou mrtvá těla vaše,...**nevejdete, pravím, vy do země, o které, zdvihna ruku svou, přísáhl jsem, že vás osadím v ní.... Těla pak vaše mrtvá padnou na poušti této.**“ (4. M. 14,28-30.32)

Tolik, pokud jde o 14. kapitolu. Ale jakmile otevřeme oddíl, který máme před sebou, tu jako by se nic nestalo a jakoby vše bylo tak klidné, tak jasné a tak jisté, jak Bůh to mohl učinit, a my čteme takováto slova: „**Mluvil opět Hospodin k Mojžíšovi, řka: Mluv k synům Izraelským a rci jim: Když vejdete do země přebývání vašich, kterou já dám vám...**“ Je to jeden z nejpozoruhodnějších oddílů v celé této velmi podivuhodné knize. Vskutku, není oddíl více charakteristický nejen ve 4. Mojžíšově knize, ale i v celé Boží knize. Když čteme slavnostně vážný rozsudek: „**Nevejdete, pravím, do země,**“ jaké je jasné naučení, které k nám z toho vyznívá? Je to lekce o naprosté bezcenosti člověka, které jsme tak pomalí se naučit: „*Všelíké tělo je tráva.*“

A když na druhé straně čteme takováto slova: „**Když vejdete do země přebývání vašich, kterou já dám vám,**“ jaké je to vzácné naučení, které nám dávají? Jistě toto: Že spasení je od Hospodina. V jednom se dovídáme o lidském selhání, v druhém o Boží věrnosti. Díváme-li se na stránku člověka té věci, rozsudek zní: „Jistě **nevejdete** do země.“ Ale když hledíme na Boží stránku věci, můžeme věc obrátit a říci: „Jistě **vejdete.**“

Tak to je nyní ve výjevu před námi, a tak to je v celém svazku inspirace od začátku až do konce. Člověk chybí, ale Bůh je věrný. Člověk vše lehkomyslně ztrácí, ale Bůh vše napravuje. „*Co je nemožné u lidí, je možné u Boha.*“ (Luk. 18,27) Potřebujeme procházet inspirovaný kánon, abychom toto ilustrovali a dokázali? Potřebujeme odkazovat čtenáře na příběh Adama v ráji? Nebo na příběh Noé po potopě? Na historii Izraele v poušti? Izraele v zemi? Izraele pod zákonem, Izraele pod obřady 3. Mojžíšovy knihy? Máme se zabývat zprávami o selhání člověka v prorockém, kněžském a královském postavení? Máme ukazovat na zkázu vyznávající církve jako odpovědné národy na zemi? Cožpak člověk nezklamal vždy a ve všem? Žel, tak to je.

To je jedna stránka obrazu – ta temná a pokořující stránka. Ale Bůh buď veleben, je tu také jasná a povzbuzující stránka. Je-li tu: „Jistě nevejdete,“ pak tu je také: „Jistě vejdete.“ A proč? Protože na scénu vstoupil Kristus, a v NĚm je vše nepochybně zajištěno k Boží slávě a k věčnému požehnání člověka. Je to věčný Boží úmysl, aby „*v Kristu uvedl vše pod jednu hlavu*“ (Ef. 1,10). Není ani jedna věc, v níž první člověk zklamal a kterou druhý Člověk nenapraví. Vše je v Kristu postaveno na nový základ. On je Hlava nového stvoření, Dědic všech zaslíbení ohledně země, učiněných Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi. Je Dědic všech zaslíbení, učiněných Davidovi ohledně trůnu. Na Jeho ramenou bude vláda. On ponese slávu. On je Prorok, Kněz a Král. Slovem, Kristus nahradí vše, co Adam ztratil, a uvede mnohem více, než Adam kdy měl. Proto když hledíme na prvního Adama a jeho konání, kdykoli a jakkoli se podíváme, rozsudek zní: „**Nevejdete.**“ Nezůstanete v ráji – neudržíte si vládu – nezdědíte zaslíbení – nevejdete do země – nebudete zaujímat trůn – nevejdete do království.

Ale když se na druhé straně díváme na posledního Adama a na Jeho konání, pak kdekoli a jakkoli se podíváme, vše musí být slavně obráceno. „Ne“ musí být provždy vypuštěno z věty, neboť v Kristu Ježíši „*všechna Boží zaslíbení... jsou ,ano‘ a ,amen‘ k slávě Bohu skrze nás*“. Není žádné „ne“ ve věci, když je dotčen Kristus. Všechno je „ano“ – všechno je božsky uspořádáno a ustanoveno. A protože tomu je tak, Bůh na to klade Svou pečeť, totiž pečeť Svého Ducha, kterého nyní všichni věřící mají. „*Neboť Boží Syn, Ježíš Kristus, který byl mezi vámi skrze nás kázán – mnou a Silvánem a Timoteem – nebyl ,ano‘ i ,ne‘, ale bylo v něm ,ano‘. Neboť všechna Boží zaslíbení, kolik jich jen je, v něm je ,ano‘ a v něm je ,amen‘ k slávě Bohu skrze nás. Ten, kdo nás ale s vámi upevňuje v Kristu a pomazal nás, je Bůh, který nás také zapečetil a dal závdavek Ducha do našich srdcí.*“ (2. Kor. 1,19-22)

Tak musejí být úvodní řádky 15. kapitoly 4. Mojžíšovy knihy čteny ve světle celé Boží knihy. Souhlasí to s celou historií Božích cest s člověkem v tomto světě. Izrael ztratil všechny nároky na zemi. Nezasloužili si nic lepšího, než aby jejich mrtvá těla padla na poušti. A přece velká a vzácná Boží milost je taková, že jim mohla mluvit o jejich příchodu do země a dávat jim naučení ohledně jejich cest a jednání v ní.

Nic nemůže být požehnanější a více povzbuzující. Bůh se pozvedá nad všechnu lidskou zkázu a hřích. Je naprosto nemožné, aby byt jen jedno Boží

zaslíbení pochybilo ve svém naplnění. Mohlo se snad stát, aby jednání Abrahamova semene na poušti zmařilo Boží věčný úmysl anebo zabránilo naplnění absolutního a bezpodmínečného zaslíbení učiněného otcům? To je nemožné. A proto kdyby generace, která vyšla z Egypta, odmítla jít do Kanánu, Hospodin by vzbudil z kamenů símě, kterému by Svě zaslíbení uskutečnil. To nám pomůže vysvětlit úvodní větu naší kapitoly, která přichází s tak pozoruhodnou silou a krásou po pokořujících scénách 14. kapitoly. Po této kapitole se zdá, že slunce Izraele zapadá mezi temné a hněvivé mraky. Ale na začátku naší kapitoly vychází s čistým jasnem, zjevuje a utvrzuje tu velkou pravdu, že „*darů svých a povolání Bůh nelituje*“ (Řím. 11,29). Bůh nikdy nelituje Svěho povolání nebo Svěho daru. A proto i kdyby nevěřící generace reptala a vzpouzela se deset tisíckrát více, On uskuteční vše, co zaslíbil.

Zde je božské místo odpočinku pro víru za všech dob – jistý a bezpečný přístav pro duši uprostřed trosek všech lidských plánů a podnikání. V rukou člověka se vše rozpadá na kusy. Ale Bůh v Kristu zůstává. Nechtě je člověk opět a opět uveden do činnosti za nejpříznivějších okolností, je jisté, že naprosto ztroskotá. Ale Bůh postavil Krista ve vzkříšení, a všichni, kteří v Něho věří, jsou postaveni na zcela nový základ, jsou uvedeni do spojení se vzkříšenou a oslavenou Hlavou, a tam stojí provždy. Toto obdivuhodné spojení nemůže být nikdy zrušeno. Vše je zajištěno na základě, kterého se žádná moc země nebo pekla nikdy nemůže dotknout.

Pověz, čtenáři, rozuměl jsi použití toho všeho na sebe? Poznal jsi ve světle Boží přítomnosti, že jsi skutečně udělal bankrot, že jsi ztroskotal ve všem, že nemáš ani jedinou omluvu? Byl jsi veden k tomu, abys na sebe osobně použil ty dvě věty, o nichž jsme mluvili, totiž: „Jistě nevejdeš,“ a: „Jistě vejdeš.“? Už jsi poznal sílu těchto slov: „*Z tebe jest zhouba tvá, ó Izraeli, ježto ve mně všechna pomoc tvá.*“ (Ozeáš 13,9)? Slovem: Přišel jsi k Ježíši jako ztracený, provinilý hříšník, který se sám zničil, a našel jsi v Něm vykoupení, odpuštění a pokoj?

Zastav se, milý příteli, a vážně tyto věci zvažuj. Nikdy nemůžeme ztratit ze zřetele tu vážnou skutečnost, že máme učinit něco více, než napsat „Poznámky k 4. Mojžíšově knize“. Musíme brát v úvahu duši čtenáře. Máme velmi vážnou odpovědnost vůči němu nebo ní; a proto se čas od času cítíme puzeni na chvíli se odvrátit od stránky, o níž právě uvažujeme, abychom se obrátili k srdci a svědomí čtenáře a snažně ho se vši vážností prosili, aby, pokud je ještě neobrácený, nerozhodnutý, dal tuto knížku stranou a své

srdce vážně upnul k té velké otázce ohledně svého současného stavu a věčného údělu. Ve srovnání s tím všechny ostatní otázky nabývají krajní bezvýznamnosti. Čím jsou všechny plány a podnikání, které začínají, pokračují a končí v čase, když je srovnáme s věčností a spasením tvé duše, která nikdy nezemře? Jsou jako malý prášek na váze. „*Co prospěje člověku, by všecken svět získal a své duši škodu učinil?*“ Kdybys měl bohatství jako Rothschild, finanční král – kdybys stál na nejvyšším vrcholku literární slávy nebo politických ambicí – kdyby tvé jméno bylo ozdobeno všemi poctami, které mohou udělit univerzity tohoto světa – kdyby tvé čelo bylo ověněno vavříny a tvá hrud' pokryta medailemi ze sta vítězství – jaký užitek bys z toho měl? Musíš to vše opustit – musíš projít úzkým klenutím času do bezmezného oceánu věčnosti. Lidé s knížecím bohatstvím, lidé s literární slávou, muži, kteří vládli svou intelektuální mocí ve Sněmovně lordů a v Dolní sněmovně, čímž ovládli tisíce lidí, takže v úžasu viseli na jejich rtech, dosáhli nejvyššího bodu námořního, vojenského a soudního vyznamenání – odešli do věčnosti. A hrozná otázka ohledně takových je: „Kde je duše?“

Milý čtenáři, prosíme tě skrze ty nejzávažnější důvody, které mohou vůbec působit na duši člověka, neodvracej se od tohoto předmětu, dokud nepřijdeš ke správnému závěru. Skrze Boží velkou lásku – skrze kříž a utrpení Krista – skrze mocné svědectví Božího Ducha Svatého – skrze hroznou vážnost nikdy nekončící věčnosti – skrze nevýslovnou cenu tvé nesmrtelné duše – skrze všechny radosti nebe – skrze všechny hrůzy pekla – skrze těchto sedm vážných důvodů tě v této chvíli snažně prosíme, abys přišel k Ježíšovi. Neodkládej, nerozmýšlej, nehlobej, ale pojď teď, právě takový, jaký jsi, se všemi svými hříchy, se vši svou bídou, s celým svým promarněným životem, s hrozným seznamem milosrdenství, jimiž jsi pohrdl, zneužitými výhodami, zanedbanými příležitostmi – pojď k Ježíši, jenž stojí s otevřenou náručí a milujícím srdcem hotov, aby tě přijal. Ukazuje na rány, které svědčí o skutečnosti Jeho smířčí smrti na kříži a říkají ti, abys Mu důvěřoval, a ujišťují tě, že nikdy nebudeš zahanben. Kéž Boží Duch použije tuto výzvu na tvé srdce v této chvíli a nedá ti odpočinout, dokud se neobrátiš ke Kristu a nebudeš spasen, smířen s Bohem a zapečetěn Svatým Duchem zaslíbení!

Nyní se na chvíli vrátíme k naší kapitole.

Nic nemůže být krásnějšího, než obraz, který je zde ukázán. Máme zde sliby a dobrovolné oběti, oběti spravedlnosti a víno království, vše založené na svrchované milosti, která září už v samém prvním verši. Je to hezký vzorek,

krásné nastínění budoucího stavu Izraele. Připomíná nám to nádherná vidění, která uzavírají knihu proroka Ezechiele. Nevěra, reptání, vzpoura, to vše je za námi a vše je zapomenuto. Bůh se uchyluje ke Svým věčným radám a odtud hledí kupředu k času, kdy Jeho lid bude obětovat oběť ve spravedlnosti a plnit své sliby Jemu, a radost Jeho království bude provždy plnit jejich srdce (verše 3-13).

Ale v této kapitole je jeden velmi nápadný rys, a sice místo, které se dostává „cizinci (příchozímu)“. Je to velmi charakteristické: *„Tak bude-li u vás i příchozí, aneb kdokoli mezi vámi v pronárodech vašich, a bude obětovati oběť ohnivou vůně spokojující Hospodina, jak vy se přitom chováte, tak i on chová se bude. V shromáždění tomto ustanovení jednostejné bud' vám i příchozímu, který by u vás byl, ustanovení věčné v pronárodech vašich; jako vy, tak příchozí bude před Hospodinem. Zákon jednostejný a pořádek jednostejný bude vám i příchozímu, který by u vás byl.“* (4. M. 15,14-16)

Jaké je to místo pro cizince! Jaká lekce pro Izrael! Jaké ustavičné svědectví jejich oblíbeného Mojžíše, jímž se chlubili, je na této stránce! Cizinec je postaven na stejnou půdu jako Izrael! *„Jako vy, tak i příchozí bude,“* a to *„před Hospodinem.“* Ve 2. Mojžíšově 12,48 čteme: *„Jestliže by pak cizozemec bydlil s tebou pohostinu a slaviti by chtěl Fáze Hospodinu, prvé obřezán bude každý pohlaví mužského; a tehdy přistoupí k slavení jeho.“* Ale ve 4. M. 15 není o obřezce vůbec žádná zmínka. A proč? Snad proto, že takový bod by mohl někdy být opomenut? Nikoli, ale věříme, že vynechání zde je významuplné. Izrael se o vše připravil. Vzpurná generace musela být dána stranou a odříznuta. Ale Boží věčný úmysl milosti musí stát a všechna Jeho zaslíbení musí být naplněna. Všechen Izrael bude spasen. Budou vlastnit zem. Budou obětovat čisté oběti, plnit své sliby a okoušet radost království. Na jakém základě? Na základě svrchované milosti. Nuže, na stejném základě bude uveden *„cizinec (příchozí)“*. A nejen uveden, ale: *„Jako vy, tak i příchozí bude před Hospodinem.“*

Chce se Žid proti tomu vzpírat? Necht' jde a studuje 4. Mojžíšovu 13 a 14. A když do své duše vpil tu velmi zdravou lekci, pak necht' zvažuje 15. kapitulu. A jsme si jisti, že se nebude snažit vytlačovat *„cizince (příchozího)“* z toho postavení, neboť bude připraven sám vyznat, že je jen dlužníkem pouze milosti, a uznat, že táž milost, která dosáhla jeho, může dosáhnout cizince, a bude se radovat, že může jít ve společnosti s tím příchozím, aby pil ze studnice spasení, která je otevřena svrchovanou milostí Boha Jákobova.

Nepřipomíná nám učení této části naší knihy onu hlubokou část pravdy o Božích domácnostech v Římanům 9-11, zvláště v jejím nádherném závěru? *„Neboť darů milosti a povolání Bůh nelituje. Neboť jako vy jste kdysi Bohu nevěřili, nyní ale jste přišli pod omilostnění skrze jejich nevěru, tak také tito nyní ve vaše omilostnění nevěřili [to jest milosrdenství, ukázané pohanům], aby také oni přišli pod omilostnění [tj. přišli na půdu milosrdenství jako cizinec – příchozí]. Neboť Bůh všechny společně uzavřel v nevěru, aby všechny omilostnil [Židy i pohany – Izraele i cizince]. Ó hlubokosti bohatství, jakož i moudrosti i poznání Božího! Jak nevyzpytatelné jsou jeho soudy a nevystižitelné jeho cesty. Neboť kdo poznal mysl Pána, nebo kdo byl jeho rádcem? Anebo kdo mu předem dal a bude mu odplaceno? Neboť od něho a skrze něho a pro něho jsou všechny věci; jemu buď sláva na věčnost! Amen.“* (Řím. 11,29-36)

Od 22. do 31. verše naší kapitoly máme naučení týkající se hříchů nevědomosti a hříchů svévolnosti. Je to velmi vážný a důležitý rozdíl. Pro hříchy v nevědomosti jsou v Boží dobrotě a milosrdenství učiněna bohatá opatření. V této části kapitoly je **smrt** Krista ukázána ve svých dvou velkých hlediscích: jako zápalná oběť a jako oběť za hřích, tj. ve svém pohledu směrem k Bohu a ve svém pohledu k nám. A máme zde také všechnu vzácnost, líbeznou vůni a radost z Jeho dokonalého **života** jako člověka v tomto světě, předobrazem suchou a mokrou obětí. V zápalné oběti vidíme vykoupení, vykonané podle míry Kristovy oddanosti Bohu a Božího zalíbení v Něm. V oběti za hřích vidíme vykoupení, vykonané podle míry potřeb hříšníka a ošklivosti hříchu v Božích očích. Ty dvě oběti dohromady představují smírčí smrt Krista ve vsí její plnosti. Potom v suché oběti (oběti pokrmů) máme Kristův dokonalý život a skutečnost Jeho lidské přirozenosti, zjevené ve všech podrobnostech Jeho cesty a služby v tomto světě, zatímco mokrá oběť (oběť nápojů) je předobrazem Jeho úplného oddání se Bohu.

O bohatém a obdivuhodném naučení, které podávají různé třídy obětí představených v tomto oddílu, se nepokoušíme nyní pojednávat. Čtenáře, jenž si přeje studovat předmět plněji, odkazujeme na knížku „Poznámky k 3. Mojžíšově knize“. Zde pouze velmi krátce konstatujeme, co považujeme za nejdůležitější u každé oběti. Jít do podrobností by znamenalo pouze opakování toho, co už bylo napsáno.

Jen bychom chtěli dodat, že Boží nároky vyžadují, aby byly zvažovány i hříchy z nevědomosti. Mohli bychom se cítit nakloněni k tomu, abychom řekli,

nebo alespoň si mysleli, že takové hříchy by měly být přecházeny. Bůh takto nesmýšlí. Jeho svatost nesmí být omezena na standard našeho poznání. **Milost** učinila opatření pro hříchy z nevědomosti; ale **svatost** vyžaduje, aby takové hříchy byly odsouzeny a vyznány. Každé věrné srdce bude Boha za to chválit. Neboť co by se s námi stalo, kdyby opatření božské milosti nebyla rovnocenná s nároky božské svatosti? A rovnocenná by zcela jistě nemohla být, kdyby nešla za rámec našeho poznání.

A přece, zatímco to vše je všeobecně plně přiznáváno, často je velmi bolestné slyšet vyznávající křesťany, jak omlouvají nevědomost a ospravedlňují svou nevěrnost a chyby na základě nevědomosti. Ale v takových případech může být velmi často vznesena otázka, proč jsme nevědomí vzhledem k nějakému bodu chování nebo k nárokům Krista na nás. Předpokládejme, že před námi je otázka vyžadující posouzení a určité jednání. My předstíráme nevědomost. Je to správné? Má to nějakou cenu? Zbaví nás to naší odpovědnosti? Dovolí Bůh, abychom se vyhnuli té otázce takovým způsobem? Nikoli, čtenáři, můžeme si být jisti, že to tak nebude. Proč jsme nevědomí? Vynaložili jsme všechnu svou energii, použili jsme všechny dostupné prostředky, všechnu svou snahu, jen abychom se dostali ke kořenu věci a dosáhli správného závěru? Pamatujme, že nároky pravdy a svatosti toto vše od nás vyžadují. Ani my bychom neměli být spokojeni s něčím menším. Musíme přiznat, že kdyby to byla otázka nějakou mírou zahrnující **naše** zájmy, **naše** jméno, **naši** pověst, **naš** majetek, jistě bychom nenechali kámen na kameni, abychom se plně seznámili se všemi skutečnostmi toho případu. V takových věcech bychom se nehájili nevědomostí. Jestliže tu mohla být informace, měli bychom ji. Až do krajnosti bychom znali vše, co se toho týká, všechna pro a proti, takže bychom si ve věci mohli vytvořit zdravý úsudek.

Není tomu tak, čtenáři? Nuže, proč bychom se měli vymlouvat na nevědomost, když jde o nároky Krista? Neukazuje to, že zatím co jsme rychlí, vážní, energičtí a hbití, když se to dotýká **nás**, jsme lhostejní, loudaví, pomalí, když jde o Krista? Žel, je to zřejmá a pokořující pravda. Kéž bychom ji pociťovali a kořili se kvůli ní. Kéž Duch Boží nás učiní vážnějšími ve věcech týkajících se našeho Pána Ježíše Krista! Kéž vlastní Já a jeho zájmy klesají a kéž Kristus a Jeho zájmy v našem ocenění rostou každým dnem. A kéž si alespoň ze srdce uvědomíme svou svatou odpovědnost přistupovat s vážností ke každé otázce, v níž je bytí vzdáleně zahrnuta sláva našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista. Neodvažujme se něco říkat, myslet, nebo jednat tak, jako kdybychom

si mysleli, že něco, co se týká Jeho, nám je lhostejné. Bůh ve Svém milosrdenství to nedopouští! Chtějme vše, co se týká pouze nás, považovat za poměrně nepodstatné, ale nároky Krista nechť mají nejvyšší důležitost.

Tolik jsme řekli o předmětu nevědomosti ve smyslu naší odpovědnosti vůči Boží pravdě a duši čtenáře. Cítíme jeho nesmírnou praktickou důležitost. Věříme, že velmi často se vymlouváme na **nevědomost** tam, kde by pravdivějším výrazem, který bychom měli užít, byla **lhostejnost**. To je velmi smutné. Vskutku, jestliže náš Bůh ve Své nekonečné dobrotnosti učinil bohatá opatření pro naše hříchy z nevědomosti, není to žádným důvodem pro to, abychom se chladně zaštiťovali záminkou nevědomosti, když tu je hojnost informací v našem dosahu, jen kdybychom vyvinuli energii, abychom je užili.

Možná že bychom neprodlévali tak dlouho u tohoto bodu, kdybychom v duši nenabývali stále více sílícího přesvědčení, že jsme ve své historii jako křesťanů dosáhli vážné chvíle. Nechceme sýčkovat. S takovou věcí nemáme žádný soucit. Věříme, že naší výsadou je být naplněni radostnou důvěřivostí a mít svá srdce chráněná Božím pokojem, který převyšuje všeliký rozum. „*Bůh nám nedal ducha bázlivosti, nýbrž ducha moci a lásky a rozvahy.*“ (2. Tim. 1,7)

Ale je nemožné zavírat oči před burcující skutečností, že nároky Krista – cena pravdy – autorita Svatého Písma, jsou stále více dávány stranou – každý den, každý týden, každý rok. Věříme, že se blížíme chvíli, kdy tu bude tolerance pro všechno, kromě Boží pravdy. Sluší se nám proto dobře dbát na to, aby Boží slovo mělo své náležité místo v srdci a aby svědomí bylo ve všech věcech ovládáno jeho svatou autoritou. Jemné svědomí je velmi vzácný poklad, který s sebou nosíme den za dnem – svědomí, které vždy dává pravdivou odpověď na působení Božího slova – které se sklání bez pochybování před jeho jasnými výroky. Je-li svědomí v tomto jemném stavu, je tu vždy regulující síla, jíž je možné působit na praktický život a charakter. Svědomí může být přirovnáno k regulátoru hodin. Může se stát, že ručičky hodin zabloudí. Ale dokud regulátor má moc nad perem, je tu vždy prostředek pro korigování ručiček. Jestliže tato moc zmizí, celé hodinky musejí být rozebrány na součástky. Tak tomu je se svědomím. Dokud má dotyk s Písmem, jak je používáno Duchem Svatým, je tu vždy bezpečná a jistá regulující moc. Ale stane-li se lenivým, zatvrdelým nebo převráceným, jestliže odmítá dát pravdivou odpověď na: „*Takto praví Hospodin,*“ je tu malá nebo žádná

naděje. Pak se případ stává podobným tomu, o kterém mluví naše kapitola: „Člověk pak, který by z **pychu svévolně zhřešil**, tak doma zrozený, jako příchodí, takový **potupil velice** Hospodina; proto vyhlazen bude z prostředku lidu svého. **Neboť slovem Hospodinovým pohrdl a příkázání jeho za nic sobě položil**; proto konečně vyhlazen bude člověk ten a nepravost jeho zůstane na něm.“ (4. M. 15,30.31)

To není hřích z nevědomosti, ale troufalý, svévolný hřích, pro který nezbyvá nic, než Boží plný soud. „Vzpoura jest takový hřích jako věštění a svévole jako bezbožnost a modlářství.“ (1. Sam. 15,23 – přel.) Toto jsou závažná slova pro dobu, jako je přítomná, kdy lidská vůle se rozvíjí sama s neobyčejnou silou. Prosazovat svoji vůli se považuje za lidské. Ale Písmo učí přímý opak. Dva velké prvky lidské dokonalosti – nebo dokonalého lidství – jsou tyto: **závislost** a **poslušnost**. Tou mírou, jak se od nich někdo odklání, odklání se od pravého ducha a postoje člověka. Proto když obrátíme své oči k Tomu, jenž byl dokonalý Člověk – k Člověku Kristu Ježíši, vidíme tyto dva velké charakterové rysy dokonale seřízené a dokonale rozvinuté od začátku až do konce. Tento Požehnaný nikdy ani na chvíli nevybočil z postoje dokonalé závislosti a absolutní poslušnosti. Dokazování a ilustrování této skutečnosti by nás provedlo celým vyprávěním Evangelii. Ale vezmi výjev pokušení a najdeš tam vzorek celého toho požehnaného života. Jeho neměnná odpověď pokušiteli zněla: „*Psáno jest*.“ Žádné rozvahy, žádná argumentace, žádné otázky. Žil Božím slovem. Porazil Satana pevným zachováváním toho **jediného** správného postoje člověka – závislosti a poslušnosti. **Uměl** záviset na Bohu a **chtěl** být Jeho poslušný. Co mohl Satan dělat v takovém případě? Absolutně nic.

Nuže tedy, toto je náš příklad. My, protože máme život Krista, jsme povoláni, abychom žili v navyklé závislosti a poslušnosti. To je chození v Duchu. To je bezpečná a šťastná stezka křesťana. Nezávislost a neposlušnost jdou spolu. Jsou naprosto nekřesťanské a neodpovídají postavení člověka. Tyto dvě věci nalézáme v prvním člověku, jako dva opaky nalézáme ve Druhém. Adam v zahradě se snažil být nezávislým, nebyl spokojen s tím, že je člověkem a má zůstat v tom jediném správném místě a duchu člověka, a stal se neposlušným. Sleduj to, kde chceš – před potopou, po potopě; bez zákona, pod zákonem; pohan, Žid, Turek nebo křesťan dle jména; rozeber si to, jak chceš podrobně – a uvidíš, že se to rozloží na tyto dvě složky – nezávislost a neposlušnost. A když dospěješ k závěru historie člověka v tomto světě, když se na něho podíváš v oné poslední smutné sféře, ve které se má

objevit, jakého jej vidíš? V jakém charakteru se objevuje? Jako král, který „*bude činit podle své vůle*“ a jako bezbožník (Dan. 11,36).

Kéž bychom měli milost, abychom správně zvažovali tyto věci. Pěstujme pokorného a poslušného ducha. Bůh řekl: „*I však na toho patřím, kdo jest chudý a zkroušeného ducha a třese se před slovem mým.*“ (Izaiáš 66,2) Kéž by tato slova hluboko pronikla do našich uší a do našeho srdce a necht' ustavičným vzdechem naší duše je: „Zdržuj, Pane, služebníka svého od domýšlivých hříchů a necht' nemají nad ním vládu.“¹¹

Dříve než uzavřeme tento oddíl, zbývá nám zmínit se o případu rušitele soboty a o ustanovení o „*modré šňůrce*“.

„*Stalo se pak, když synové Izraelští byli na poušti, že našli jednoho, jak sbírá dříví v den sobotní. A ti, kteří ho našli sbírajícího dříví, přivedli jej k Mojžíšovi a k Aronovi i ke všemu množství. I dali jej do vězení; neboť ještě nebylo jim oznámeno, co by s ním mělo činěno býti. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Smrti ať umře člověk ten; necht' ho bez milosti ukamenuje všecko množství vně za stany. A proto vyvedli jej všecko množství ven za stany a uházeli ho kamením, až umřel, jakož rozkázal Hospodin.*“ (4. M. 15,32-36)

To byl jistě svévolný hřích – byl to vzdor vůči velmi jasnému Božímu příkazu. To je zvláštní znak svévolného hříchu a ponechává ho naprosto bez omluvy. Nevědomost nemůže být brána jako omluva tváří v tvář Božímu příkazu.

Ale může vzniknout otázka, proč ho museli dát do vězení? Protože ačkoli příkaz byl jasný, přece jeho porušení nebylo předpokládáno, ani nebyl stanoven trest. Po lidsku řečeno, Hospodin nepředpokládal takovou pošestilost na straně člověka, jako je přerušování Jeho odpočinku, a proto neučinil for-

¹¹ Chtěli bychom zvláště mladému věřícímu čtenáři připomenout, že skutečná ochrana proti hříchu z nevědomosti je studium Slova. A pravou ochranou proti hříchu ze svévole je poddání se Slovu. My všichni potřebujeme mít tyto věci na paměti, ale mladí bratři zvláště. Je tu silná tendence mezi mladými křesťany dostat se do proudu tohoto přítomného věku a pít z jeho ducha. Odtud ta nezávislost, silná vůle, netrpělivost ovládání, neposlušnost vůči rodičům, tvrdohlavost, vysoké smýšlení a sebedůvěra, důležité chování, domýšlivost, stavění se moudřejšími, než jsou staří – to všechno jsou věci tak ošklivé v Božích očích a tak naprosto opačné k duchu křesťanství. Chceme velmi vážně a laskavě prosit všechny mladé přátele, aby byli na stráži proti těmto věcem a aby pěstovali pokornou mysl. Necht' pamatují, že „*Bůh se pyšným protiví, ale pokorným dává milost*“.

mální opatření pro takový případ. Nemusíme říkat, že Bůh zná konec od začátku. Ale ve věci, kterou máme před sebou, úmyslně ponechal ten případ bez rozhodnutí, dokud to okolnost nevyžadovala. Ale žel, okolnost si to vyžádala, neboť člověk je schopný všeho. Nemá srdce pro Boží odpočinek. Zanedbávání ohně v sobotu bylo nejen jasným porušením zákona, ale svědčilo o naprostém odcizení od myšlenek Zákonnodárce, poněvadž uvádělo do dne **odpočinku** to, co je vhodným symbolem **soudu**. Oheň je symbol soudu, a tak byl naprosto v nesouladu s odpočinutím soboty. Nezbyvalo proto, než navštívit rušitele soboty soudem, neboť „*co člověk rozsívá, to bude i žítí*“.

„I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka: Mluv k synům Izraelským a rci jim, ať sobě dělají třepení široké na podolcích oděvů svých všichni rodové jejich a ať dávají nad třepením šňůrku modrou. A to budete mít za přemovávání, na něžto hledíce, rozpomínati se budete na všechna přikázání Hospodinova, abyste je činili, a nepustíte se po žádosti srdce svého a po očích svých, jichžto následující, smilnili byste, ale abyste pamatovali a činili všechna přikázání má a byli svatí Bohu svému. Já jsem Hospodin Bůh váš, který jsem vyvedl vás ze země Egyptské, abych vám byl za Boha: Já Hospodin Bůh váš.“ (4. M. 15,37-41)

Bůh Izraele chtěl Svůj lid udržovat v ustavičném připomínání si Jeho svatých přikázání. Proto to krásné ustanovení o „*modré šňůrce*“, které bylo určeno k tomu, aby bylo **nebeskou** památkou připojenou na samý okraj jejich šatů, tak aby Boží slovo vždy bylo drženo v paměti myšlenek jejich srdce. Kdykoli Izraelita pohlédl na modrou šňůrku, měl myslet na Hospodina a srdečně poslouchat všechny Jeho ustanovení.

To byl velký praktický úmysl „*modré šňůrky*“. Ale když se obrátíme k Matouši 23,5, poznáváme smutné užití toho Božího ustanovení člověkem: „*Všecky pak své skutky činí, aby byli viděni od lidí. Rozšiřují zajisté nápisy své a veliké dělají podolky plášťů svých.*“ A tak právě ta věc, která byla ustanovena za tím účelem, aby pamatovali na Hospodina a aby pokorně poslouchali Jeho drahé Slovo, byla obrácena v příležitost k vyvýšení sebe a k náboženské pyšce. Místo aby mysleli na Boha a na Jeho slovo, mysleli na sebe a na místo, které zaujímali v ocenění svých bližních. „*Všechny pak své skutky činí, aby byli viděni od lidí.*“ Ani myšlenka na Boha. Duch původního ustanovení byl úplně ztracen, zatímco vnější forma byla udržována se sobeckými úmysly. Nemůžeme vidět něco podobného kolem sebe a mezi námi? Mys-

leme na to – mysleme na to hluboce a vážně. Dbejme na to, abychom neobraceli nebeskou památku na pozemský odznak a to, co mělo vést k pokorné poslušnosti, na příležitost k vyvýšení sebe.

4. Mojžíšova 16

Kapitola, u níž jsme právě prodlévali, může být, s výjimkou krátkého odstavce věnovaného rušiteli soboty, nazvána odkloněním se od historie života Izraele v poušti. Hledí kupředu k budoucnosti, kdy přes všechny svůj hřích a pošetilst, reptání a vzpouru, bude Izrael vlastnit zemi Kanán a obětovat oběti spravedlnosti a písně chvály Bohu svého spasení. Ukazuje, jak se Hospodin povznáší daleko nad nevěru a neposlušnost, pýchu a svévoli, ukázané v kapitolách 13 a 14, a hledí kupředu na plné a konečné naplnění Svě vlastní věčné rady a ke splnění Svého zaslíbení Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi.

Ale v 16. kapitole se opět navazuje na příběh pouště – ten smutný a pokořující příběh, pokud jde o člověka, ale jasný a požehnaný příběh Boží nevyčerpatelné trpělivosti a bezmezné milosti. To jsou dvě velké lekce pouště. Učíme se, co je člověk, a učíme se, co je Bůh. Ty dvě věci leží na stránkách 4. Mojžíšovy knihy jedna vedle druhé. Tak ve 14. kapitole máme člověka a jeho cesty. V 15. kapitole máme Boha a Jeho cesty. A nyní, v 16. kapitole, která leží před námi, se vracíme zase k člověku a jeho cestám. Kéž bychom si z těchto dvou lekcí vzali mnohé hluboké a pevné naučení.

„Chóre pak syn Izarův, syna Kahat z pokolení Lévi, vytrhl se z jiných, tolikéž Dátan a Abiron, synové Eliabovi, také Hon, syn Feletův, ze synů Rubenových, a povstali proti Mojžíšovi, i jiných mužů ze synů Izraelských dvě stě a padesáte, knížata shromáždění, kteří svolávání byli do rady, muži slovutní. A sebravše se proti Mojžíšovi a proti Aronovi, řekli jim: Příliš to již na vás; všechno zajisté množství toto, všichni tito svatí jsou a uprostřed nich jest Hospodin. Pročež se tedy vyzdvihujete nad shromážděním Hospodinovým?“

(4. M. 16,1-3)

Zde tedy přicházíme k vážnému příběhu, o kterém Duch Svatý skrze apoštola Judu mluví jako o „*odporování Chóre*“. Vzpoua je připsána Chóre, poněvadž on v ní byl náboženským vůdcem. Zdá se, že měl dostatečný vliv, aby kolem sebe shromáždil velký počet vlivných mužů: „knížata shromáždění a muže slovutné“. Krátce řečeno, byla to nebezpečná a vážná vzpoura. A učíme dobře, když se blíže podíváme na její zdroj a mravní znaky.

Vždy je to velice kritická chvíle v historii nějakého shromáždění, když se v něm ukáže duch nespokojenosti, neboť není-li proti němu jednáno správným způsobem, jistě přijdou ty nejhorší následky. V každém shromáždění

jsou prvky, na něž je možné působit. A je jen potřebí, aby povstal neklidný, panovačný duch a působil na takové prvky, aby oheň, který doutnal potají, rozdmýchal do sžírajícího plamene. Jsou stovky a tisíce takových, kteří jsou ochotni shromáždit se kolem korouhve vzpoury, když jednou byla vztyčena, kteří však nemají ani sílu, ani odvahu ji vztyčit sami. Ne každého chce Satan použít jako nástroj v takovém díle. Potřebuje bystrého, chytrého, energického člověka – člověka s mravní silou, jenž má vliv na mysli svých druhů a železnou vůli k provedení svých plánů. Satan bezpochyby mnoho z toho vloží do lidí, které užívá pro své ďábelské podniky. Každopádně je skutečností, že velcí vůdci při všech hnutích vzpoury byli obecně muži vynikajícího ducha, schopní podle své vůle vést a ovládat kolísavý zástup, na který působí, podobně jako na moře působí každý bouřlivý vítr, který zavane. Takoví muži předně vědí, jak roznítit vášně lidu, a na druhém místě, když jsou rozbouřeny, jak jimi vládnout. Jejich nejmocnějším nástrojem – pákou, kterou nejúčinněji mohou pozvednout masy – je nějaká otázka týkající se jejich svobody a jejich práv. Jestliže jen dokážou přesvědčit lidi, že jejich svoboda je omezována a že jejich **práva** jsou dotčena, s jistotou shromáždí kolem sebe velký počet neklidných duchů a nadělají mnoho zlého.

Tak tomu bylo ve věci Chóre a jeho pomocníků. Snažili se vyvolat dojem, že Mojžíš a Aron panují nad svými bratry a omezují jejich práva a výsady jako členů svatého shromáždění, ve kterém, dle jejich soudu, byli všichni na téže úrovni a každý má stejné právo být činný jako druhý.

„Přilíš to již na vás /=Berete na sebe příliš mnoho/.“ Taková byla jejich obžaloba toho, jenž byl *„nejtíšší ze všech lidí, kteří byli na tváři země“*. Ale co si Mojžíš vzal na sebe? Jistě i velmi zběžný pohled zpět na historii tohoto drahého a poctěného služebníka by dostačil k tomu, aby přesvědčil každého nestranného člověka, že pokud jde o brání na sebe hodnosti a odpovědnosti, se vždy ukázal jen příliš hotovým vyhnout se jim, když mu byly nabízeny, a klesat pod nimi, když na něho byly vloženy. Proto tedy každý, kdo mohl obžalovat Mojžíše, že je na sebe bere, se jen sám ukázal být naprosto nevědomým ohledně skutečného ducha a charakteru toho muže. Jistěže ten, který mohl říci Jozuemu: *„Proč ty horlíš pro mne? Nýbrž ó kdyby všechen lid Hospodinův proroci byli, a aby dal Hospodin ducha svého na ně!“* (4. M. 11,29), byl stěží nakloněn brát na sebe příliš.

Ale jestliže na druhé straně Bůh povolá muže do popředí – jestliže ho připraví pro dílo – jestliže naplní a uzpůsobí nádobu pro zvláštní službu – jestliže určí člověku jeho postavení – k jakému užitku může být pro kohokoli, aby se přel s božským darem a božským určením? Vpravdě nic nemůže být převrácenějšího. „Člověk si nemůže vzít nic, není-li mu to dáno z nebe.“ (Jan 3,27) A proto se to musí ukázat být horším než neužitečným, když se někdo domýšlí, že něco je nebo něco má, neboť každá taková domýšlivost se nakonec musí ukázat jako prázdná. Lidé dříve nebo později najdou svou úroveň; a nic neobstojí, než to, co je od Boha.

Chóre a jeho spolek proto brojili proti Bohu a ne proti Mojžíšovi a Aronovi. Ti dva byli povoláni Bohem, aby zaujíмали určité postavení a aby dělali určité dílo, a běda by jim bylo, kdyby odmítali. Nebyli to oni, kteří dychtili po tom postavení nebo si přisvojili dílo. Byli určeni Bohem. To mělo tu věc vyřešit. A vyřešilo by ji pro všechny, kromě nepokojných rebelů, kteří byli zaměstnání sami sebou a kteří se snažili podrazit pravé Boží služebníky, aby se sami vyvýšili. Tak tomu je vždy s působci vzpoury nebo nespokojenosti. Jejich skutečným předmětem je udělat sebe někým. Mluví hlasitě a velmi krásně o obecných právech a výsadách Božího lidu, ale ve skutečnosti dychtí po postavení, pro které nejsou žádným způsobem uschopnění, a po výsadách, na které nemají žádné právo.

Ve skutečnosti je věc tak jednoduchá, jak je to jen možné. Nedal snad Bůh člověku jeho místo, aby je vyplňoval – jeho práci, aby ji konal? Kdo by to chtěl zpochybňovat? Nuže, nechť každý zná své místo a vyplňuje je – zná svou práci a dělá ji. Je to nejnesmyslnější věc na světě, když někdo se pokouší zaujímat postavení nebo dělat práci někoho jiného. K tomu jsme byli velmi zřetelně vedeni, když jsme uvažovali o 3. a 4. kapitole této knihy. To musí vždy platit. Chóre měl svou práci a Mojžíš měl svou práci. Proč by měl jeden závidět druhému? Bylo by stejně nerozumné osočovat slunce, měsíc a hvězdy, že na sebe berou příliš mnoho, když svítí ve svých určených sférách, jako osočovat obdařeného Kristova služebníka proto, že se snaží dostát své odpovědnosti, kterou na něho zcela jistě obdarování klade. Ona světla slouží na místě, které jim bylo určeno rukou všemohoucího Stvořitele. A dokud Kristovi služebníci dělají totéž, znamená to neprávem je osočovat, když se jim říká, že toho na sebe berou příliš mnoho.

Nuže, tato zásada má nesmírnou důležitost v každém shromáždění, ať velkém nebo malém – za všech okolností, kde křesťané jsou povoláni, aby pracovali společně. Je omyl předpokládat, že všechny údy Kristova těla jsou povinány na přední místa; anebo že každý úd si může vybrat své místo v těle. Je to zcela a úplně věcí božského určení.

To je jasné učení 1. Kor. 12: „*Neboť tělo není jeden úd, ale mnohé. Dí-li noha: Poněvadž nejsem rukou, nejsem z těla, zdali proto není z těla? A dí-li ucho: Když nejsem oko, nejsem z těla, zdali proto není z těla? Jestliže všechno tělo jest oko, kde pak sluch? Pakli všechno sluch, kde čich? Ale zřídil Bůh údy, jeden každý z nich v těle tak, jak chtěl.*“ (verše 14-18)

Zde leží pravý a **jediný** zdroj služby v Boží Církvi – v těle Krista. „*Bůh zřídil údy.*“ Není to tak, že jeden člověk ustanovuje druhého; a ještě méně je to člověk ustanovující sám sebe. Je to buď Boží ustanovení, nebo nic, ba horší než nic, smělé uchvacování Božích práv.

Když nyní hledíme na předmět ve světle onoho nádherného obrazu z 1. Kor. 12, jaký smysl by mělo, kdyby nohy obviňovaly ruce nebo kdyby uši obviňovaly oči z toho, že na sebe berou příliš mnoho? Nebyl by takový názor krajně poštetilý? Je pravda, že ty údy zaujímají v těle přední místo. Ale proč tak činí? Protože „Bůh je tam postavil tak, jak se to Jemu líbilo“. A co dělají na tom předním místě? Dělají dílo, které jim Bůh dal, aby je dělaly. A za jakým účelem? Pro dobro celého těla. Není ani jeden úd, jakkoli skrytý, který by neměl skutečný užitek z náležitě vykonávané funkce údu v přednostním postavení. A na druhé straně je na předním místě postavený úd dlužníkem náležitě vykonávaných funkcí údu skrytého. Nechtě jen oči ztratí svou moc vidění, a každý úd to pocítí. Nechtě je tu vada ve fungování nejobyčejnějšího údu, a nejvíce ctěný úd bude trpět.

Proto se nejedná o to, brát na sebe mnoho nebo málo, ale o konání našeho určeného díla a vyplňování našeho určeného místa. Jen účinným působením všech údů podle míry každého z nich je podporováno vzdělávání celého těla. Jestliže tato velká pravda není uchopena a prováděna, vzdělání je bráněno, místo aby bylo podporováno. Duch Svatý je uhašován a zarmucován. Jsou popírána svrchovaná práva Krista a Bohu není dávána čest. Každý křesťan je odpovědný za to, aby jednal dle této božské zásady a aby vydával svědectví proti všemu, co ji prakticky popírá. Skutečnost zkázy vyznávající církve není žádným důvodem pro opouštění Boží pravdy, ani neomlouvá její popírání. Křesťan je vždy povinen poddat se Božím zjeveným myšlenkám. Vymlouvat

se na okolnosti pro omluvu zlého konání nebo zanedbávání Boží pravdy je prostě nedbání na Boží autoritu a činění Boha původcem naší neposlušnosti.

Ale nemůžeme sledovat tento předmět dále. Jen jsme se o něm zmínili ve spojení s naší kapitolou, v níž nyní musíme postoupit. Je to bezpochyby nejvážnější stránka historie Izraele v poušti.

Chóre a jeho společnost museli velmi rychle poznat pošetilost a hřích své vzpoury. Naprosto chybili, když se odvážili postavit proti věrným služebníkům živého Boha. Pokud jde o Mojžíše, muže, proti kterému se shromáždili, ten když slyšel jejich buřičská slova, „*padl na tvář svou*“. To byl velmi dobrý způsob, jak se postavit buřičům. Viděli jsme tohoto milovaného Božího služebníka, jak padl na svou tvář, když měl být na nohou (2. M. 14). Ale zde to byla ta nejlepší a nejjistější věc, kterou mohl udělat. Nikdy není k velkému užítku, když se přeme s neklidnými a nespokojenými lidmi. Je daleko lepší ponechat je rukám Pána, neboť ve skutečnosti jsou v rozporu s Ním. Jestliže Bůh nějakého člověka postaví do určitého postavení a dá mu určitou práci, aby ji konal, a jeho druhové považují za správné přit se s ním prostě kvůli tomu, že tu práci koná a zastává své postavení, pak je jejich spor ve skutečnosti sporem s Bohem, jenž ho umí urovnat, a učiní to Svým vlastním způsobem. Jistota toho dává služebníku Pána svatý klid a mravní vyvýšenost ve chvílích, kdy proti němu povstávají závistiví a nezkontrolovaní duchové. Asi není možné, aby někdo zastával význačné místo ve službě nebo byl význačně Bohem užit, aniž by se někdy nemusel setkat s útoky některých radikálních a nespokojených lidí, kteří nemohou snést pohled na někoho, kdo je více ctěn než oni sami. Ale správný způsob, jak v tom jednat, je zaujmout místo na prostého pokoření a nicoty a dovolit vlně nespokojenosti, aby se převalila.

*„To když uslyšel Mojžíš, padl na tvář svou. A mluvil k Chóre a ke vši rotě jeho, řka: ráno **ukáže Hospodin**, kdo jsou jeho a kdo jest svatý, i kdo před něj předstupovati má; nebo kohožkoli vyvolil, tomu rozkáže přistoupiti k sobě. Toto učíte: Vezměte sobě kadidelnice, ty Chóre i všechno shromáždění tvé. A nakladte do nich uhlí a vložte na ně kadidla **před Hospodinem** zítra; i stane se, že kohožkoli **vyvolí Hospodin**, ten bude svatý. Příliš to již na vás, synové Lévi.“* (4. M. 16,4-7)

Tak byla věc vložena do správných rukou. Mojžíš dává výsadní místo svrchovaným právům Hospodina. „*Hospodin ukáže*“ a „*Hospodin vyvolí*“. Není tu ani slůvko o něm nebo o Aronovi. Celá věc závisí na Hospodinově volbě a

Hospodinově určení. Dvě stě padesát rebelů je přivedeno tváří v tvář živému Bohu. Jsou povoláni do Jeho přítomnosti s kadidelnicemi ve svých rukou, aby celá věc mohla být důkladně prošetřena a definitivně urovnána před velkým tribunálem, proti kterému nemůže být odvolání. Je zjevné, že by nebylo k ničemu, kdyby se Mojžíš a Aron sami pokoušeli rozsoudit, poněvadž v té věci byli obžalovanými. Ale Mojžíš je ochoten k tomu, aby všechny strany byly povolány do Boží přítomnosti, aby tam jejich věc byla souzena a rozhodnuta.

To byla pravá pokora a pravá moudrost. Když lidé hledají nějaké místo, je vždy dobré nechat jim ho k uspokojení jejich srdce; neboť zcela jistě právě to místo, o které se pošetile snažili, bude jevištěm jejich porážky a žalostného zahanbení. Někdy můžete vidět muže, závidějící druhým v určité sféře služby a toužící zaujímat tuto sféru sami. Nechte je to zkusit. Jistě nakonec ztroskotají a vrátí se pokryti hanbou a zahanbením tváře. Pán zcela jistě všechny takové zahanbí. Nemá smysl, aby se o to pokoušel člověk. A proto je vždy nejlepší pro ty, kteří se snad stanou předměty závistivých útoků, aby jen padli na své tváře před Bohem a nechali Ho, aby s nespokojenci věc urovnal. Je velmi smutné, když se takové výjevy vyskytují v historii Božího lidu. Ale vyskytovaly se, vyskytují se a budou se vyskytovat znovu a znovu. A my jsme ujistěni, že ten nejlepší způsob je nechat lidi neklidného, domýšlivého a nespokojeného ducha běžet v celé délce jejich možností, a potom jistě budou zastaveni. Znamená to ve skutečnosti nechat je v Boží ruce, jenž zcela jistě s nimi bude jednat Svým dokonalým způsobem.

*„I řekl Mojžíš k **Chóre**: Slyšte, prosím, synové Léví, zdali málo vám to jest, že vás oddělil Bůh Izraelský ode všeho množství Izraelského a rozkázal vám přistupovati k sobě, abyste vykonávali službu příbytku Hospodínova a abyste stáli před shromážděním a sloužili jim, a vzal tě sobě a všechny bratři tvé syny Léví s tebou, a že ještě přes to i **kněžství hledáte**? Protož věz, že ty a všichni tvoji jste ti, kteří se rotíte proti Hospodinu; neboť Aron co jest, že jste reptali proti němu?“ (4. M. 16,8-11)*

Zde jsme vedeni k samému kořenu tohoto hrozného spiknutí. Vidíme muže, který je způsobil, a předmět, ke kterému směřovalo. Mojžíš se obrací na Chóre a obviňuje ho, že dychtí po kněžství. Nechť si toho čtenář pozorně všimne. Je důležité, aby měl tento bod jasně před svou myslí podle učení Písma. Musí vidět, co Chóre byl – jaké bylo jeho dílo – a jaký byl předmět

jeho neklidné domýšlivosti. Musí vidět všechny tyto věci, jestliže chce rozumět pravé síle a významu výrazu užitého Judou: „*Odporování Chóre.*“

Co tedy byl Chóre? Byl to Levíta, a jako takový byl oprávněn sloužit a učit: „*Vyučovati budou soudům tvým Jáko a zákonu tvému Izraele.*“ (5. M. 33,10) „*Vás oddělil Bůh Izraelský ode všeho množství Izraelského a rozkázal vám přistupovati k sobě, abyste vykonávali službu přibytku Hospodinova a abyste stáli před shromážděním a sloužili jim.*“ Takový byl Chóre a taková byla oblast jeho díla. Po čem toužil? **Po kněžství.** „*Přesto i kněžství hledáte?*“

Nuže, zběžnému pozorovateli se snad nezdálo, že by Chóre hledal něco sám pro sebe. Zdálo se, že bojuje za práva celého shromáždění. Ale Mojžíš skrze Ducha Božího demaskuje toho muže a ukazuje, že pod pěknou záminkou, že se zastává obecných práv shromáždění, troufale pro sebe hledá kněžství. Je dobré si toho všimnout. Velmi všeobecný jev je, že ti, kteří hlasitě mluví o svobodě, právech a výsadách Božího lidu, ve skutečnosti hledají vlastní vyvýšení a výhody. Nejsou spokojeni s tím, že konají své vlastní dílo a hledají jim nenáležící místo. Není to vždy zjevné. Ale Bůh to jistě dříve nebo později zjeví, neboť „*on všechny stezky váží*“ (Příslaví 5,21). Nic nemůže být bezcennějšího, než hledat místo pro sebe. Je jisté, že to skončí ve zklamání a zahanbení. Velkou věcí pro každého je, aby byl nalezen, jak zastává své určené místo a koná svou stanovenou práci; a čím pokorněji, tišeji a skromněji, tím lépe.

Ale Chóre se nenaučil této jednoduché, ale zdravé zásadě. Nebyl spokojen se svým, Bohem určeným místem a službou, ale dychtil po něčem, co mu vůbec nenáleželo. Chtěl být knězem. Jeho hřích byl hříchem vzpoury proti Božímu nejvyššímu knězi. To bylo „*odporování Chóre*“.

Je důležité uchopit tuto skutečnost v historii Chóre. Všeobecně není chápána, a proto jsou z tohoto hříchu dnes obviňováni ti, kteří se snaží vykonávat nějaký dar, který jim byl dán Hlavou Církve. Ale chvíle klidného zvažování předmětu ve světle Písma by zcela stačila k tomu, aby ukázala, jak krajně neopodstatněné je takové obvinění. Vezmi si například muže, jemuž Kristus zjevně dal dar evangelisty. Máme si o něm myslet, že se provinil hříchem Chóre, protože ve vykonávání božského daru a z Božího pověření jde a káže evangelium? Má kázat, nebo nemá kázat? Je božský dar – Boží povolání – dostatečný? Jedná jako vzpurný, když káže evangelium?

Tak tomu je, i pokud jde o pastýře a učitele. Je vinen hříchem Chóre proto, že vykonává zvláštní dar, který mu dala Hlava Církve? Neučiní snad Kristův

dar člověka služebníkem? Je zapotřebí něčeho více? Není jasné každé nepředpojaté mysli – každému, kdo je ochoten být vyučován Písmem – že vlastnictví božsky uděleného daru činí člověka služebníkem, aniž by bylo potřeba něčeho dále? A není rovněž jasné, že i kdyby člověk měl vše ostatní, co je možné mít, a přitom by neměl dar od Hlavy Církve, že není služebníkem? Přiznáváme, že nechápeme, jak tyto jasné směrnice mohou být zpochybňovány.

Připomínáme, že mluvíme o zvláštních darech pro službu v Církvi. Není pochyb o tom, že každý úd v těle Krista má plnit nějakou službu, má něco dělat. Tomu rozumí každý dobře poučený křesťan. A kromě toho je jasné, že ke vzdělání těla dochází nejen skrze nějaké zvláštní výsadní dary, ale účinným působením všech údů na jejich příslušných místech, jak to čteme v Epištole Efezským: *„Nýbrž abychom byli pravdiví v lásce a rostli všemi způsoby v toho, který je hlavou, v Krista. Z něho celé tělo spojované a držené pohromadě pomocí každého kloubu podpory, která je podle činnosti a míry jedné každé části, bere výživu pro svůj růst ke svému vybudování v lásce.“* (Ef. 4,15.16)

To vše je tak jasné, jak jen to Písmo může učinit. Ale pokud jde o zvláštní dary, jako je evangelista, pastýř, prorok nebo učitel, ty musí být obdrženy od Krista samého. A jejich vlastnictví činí člověka služebníkem bez čehokoli dalšího. Na druhé straně všechno vzdělání a všechna lidská autorita pod sluncem nemohou člověka učinit evangelistou, pastýřem ani učitelem, pokud nemá dar od Hlavy Církve.

Tolik pokud jde o službu v Boží Církvi. Věříme, že bylo řečeno dost, aby čtenáři bylo dokázáno, že je to skutečně velmi vážná chyba, jsou-li lidé obviňováni z hrozného hříchu Chóre proto, že vykonávají ony dary, které jim byly dány nejvyšší Hlavou Církve. Ve skutečnosti by bylo hříchem, kdyby je nevykonávali.

Ale je velký věcný rozdíl mezi službou a kněžstvím. Chóre netoužil po tom, aby byl služebníkem, neboť tím byl. Chtěl být knězem, kterým nemohl být. Kněžství bylo dáno Aronovi a jeho rodině. A pro každého jiného, ať to byl kdokoli, bylo opovážlivou domýšlivostí pokoušet se obětovat oběť nebo vykonávat kteroukoli jinou kněžskou funkci. Aron byl předobrazem našeho Nejvyššího Kněze, který vešel do nebe – Ježíše, Syna Božího. Nebe je sféra Jeho služby. *„Kdyby byl na zemi, ani by nebyl knězem.“* (Žid. 8,4) *„Náš Pán pochází z Judy, o kterémžto pokolení nic ze strany kněžství nemluvil Mojžíš.“*

(Žid. 7,14) Na zemi nyní nejsou kněží, kromě ve smyslu, že všichni věřící jsou kněžími. Tak čteme v 1. Petra 2,9: „*Vy ale jste vyvolený rod, královské kněžstvo.*“ Každý křesťan je kněz v tomto smyslu slova. Nejslabší svatý v Boží Církvi je stejně tak kněz, jako byl Pavel. Není to věc schopnosti nebo duchovní síly, ale prostě postavení. Všichni věřící jsou kněžími a jsou povoláni, aby obětovali duchovní oběti podle Židům 13,15.16: „*Skrze něho tedy přinášíme Bohu stále **oběť chvály**, to jest ovoce rtů, vyznávajících jeho jméno. A nezapomínejte činit dobře a sdílet se, neboť **takové oběti** se Bohu líbí.*“

To je křesťanské kněžství. A nechť si čtenář dobře všimne toho, že snažit se o nějakou jinou formu kněžství, než je tato – brát na sebe nějaké jiné kněžské funkce – vytvářet určitou kněžskou třídu – kněžskou **kastu** – oddělovat nějaký počet lidí, aby jednali ve prospěch svých bližních – nebo konali pro ně kněžskou službu před Bohem – že to v principu je hřích Chóre. Mluvíme jen o principu, nikoli o osobách. Zárodek toho hříchu je velmi jasný. V budoucnu tu bude plně rozvinuté ovoce.

Čtenář nemůže být dosti prostý v chápání celého tohoto předmětu. Můžeme vpravdě říci, že v dnešní době má základní důležitost. Ať jej jen zkoumá ve světle Svatého Písma. Tradice nepomůže. Církevní historie také ne. Musí to být Boží slovo samotné. Ve světle toho Slova ať jsou kladeny a zodpovídány dotazy: „Koho je možné spravedlivě obvinít z hříchu Chóre? Jsou to ti, kteří se snaží vykonávat ty dary, které Hlava Církve udělila, anebo ti, kteří si osobují kněžský úřad a dílo, které náleží jen Kristu samému?“ To je velmi závažná otázka. Kéž je zvažována v klidu v Boží přítomnosti a kéž hledáme milost, abychom byli věrní Jemu, jenž je nejen náš milostivý Spasitel, ale také náš svrchovaný Pán!

Zbytek kapitoly předkládá velmi vážný obraz Božího soudu, vykonaného nad Chóre a jeho spolkem. Pán velmi rychle vyřídil otázku, vznesenou těmi vzpurnými muži. Už sama zpráva o tom je velmi hrozná. Jaká musela teprve být skutečnost? Země otevřela svá ústa a pohltila tři hlavní původce vzpoury; a Hospodinův oheň vyšel a strávil dvě stě a padesát mužů, kteří se odvážili obětovat kadidlo.

*„Tedy řekl Mojžíš: Po tomto poznáte, že Hospodin poslal mne, abych činil všechny skutky tyto, a že **nic o své újmě nečiním**: Jestliže tak jako jiní lidé mrou, zemrou i tito, a navštívením obecným všechněm lidem jestliže navštívení budou, neposlal mne Hospodin. Pakli něco nového učiní Hospodin a*

země, otevra ústa svá, pozře je se vším, co mají, a sestoupí-li zaživa do pekla, tedy poznáte, že jsou popouzeli muži ti Hospodina.“ (4. M. 16,28-30)

Mojžíš to v těchto slovech činí věcí prostě mezi Hospodinem a vzbouřenci. Může se odvolat na Boha a ponechat vše v Jeho rukou. To je pravé tajemství mravní síly. Člověk, který nehledá nic svého – neusiluje o žádný předmět, jen o Boží slávu – může s důvěrou čekat na vyústění věcí. Ale pro to musí být oko prosté, srdce upřímné, úmysl čistý. Nepomůže ničím se dělat nebo něco předstírat. Jestliže Bůh jde soudit, zcela jistě zjeví všechnu přetvářku. Tyto věci nemohou mít žádné místo, když země otvírá svá ústa a Hospodinův oheň šíří se všude kolem. Velmi dobře se to chvástá a chlubí a mluví se velká nadutá slova, když vše je v klidu. Ale když na jevišti vstoupí Bůh v hrozném soudu, vzhled věcí se rychle změní.

„I stalo se, když přestal mluvit slov těch, že rozestoupila se země pod nimi. A otevřevši země ústa svá, pozřela je i domy jejich i všechny lidi, kteří byli s Chóre, i všechny statek jejich. A tak sestoupili oni se vším, co měli, zaživa do pekla a přikryla je země; i zahynuli z prostředku shromáždění. Všichni pak Izraelští, kteří byli vůkol nich, utíkali, slyšíce křik jejich; neboť řekli: Utecme, aby i nás nesehltla země.“ (4. M. 16,31-34)

Vskutku „je hrozné upadnout do rukou živého Boha“ (Žid. 10,31). „Bůh i v shromáždění svatých strašlivý jest náramně a hrozný nade všechny vůkol něho.“ (Žalm 89,8) „Náš Bůh je oheň stravující.“ (Žid. 12,29) Oč mnohem lepší by bylo pro Chóre, kdyby zůstal spokojen se svou Levitskou službou, která byla velmi vysokého řádu. Jeho dílem jako Kahatského bylo nosit některé z nejvzácnějších nádob svatyně. Ale on dychtil po kněžství a upadl do jámy.

Ani to ještě nebylo všechno. Sotva se za rebely zavřela země, „vyšel také oheň od Hospodina a spálil těch dvě stě a padesáte mužů, kteří kadili.“ To vše byl hrozný výjev – exemplární a duši podmaňující ukázání božského soudu nad lidskou pýchou a domýšlivostí. Pro člověka je marné vyvyšovat se proti Bohu, neboť Ten se staví proti pyšnému, ale dává milost pokornému. Jaká je to vrcholná pošetilost, když červ z prachu se pozdvihuje proti všemohoucímu Bohu! Ubohý člověk! Je ještě daleko pošetilejší než mol, který se žene proti plamenu, jenž ho stráví.

Kéž bychom jen chodili pokorně s Bohem a byli spokojeni s Jeho vůlí! Kéž bychom byli spokojeni s velmi nízkým místečkem a konali skromnou práci! To je pravá důstojnost a pravé štěstí! Dá-li nám Bůh zametat přechod na

silnici, zametějme ho jako před Jeho zraky a k Jeho chvále. Ten velký a naprosto podstatný bod je být nalezeni, jak děláme právě to dílo, které nám On dává k činění, a zaujímáme právě to místo, které On nám určuje. Kdyby se Chóre a jeho spolek tomuto naučili, jejich pronikavý křik by nikdy nevystrašil srdce jejich bratří. Ale ne, oni chtěli něčím být, zatím co nebyli ničím, a proto šli do jámy. Pýcha a zkáza jsou v Boží mravní vládě spolu nerozlučně spojeny. Tato zásada platí, i když míra se může měnit. Nikdy na to nezapomínejme. Chtějme povstat od studia 16. kapitoly 4. Mojžíšovy knihy s hlubším pocitem o ceně pokorného a zlomeného ducha. Žijeme v časech, kdy člověk se žene vzhůru a kupředu. „*Excelsior*“ (= „Výše!“ – p. p.) je velmi populární heslo právě teď. Dbejme dobře na způsob, jakým je vykládáme a používáme. „*Každý, kdo se povyšuje, bude ponížen.*“ (Luk. 14,11) Máme-li být ovládáni pravidlem Božího království, shledáme, že jediná cesta jít vzhůru je jít dolů. Ten, jenž nyní zaujímá to nejvyšší místo v nebi, je Ten, jenž dobrovolně zaujal nejnižší místo na zemi. (Viz Fil. 2,5-11.)

Zde je příklad pro nás křesťany. A zde je také božský protijed proti pýše a neklidné domýšlivosti lidí tohoto světa. Nic není smutnějšího, než být svědky neklidného, dopředu se tlačícího, sobě důvěřujícího ducha a jednání u těch, kdo vyznávají, že jsou následovníky Toho, jenž byl tichý a pokorný srdcem. Je to v tak ostrém rozporu s duchem a naučeními křesťanství a je to jistý průvodní zjev nepoddaného stavu duše. Je naprosto nemožné, aby se někdo vyžíval v chlubném, domýšlivém a sebevědomém duchu, pokud se někdy skutečně zkoušel v Boží přítomnosti. Nejjistějším lékem proti pýše a samolibosti je být mnoho o samotě s Bohem. Kéž více poznáváme skutečnost tohoto v hloubi své duše. Kéž nás Pán udržuje skutečně pokornými, abychom se na všech svých cestách prostě opírali o Něho a byli velmi malí ve svých vlastních očích!

Závěrečný odstavec naší kapitoly velmi důrazným způsobem ukazuje nepolepšitelné zlo našeho přirozeného srdce. Rádi bychom doufali, že po působivých výjevech, které se staly v přítomnosti shromáždění, se ono naučí hlubokým a trvalým lekcím. Když viděli, jak zem otevřela svá ústa – když slyšeli srdcervoucí křik vzbouřenců ve chvíli, kdy sestupovali do jámy – když viděli oheň od Hospodina, jak vychází a v mžiku spaluje dvě stě a padesát knížat shromáždění – když byli svědky takových ukázek Božího soudu – takového projevu božské moci a majestátu – předpokládali bychom, že lidé nadále

budou chodit tiše a pokorně a že hlasy nespokojenosti a vzpoury už nebudou v jejich stanech slyšet.

Ale žel, člověk není schopen nechat se poučit. Tělo je naprosto nevyléčitelné. Této pravdě se učíme v každém oddílu a na každé stránce Boží knihy. To je ilustrováno závěrečnými řádky naší kapitoly: „*Nazejtří pak.*“ Pomysli jen! Nebylo to za rok nebo za měsíc nebo i jen za týden po hrozných scénách, které jsme měli před sebou, ale „*nazejtří pak reptalo všechno množství synů Izraelských* [už ne pouze několik opovážlivých duchů] *na Mojžíše a na Arona, řkouce: Vy jste příčinou smrti lidu Hospodinova. I stalo se, když se opět sbíral lid proti Mojžíšovi a proti Aronovi, že se ohlédl k stánku úmluvy, a aj, přikryl jej oblak a ukázala se sláva Hospodinova. Přišel také Mojžíš s Aronem před stánek úmluvy. I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka: Vyjděte z prostředku množství tohoto, a zahladím je v okamžení.*“ (4. M. 16,41-45)

Zde je další příležitost pro Mojžíše. Celé shromáždění je opět ohroženo okamžitým zkažením. Vše se zdá beznadějným. Vypadá to, že Boží dlouhoshovivavost je u konce a že meč soudu má dopadnout na celé shromáždění. Ale nyní se ukazuje, že právě v kněžství, kterým rebelové pohrdali, leží pro lid jediná naděje a že právě ti muži, které obvinili, že zabili lid Páně, jsou nástroji k záchraně jejich života: „*I padli na tváři své. Tedy řekl Mojžíš Aronovi: Vezma kadidelnici, dej do ní uhlí z oltáře a vlož kadidla a běž rychle k množství a očist' je; neboť vyšla prchlivost od tváři Hospodinovy a již rána se začala. I vzav Aron kadidelnici, jak rozkázal Mojžíš, běžel doprostřed shromáždění, (a aj, rána již se byla začala v lidu) a zakadiv, očistil lid. A stál mezi mrtvými a živými; i zastavena jest rána.*“ (4. M. 16,46-48)

Zde je velmi názorně ukázáno, že nic než kněžství – a právě to kněžství, kterým tak opovrhovali – nemohlo zasáhnout ve prospěch vzpurného a tvrdšího lidu. V tomto závěrečném odstavci je něco nevýslovně pozhledného. Tam stojí Aron, Boží nejvyšší kněz, mezi mrtvými a živými, a z jeho kadidelnice vystupuje před Boha oblak kadidla – dojmavý obraz Toho, jenž je větší než Aron, jenž když učinil plné a dokonalé smíření za hříchy Svého lidu, je vždy před Bohem ve vši libé vůni Své Osoby a díla. Jen kněžství mohlo provést lid pouští. Bylo bohatým a přiměřeným opatřením božské milosti. Lid vděčil za své uchování od spravedlivých následků svého vzpurného reptání přímlově. Kdyby s nimi bylo jednáno pouze na základě spravedlnosti, vše, co mohlo být řečeno, bylo: „*Zahladím je v okamžení.*“

To je řeč čisté a neoblomné spravedlnosti. Okamžité zkažení je dílo spravedlnosti. Plné a konečné zachování je slavné a význačně charakteristické dílo božské milosti – milosti vládnoucí skrze spravedlnost. Kdyby Bůh jednal s lidem v pouhé spravedlnosti, Jeho jméno by nebylo ukázáno, poněvadž v Jeho jménu je více než jen spravedlnost. Je v něm láska, milosrdenství, dobrotivost, přívětivost, dlouhoshovívání, hluboké a nepřestávající slítování. Ale žádná z těchto věcí by nemohla být viděna, kdyby lid byl v okamžení spálen, a tak by jméno Hospodinovo nebylo vyhlášeno nebo oslaveno. „*Pro jméno své poshovím s prchlivostí svou a pro chválu svou poukrotím hněvu proti tobě, abych tě nevyplenil....Pro sebe, pro sebe učiním to. Neboť jak by mohlo v lehkost vydáno býti? Slávy své zajisté jinému nedám.*“ (Izaiáš 48,9.11)

Jak dobré je pro nás, že Bůh vůči nám a pro nás jedná pro slávu Svého vlastního jména! Jak je také obdivuhodné, že Jeho sláva má nejplněji svítit – ba může být viděna jen v rozsáhlém plánu, který Jeho vlastní srdce připravilo, v kterém se zjevil jako „spravedlivý Bůh a Spasitel“. Vzácný titul pro ubohého, ztraceného hříšníka! V něm je zahrnuto vše, co takový jen může potřebovat pro čas i pro věčnost. Vychází mu vstříc v hloubce jeho potřeby jako provinilého, peklo zasluhujícího člověka, nese ho všemi různými potřebami, zkouškami a trápeními pouště; a nakonec ho vede do onoho jasného a požehnaného místa nahoře, kam hřích a bolest nikdy nemohou přijít.

4. Mojžíšova 17-18

Tyto dvě kapitoly tvoří zvláštní oddíl, ve kterém máme představen zdroj, odpovědnosti a výsady kněžství. Kněžství je Boží instituce. „*Tuto čest si nikdo nemůže přisvojit sám, nýbrž ten, kdo je povolán Bohem, jako byl Aron.*“ (Žid. 5,4 – přel.) To je výstižným způsobem ukázáno v 17. kapitole: „*Tedy mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka: Mluv k synům Izraelským a vezmi od nich po jednom prutu /jedné holi/ z každého domu otců, totiž ode všech knížat jejich vedle domů otců jich, dvanáct prutů /dvanáct holí/, a jednoho každého jméno napíšeš na prutu /holi/ jeho. Jméno pak Aronovo napíšeš na prutu /holi/ Lévi; nebo jeden každý prut /každá hůl/ bude místo jednoho předního z domu otců jejich. I necháš jich v stánku úmluvy před svědectvím, kde přicházím k vám. I stane se, že koho vyvolím, toho prut /hůl/ zkvete; a tak spokojím a svedu ze sebe reptání synů Izraelských, kterým reptají na vás. Ty věci když mluvil Mojžíš k synům Izraelským, dali jemu všechna jejich knížata pruty /hole/ své, jedno každé kníže prut /hůl/ z domu otce svého, totiž prutů /holí/ dvanácte, prut /hůl/ pak Aronův byl též mezi pruty /holemi/ jejich.*“ (1. M. 17,1-6)

Jaká nesrovnatelně velká moudrost září z tohoto opatření! Jak úplně je věc vzata z rukou člověka a položena tam, kam jediné patří, totiž do rukou živého Boha! Neměl to být člověk, ustanovující sám sebe, ani člověk ustanovující svého druhu, ale Bůh, ustanovující člověka dle Svého vlastního výběru. Slovem, věc měla být s konečnou platností urovnána Bohem samým, tak aby všechno reptání bylo umlčeno a nikdo už nemohl obviňovat Božího nejvyššího kněze, že na sebe bere příliš mnoho. Lidská vůle neměla vůbec nic společného s touto vážnou záležitostí. Dvanáct holí, všechny ve stejném stavu, bylo položeno před Pána; člověk se vzdálil a nechal Boha, aby jednal. Nebylo zde místo, příležitost ani možnost pro lidské konání. V hlubokém ústraní svatyně, daleko od všeho lidského přemýšlení, byla velká otázka kněžství urovnána božským rozhodnutím. A když byla takto urovnána, nemohla být znovu nastolena.

„*I zanechal Mojžíš prutů před Hospodinem v stánku svědectví. Nazejtří pak přišel Mojžíš do stánku svědectví, a aj, vyrostl prut Aronův z domu Lévi a vypustiv ze sebe pupence, zkvetl a vydal mandly zralé.*“ (4. M. 17,7-8) Působivý a krásný obraz Toho, jenž „*prokázán je jako Boží Syn v moci skrze vstání z mrtvých*“! Těch dvanáct holí bylo stejně bez života. Ale Bůh, živý Bůh,

vstoupil na jeviště a mocí sobě vlastní vložil život do Aronovy hole a ukázal ji, jak nese vzácné ovoce vzkříšení.

Kdo by tomu chtěl odporovat? Rozumář se může opovržlivě usmívat a klást tisíce otázek. Víra hledí na tu hůl nesoucí ovoce a vidí v ní milý obraz nového stvoření, ve kterém jsou všechny věci z Boha. Nevěra se může přít na základě zdánlivé nemožnosti, aby suchá hůl vypučela, vykvetla a přinesla ovoce v průběhu jedné noci. Ale komu se to jeví nemožným? Nevěřícímu – rozumáři – pochybovači. A proč? Protože vždy vylučují Boha. Pamatujme si to. **Nevěra vždy vylučuje Boha.** Uvažuje a činí závěry v půlnoční temnotě. V celé sféře, v níž nevěra působí, není ani jeden paprsek pravého světla. Vylučuje jediný zdroj světla a ponechává duši zahalenou do stínů a hluboké tmy.

Mladý čtenář učiní dobře, když se zde zastaví a hluboce zváží tuto vážnou skutečnost. Necht' klidně a vážně uvažuje o tomto zvláštním rysu nevěry – racionalismu – nebo skepticismu. Začíná, pokračuje a končí vylučováním Boha. K tajemství Aronovy pučící, kvetoucí a ovoce přinášející hole se blíží s bezbožným, smělým: „**Jakže?**“ To je velký argument nevěry. Může položit deset tisíc otázek, ale nikdy ani jednu nevyřeší. Naučí tě, jak pochybovat, ale nikdy ne věřit. Povede tě k pochybnostem o všem, ale nedá ti nic, čemu bys mohl věřit.

Taková je, milý čtenáři, nevěra. Pochází od Satana, jenž vždy byl, je a bude velkým působcem otázek. Kdekoli narazíte na Satana, vždy ho najdete, jak vzbuzuje otázky. Plní srdce všemi druhy „kdyby“ a „jak“ a noří duši do husté tmy. Jestliže dokáže vzbudit jednu otázku, dosáhl svého. Ale je naprosto bezmocný u prosté duše, která jen věří, že BŮH JE, a že BŮH MLUVIL. Zde je vznešená odpověď víry na otázky nevěřícího – její božské řešení všech nesnází nevěřícího. Víra vždy uvádí právě Toho, jehož nevěra vždy vylučuje. Přemýšlí s Bohem, nevěra myslí bez Něho.

Proto bychom chtěli křesťanskému čtenáři, a zvláště mladému křesťanovi, říci, aby nikdy nepřipouštěl otázky, když Bůh mluvil. Jestliže to učiníš, bude tě Satan mít ve chvílce pod svýma nohama. Tvoje jediná bezpečnost před ním je v té neporazitelné, nesmrtelné větě: „*Psáno jest.*“ Nikdy nepomůže přít se s ním na základě zkušeností, citů nebo pozorování. Musí to být zcela a výlučně na základě toho, že Bůh je a že Bůh mluvil. Satan si s tímto závažným argumentem neporadí. Ten je nepřemožitelný. Vše ostatní dokáže rozbit na kusy; ale toto ho zmátne a uvede na útěk.

Velmi pozoruhodně to je ilustrováno v pokušení našeho Pána. Nepřítel se k tomu Požehnanému přiblížil podle svého obvyklého způsobu s **otázkou**: „*Jsi-li Syn Boží...*“ Jak mu Pán odpověděl? Řekl: „Vím, že jsem Boží Syn – obdržel jsem svědectví z otevřených nebes a od sestupujícího a pomazujícího Ducha – cítím a věřím a uvědomuji si, že jsem Boží Syn?“ Nikoli. To nebyl Jeho způsob, jak odpovědět na pokušení. Jak tedy? „***Psáno jest.***“ Taková byla třikrát opakovaná odpověď poslušného a závislého Člověka. A taková musí být odpověď každého, kdo chce přemoci pokušitele.

Tak jestliže se někdo zeptá ve vztahu k Aronově pučící holi: „Jak taková věc může být? Je to proti zákonům přírody. A jak může Bůh překračovat ustanovené zásady přírodní filozofie?“ Odpověď víry je vznešeně prostá. Bůh může dělat, jak se Jemu líbí. Ten, jenž povolal světy v existenci, může způsobit, aby hůl ve chvíli vypučela, vykvetla a přinesla ovoce. Uved' do věci Boha, a vše je prosté a jednoduché, jak jen může být. Vynech Boha, a vše je ponořeno do beznadějného zmatení. Pokus svazovat – říkáme to s uctivostí – všemohoucího Stvořitele rozsáhlého vesmíru určitými zákony přírody nebo nějakými zásadami přírodní filozofie, není nic jiného, než bezbožné rouhání. Je to téměř ještě horší, než zcela popírat Jeho existenci. Je těžké říci, kdo je horší, zda ateista, jenž říká, že Bůh není, anebo racionalista, který si myslí, že Bůh nemůže dělat, jak se Mu zlíbí.

Cítíme, jak je velmi důležité, abychom byli schopni vidět skutečné kořeny všech pěkně vypadajících teorií, které v přítomné době kolují. Mysl člověka pilně vytváří systémy, činí závěry a přemýšlí takovým způsobem, aby prakticky zcela vyloučila svědectví Svatého Písma a Boha samého z Jeho stvoření. Naši mladí musejí být před tím vážně varováni. Musejí být vyučováni nesmírnému rozdílu mezi skutečnostmi vědy a závěry vědců. Skutečnost je skutečnost, kdekoli se s ní setkáte; ať v geologii, astronomii nebo v jiném oboru vědy. Ale lidské úvahy, závěry a systémy jsou něco zcela jiného. Nuže, Písmo se nikdy nedotkne skutečností vědy. Ale rozumování vědců jsou ustavičně v rozporu s Písmem. Běda takovým lidem! A když tomu je tak, musíme s jasným rozhodnutím taková rozumování zcela odmítnout a s apoštolem zvolat: „*Ať je Bůh pravdomluvný, ale každý člověk lhář.*“ (Řím. 3,4)

Rádi bychom prodleli u tohoto bodu, i když to je odbočení, neboť hluboce cítíme jeho vážnost. Ale musíme se nyní spokojit s vážným upozorněním čtenáře na nutnost dávat Svatému Písmu nejvyšší místo v jeho srdci a myšlení. S absolutní poddaností se musíme sklánět před autoritou ne lidského:

„Tak praví Církev.“ – „Tak praví otcové.“ – „Tak mluví učitelé.“ – ale božského: „**Tak praví Pán**“ – „**Je napsáno**.“ To je **jediné** bezpečí před stoupající záplavou nevěry, která hrozí smést základy nábožné mysli a cítění napříč křesťanstvem. Nikdo neunikne kromě těch, kteří jsou vyučováni a ovládáni Slovem Pána. Kéž Bůh zvětší jejich počet.

Nyní budeme pokračovat v naší kapitole:

„I vynesl Mojžíš ty pruty od tváře Hospodinovy ke všechněm synům Izraelským; a uzřevše je, vzali jeden každý prut svůj. Řekl pak Hospodin Mojžíšovi: Dones zase prut Aronův před svědectví, aby chován byl na znamení proti buřičům zpurným, a tak přítrž učiníš reptání jejich na mne, aby nezemřeli. I učinil tak Mojžíš; jak byl přikázal jemu Hospodin, tak učinil.“ (4. M. 17,9-11)

Tak byla věc božským způsobem urovnána. Kněžství je založeno na oné vzácné Boží milosti, která vyvodí život ze smrti. To je pramen kněžství. Nijak nemohlo být užitečné pro člověka, aby vzal některou z těch jedenácti mrtvých holí a učinil ji odznakem kněžského úřadu. Žádná lidská autorita pod sluncem nemohla vlít život do mrtvé hole nebo učinit tu hůl potrubím požehnání pro duši. A tak tomu bylo se všemi jedenácti holemi dohromady. Nebyl tam ani jeden pupenec nebo květ na žádné z nich. Ale tam, kde bylo vzácné svědectví o oživující moci – osvěžující stopy božského života a požehnání – vzácné ovoce působivé milosti – tam, a jen tam měl být nalezen zdroj té kněžské služby, která mohla nést nejen potřebný, ale i reptavý a vzpurný lid pouští.

A zde se přirozeně můžeme zeptat: „A co Mojžíšova hůl? Proč ta nebyla mezi těmi dvanácti?“ Důvod je pozhledně prostý. Mojžíšova hůl byla vyjádřením moci a autority. Aronova hůl byla milým vyjádřením té milosti, která oživuje mrtvé a povolává ty věci, které nejsou, jako kdyby byly. Nuže, pouhá moc nebo autorita nemůže vést shromáždění pouští. Moc by mohla zdeptat vzbouřence; autorita by mohla udeřit na hříšníky; ale jen milosrdenství a milost mohou prospět shromáždění potřebných, bezmocných, hříšných mužů, žen a dětí. Milost, která mohla vyvést mandle z mrtvé hole, mohla vést Izrael pouští. Jen ve spojení s Aronovou pučící holí mohl Hospodin říci: „**Přítrž** učiníš reptání jejich na mne, aby nezemřeli.“ Hůl **authority** mohla odstranit **reptající**; ale hůl **milosti** mohla odejmout **reptání**.

Čtenář se může ve spojení s předmětem Aronovy hole s užitkem a zájmem obrátit k místu na začátku 9. kapitoly Epištoly Židům. Když apoštol mluví o

truhle smlouvy, říká: „*V níž byl zlatý džbán obsahující mannu, Aronova hůl, která rozkvetla, a desky smlouvy.*“ (Židům 9,4) To bylo na poušti. Hůl a manna byla opatření božské milosti pro cestu Izraele po poušti a pro potřeby pouště. V 1. Královské 8,9 čteme: „*Nic nebylo v truhle kromě dvou tabulí kamenných, které tam složil Mojžíš na Orébě, když všel Hospodin v smlouvu se syny Izraelskými, a oni šli ze země Egyptské.*“ Cesta pouští byla za nimi, sláva Šalomounových dnů vysílala své paprsky na zem, a proto pučící hůl a vědro manny jsou vynechány a nezůstává nic než Boží zákon, který je základem Jeho spravedlivé vlády uprostřed Jeho lidu.

Nuže, v tom máme ukázanu nejen božskou přesnost Písma jako celku, ale také zvláštní charakter a předmět 4. Mojžíšovy knihy. Aronova hůl byla v truhle po dobu její cesty pouští. Vzácná skutečnost! Nechtě se čtenář snaží přivlastnit si její hluboký a požehnaný význam. Ať zváží rozdíl mezi Mojžíšovou holí a holí Aronovou. Tu první jsme viděli, jak koná své charakteristické dílo v jiných dnech a uprostřed jiných okolností. Viděli jsme, jak Egyptská země se chvěje pod těžkými údery té hole. Rána za ranou dopadaly na zem zasvěcenou zkáze v odpověď na tu vztaženou hůl. Viděli jsme vody moře, jak se rozdělily v odpověď té holi. Krátce řečeno, Mojžíšova hůl byla hůl moci, hůl autority. Ale ta nemohla utišit reptání dětí Izraele, ani provést lid pouští. To mohla jen milost. A v pučící Aronově holi máme vyjádření čisté milosti – volné, svrchované milosti.

Nic nemůže být působivějšího, nic krásnějšího. Ta suchá hůl byla vhodným obrazem stavu Izraele a jistě i stavu každého z nás od přirozenosti. Nebyla tu šťáva, život ani síla. Jistě bychom mohli říci: „Co dobrého z ní kdy může vzejít?“ Vůbec nic, kdyby nevstoupila milost a neukázala svou oživující moc. Tak tomu bylo s Izraelem na poušti. A tak tomu je s námi nyní. Jak měli být vedeni den za dnem? Jak měli být podepírání ve vši své slabosti a potřebách? Jak měli být snášeni se všemi svými hříchy a pošetilostí? Odpověď je nalezena v Aronově rozkvétající holi. Jestliže suchá, mrtvá hůl byla vyjádřením neplodného a bezcenného stavu přirozenosti, pupeny, květy a ovoce vyjadřují onu živou a život dávající milost a sílu Boha, na níž byla založena kněžská služba, která jediná mohla nést shromáždění skrze poušť. Jen milost sama mohla odpovědět na deset tisíc potřeb vojenského zástupu. Síla nemohla stačit. Autorita nemohla mít úspěch. Jen kněžství mohlo dát to, co bylo potřebí. A toto kněžství bylo ustanoveno na základě té působivé milosti, která mohla vyvést ovoce ze suché hole.

Tak tomu bylo u kněžství za staré doby, a tak tomu je u kněžské služby nyní. Všechna služba v Boží Církvi je ovocem božské milosti – darem Krista, Hlavy Církve. Není žádný jiný zdroj služby. Počínaje apoštoly až k nejnižším darům, vše přichází od Krista. Velká základní zásada vši služby je ztělesněna Pavlovými slovy ke Galatským, v nichž o sobě mluví jako o apoštolovi „*ne od lidí, ani skrze člověka, nýbrž skrze Ježíše Krista a Boha Otce, který jej vzkřísil z mrtvých*“ (Gal. 1,1).

Poznamenejme, že zde máme vznešený zdroj, z něhož vyvěrá všechna služba. V žádné podobě nebo formě není od člověka, ani skrze člověka. Člověk může vzít suché hole a dát jim tvar a podobu podle své vlastní vůle; může je ordinovat a ustanovovat a nazvat je některými vysoce znějícími oficiálními tituly. Ale k čemu to? Jsou to jen suché, mrtvé hole. Můžeme právem říci: „Kde je nějaké ovoce? Kde je nějaký květ? Ba kde je byť jediný pupen?“ I jeden pupen postačí k dokázání, že tu je něco z Boha. Ale když tu není, nemůže tu být živá služba v Boží Církvi. Jen dar od Krista samého činí z člověka služebníka. Bez toho je to prázdná domýšlivost, když se někdo sám ustanovuje nebo je ustanoven druhými, aby sloužil.

Uznává čtenář zcela tuto velkou zásadu? Je jeho duši jasná jako sluneční paprsek? Má nějakou těžkost v tom, aby jí dbal? Jestliže ano, prosíme ho, aby se snažil oprostít svou mysl od všech dříve přijatých myšlenek, ať jsou z kteréhokoli zdroje. Nechtě se vznese nad mlhavou nejistotu tradičního náboženství. Ať si vezme Nový zákon jako v bezprostřední Boží přítomnosti a studuje dvanáctou a čtrnáctou kapitulu 1. Korinským a také Efezským 4,7-12. V těchto oddílech najde ukázán celý předmět služby; a odtud se naučí, že všechna pravá služba, ať apoštolů, proroků, učitelů, pastýřů nebo evangelistů, je od Boha – vše plyne dolů od Krista, vyvýšené Hlavy Církve. Jestliže člověk nevlastní dar od Krista, není služebníkem. Každý úd těla má nějakou práci, kterou má konat. Vzdělání těla je působeno správným působením všech údů, ať jsou viditelné nebo skryté, „*čestné*“ nebo „*méně čestné*“. Krátce řečeno: Všechna služba je od Boha a ne od člověka; je skrze Boha a ne skrze člověka. V Písmu není nic takového, jako je lidsky zřízená služba. Vše je od Boha.

Nesmíme zaměňovat dary pro službu s úřadem nebo místní správou. Nalézáme apoštoly nebo jejich vyslance, jak zřizují starší a ustanovují diakony; ale to bylo zcela rozdílné od darů ke službě. Oni starší a diakoni mohli mít a vykonávat nějaký zvláštní dar v těle. Ale apoštolové je nezřídili k vykonávání

takového daru, nýbrž pouze k tomu, aby plnili místní pověření. Duchovní dar byl od Hlavy Církve a byl naprosto nezávislý na místním pověření.

Je zcela nutné, abychom měli jasno ohledně rozdílu mezi darem a místním úřadem. V celé vyznávající církvi je krajní zmatení ohledně těch dvou věcí a důsledkem je, že službě není rozuměno. Údy Kristova těla nerozumějí svému místu nebo svým funkcím. Lidské zvolení nebo lidská autorita v té či oné podobě se považují za podstatné k vykonávání služby v Církvi. Ale v Písmu skutečně nic takového není. Kdyby bylo, není nic snadnějšího, než to předložit. Žádáme čtenáře, aby našel jeden řádek v celém Novém zákoně, kde povolání člověkem, ustanovení od lidí nebo lidská autorita mají něco společného s vykonáváním služby v jejím plném rozsahu. Směle tvrdíme, že tam nic takového není.¹² Bůh buď veleben, služba v Jeho Církvi není „od lidí, ani skrze člověka, nýbrž skrze Ježíše Krista a Boha, Otce, který jej vzkřísil z mrtvých“ (Gal. 1,1). „**Bůh zřídil údy, jeden každý z nich v těle, tak jak chtěl.**“ (1. Kor. 12,18) „Ale každému z nás byla dána milost podle míry Kristova obdarování. Proto praví: Vystoupiv do výše, vedl jaté zajatce a dal dary lidem... A on dal jedny jako apoštoly, jiné jako proroky, jiné jako evangelisty, jiné jako pastýře a učitele, k dokonání svatých k dílu služby, ke vzdělání těla Kristova, dokud nedospějeme všichni k jednotě víry a k poznání Syna Božího, k dospělému muži, k míře plného vzrůstu plnosti Krista.“ (Ef. 4,7-13 – přel.)

Zde jsou všechny stupně darů služby, od apoštolů až k evangelistům a pastýřům, postaveny na jeden a týž základ. Všechny jsou darovány Hlavou Církve. A když byly uděleny, činí vlastníky ihned odpovědnými Hlavě v nebi a údům na zemi. Myšlenka, že nějaký vlastník skutečného daru od Boha má čekat na lidskou autoritu, je velkou urážkou Božího Majestátu, jako kdyby Aron šel s kvetoucí holí v ruce, aby byl ordinován ke kněžství některým ze svých druhů. Aron to věděl lépe. Byl povolán Bohem, a to pro něho bylo

¹² I ve věci ustanovení diaconů ve Skutcích 6 vidíme, že to bylo apoštolské jednání. „Proto, bratři, vyberte ze sebe mužů sedm dobropověstných, plných Ducha svatého a moudrosti, **jimž bychom poručili tu práci.**“ Bratrům bylo dovoleno **vybrat** muže, poněvadž se jednalo o jejich peníze. Ale **ustanovení** bylo božské. A připomínáme, že se to vztahovalo jen na práci diaconů, kteří měli spravovat časné záležitosti Církve. Ale pokud jde o dílo evangelistů, pastýřů a učitelů, to je naprosto nezávislé na lidské volbě a lidské autoritě a spočívá prostě na obdarování od Krista – (Ef. 4,11).

naprosto dost. A tak nyní všichni, kdo vlastní božský dar, jsou Bohem povoláni ke službě a nepotřebují už nic, jen mají vykonávat svou službu a vzdělávat svůj dar.

Potřebujeme dodávat, že je marné, aby lidé ustanovovali někoho za služebníka, pokud nevlastní dar? Nějaký člověk se může domnívat, že má dar, a přitom to může být jen marná představa jeho vlastní mysli. Je to stejně tak špatné, ne-li horší, když nějaký člověk jde, aby pracoval v síle své vlastní představitivosti, než když jiný jde v síle neoprávněné autority svých druhů. Oč bojujeme, je toto: Služba je od Boha, pokud jde o její zdroj, moc a odpovědnost. Nemyslíme, že toto tvrzení bude zpochybňováno někým, kdo je ochoten být vyučován výlučně Písmem. Každý služebník, ať je jeho dar jakýkoliv, má být ve své míře schopen říci: „Bůh mne postavil do té služby.“ Ale řekne-li tato slova člověk, který nemá žádný dar, pak je to horší než bezcenné. Boží lid může snadno poznat, kde je skutečný duchovní dar. Jistě tu bude znatelná moc. Ale domýšlí-li se lidé, že mají dar nebo moc, aniž by tomu tak bylo, pak se jejich pošetilost brzy všem zjeví. Všichni domýšlivci jistě dříve nebo později najdou svou skutečnou úroveň.

Tolik o službě a kněžství. Zdroj obojího je božský. Pravý základ obojího je v pučící holi. Nechtě to každý má na paměti. Aron mohl říci: „Bůh mne postavil do kněžství.“ A když byl vyzván, aby podal důkaz, mohl ukázat na svou hůl, která nesla ovoce. Pavel mohl říci: „Bůh mne povolal do služby.“ A když byl vyzván, aby podal důkaz, mohl ukázat na tisíce živých pečetí svého díla. Tak tomu v zásadě musí být vždy, ať je míra jakákoli. Služba nesmí být pouze ve slovu nebo jazyku; ale ve skutku a v pravdě. Bůh nechce uznávat řeč, ale moc.

Ale dříve než se obrátíme od tohoto předmětu, považujeme za velmi potřebné zdůraznit čtenáři důležitost rozlišování mezi službou a kněžstvím. Hřích Chóre spočíval v tom, že nebyl spokojen s tím, že je služebníkem, toužil být knězem. A hřích křesťanstva je téhož charakteru. Místo aby dovolilo službě spočinout na jejím vlastním novozákonním základu, aby ukázala své vlastní charakteristiky a vykonávala své funkce, je vyvýšena do kněžství, kněžské kasty, jejíž členové jsou odlišeni od svých bratrů svým způsobem odívání a určitými tituly. Pro takové věci není v Novém zákoně žádný základ. Podle jasného učení té požehnané knihy jsou všichni věřící kněžími. Tak u Petra čteme: „**Vy však** [nikoli jen apoštolové, ale všichni věřící] *jste rod vyvolený, **královské kněžstvo**.*“ (1. Petra 2,9) A stejně tak ve Zjevení: „*Který*

*nás miloval a umyl nás od hříchů našich krví svou, a učinil nás krále a kněží Bohu a Otcí svému.“ (Zj. 1,5.6) A když sledujeme pravdu ukázanou v předcházejících oddílech, nalézáme apoštola Pavla, jak skrze Ducha Svatého napomíná hebrejské věřící, aby přistoupili a se smělostí vešli do svatyně svatých (Židům 10,19-22). A dále říká: „Skrze něho tedy přinášíme Bohu stále **oběť** chvály, to jest ovoce rtů, vyznávajících jeho jméno. A nezapomínejte činit dobře a sdílet se, neboť **takové oběti** se Bohu líbí.“ (Židům 13,15.16)*

Jak obdivuhodné se to muselo jevit židovským svatým – kteří byli vychováni uprostřed institucí mojžíšovského zřízení, když byli napomínáni, aby vešli na místo, ke kterému se sama nejvyšší funkce v Izraeli mohla přiblížit jen jednou v roce, a to jen na chvíli! A když jim potom bylo řečeno, že mají obětovat oběť, že mají vykonávat ty zvláštní funkce kněžství. To vše bylo obdivuhodné. Ale tak tomu je, jestliže máme být vyučováni Písmem a ne příkázáními, učením a tradicemi lidí. Všichni křesťané jsou kněží. Všichni nejsou apoštolové, učitelé, pastýři nebo evangelisté; ale všichni jsou kněží. Ten nejslabší úd Církve byl tak knězem, jako Petr, Pavel, Jakub a Jan. Nemluvíme o schopnosti nebo duchovní moci, ale o postavení, které všichni zaujímají v moci Kristovy krve. V Novém zákoně nenajdeme zvláštní třídu lidí, zvláštní privilegovanou kastu, uvedenou do vyššího nebo nižšího postavení, než jsou jejich bratři. Všechno to je jasně proti křesťanství – smělé překročení všech směrnic Božího slova a zvláštního učení našeho poženého Pána a Mistra.

Nechť se nikdo nedomnívá, že tyto věci jsou nedůležité. Zdaleka ne. Dotýkají se samých základů křesťanství. Je jen třeba, abychom otevřeli oči a podívali se kolem sebe, abychom viděli praktické výsledky tohoto směřování služby a kněžství. A můžeme být ujištěni, že se rychle blíží chvíle, kdy tyto výsledky na sebe vezmou mnohem strašnější charakter a přivolají velmi těžké soudy od živého Boha. Ještě jsme neviděli protiobraz „*odporování Chóre*“; ale brzy bude zjeven. Vážně varujeme křesťanského čtenáře, aby si dal pozor na to, aby nedával své schválení vážnému bludu směřování dvou věcí, které jsou tak rozdílné jako služba a kněžství. Napomínáme ho, aby zvažoval celý tento předmět ve světle Písma. Rádi bychom, aby se podřídil autoritě Božího slova a opustil vše, co na něm není založeno. Je jedno, co to je. Může to být stářím poctěná instituce, účelné uspořádání, pěkná ceremonie podepřená tradicí a podporovaná tisíci nejlepšími lidmi. Na tom nezáleží. Jestliže věc nemá základ ve Svatém Písmu, je to blud a zlo a ďáblová léčba na polapení duší a vede nás pryč od jednoduchosti, která je v Kristu. Například jsme-li učeni, že v Boží Církvi je kněžská kasta, třída lidí, kteří jsou světější, vyvýšenější, blíží

Bohu než jejich bratři – než obyčejní křesťané. Co je to jiného než znovu oživé židovství, spojené s křesťanskými formami? A jaký jiný to může mít výsledek, než oloupení Božích dětí o jejich vlastní výsady, vzdálení jich od Boha a uvedení do otroctví?

Teď nebudeme dále sledovat tento předmět. Věříme, že bylo řečeno dost, aby to vedlo přemýšlivého čtenáře v dalším samostatném uvažování. Jen k tomu dodáváme, a to se zvláštním důrazem, aby v něm pokračoval **jen** ve světle Písma. Ať se rozhodne, skrze Boží milost, že odloží vše, co nespočívá na pevném a posvěceném základě psaného Slova. Jen tak může být zachován od každé formy bludu a veden ke zdravému závěru v této velmi důležité a zajímavé otázce.

Závěrečné řádky 17. kapitoly nám podávají pozoruhodný obraz toho, jak rychle lidská mysl přechází od jednoho extrému k druhému: „*Tedy mluvili synové Izraelští k Mojžíšovi, řkouce: Hle, již mřeme, mizíme a všichni my hy-neme. Kdokoli blízko přistupuje k příbytku Hospodinovu, umírá. Všichni-li smrti zhyneme?*“ (4. M. 17,12-13) V předcházející kapitole vidíme smělou domýšlivost v samé přítomnosti Hospodinova majestátu, kde měla být jen hluboká pokora. Zde, v přítomnosti božské milosti a jejích opatření, pozorujeme zákonický strach a nedůvěru. Tak tomu je vždy. Pouhá přirozenost nerozumí ani svatosti, ani milosti. V jedné chvíli slyšíme slova jako: „**Všechno** *zajisté množství toto, všichni tito svatí jsou,*“ (4. M. 16,3) a v příští chvíli: „*Hle, již mřeme, mizíme a všichni my hyneme.*“ Tělesná mysl je vždy domýšlivá tam, kde by se měla sklonit, a je nedůvěřivá tam, kde by měla důvěřovat.

Nicméně se to vše z Boží dobrotivosti stává příležitostí k tomu, aby nám Bůh zjevil plným a požehnaným způsobem svaté odpovědnosti a vzácné výsady kněžství. Jak milostivé – jak Bohu přiměřené to je, že obrací chyby lidu v příležitosti, aby mu dal hlubší naučení týkající se Svých cest! Jeho výsadou je, budiž požehnáno Jeho jméno, vyvádět dobré ze zlého; působit, aby ze šírajícího vyšel pokrm a ze silného sladkost. Tak „*odporování Chóre*“ dává příležitost k hojnému naučení, obsaženému v Aronově holi; a závěrečné řádky 17. kapitoly vyvolávají podrobný popis funkcí Aronova kněžství. K tomu nyní povedeme čtenářovu pozornost:

„*A proto řekl Hospodin Aronovi: Ty a synové tvoji i dům otce tvého s tebou ponesete nepravost svatyně; ty také i synové tvoji s tebou ponesete nepravost kněžství svého. Bratry také své, pokolení Lévi, čedeť otce svého připoj k sobě, ať jsou při tobě a posluhují tobě; ty pak a synové tvoji s tebou před*

*stánkem svědectví sloužiti budete. A pilně ostříhati budou rozkázání tvého, bedliví jsouce při všem stánku; avšak ať k nádobám svatyně a k oltáři nepřistupují, aby nezemřeli i oni i vy. A přidržeti se budou tebe, pilně ostříhající stánku úmluvy při všech službách jeho; a cizí žádný nepřistupuj k vám. Proto pilně ostříhejte svatyně i služby oltáře, **ať nepřichází více zuřivá prchlivost na syny Izraelské.** Poněvadž jsem já vybral bratry vaše Levíty ze synů Izraelských vám, za dar dané Hospodinu, aby konali službu při stánku úmluvy. Ty pak a synové tvoji s tebou ostříhati budete kněžství svého při všech věcech přináležejících k oltáři, a které jsou za oponou, a sloužiti budete. Úřad kněžství vašeho darem jsem vám dal, proto přistoupil-li by kdo cizí, umře.“ (4. M. 18,1-7)*

Zde máme Boží odpověď na otázku vznesenou dětmi Izraele: „Všichni-li smrti zhyneme?“ – „Nikoli,“ říká Bůh vši milosti a milosrdenství. A proč ne? Protože „Aron a jeho synové s ním budou ostříhat svatyně i služby oltáře, **ať nepřichází více zuřivá prchlivost na syny Izraelské**“. Tak je lid vyučován, že právě v tom kněžství, kterým bylo tak opovrhováno a proti němu mluveno, mají nalézt svou bezpečnost.

Ale musíme si zvláště všimnout toho, že Aronovi synové a dům jeho otce jsou připojeni k němu v jeho vysokých a svatých výsadách a odpovědnostech. Levítové byli Aronovi dáni jako dar, aby konali službu stánku shromáždění. Měli sloužit pod Aronem, hlavou kněžského domu. To nás učí krásné lekci, kterou křesťané v přítomné době velmi potřebují. My všichni musíme pamatovat na to, že služba, aby byla rozumná a příjemná, musí být konána v poddanosti kněžské autoritě a kněžskému vedení: „**Bratry také své, pokolení Léví, čeled' otce svého připoj k sobě, ať jsou při tobě a posluhují tobě.**“ To vtiskává svůj zvláštní charakter celému okruhu Levítské služby. Celé pokolení dělníků bylo připojeno k nejvyššímu knězi a jemu poddáno. Vše bylo pod jeho bezprostřední kontrolou a vedením. Tak to musí být i nyní ve vztahu ke všem Božím pracovníkům. Všechna křesťanská služba musí být konána v obecenství s naším velkým Nejvyšším knězem a ve svaté poddanosti Jeho autoritě. Jinak nemá žádnou cenu. Může být udělána velká práce, může zde být velká aktivita; ale jestliže Kristus není bezprostředním předmětem srdce, jestliže Jeho vedení a autorita nejsou plně přijímány, práce musí být marná.

Ale na druhé straně ten nejmenší skutek služby, nejobyčejnější dílo konané pod zrakem Krista, učiněné v přímém vztahu k Němu, má v Božím ocenění

svoji cenu a zcela jistě obdrží svou náležitou odměnu. To je skutečně povzbuzující a utěšující pro srdce každého vážného pracovníka. Levítové museli pracovat pod Aronem. Křesťané musejí pracovat pod Kristem. Jsme odpovědni Jemu. Je to velmi dobré a velmi krásné, když chodíme ve společnosti našich drahých spolupracovníků a jsme poddáni jeden druhému v bázi Páně. Nic není vzdálenějšího našim myšlenkám, než pěstovat nebo podporovat ducha povýšené nezávislosti, anebo stav duše, který by bránil naší opravdové a srdečné spolupráci s našimi bratřími v každém dobrém díle. Všichni Levítové měli být ve své práci „připojeni k Aronovi“, a proto měli být připojeni jeden k druhému. Proto měli pracovat společně. Jestliže by se některý Levíta obrátil ke svým bratřím zády, obrátil by se zády k Aronovi. Můžeme si představit Levítu, který by se urazil o něco v chování svých druhů a řekl: „Nemohu dále jít se svými bratry. Musím jít sám. Mohu sloužit Bohu a pracovat pod Aronem, ale musím se držet vzdálen od svých bratří, poněvadž shledávám nemožným být s nimi zajedno ohledně způsobu práce.“ Ale snadno můžeme prohlédnout klam toho všeho. Neboť kdyby si Levíta přisvojil takový způsob jednání, nepřineslo by to nic než zmatení. Všichni byli povoláni, aby pracovali společně, jakkoli jejich práce mohla být rozdílná.

Ale vždy musíme pamatovat, že jejich práce byla různá, a kromě toho, že každý byl povolán, aby pracoval pod Aronem. Byla tu odpovědnost jednotlivce spojená s velmi harmonickým jednáním celku. Jistě si přejeme, abychom vším možným způsobem podporovali jednotu v jednání; ale to nikdy nemá neoprávněně působit na oblast osobní služby nebo se vměšovat do přímého vztahu jednotlivého dělníka k jeho Pánu. Boží Církev poskytuje velmi rozsáhlou základnu pro dělníky Pána. Je na ní velký prostor pro všechny druhy pracovníků. Nesmíme se pokoušet přivádět všechny na stejnou úroveň nebo omezovat různé směry činnosti Kristových služebníků tím, že bychom je chtěli vtěsnat do určitých starých kolejí, které jsme si vytvořili. To nikdy nebude dobré. My všichni se musíme snažit spojovat tu nejsrdečnější jednomyslnost s tou největší možnou růzností v jednání. Obojí bude zdravým způsobem podporováno, když všichni budeme mít na paměti, že jsme povoláni společně sloužit pod Kristem.

Zde leží to velké tajemství: **Společně, pod Kristem!** Kéž bychom to měli na mysli! Pomůže nám to rozeznávat a cenit si způsobu práce u druhých, i když se liší od našeho. A na druhé straně nás to ochrání, abychom nepřeceňovali vlastní úsek služby, poněvadž uvidíme, že jsme všichni jen spolupracovníci

na témž velkém poli a že ten velký předmět, který má Mistr na srdci, může být dosažen, jen když každý pracovník sleduje svou vlastní linii práce a sleduje ji ve šťastném společenství se všemi.

Zhoubná tendence některých myslí je, že snižují každý směr služby kromě toho jejich. Toho je třeba pečlivě se vyvarovat. Kdyby všichni jednali v témže směru, kde by byla ta milá rozmanitost, která charakterizuje dílo Pána a dělníky ve světě? Ani to není pouze otázka zaměření práce, ale ve skutečnosti zvláštního stylu každého dělníka. Můžete najít dva evangelisty, z nichž oba se vyznačují intenzivní touhou zachraňovat duše a každý z nich v podstatě káže stejnou pravdu. A přece tu může být velmi velká rozdílnost ve způsobu, jakým se každý z nich snaží dosáhnout téhož cíle. Měli bychom na to být připraveni. Ve skutečnosti bychom to měli očekávat. A totéž platí ve vztahu ke každému jinému odvětví křesťanské služby. Silně bychom pochybovali o půdě, na které se nalézá křesťanské shromáždění, pokud tam není umožněn velký prostor pro každé odvětví a způsob křesťanské služby – pro každé zaměření práce, která může být konána v odpovědnosti jednotlivce vůči velké Hlavě kněžského domu. Neměli bychom dělat nic, co nemůžeme konat pod Kristem a ve společenství s Ním. A vše, co může být konáno ve společenství s Kristem, může být jistě konáno ve společenství s těmi, kdo s Ním chodí.

Tolik o zvláštním způsobu, jímž jsou v naší kapitole uvedeni Levítové ve spojení s Aronem a jeho syny. K těmto nyní na nějakou chvíli obrátíme svoji pozornost a budeme přemýšlet o bohatém opatření, které v Boží dobrotivosti pro ně bylo učiněno, stejně jako o slavnostně vážných funkcích, které na ně v jejich kněžském postavení připadaly.

*„Mluvil také Hospodin k Aronovi: Aj, já dal jsem tobě k ostříhání oběti své, které se vzhůru pozdvihují; všecko také, což se posvěcuje od synů Izraelských, tobě jsem dal **pro pomazání** i synům tvým ustanovením věčným. Toto bude tvé z věcí posvěcených, které nepřicházejí na oheň: Všelíká oběť jejich, buď suchá oběť jejich, nebo oběť za hřích jejich, aneb oběť za provinění jejich, které mi dávati budou, svatosvaté tobě bude to i synům tvým. Ve svatyni budeš je jísti, **každý pohlaví mužského** bude je jísti; svaté bude tobě.“ (4. M. 18,8-10)*

Zde máme předobraz Božího lidu, když se na něj díváme z jiného pohledu. Zde jsou představeni ne jako dělníci, ale jako velebitelé; ne jako Levítové, ale jako kněží. Všichni věřící – všichni křesťané – všechny Boží děti jsou kněží. Podle učení Nového zákona není na zemi kněz, kromě toho smyslu,

že všichni věřící jsou kněží. Zvláštní kněžská kasta – určitá třída lidí postavená stranou jako kněží je nejen věcí v křesťanství neznámou, ale naprosto nepřátelskou jeho duchu a zásadám. O tomto předmětu jsme se už zmínili a citovali jsme různé oddíly Písma, které se k tomu vztahují. Máme velikého Nejvyššího kněze, který prošel nebesy, neboť kdyby byl na zemi, nebyl by knězem. (Srovnej s Žid. 4,14 a 8,4.) – „*Náš Pán pochází z Judy, o kterémžto pokolení nic ze strany kněžství nemluvil Mojžíš.*“ (Žid. 7,14) Proto tedy obětující kněz na zemi je přímým popřením pravdy Písma a naprostým dáním stranou slavné skutečnosti, na níž je křesťanství založeno, totiž dokonaného vykoupení. Jestliže je zde nyní nějaká potřeba kněze, aby obětoval za hříchy, pak zcela jistě není vykoupení dokonanou skutečností. Ale Písmo na stu místech prohlašuje, že je dokonáno, a proto už nepotřebujeme obět za hřích. „*Ale Kristus přišel, nejvyšší kněz budoucího dobrého, skrze větší a dokonalejší stánek, **ne rukou udělaný**, to jest ne tohoto stavení, ani skrze krev kozlů a telat, ale skrze svou vlastní krev, všed jednou do svatyně, **věčné vykoupení nalezl.***“ (Žid. 9,11.12) Tak i v 10. kapitole Židům čteme: „*Jednou obětí dokonalé učinil na věky ty, kteří jsou posvěcováni.*“ (verš 14) A opět: „*Na hříchy jejich i na nepravosti jejich nikoli nevzpomenu více. Kde pak jest odpuštění jich, není více oběti za hřích.*“ (verše 17 a 18)

To upravuje tu velkou otázku ohledně kněžství a oběti za hřích. Křesťané nemohou mít ve vztahu k tomu více jasna a rozhodnosti. Leží to u samého základu pravého křesťanství a vyžaduje to hlubokou a vážnou pozornost všech, kdo touží chodit v jasném světle plného spasení a zaujímat pravé křesťanské postavení. Je zde silná tendence směrem k židovství – mocná snaha naroubovat křesťanské formy na židovský kmen. To není nic nového, ale právě nyní se zdá být nepřítel zvláště činný.

Tam, kde duše nemají jasno, nejsou upevněné, nejsou duchovní; kde je zákonictví, tělesnost a svěťáctví, tam najdete touhu po lidmi ustanoveném kněžství. Není ani nesnadné vidět, proč tomu tak je. Jestliže člověk sám není ve vhodném stavu, aby se blížil Bohu, bude to pro něho úleva, když bude moci použít někoho, aby se blížil za něho. A zcela jistě žádný, kdo neví, že jsou jeho hříchy odpuštěné – kdo nemá dokonale očištěné svědomí – kdo je v temném, pochybujícím, zákonickém stavu duše – není ve vhodném stavu, aby se blížil svatému Bohu. Abychom mohli směle přicházet do svatyně svatých, musíme vědět, co pro nás způsobila Kristova krev; musíme vědět, že my sami jsme učiněni Bohu kněžími a že v moci smírčí Kristovy smrti jsme přivedeni k Bohu tak blízko, že není možné, aby jakákoli třída lidí vstupovala

mezi nás a Boha. „*Který nás miloval a umyl nás od hříchů našich krví svou, a učinil nás krále a kněží Bohu a Otci svému.*“ (Zj. 1,5.6) „*Vy však jste rod vyvolený, **královské kněžstvo**, svatý národ, lid k vlastnictví, abyste zvěstovali ctnosti toho, který vás povolal ze tmy k svému předivnému světl.*“ (1. Petra 2,9) A opět: „*I vy sami jste jako živé kameny budování, duchovní dům, v **kněžstvo svaté**, abyste přinášeli **duchovní oběti**, příjemné Bohu skrze Ježíše Krista.*“ (1. Petra 2,5) „*Skrze něho tedy přinášejme Bohu stále **oběť chvály**, to jest ovoce rtů, vyznávajících jeho jméno. A nezapomínejte činit dobře a sdílet se, neboť takové **oběti** se Bohu líbí.*“ (Židům 13,15.16)

Zde máme dvě velké větve duchovní oběti, kterou jako kněží máme výsadu obětovat, totiž chválit Boha a činit dobře lidem. I ten nejmladší, nejméně zkušený, nejméně vzdělaný křesťan je schopen rozumět těmto věcem. Kdo je v celé Boží rodině – v celé kněžské domácnosti našeho božského Nejvyššího kněze, jenž nemůže svým **srdcem** říci: „Veleben buď Pán!“ A kdo nemůže svou **rukou** učinit dobře svému bližnímu? A toto je kněžské velebení a kněžská služba – obecné velebení a služba všech pravých křesťanů. Je pravda, že míra duchovní moci může být různá; ale všechny Boží děti jsou ustanovenými kněžími, jeden stejně jako druhý.

Nyní je nám v osmnácté kapitole 4. Mojžíšovy knihy předloženo plné oznámení opatření učiněného pro Arona a jeho dům; a v tomto opatření máme předobraz duchovního podílu křesťanského kněžství. A jistě nemůžeme ten záznam číst, aniž bychom viděli, jaký královský podíl nám patří. „*Všeliká oběť jejich, buď suchá oběť jejich, nebo oběť za hřích jejich, anebo oběť za provinění jejich, které mi dávati budou, svatosvaté tobě bude to i **synům tvým**. V **svatyni** budeš je jísti, každý pohlaví mužského bude je jísti; svaté bude tobě.*“ (4. M. 18,9.10)

Vyžaduje to velkou míru duchovních schopností, abychom mohli pochopit hloubku významu tohoto obdivuhodného oddílu. Jíst oběť za hřích nebo oběť za přestoupení v obraze znamená učinit hřích někoho jiného nebo přestoupení někoho jiného svým vlastním. To je velmi svaté dílo. Ne každý se v duchu umí ztotožnit s hříchem svého bratra. Netřeba říkat, že učinit to jako usmíření je pro nás naprosto vyloučené. Byl zde jen Jeden, kdo to mohl učinit. A On – velebeno buď vždy Jeho jméno – to dokonale učinil.

Ale je tu taková věc, jako učinit hřích mého bratra mým vlastním hříchem a nést ho v duchu před Boha, jako kdyby to byl můj vlastní hřích. To je nastíněno jedením oběti za hřích Aronovými syny na svatém místě. To činili jen

synové. „Každý **pohlaví mužského** bude je jísti.“¹³ To byl nejvyšší způsob kněžské služby. „V místě nejsvětějším budeš ji jíst.“ Potřebujeme být velmi blízko Krista, abychom pochopili duchovní význam a použití toho všeho. Je to obdivuhodně požehnané a svaté cvičení. A může být známe jen v bezprostřední Boží přítomnosti. Jak málo z toho známe, může dosvědčit naše srdce. Když bratr zhřešil, je naší tendencí posadit se na soudnou stolicí nad ním; zaujmout místo přísného soudce, hledět na jeho hřích jako na něco, s čím my nemáme vůbec nic společného. To znamená smutně zklamat ve svých kněžských funkcích. Znamená to odmítat jíst oběť za hřích na nejsvětějším místě. Je to velmi vzácné ovoce milosti, když jsme schopni ztotožnit se s bloudícím bratrem tak, že jeho hřích učiníme svým vlastním – abychom ho v duchu přednesli před Boha. Toto je velmi vysoký řád kněžské služby a vyžaduje velkou míru ducha a myslí Kristovy. Jen duchovní může do tohoto všeho vstoupit; a žel, jak nemnozí z nás jsou skutečně duchovní! „*Bratři, kdyby byl někdo i zachvácen nějakým přestoupením, vy duchovní, napravte takového člověka v duchu mírnosti a dávej si pozor sám na sebe, abys i ty nebyl pokoušen. Neste břemena jedni druhých, a tak naplňte zákon Kristův.*“ (Gal. 6,1.2) Kéž nám Pán dá milost, abychom naplnili tento požehnaný „zákon“! Jak jiné to je než všechno v nás! Jak to kárá naši tvrdost a sobectví! Kéž bychom se v tomto i ve všem ostatním více podobali Kristu!

Ale byl tu jiný druh kněžské výsady, ne tak vysoký jako ten, o němž jsme uvažovali. „*Tvá tedy bude oběť **darů** jejich, která vzhůru pozdvížena bývá; každou také oběť synů Izraelských, která sem i tam obracena bývá, tobě jsem dal a synům tvým, i **dcerám** tvým s tebou ustanovením věčným. **Každý, kdo jest čistý v domě tvém, bude je jísti.***“ (4. M. 18,11)

Aronovy dcery neměly jíst z obětí za hřích ani z obětí za vinu (za přestoupení). Bylo o ně postaráno v souhlasu s nejzazší mezí jejich schopnosti. Ale byly tu určité funkce, které nemohly plnit – určité výsady, které ležely mimo jejich okruh – určité odpovědnosti, pro ně příliš těžké, než aby je unesly. Je mnohem snazší mít společnost s druhým v předkládání děkovné oběti, než učinit jeho hřích svým vlastním. Tato věc vyžaduje míru kněžské síly, která má svůj předobraz v Aronových „synech“, ne v jeho „dcerách“. Musíme být

¹³ Všeobecná zásada je, že „syn“ představuje božskou myšlenku; „dcera“ její lidské chápání; „mužský rod“ ukazuje věc, jak ji dává Bůh; „ženský rod“, jak my ji uskutečňujeme a ukazujeme.

připraveni pro tyto různé míry mezi členy kněžské domácnosti. My všichni, Bůh buď za to veleben, jsme na stejném základě; všichni máme tentýž nárok; všichni jsme v témž vztahu. Ale naše schopnosti se mohou lišit. A i když bychom všichni měli stát o nejvyšší standard kněžské služby a nejvyšší míru kněžské schopnosti, přece nemá žádný užitek, chceme-li si osobovat něco, co nemáme.

V 11. verši jsme však jasně vyučováni jedné věci, a ta je, že musíme být „**čistí**“, abychom mohli požívat jakoukoli kněžskou výsadu nebo jíst nějakou kněžskou potravu – čistí skrze drahou Kristovu krev použitou na naše svědomí – čistí použitím Slova skrze Ducha na naše zvyky, spojení a cesty. Jsme-li takto čistí, ať už je naše schopnost jakákoli, je nejbohatším způsobem postaráno o naše duše skrze vzácnou Boží milost. Slyšme tato slova: „**Vše, co předního jest z oleje a co nejlepšího jest vína a obilí, prvotiny těch věcí, které dají Hospodinu, dal jsem tobě. Prvotiny všech věcí, které rostly v zemi jejich, ty přinesou Hospodinu, a tvé budou. Každý, kdo jest čistý v domě tvém, jísti je bude.**“ (4. M. 18,12.13)¹⁴

Zde máme vpravdě knížecí podíl určený těm, kdo jsou Bohu učiněni kněžími. Měli mít to nejlepší a to nejprvnější ze všeho, co přinesla Hospodinova země. Bylo tam „*víno, které dává radost lidskému srdci, takže se tvář olejem leskne, i chléb, jenž posilňuje lidské srdce.*“ (Žalm 104,15 – ČSP).

Jaký máme v tom všem obraz našeho podílu v Kristu! Oliva, hrozny a nejjemnější mouka byly vytlačovány a drceny, aby sytily a rozradostňovaly Boží kněze. A velebený Protio obraz všech těchto věcí byl v nekonečné milosti drcen a tlačěn ve smrti, aby Svým tělem a krví mohl dát Svě domácnosti život, sílu a radost. On, to vzácné pšeničné zrnko, padl do země a zemřel, abychom my mohli žít. A šťáva živého vinného kmene byla vytlačena, aby naplnila ten kalich spasení, z něhož pijeme nyní a budeme pít vždy v přítomnosti našeho Boha.

Co proto zbývá? Co chceme kromě zvýšené schopnosti těšit se z plnosti a požehnání našeho podílu v ukřižovaném, vzkříšeném a oslaveném Spasiteli?

¹⁴ Nechť čtenář uváží, jaký mravní účinek musí vzniknout z přijetí výše uvedeného oddílu doslovně a jeho použití na určitou kněžskou třídu v Boží Církvi. Vezměte to předobrazně a duchovně, a máte udivující a krásný obraz duchovní potraviny, poskytnuté všem členům kněžské rodiny, jíž je, krátce vyjádřeno, Kristus ve Svě vzácnosti a plnosti.

Jistě můžeme říci: „Máme vše a máme hojnost.“ Bůh nám dal vše, co nám jen mohl dát – to nejlepší, co měl. Dal nám Svůj vlastní podíl. Pozval nás, abychom se posadili s Ním ve svatém, šťastném společenství, a sytili se tučným teletem. On způsobil, aby naše uši slyšely a aby naše srdce v nějakém malém stupni zakoušela to, co znamenají slova: „*Jezme a radujme se.*“ (Lukáš 15,23)

Jak obdivuhodná je myšlenka, že nic nemohlo uspokojit Boží srdce a mysl, než shromáždit Svůj lid kolem Sebe a sytit ho tím, v čem On sám má zalíbení! „*Naše společenství je s Otcem a s Jeho Synem Ježíšem Kristem.*“ (1. J. 1,5) Co více mohla i Boží láska pro nás udělat než to? A pro koho to udělala? Pro ty, kteří byli mrtví v přestoupeních a hříších – pro cizí, nepřátele, provinilé buřiče – pro pohanské psy – pro ty, kteří byli od Něho daleko, neměli žádnou naději a byli bez Boha na světě – pro ty, kteří, kdybychom měli to, co zasluhujeme, by nyní hořeli ve věčných plamenech pekla. Jak obdivuhodná milost! Jaké veliké hloubky svrchovaného milosrdenství! A musíme dodat: Jaká božsky vzácná smiřující oběť, která přivedla ubohé, vlastním působením zničené, provinilé, peklo si zasluhující hříšníky do takové nevýslovné blaženosti! – která nás vytrhla jako hořící větve z věčných plamenů a učinila z nás Bohu kněze! – aby odejmula naše „*špinavé šaty*“ a očistila nás, oblékla a korunovala v Jeho přítomnosti a k Jeho chvále! Kéž bychom Ho chválili! Kéž naše srdce a život Jej oslavují! Kéž se umíme těšit ze svého kněžského místa a podílu a dobře nosit svoji čepici (mitru)! Nemůžeme dělat nic lepšího, než oslavovat Boha – nic vyššího, než Mu skrze Ježíše Krista předkládat ovoce našich rtů, vzdávajících díky Jeho jménu. To bude naše věčné zaměstnání v onom jasném a požehnaném světě, ke kterému spěcháme a kde brzy budeme, abychom věčně přebývali s Ním, jenž nás miloval a dal sám Sebe za nás – s naším velebeným Spasitelem Bohem – abychom už odtud nikdy neodešli.

Ve verších 14-19 naší kapitoly máme naučení ohledně „*prvorozeného z lidí a ze zvířat*“. Všimneme si, že člověk je postaven na úroveň nečistých zvířat. Obojí muselo být vykoupeno. Nečisté zvíře nebylo pro Boha vhodné. A tak tomu je s člověkem, pokud nebyl vykoupen krví. Čistý živočich nemusel být vykoupen. Byl pro Boží užití vhodný a byl dán jako potrava pro celou kněžskou domácnost – jak pro syny, tak i pro dcery. V tom máme předobraz Krista, v němž Bůh může nalézt Svě dokonalé zalíbení – plnou radost Svého srdce – jediný předmět v celém rozsáhlém vesmíru, ve kterém mohl najít dokonalý odpočinek a uspokojení. A – jaká to je vzácná myšlenka – On Jej

dal nám, Svě kněžské domácnosti, aby byl naší potravou, naším světlem, naší radostí a naším vším provždy.¹⁵

Čtenář si v této kapitole i jinde všimne, že každý nový předmět je uveden slovy: „*A mluvil Hospodin k Mojžíšovi*“ nebo „*k Aronovi*“. Tak jsme ve verších 20-32 učeni, že kněží a Levítové – Boží velebitelé a pracovníci, neměli mít dědictví mezi dětmi Izraele, ale měli být zcela uvrženi na Boha samého, že jim opatří vše, co potřebují. To je velmi požehnané postavení. Nic nemůže být krásnějšího než obraz zde představený. Děti Izraele měly přinášet své oběti a klást je u Hospodinových nohou, a On ve Svě nekonečné milosti přikázal Svým dělníkům, aby vzali tyto vzácné oběti – ovoce oddanosti Jeho lidu – a sytili se jimi s vděčným srdcem v Jeho vlastní požehnané přítomnosti. Tak se okruh požehnání uzavřel. Bůh posloužil všem potřebám Svého lidu. Jeho lid se těšil výsadě mít bohaté ovoce Jeho štědrosti s kněžími a Levíty; a těm bylo dovoleno okoušet vzácnou a výtečnou radost, že mohli zpět dávat Bohu z toho, co od Něho připlynulo k nim.

To vše je božské. Je to udivující obraz toho, co bychom měli hledat v Boží Církvi nyní. Jak jsme už poznamenali, Boží lid je v této knize ukázán ve třech různých fázích, totiž jako bojovníci, dělníci a velebitelé. A ve všech třech jsou viděni v postoji absolutní závislosti na živém Bohu. V našich bojích, v naší práci a v našem velebení jsme **uvrženi na Boha**. Vzácná skutečnost. „*Všechny naše zdroje jsou v Něm.*“ Co více chceme? Obrátíme se k člověku nebo k tomuto světu, abychom získali odpočinek nebo zdroje? Bůh nás ochraň! Nikoli, ale nechť naším velkým předmětem je dokazovat – v celé naší historii, v každé části našeho charakteru a v každém okruhu našeho díla – že Bůh je dost pro naše srdce.

Je skutečně žalostné nalézat Boží lid a Kristovy služebníky, jak hledají podporu u světa a třesou se při pomyslení, že jim ta pomoc bude zadržena. Jen si představme Boží Církev v Pavlových dnech, že by se spoléhala na římskou vládu, aby obdržela podporu pro své biskupy, učitele a evangelisty. Ach nikoli, milý čtenáři. Církev ve všech svých potřebách vzhlížela ke své božské Hlavě v nebesích a k Božímu Duchu na zemi. Proč by tomu mělo nyní být

¹⁵ Ohledně dalších poznámek o předmětu uvedeném ve 4. Mojžíšově knize 18,14-19 odkazujeme čtenáře na „Poznámky k 2. Mojžíšově knize“, 13. kapitolu. Pokud to lze, snažíme se vyvarovat opakování toho, co bylo probíráno už v předchozích knihách.

jinak? Svět je stále svět. A Církev není svět a neměla by hledat zlato a stříbro světa. Bůh se chce starat o Svůj lid a o Své služebníky, pokud jen Mu chtějí důvěřovat. Můžeme si být jisti, že Boží dar je pro Církev daleko lepší než dar vlády – pro ocenění duchovní myslí tu není žádné srovnání.

Kéž všichni Boží svatí a všichni Kristovi služebníci na každém místě vážně přiloží svá srdce ke zvažování těchto věcí! A kéž bychom měli milost k praktickému vyznání před tváří bezbožného, Krista prázdného, nevěřícího světa, že živý Bůh je bohatě postačující pro naši každou potřebu, a to nejen když procházíme tímto úzkým průchodem času, ale také pro nezměrný oceán věčnosti. Kéž nám to Bůh dá kvůli Kristu!

4. Mojžíšova 19

Nyní před námi leží jeden z nejdůležitějších oddílů 4. Mojžíšovy knihy. Předkládá našemu zvážení hluboce zajímavé a poučné nařízení o „červené jalovici“. Přemýšlivý student Písma bude přirozeně nakloněn k tomu, aby se zeptal, proč máme tento předobraz ve 4. Mojžíšově knize a nikoli ve 3. Mojžíšově knize. V prvních sedmi kapitolách 3. Mojžíšovy knihy máme velmi podrobné vyložení učení o oběti, a přece tam není ani zmínka o červené jalovici. Proč tomu tak je? Čemu se máme učit ze skutečnosti, že toto krásné nařízení je předloženo ve 4. Mojžíšově knize a nikde jinde? Věříme, že nám poskytuje další pozoruhodnou ilustraci zvláštního charakteru naší knihy. Červená jalovice je především předobraz z pouště. Bylo to Boží opatření pro poskvrny na cestě a je předobrazem smrti Krista pro očistění od hříchu, aby vyšel vstříc naší potřebě, když procházíme poskvrňujícím světem směrem domů k věčnému odpočinku nahoře. Je to velmi poučný obraz a ukazuje nám velmi vzácnou a potřebnou pravdu. Kéž se Duchu Svatému, jenž zapsal tento záznam, milostivě líbí ji vysvětlit a použít na naše duše!

„I mluvil Hospodin k Mojžíšovi a k Aronovi, řka: Toto jest ustanovení zákona, které přikázal Hospodin, řka: Mluv k synům Izraelským, ať vezmouce, přivedou k tobě jalovici červenou bez vady, na níž by nebylo poskvrny a na kterou by ještě jho nebylo kladeno.“ (4. M. 19,1-2)

Když hledíme na Pána Ježíše očima víry, tu Ho vidíme nejen jako neposkvrněného v Jeho svaté Osobě, ale také jako Toho, jenž nikdy nenesl jho hříchu. Duch Svatý je vždy horlivým strážcem Osoby Krista a se zalíbením Ho představuje duši ve vší Jeho výtečnosti a vzácnosti. Proto každý předobraz a každý stín, určený k Jeho ukázání, vykazuje tutéž pečlivou starost. Tak jsme u červené jalovice učeni, že náš požehnaný Spasitel, pokud jde o Jeho lidskou přirozenost, byl nejen vnitřně a podstatně čistý a bez poskvrny, ale že pokud jde o Jeho narození a vztahy, stál dokonale čistý od každé známky a stopy hříchu. Žádné jho hříchu nikdy nepřišlo na Jeho svatou šíji. Když mluví o „Mém jhu“ (Mat. 11,29), bylo to jho úplného poddání se Otcově vůli ve všech věcech. To bylo jediné jho, které On kdy nesl. A toto jho nebylo nikdy ani na chvíli sejmuto během celého Jeho neposkvrněného a dokonalého života – od jeslí, kde ležel jako bezmocné děťátko, až ke kříži, kde dokonal jako oběť.

Ale nenesl žádné jho hříchu. Nechtě tomu je jasně rozuměno. Šel ke kříži, aby pykal za naše hříchy, aby vykonal základní dílo pro naše dokonalé očistění od všeho hříchu. Ale učinil to jako Ten, jenž nikdy, v žádné chvíli Svého po-
žehnaného života nenesl jho hříchu. On byl „bez hříchu“. A jako takový byl dokonale schopný k vykonání velkého a slavného díla smíření. Myslet si o Něm, že nesl jho hříchu ve Svém životě, by znamenalo myslet si o Něm, že byl nevhodný k odčinění hříchu Svou smrtí. „**Na níž by nebylo poskvrny a na kterou by ještě jho nebylo kladeno.**“ Oba výrazy jsou Duchem Svatým užity k vyjádření dokonalosti našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista, jenž byl nejenom vnitřně bez poskvrny, ale také zevně svobodný od každé stopy hříchu. Ani ve Svě Osobě, ani ve Svých vztazích žádným způsobem nepodléhal nárokům hříchu nebo smrti. On – velebeno buď vždy Jeho jméno – vešel do skutečnosti našich okolností a stavu; ale v Něm nebyl hřích a na Něm nebylo jho hříchu.

„A dáte ji Eleazarovi knězi, který vyvede ji ven ze stanů a rozkáže ji zabít před sebou.“ (4. M. 19,3)

V knězi a v oběti máme spojený předobraz Osoby Krista. On byl zároveň Obětí i Knězem. Ale do Svých kněžských funkcí vstoupil, teprve když Jeho dílo jako oběti bylo dokonáno. To vysvětluje výraz v poslední větě třetího verše: „**rozkáže ji zabít před sebou**“. Kristova smrt byla dokonána na zemi, a proto nemohla být představena jako čin kněžství. Nebe, nikoli země, je sférou Jeho kněžské služby. Apoštol v Epištole Židům výslovně prohlašuje jako výsledek propracovaného a udivujícího důkazu, že „*takového máme nejvyššího kněze, který se posadil na pravici trůnu velebnosti v nebesích, služebník jsa svatyně a pravého toho stánku, který Pán vzdělal a ne člověk. Vše-
liký zajisté nejvyšší kněz k obětování darů a oběti bývá ustanoven, a proto potřebí bylo, aby i tento měl, co by obětoval. **Neboť kdyby byl na zemi, aniž by knězem byl,** když by zůstávali ti kněží, kteří obětují dary podle zákona.*“ (Židům 8,1-4) – „*Ale Kristus přišed, nejvyšší kněz budoucího dobrého, skrze větší a dokonalejší stánek, ne rukou udělaný, to jest ne tohoto stavení, ani skrze krev kozlů a telat, ale skrze svou vlastní krev, všed jednou do svatyně, věčné vykoupení nalezl.*“ – „*Neboť nevšel Kristus do svatyně rukou udělané, která by nesla obraz pravé, ale v **samo nebe,** aby nyní přítomný byl tváři Boží za nás.*“ (Židům 9,11.12.24) „*Ale tento, jednu oběť obětovav za hříchy, **vždycky sedí na pravici Boží.***“ (Židům 10,12)

Ze všech těchto míst, uvedených do spojení se 4. M. 19,3, se učíme dvěma věcem, totiž že Kristova smrt není představena jako vlastní, obvyklé dílo kněžství; a dále, že nebe, nikoli země, je sféra Jeho kněžské služby. V těchto výrocích není nic nového, jiní je vícekrát vyslovili. Ale je důležité všimnout si všeho, co může ilustrovat božskou dokonalost a přesnost Svatého písma. Je hluboce zajímavé najít pravdu, která září jasně na stránkách Nového zákona, zahalenou v nějakém nařízení nebo obřadu doby Starého zákona. Takové objevy jsou rozumnému čtenáři Slova vždy vítané. Pravda je bezpochyby táž, kdekoli ji nalezneme; ale když před námi vyvstane jasná jako poledne v Písmech Nového zákona a je božsky nastíněna ve Starém zákoně, nejenom máme pravdu utvrzenou, ale je tak znázorněna a posílena jednotnost knihy. Ale nesmíme bez povšimnutí přejít místo, kde byla vykonána smrt oběti. „*Vyvede ji ven ze stanů.*“ Jak už bylo poznamenáno, kněz a oběť jsou totožné a tvoří spojený předobraz Krista; ale je dodáno: „*a ať ji zabijí před ním*“, prostě proto, že smrt Krista nemohla být představována jako čin kněžství. Jaká obdivuhodná přesnost! A přece to není divné, neboť co jiného bychom měli očekávat v knize, jejíž každý řádek je od Boha samého? Kdyby bylo řečeno: „Zabije ji,“ potom 4. M. 19 by byla v rozporu s Epištolou Židům. Ale nikoli, soulad celé knihy září mezi jejími nejjasnějšími slávami. Kéž bychom měli milost poznávat ho a cenit si ho!

Ježíš tedy trpěl za branou. „*Proto i Ježíš, aby posvětil lidu svou vlastní krví, vně za branou trpěl.*“ (Židům 13,12) Zaujal místo vně, a odtud k nám zaznívá Jeho hlas. Slyšíme ho? Rozumíme mu? Neměli bychom vážněji zvažovat místo, kde Ježíš zemřel? Máme odpočívat v uspokojení, když sklízíme výsledky Kristovy smrti, a nehledat společenství s Ním v Jeho zavržení? Bůh nás ochraňuj! „**Vyjděme** tedy k němu ven za tábor, pohanění jeho nesouce.“¹⁶ V těchto slovech je nesmírná moc. Mají probudit celou naši mravní bytost, abychom hledali úplnější ztotožnění se zavrženým Spasitelem. Budeme hledět na Něho venku, a sami sklízet dobrodiní Jeho smrti a zůstat uvnitř? Budeme hledat domov a místo a jméno a podíl v tom světě, z něhož náš Pán a Mistr je vyvržen? Budeme se snažit postupovat ve světě, který nemohl snést toho Požehnaného, jemuž vděčíme za své přítomné i věčné

¹⁶ „Tábor“ ve výše uvedeném citátu se především vztahuje k židovství; ale má velmi jasné použití na každý systém náboženství vytvořený člověkem a ovládaný duchem a principy tohoto přítomného zlého světa.

štěstí? Budeme toužit po cti, postavení a bohatství tam, kde náš Mistr nalezl jen jesle, kříž a vypůjčený hrob? Kéž řeč našeho **srdce** je: „Pryč s takovou **myšlenkou**!“ A kéž řeč našeho života je: „Pryč s takovou **věcí**!“ Kéž skrze Boží milost dáme srdečnější odpověď na volání Ducha: „**Vyjděte!**“

Křesťanský čtenáři, nikdy nezapomínejme, že když hledíme na smrt Krista, vidíme dvě věci, totiž smrt oběti a smrt mučedníka – oběti za hřích a mučedníka pro spravedlnost – oběti pod Boží rukou, mučedníka pod rukou člověka. On trpěl za hřích, abychom my nikdy nemuseli trpět. Buď provždy velebeno Jeho jméno! Ale potom, Jeho mučednická utrpení, Jeho utrpení pro spravedlnost a pod rukou člověka, ta můžeme znát. „*Neboť vám jest to z milosti **dáno** pro Krista, abyste netoliko v něho věřili, ale také pro něj i **trpěli**.*“ (Fil. 1,29) Je to výslovně **dar**, když nám je dovoleno, abychom trpěli s Kristem. Ceníme si toho?

Když hledíme na smrt Krista, jak je zobrazena nařízením o červené jalovici, vidíme nejen úplné odstranění hříchu, ale také soud tohoto přítomného zlého světa. „*Který se sám vydal za naše hříchy, aby nás vyňal z přítomného zlého věku (světa), podle vůle našeho Boha a Otce.*“ (Gal. 1,4) Zde jsou ty dvě věci Bohem spojeny. A my je jistě nikdy nemáme rozdělovat. Máme zde odsouzení hříchu, kořenu a větve; a odsouzení tohoto světa. První má dát dokonalý klid zkoušenému svědomí, zatím co druhé by mělo osvobodit srdce od svůdného vlivu světa v jeho mnoha formách. Jedno očišťuje svědomí od pocitu viny; druhé přerušuje pouto, které k sobě váže srdce a svět. Často se setkáváme s vážnými dušemi, které byly přivedeny pod usvědčující a probuzující moc Ducha Svatého, ale které ještě pro uvolnění svého zneklidněného svědomí nepoznaly plnou cenu smírčí smrti Krista, odstraňující provždy všechny jejich hříchy a přivádějící je blízko k Bohu bez poskvrny na duši nebo ostnu ve svědomí. Je-li toto současný stav čtenářův, je třeba, aby zvážil první větu právě citovaného verše. „*Který se sám vydal za naše hříchy.*“ To je požehnaný výrok pro zneklidněnou duši. Urovnává celou otázku hříchu. Jestliže je pravda, že Kristus vydal sám sebe za mé hříchy, co zbývá pro mne, než se radovat ze vzácné skutečnosti, že všechny mé hříchy jsou pryč? Ten, jenž zaujal mé místo, jenž byl obtížen mými hříchy, jenž trpěl místo mne, je nyní na Boží pravici, korunovaný slávou a ctí. To postačuje. Mé hříchy provždy odešly. Kdyby neodešly, Kristus by nemohl být tam, kde nyní je. Koruna slávy, která zdobí nyní Jeho požehnanou hlavu, je důkazem,

že za mé hříchy bylo učiněno dokonalé smíření, a proto je mým podílem dokonalý pokoj – pokoj tak dokonalý, jakým jej jen může učinit Kristovo dílo. Ale potom nikdy nezapomínejme, že totéž dílo, které navždy odstranilo naše hříchy, nás vysvobodilo od tohoto přítomného zlého světa. Ty dvě věci jdou spolu. Kristus mne nejen osvobodil od následků mých hříchů, ale také od přítomné moci hříchu a od nároků a vlivů té věci, kterou Písmo nazývá „svět“. To vše ale plněji uvidíme, když pokročíme v naší kapitole.

„A vezma Eleazar kněz krve její na prst svůj, kropiti bude jí naproti stánku úmluvy sedmkrát.“ (4. M. 19,4) Zde máme pevný základ všeho skutečného očištění. Víme, že v předobrazu, který máme před sebou, to je jen věc, jak nám říká inspirovaný apoštol, posvěcení *„k očištění těla“* (Židům 9,13). Ale my musíme hledět za předobraz k jeho naplnění – za stín k podstatě. V sedminásobném kropení krví červené jalovice před stánkem shromáždění máme obraz dokonalého předložení Kristovy krve Bohu jako jediného základu místa setkávání mezi Bohem a svědomím. Počet „sedm“, jak už bylo často poznamenáno, je vyjádřením dokonalosti. A v obraze před sebou vidíme dokonalost pojící se k smrti Krista jako smíření za hřích, představenou Bohu a Jím přijatou. Vše spočívá na tomto božském základu. Krev byla vylita a předložena svatému Bohu jako dokonalé smíření za hřích. Když toto je prostě přijato vírou, musí to ulevit svědomí od jakéhokoli pocitu viny a všeho strachu z odsouzení. Před Bohem není nic, kromě dokonalosti Kristova smířčího díla. Hřích byl odsouzen a naše hříchy odstraněny. Věřit tomu znamená získat dokonalé odpočinutí svědomí.

A necht si zde čtenář pečlivě všimne, že v celé této obzvláště zajímavé kapitole už není další zmínka o kropení krví. To je přesně v souladu s učením Epištoly Židům 9 a 10. Je to jen další ilustrace božského souladu Bible. Poněvadž Kristova oběť je božsky dokonalá, nepotřebuje být opakována. Její účinnost je božská a věčná. *„Ale Kristus přišel, nejvyšší kněz budoucího dobrého, skrze větší a dokonalejší stánek, ne rukou udělaný, to jest ne tohoto stavení, ani skrze krev kozlů a telat, ale skrze svou vlastní krev, všed jednou do svatyně, věčné vykoupení nalezl. Neboť jestliže krev býků a kozlů a popel jalovice, pokropující poskvrněných, posvěcuje k očištění těla, čím více krev Kristova, který skrze Ducha věčného samého sebe obětoval neposkvrněného Bohu, očistí svědomí vaše od skutků mrtvých k sloužení Bohu živému?“* (Žid. 9,11-14) Všimni si síly těchto dvou slov: *„jednou“* a *„věčné“*. Viz, jak vyjadřují úplnost božské účinnosti Kristovy oběti. Krev byla vylita jednou provždy.

Myslet na nějaké opakování toho velkého díla by znamenalo popírat jeho věčnou a naprosto dostatečnou hodnotu a snižovat je na úroveň krve býků a kozlů.

Ale dále: „*Bylo tedy nutné, aby obrazy těch věcí, které jsou v nebesích, byly takto očišťovány, avšak samy nebeské věci jsou očišťovány oběťmi lepšími, než jsou tyto. Neboť Kristus nevešel do svatyně udělané lidskýma rukama, která je předobrazem té pravé, nýbrž do samého nebe, aby se nyní za nás zjevoval před Boží tváří. Také ne, aby častokrát obětoval sám sebe, jako velekněz každoročně vchází do svatyně s cizí krví, neboť **by musel od založení světa častokrát trpět**; nyní však byl zjeven jednou při dokonání věků **k odstranění hříchu** skrze svou oběť.*“ (Židům 9,23-26) Hřích tedy byl odstraněn. Nemůže být odstraněn, a zároveň být na svědomí věřícího. To je jasné. Buď musí být připuštěno, že hříchy věřícího jsou vymazány a jeho svědomí je dokonale očištěno, nebo Kristus musí stále znovu umírat. Ale to nejen není potřebné, ale naprosto ne na místě, neboť jak apoštol dále říká: „*A jako je lidem uloženo **jednou** zemřít a potom bude soud, tak i Kristus, když byl jednou obětován, aby nesl hříchy mnohých, podruhé se bez hříchu ukáže k záchraně těm, kteří ho očekávají.*“ (Židům 9,27.28)

Je něco podivuhodného v pečlivé trpělivosti, s jakou Duch Svatý probírá celý předmět. Vysvětluje, ilustruje a zdůrazňuje to velké učení o úplnosti oběti takovým způsobem, aby duši přesvědčil a sejmul ze svědomí jeho těžké břemeno. Taková je ta veliká Boží milost, že nejen pro nás vykonala dílo věčného vykoupení, ale velmi trpělivě a horlivě zdůvodňuje a probírá a dokazuje celou věc, tak aby neponechala ani nejmenší důvod pro nějakou námitku. Slyšme Jeho další mocné důvody a kéž je Duch použije v moci na srdce úzkostlivého čtenáře!

„*Zákon zajisté, máje stín budoucího dobrého a ne sám obraz těch věcí, **jednostejnými oběťmi, které po všecka léta obětují, nikdy nemůže přistupujících dokonalých** učiniti. Sic jinak zdali by již **nepřestaly obětovány býti**, protože by již neměli **žádného svědomí z hříchů** ti, kteří obětují, jsouce **jednou očištění**? Ale při těch obětech připomínání hříchů děje se každého roku. Neboť možné není, aby krev býků a kozlů shladila hříchy.*“ (Židům 10,1-4) Ale to, co krev býků nemohla nikdy učinit, učinila provždy Ježíšova krev. To je ten celý rozdíl. Všechna krev, která kdy tekla kolem oltářů Izraele – miliony obětí, obětovaných podle požadavků mojžíšovského rituálu – nemohly vymazat ani jednu poskvrnu ze svědomí nebo ospravedlnit Boha, který nenávidí

hřích, když přijme hříšníka. „*Není možné, aby krev býků a kozlů shladila hříchy.*“ – „*Proto vcházeje na svět, dí: Oběti a daru nechtěl jsi, ale tělo jsi mi způsobil. Zápalných obětí, ani obětí za hřích jsi neoblíbil. Tehdy řekl jsem: Aj, jdu (jako v knihách psáno jest o mně), abych činil, ó Bože, vůli tvou. To první ruší, aby to druhé ustanovil. V kteréžto vůli posvěceni jsme skrze obětování těla Ježíše Krista jednou.*“ (Židům 10,5-10) Všimni si rozdílu. Bůh neměl žádné zalíbení v nekonečně se opakujících obětech pod zákonem. Nelíbily se Mu. Nechávaly naprosto nevykonané to, co měl ve Svém milujícím srdci k vykonání pro Svůj lid, totiž zbavit ho naprosto těžkého břemene hříchu a přivést ho k Sobě v dokonalém pokoji svědomí a svobodě srdce. To učinil Ježíš jednou obětí Svého pozeňnaného těla. Naplnil Boží vůli. A budiž velebeno Jeho jméno, nemusí Své dílo stále opakovat. My se můžeme zdráhat věřit, že dílo je vykonané – odmítnout svěřit své duše jeho účinnosti – vejít do odpočínutí, které má dát – těšit se ze svaté svobody ducha, kterou chce dát; ale dílo tu stojí ve své vlastní nehynoucí ceně; a stojí tu také důkazy Ducha ohledně toho díla v jejich vlastní nesporné síle a jasnosti. A ani Satanovo temné našeptávání, ani naše nevěřící uvažování se nikdy nemůže dotknout ani jedné z těch věcí. Mohou, a žel také to činí, našim duším bránit v požitku pravdy. Ale pravda sama zůstává stále táž.

„*Každý kněz stojí a koná denně službu a častokrát přináší stejné oběti, které nemohou nikdy odstranit hříchy. On však přinesl jednu oběť za hříchy a navždy usedl po pravici Boží a nadále jen čeká, až jeho nepřátelé budou položeni za podnož jeho nohou. Neboť jednou obětí učinil navždy dokonalými ty, kteří jsou posvěcováni.*“ (Žid. 10,11-14) Náleží krvi Krista, aby dala věčnou dokonalost; a my smíme jistě dodat, že díky jí naše duše okouší tuto dokonalost. Nikdo si nikdy nemá představovat, že činí poctu dílu Krista nebo svědectví Ducha ohledně toho díla, když odmítá přijmout ono dokonalé odpuštění hříchů, které mu je hlášáno skrze krev kříže. Není žádnou známkou pravé zbožnosti nebo čistého náboženství, když se popírá to, co Boží milost pro nás učinila v Kristu a co nám záznam věčného Ducha předložil na stránkách inspirace.

Křesťanský čtenáři, úzkostný tazateli, nezdá se to být zvláštní, že když Boží slovo představuje našemu zraku Krista, sedícího na Boží pravici v moci dokonání vykoupení, že bychom na tom prakticky neměli být nikterak lépe než ti, kteří měli pouze lidského kněze, jenž každý den stál, sloužil a obětoval stejné oběti? Máme božského Kněze, který se provždy posadil. Oni měli pouze lidského kněze, který se nikdy ve svém úředním postavení nemohl

posadit. A ještě snad nejsme v stavu své mysli, v chápání duše, ve skutečném stavu svědomí v žádném ohledu na tom lépe než oni? Je možné, aby s dokonalým dílem, na kterém mohou spočinout, naše duše nikdy nepoznaly dokonalý odpočinek? Duch Svatý, jak jsme viděli v různých citacích vzatých z Epištoly Židům, neponechal nic nevyřčeného, aby uspokojil naše duše ohledně otázky úplného odstranění hříchu drahou krví Krista. Proč potom by ses neměl v této chvíli plně těšit ustálenému pokoji svědomí? Cožpak Kristova krev neudělala pro tebe nic více než krev býka pro židovského velebitele?

Může se však stát, že čtenář je nakloněn říci v odpověď na všechno, co jsme se mu snažili zdůraznit: „Ani v nejmenším nepochybuji o účinnosti Ježíšovy krve. Věřím, že očišťuje od všeho hříchu. Věřím úplně, že všichni, kdo se prostě s důvěrou obrací k té krvi, jsou dokonale bezpeční a budou věčně šťastní. Moje potíže vůbec nespočívá zde. To, co mne zneklidňuje, není účinnost krve, v níž plně věřím, ale **můj osobní zájem o tuto krev**, o kterém nemám dostatečné svědectví. To je tajemství všech mých potíží. Učení o krvi je jasné jako sluneční paprsek. Ale otázka **mého** zájmu o ni je zahalena v beznadějně temnotě.“

Nuže, je-li toto vyjádření čtenářových pocitů o tomto závažném předmětu, pak to jen dokazuje nutnost, aby hluboce zvážil čtvrtý verš devatenácté kapitoly 4. Mojžíšovy knihy. Tam uvidí, že pravý základ všeho očištění je nalezen v tom, že krev smíření je předložena Bohu a Jím přijata. To je velmi vzácná pravda, ale málo je chápána. Je to věc veškeré závažnosti, aby opravdu znepokojená duše měla jasný pohled na předmět smíření. Pro nás všechny je tak přirozené, že se zabýváme svými myšlenkami a pocity ohledně Kristovy krve, místo abychom se zabývali krví samou a Božími myšlenkami o ní. Jestliže krev byla předložena Bohu, jestliže On ji přijal, jestliže se Sám oslavil odstraněním hříchu, potom co jiného zůstává pro božsky pocvičené svědomí, než najít dokonalé odpočinutí v tom, co vyhovělo všem Božím nárokům, co je v souhlasu s Jeho vlastnostmi a položilo základy onoho obdivuhodného místa, na kterém se může setkat Bůh, jenž nenávidí hřích, s ubohým, hříchem zničeným hříšníkem? Proč vyzvedat otázku mého zájmu o Kristovu krev, jako kdyby to dílo nebylo úplně bez čehokoli mého, ať je to cokoli: můj zájem, mé pocity, má zkušenost, mé ocenění, mé přivlastnění, mé cokoli? Proč nespočinout jedině v Kristu? Ale v té chvíli, kdy se srdce začne obírat otázkou svého vlastního zájmu – v té chvíli je oko odvráceno od onoho božského předmětu, který Boží slovo a Duch Svatý předkládají – a

výsledkem musí být duchovní temnota a zmatení. A místo toho, aby se duše radovala z Kristova dokonalého díla, je soužena hleděním na vlastní ubohé, nedokonalé pocity.

„Vykonáno je dílo smíření,
již byla vylita krev oběti;
Ježíš se teď do nebe odebral,
aby věc Svého lidu zastával.
Je tam co Veliký Nejvyšší Kněz,
by jejich jména na hrudi Svě nes’.

Bůh buď veleben, zde máme trvalý základ „očistění od hříchů“ a dokonalého pokoje pro svědomí. „Dílo smíření je vykonáno.“ Vše je skončeno. Velký Protiobraz červené jalovice byl zabit. Sám se vydal na smrt, pod hněv a soud spravedlivého Boha, aby všichni, kdo prostě obrátí svou důvěru k Němu, mohli v nejhlubším nitru své duše znát božské očistění a dokonalý pokoj. Naše svědomí není očistěno našimi vlastními myšlenkami o krvi, ale krví samou. Na tom musíme trvat. Bůh sám pro nás vytvořil nárok, a tento nárok je **jen** v krvi samé. Jaký hluboký pokoj způsobí Ježíšova krev v každé zarmoucené duši, která se jednoduše spolehne na její věčnou působnost! Proč však, mohli bychom se ptát, je toto pozhnané učení o krvi tak málo chápáno a oceňováno? Proč lidé stále hledí na něco jiného nebo k tomu přiměřují něco jiného? Kéž Duch Svatý vede úzkostného čtenáře, pokud čte tyto řádky, aby opřel své srdce a svědomí o smiřující oběť Božího Beránka.

Když jsme se takto snažili představit čtenáři vzácnou pravdu, ukázanou ve **smrti** červené jalovice, požádáme ho nyní, aby na chvíli uvažoval o **spálení** jalovice. Hleděli jsme na **krev**, pohledme nyní na **popel**. V krvi máme obětní smrt Krista jako jediné očistění od hříchu. V popelu máme připomínku té smrti použitou na srdce Duchem skrze Slovo, aby odejmul každou poskvrnu získanou naším každodenním chozením. To dává tomuto velmi zajímavému předobrazu velkou úplnost a krásu. Bůh učinil opatření nejen pro minulé hříchy, ale také pro přítomná poskvrnění, takže před Ním můžeme být vždy v ceně a vážnosti Kristova dokonalého díla. Chce, abychom vstupovali do síní Jeho svatyně, do Jeho svaté přítomnosti „celí čistí“. A nejen že nás chce On sám takto vidět, ale buď provždy velebeno Jeho jméno, chce nás tam mít v našem nejvnitřnějším vědomí. Chce nám skrze Svého Ducha a Svě Slovo dát hluboký pocit o čistotě v Jeho očích, tak aby proud našeho obecenství s Ním mohl plynout nerušeně a bez překážky. „*Jestliže ale chodíme ve světle,*

jako on je ve světle, obecnství máme mezi sebou a krev Ježíše Krista, jeho Syna, nás očišťuje od každého hříchu.“ (1. J. 1,7 – přel.) Ale jestliže pochybíme v chození ve světle – jestliže zapomeneme a ve své zapomnětlivosti se dotkneme nečisté věci, jak může být naše obecnství obnoveno? Jen odstraněním poskvrny. A jak toho máme docílit? Použitím vzácné pravdy o smrti Krista na naše srdce a svědomí. Duch Svatý vyvolá sebeodsouzení a přivede nám na paměť vzácnou pravdu, že Kristus trpěl smrt za tu poskvrnu, kterou jsme si tak snadno a lhostejně přivodili. Ne novým pokropením krví Krista – to je věc v Písmu neznámá, ale připomenutím Jeho smrti zkroušenému srdci skrze službu Ducha Svatého.

„Potom spálí tu jalovici před očima jeho... A vezma kněz dřeva cedrového, yzopu a červce dvakrát barveného, uvrhne to vše do ohně, v kterém ta jalovice hoří... Popel pak té jalovice spálené smete muž čistý a vysype jej vně za stany na místě čistém, aby byl všechněm synům Izraelským chován k vodě očištění, která bude k očištění za hřích.“ (4. M. 19,5-9)

Božím úmyslem je, aby Jeho děti byly očištěny od vší nepravosti a aby chodily v oddělení od tohoto přítomného zlého světa, kde vše je smrt a poskvrnění. Toto oddělení je prováděno působením Slova na srdce skrze moc Ducha Svatého. *„Který se sám vydal za naše hříchy, aby nás vyňal z přítomného zlého věku (světa), podle vůle našeho Boha a Otce.“* (Gal. 1,4) A opět: *„Očekávající té blahoslavené naděje a zjevení slávy velikého Boha a spasitele našeho Ježíše Krista, který dal sebe samého za nás, aby nás **vykoupil** od všeliké nepravosti a **očistil** sobě samému lid zvláštní, horlivě následovný dobrých skutků.“* (Titovi 2,13.14)

Je pozoruhodné, jak ustavičně Duch Boží představuje v úzkém spojení plné odpočinutí svědomí od jakéhokoli pocitu viny a vysvobození srdce od mravního vlivu tohoto přítomného zlého světa. Nyní by, milý křesťanský čtenáři, mělo být naší starostí, abychom udržovali neporušenost tohoto spojení. Je samozřejmé, že to můžeme činit jen skrze milostivé působení Ducha Svatého. Ale měli bychom se vážně snažit porozumět a prakticky udržovat požehnané spojení mezi smrtí Krista jako smířením za hřích a smrtí Krista jako mravní síly k oddělení od tohoto světa. Mnozí z Božího lidu nejdou nikdy za to první, pokud vůbec k tomu dospějí. Mnozí se zdají být naprosto spokojeni s vědomím odpuštění hříchů skrze smířčí dílo Krista, zatímco současně neuskutečňují to, že v moci smrti Krista a ve svém ztotožnění se s Ním v této smrti jsou mrtvi pro svět.

Nuže, když stojíme a hledíme na spálení červené jalovice ve 4. Mojžíšově 19 – když zkoumáme tu mystickou hromadu popela, co shledáme? Jako odpověď může být řečeno: „Nalézáme tam své hříchy.“ Vskutku, díky Bohu a Synu Jeho lásky, skutečně nalézáme své hříchy, své nepravosti, svá přestoupení, své temně rudé viny všechny obrácené v popel. Ale není tam nic více? Nemůžeme, když to pečlivě zkoumáme, objevit více? Bezpochyby. Nalézáme tam přirozenost v každém postavení její existence – od nejvyššího do nejnižšího bodu její historie. Nadto tam nalézáme všechnu slávu tohoto světa. Cedr a yzop představují přirozenost v jejích nejširších mezích. A když udávají krajnosti, zahrnují vše, co leží mezi tím. Šalomoun *„vypsal též i o stromech, počna od cedru, který jest na Libánu, až do mechu (yzopu), který roste na zdi.“* (1. Král. 4,33)

„Šarlat“ (kral: „červen dvakrát barvený“) je těmi, kdo pečlivě zkoumali Písmo v této věci, považován za symbol vyjadřující lidskou nádheru, světskou velikost, slávu tohoto světa, slávu člověka. Proto také ve spálení jalovice vidíme konec vši světské velikosti, lidské slávy, a naprosté dání stranou těla se vším, co k němu patří. To činí spálení jalovice tak hluboce významným. Nastiňuje to velmi málo známou pravdu, a když známou, tu ochotně zapomínanou – pravdu, kterou ztělesňují tato památná apoštolova slova: *„Ale ode mne odstup to, abych se chlubil, jedině v kříži Pána našeho Ježíše Krista, skrze něhož jest mi svět ukřižován, a já světu.“* (Gal. 6,14)

My všichni jsme příliš nakloněni tomu, abychom přijímali kříž jako základ úniku od všech důsledků našich hříchů a základ plného přijetí u Boha. Zároveň jej ale odmítáme jako základ úplného oddělení od světa. Buď Bohu chvála, je pravda, že kříž je pevným základem našeho vysvobození od viny a následného odsouzení. Ale on je více než to. Provždy nás oddělil od všeho, co náleží k tomuto světu, jímž procházíme. Všechny mé hříchy jsou odstraněny? Ano, veleben buď Bůh vši milosti! Podle čeho? Podle dokonalosti Kristovy smírcí oběti, jak ji Bůh sám oceňuje. Nuže, přesně taková je míra našeho vysvobození z tohoto přítomného zlého světa – od jeho způsobů, zásad, zvyků a principů. Věřící nemá absolutně nic společného s tímto světem tou mírou, jak si přivlastňuje ducha a moc kříže Pána Ježíše Krista. Ten kříž ho odcizil všemu zde dole a učinil ho poutníkem a cizincem v tomto světě. Opravdu oddané srdce vidí temný stín kříže, jak se rýsuje nad vším leskem a třpytem, nádherou a způsoby tohoto světa. Pavel to viděl, a ten pohled způsobil, že považoval tento svět v jeho nejvyšším pohledu, v jeho nejpříťažlivějších formách, v jeho nejzářivějších slávách za smetí.

Takové bylo ocenění od toho, jenž byl vychován u Gamalielových nohou. „Svět je mi ukřižován,“ řekl, „a já světu.“ Takový byl Pavel a takový by měl být každý křesťan – cizincem na zemi, občanem nebe, a to nejen v citech a teorii, ale ve skutečnosti. Neboť stejně jistě, jako naše vysvobození od pekla je více než jen pouhý sentiment nebo teorie, tak jistě tomu je s naším oddělením od tohoto přítomného zlého věku. Jedno je stejně tak jisté a skutečné jako druhé.

Jestliže mé srdce miluje Ježíše, nebudu hledat místo, podíl nebo jméno tam, kde On našel jen kříž zločince. Toto je, milý čtenáři, prostý způsob, jak na věc pohlížet. Skutečně miluješ Krista? Bylo tvé srdce dotčeno a přitaženo Jeho obdivuhodnou láskou k tobě? Je-li tomu tak, pak pamatuj, že On byl tímto světem zavržen. Ano, Ježíš byl a stále je vyvržencem z tohoto světa. Nic se nezměnilo. Svět je stále světem. A mějme na paměti, že jedním ze Satanových zvláštních úskoků je, že vede ty, kteří od Krista přijali spasení, k tomu, aby odmítali být s Ním ztotožnění v Jeho zavržení – aby brali užitek z díla smíření na kříži, ale zůstávali pohodlně ve světě, který je poskvrněn vinou z přibití Krista na kříž. Jinými slovy: Vede lidi, aby mysleli a říkali, že pohoršení kříže přestalo; že svět v devatenáctém století je naprosto jiný než svět v prvním století; že kdyby Pán Ježíš byl na zemi nyní, setkal by se s naprosto jiným jednáním, než bylo to, kterého se Mu dostalo tehdy; že nyní to není pohanský svět, nýbrž křesťanský, a to tvoří podstatný rozdíl; že nyní je pro křesťana naprosto správné přijmout občanství v tomto světě, mít jméno a místo a podíl zde, poněvadž to vůbec není tento svět, který přibíl Božího Syna na zlořečené dřevo Golgoty.

Cítíme nyní, že musíme všem, kdo čtou tyto řádky, zdůraznit, že toto je ve skutečnosti lež úhlavního nepřítele duší. Svět se nezměnil. Mohl změnit svůj oděv, ale nezměnil svoji přirozenost, svého ducha, své zásady. Nenávidí Ježíše tak srdečně, jako když bylo slyšet volání: „*Pryč, pryč s ním! Ukřižuj ho!*“ Nedošlo k žádné skutečné změně. Jestliže jen zkusíme svět pomocí téhož velkého testu, shledáme, že to je tentýž zlý, Boha nenávidící, Krista zavrhuující svět, jakým byl vždy. A jaký je to test? Ukřižovaný Kristus. Kéž se tato vážná pravda vryje do našich srdcí! Kéž si uvědomíme a zjevujeme jeho utvářející moc! Kéž nás úplněji odděluje od všeho, co patří ke světu! Kéž jsme uschopněni plněji rozumět pravdě, která je představena popelem červené jalovice! Potom bude naše oddělení od světa a naše zasvěcení Kristu intenzívnější a skutečnější. Kéž Pán ve Své nesmírné dobrotivosti dá, aby

tomu tak bylo se vším Jeho lidem v těchto dnech prázdného, světského a polovičatého vyznání!

Nyní na chvíli zvažujme, jak měl být popel používán.

„Kdo by se dotkl těla kteréhokoli mrtvého člověka, nečistý bude za sedm dní. Takový očišťovati se bude tou vodou dne třetího a dne sedmého, i bude čistý; neočistí-li se pak dne třetího a dne sedmého, nebude čistý. Kdo by koli, dotkna se těla mrtvého člověka, který umřel, neočistil se, příbytku Hospodinova poskvrnil. Proto vyhlazena bude duše ta z Izraele, neboť vodou očišťování není pokropen; nečistý bude a nečistota jeho zůstává na něm.“ (4. M. 19,11-13)

Je to vážná věc mít co činit s Bohem – chodit s Ním den za dnem uprostřed poskvrněného a poskvřujícího světa. On nemůže snášet žádnou nečistotu na těch, s nimiž ráčí chodit a v nichž přebývá. Může odpouštět a vymazávat; může uzdravovat, očišťovat a obnovovat; ale nemůže snášet neodsouzené zlo nebo trpět je na Svém lidu. Bylo by to popřením Jeho jména a přirozenosti, kdyby tak měl činit. I když to je hluboce vážné, je to vskutku pozhnané. Je naší radostí mít co činit s Tím, jehož přítomnost vyžaduje a zajišťuje svatost. Procházíme světem, ve kterém jsme obklopeni znečišťujícími vlivy. Ke znečištění nyní sice nedochází dotykem „mrtvého, kostí nebo hrobu“. Tyto věci, jak víme, jsou obrazy mravních a duchovních věcí, u nichž jsme každý den a každou hodinu v nebezpečí, že s nimi přijdeme do styku. Nepochybujeme, že ti, kteří mají mnoho co činit s věcmi tohoto světa, si jsou bolestně vědomi nesmírných obtíží, aby unikli s neznečištěnými rukama. Proto je tak potřeba svatá snaha ve všech našich zvycích a spojeních, abychom se neposkvrnili a nepřerušili své společenství s Bohem. Musí nás mít ve stavu, který je Jeho hodný. *„Buďte svatí, neboť já jsem svatý.“*

Avšak vážný čtenář, jehož celá duše touží po svatosti, se snad dychtivě zeptá: „Co tedy máme dělat, jestliže je pravda, že jsme tak na všech stranách obklopeni znečišťujícími vlivy, a jestliže jsme tak nakloněni se jimi znečistit? A dále, je-li nemožné mít obecnství s Bohem s nečistými rukama a odsuzujícím svědomím, co máme dělat?“ Především tedy, řekli bychom, buď bdělý. Mnoho a vážně očekávej na Boha. On je věrný a milostivý – je to Bůh, jenž slyší modlitby a odpovídá na ně – štědrý Dárce, který nevyčítá. On *„hojnější dává milost“* (Jak. 4,6). To je vyloženě prázdný šek, který víra může vyplnit na jakoukoli částku. Je skutečným úmyslem tvé duše jít kupředu, po-

stupovat v životě z Boha, růst v osobní svatosti? Pak dej pozor, abys nepokračoval ani hodinu ve styku s něčím, co špiní tvé ruce a zraňuje tvé svědomí, zarmucuje Ducha Svatého a maří tvé obecenství. Buď rozhodný s celým srdcem. Vzdej se ihned nečisté věci, ať to je cokoli: zvyk, spojení nebo cokoli jiného. Ať to stojí, co to stojí, vzdej se toho. Opusť to, ať to přinese jakoukoli ztrátu. Žádný světský zisk, žádná světská výhoda nemůže vynahradit ztrátu čistého svědomí, neodsuzujícího srdce a světla tváře tvého Otce. Jsi o tom přesvědčen? Pak hledej milost, abys své přesvědčení vykonal.

Ale dále může být vznesena otázka: „Co je třeba udělat, když ke znečištění skutečně došlo? Jak má být odstraněno?“ Slyš odpověď v obrazné řeči 4. Mojžíšovy knihy 19: *„A vezmou pro nečistého popela z jalovice spálené za hřích a nalejí na něj vody živé do nádoby. Potom vezme člověk čistý yzopu a omočí jej v té vodě a pokropí stanu i všeho nádobí i lidí, kteří by tu byli, tolikéž toho, který dotkl se kosti aneb zabitého aneb mrtvého aneb hrobu. Pokropí tedy čistý nečistého v den třetí a v den sedmý; a když jej očistí dne sedmého, vypere šaty své a umyje se vodou a čistý bude u večer.“* (4. M. 19,17-19)

Čtenář si všimne, že ve dvanáctém a osmnáctém verši je představena dvojnásobná činnost. Je tu činnost třetího dne a činnost v sedmý den. Obě jsou podstatně nutné k odejmutí ceremoniálního poskvrnění způsobeného stykem s různými formami smrti, které jsou vyjmenovány výše. Nuže, co znázorňovala tato dvojnásobná činnost? Co jí odpovídá v naší duchovní historii? Věříme, že toto: Když se z nedostatku bdělosti a duchovní energie dotkneme nečisté věci a znečistíme se, může se stát, že to nevíme. Ale Bůh o tom ví vše. Stará se o nás, má o nás péči. Ne jako hněvivý soudce nebo přísný karatel, buď za to velebeno Jeho jméno, ale jako milující otec, který nikdy nepřipočte nic nám, protože to vše bylo už dávno přičteno Tomu, jenž zemřel na našem místě. Ale ačkoli nám to nikdy nepřičte, chce, abychom to hluboce a pronikavě pocítili. Chce být věrným karatelem té nečisté věci. A On může vše tím silněji kárat prostě proto, že nám to nikdy nepřipočte. Duch Svatý nám přivádí náš hřích na paměť, a to působí nevýslovnou úzkost srdce. Tato úzkost může trvat nějakou dobu. Mohou to být okamžiky, dny, měsíce nebo roky. Jednou jsem se setkal s mladým křesťanem, jenž byl učiněn tři roky nešťastným proto, že šel s několika světskými přáteli na výlet. Tato usvědčující činnost Ducha Svatého, jak věříme, je nastíněna činností třetího dne. Nejprve nám hřích připomene. A potom nám milostivě skrze psané Slovo připomene cenu smrti Krista jako prostředku, který už jednal

s poskvrněním, jež jsme si tak snadno přivodili. To odpovídá činnosti sedmého dne – odnímá to poskvrnění a obnovuje naše obecenství.

A budiž pečlivě připomenuto, že se nemůžeme znečištění zbavit žádným jiným způsobem. Můžeme se snažit zapomenout, přejít to, ránu zahojit povrchně, zmenšovat věc, nechávat čas, aby ji vymazal z naší paměti. To nikdy nepomůže a je to velmi nebezpečné. Je málo věcí, které jsou zhoubnější, než zahrávání si se svědomím nebo s požadavky svatosti. A je to stejně pošetilé, jako to je nebezpečné. Neboť Bůh ve Své milosti učinil plné opatření k odstranění nečistoty, kterou Jeho svatost zjistí a odsuzuje. Ale nečistota musí být odstraněna, jinak obecenství není možné. „*Neumyji-li tebe, nebuděš mít dílu se mnou.*“ (Jan 13,8) Přerušeni obecenství věřícího odpovídá vyhlazení z prostřed shromáždění Izraele. Křesťan nikdy nemůže být odřezán od Krista. Ale jeho obecenství může být přerušeno jedinou hříšnou myšlenkou, a ta hříšná myšlenka musí být odsouzena a vyznána a znečištění, které způsobila, odstraněno, dříve než může být obnoveno obecenství. Je dobré mít to na paměti. Je to vážná věc zahrávat si s hříchem. Můžeme být ujištěni, že není možné mít obecenství s Bohem a chodit v poskvrnění. Myslet si to, znamená rouhat se samému jménu, přirozenosti, trůnu a majestátu Božímu. Nikoli, milý čtenáři, musíme si udržovat čisté svědomí a zachovávat Boží svatost, jinak velmi brzy ztroskotáme ve víře a naprosto se zhrouíme. Kéž nás Pán udržuje, abychom chodili jemně a citlivě, bděle a s modlitbou, dokud neodložíme své tělo hříchu a smrti a nevejdeme do onoho jasného a požehnaného světa nahoře, kde hřích, smrt a poskvrnění jsou neznámé.

Když studujeme nařízení a ceremonie Levítského zřízení, nic není nápadnějšího, než žárlivá péče, s níž Bůh Izraele bděl nad Svým lidem, aby byli zachováni od každého poskvrňujícího vlivu. Ve dne i v noci, bdící i spící, doma i venku, v lůnu rodiny i při osamělém chození bylo Jeho oko upřeno na ně. Měl péči o jejich potravu, jejich oděv, jejich domácí zvyklosti a způsoby. Starostlivě je poučoval o tom, co mohou a co nemohou jíst, co mohou a co nemohou nosit. Dokonce vyjádřil jasně Své myšlenky ohledně dotýkání se a nakládání s věcmi. Krátce řečeno, obklopil je bohatě postačující ohradou, která, kdyby jen na ni dbali, vzdorovala vší záplavě poskvrn, jimž byli na všech stranách vystaveni.

Z toho všeho můžeme vyčíst jasným písmem Boží svatost. Ale rovněž můžeme stejně jasně vyčíst Boží milost. Jestliže božská svatost nemohla trpět na lidu znečištění, božská milost učinila hojné opatření pro jeho odstranění.

Toto opatření je ukázáno v naší kapitole dvěma formami, totiž krví smíření a vodou oddělení. Vzácné opatření! Opatření ilustrující zároveň Boží svatost i milost. Kdybychom neznali bohaté opatření božské milosti, vysoké požadavky božské svatosti by nás naprosto přemohly. Ale když jsme ujištěni o tom prvním, můžeme se srdečně radovat z toho druhého. Mohli bychom si snad přát vidět standard božské svatosti snížený byť jen o širí vlasu? Taková myšlenka buď od nás vzdálena. Jak bychom si to mohli nebo proč bychom si to měli přát, když božská milost učinila plné opatření pro to, co božská svatost požaduje? Izraelita za staré doby se mohl hrozit, když slyšel taková slova jako: „*Kdo by se dotkl těla kteréhokoli mrtvého člověka, nečistý bude za sedm dní.*“ A opět: „*Kdo by koli, dotkna se těla mrtvého člověka, který umřel, neočistil se, příbytku Hospodinova poskvrnil. Proto vyhlazena bude duše ta z Izraele.*“ Taková slova skutečně mohou způsobit hrůzu v jeho srdci. Může být veden ke zvolání: „Co mám dělat? Jak vůbec mohu jít dále? Zdá se být naprosto nemožné, abych unikl poskvrnění.“ Ale co potom popel spalené jalovice? Co voda oddělení? Co tyto věci znamenají? Vyjadřují vzpomínku na obětní smrt Krista, použitou na srdce v moci Ducha Božího. „*Takový očišťovati se bude tou vodou dne třetího a dne sedmého, i bude čistý; neočistí-li se pak dne třetího a dne sedmého, nebude čistý.*“ Jestliže si přivodíme znečištění, byť to bylo z nedbalosti, pak to znečištění musí být odstraněno, aby obecenství mohlo být obnoveno. Ale nemůžeme se poskvrny zbavit žádnou svou snahou. Může to být jen užitím Božího milostivého opatření, totiž vody očištění. Izraelita už svými snahami nemohl odstranit znečištění způsobené dotknutím se mrtvého těla více, než předtím mohl zlomit faraonovo jho a osvobodit se od biče faraonových dozorců.

A nechť si čtenář všimne, že to nebyla otázka obětování nové oběti, ani nového použití krve. Má zvláštní důležitost jasně to vidět a rozumět tomu. Smrt Krista nemůže být opakována. „*Víme, že Kristus, vzkříšený z mrtvých, už neumírá; smrt už nad ním nepanuje. Neboť co zemřel, jednou provždy zemřel hříchu; co ale žije, žije Bohu.*“ (Řím. 6,9-10) Z Boží milosti stojíme v plné hodnotě a ceně smrti Krista. Ale poněvadž jsme ze všech stran obklopeni pokušeními a nástrahami; poněvadž v sobě máme takové schopnosti a sklony; a dále vzhledem k tomu, že máme mocného protivníka, jenž je vždy připraven nám položit nástrahu a vést nás pryč ze stezky pravdy a čistoty, nemohli bychom ani chvíli jít dále, kdyby tu nebyl milostivý způsob, kterým náš Bůh učinil opatření pro všechny naše potřeby ve vzácné smrti a vše přemáhající přímlově našeho Pána Ježíše Krista. Nejenže krev Ježíše Krista

smyla všechny naše hříchy a smířila nás se svatým Bohem, ale „*Přímlovce máme u Otce, Ježíše Krista spravedlivého*“. A On „*dokonale spasiti může ty, kteří přistupují skrze něho k Bohu, vždycky jsa živ, aby se za ně přimlouval*“. Vždy je v Boží přítomnosti pro nás. Představuje nás tam a udržuje nás v božské neporušenosti místa a vztahu, do kterého nás Jeho smířící smrt uvedla. Naše věc nemůže být v rukou takového Zástupce nikdy ztracena. On by musel přestat žít, dříve než by nejslabší z Jeho svatých mohl zahynout. Jsme ztotožnění s Ním a On s námi.

Nuže, křesťanský čtenáři, jaký by měl být praktický účinek veškeré této milosti na naše srdce a na náš život? Když přemýšlíme o smrti a o spálení – o krvi a o popelu – o smířící oběti a o přimlouvajícím se Knězi a Zástupci, jaký vliv by to mělo mít na naši duši? Mělo by nás to vést k tomu, že budeme o hříchu smýšlet lehkovážně? Mělo by to způsobit, že budeme chodit nedbale a lhostejně? Mělo by to způsobit, že se staneme lehkomyšlnými a poštilými ve svých cestách? Žel, srdce dokáže takto smýšlet. Můžeme být jisti, že člověk, který si z bohatých opatření božské milosti může brát záminku pro nevážnost v chození nebo lehkomyšlnost ducha, ví velmi málo, pokud vůbec ví něco, o pravé povaze a vlastním vlivu milosti a jejích opatření. Můžeme si na chvíli představit, že popel jalovice nebo voda očištění by měly ten účinek, že by Izraelitu učinily bezstarostným v jeho chození? Zajisté nikoli. Naopak, právě ta skutečnost, že proti znečištění byla z Boží dobrotivosti učiněna taková pečlivá opatření, by ho vedla k tomu, aby cítil, jak vážná věc to je znečistit se. Alespoň toto by byl správný účinek opatření božské milosti. Hromada popele složená na čistém místě vydávala dvojí svědectví: Svědčila o Boží dobrotivosti a svědčila o ošklivosti hříchu. Vyhlášovala, že Bůh nemůže strpět nečistotu na Svém lidu. Ale rovněž vyhlášovala, že dal opatření pro jeho odstranění. Je zcela nemožné, aby požehnané učení o vykropené krvi, o popelu a o vodě očištění bylo pochopeno a prožíváno bez toho, že by vyvolalo svatý odpor před hříchem ve všech jeho poskvřňujících formách. A můžeme dále tvrdit, že nikdo, kdo někdy pocítil úzkost poskvřněného svědomí, by se nemohl lehkovážně znečistit. Čisté svědomí je příliš vzácný poklad, než abychom se s ním rozloučili, a poskvřněné svědomí je příliš těžké břemeno, než abychom si je lehkovážně nakládali. Ale buď veleben Bůh vší milosti, On Svým dokonalým způsobem vyšel vstříc vší naší potřebě. A vyšel jí také vstříc ne proto, aby nás učinil bezstarostnými, ale aby nás učinil bdělými. „*Moje děti, toto vám píšu, abyste nehřešily. A jestliže někdo zhřešil – máme zástupce /přímlovce, správce, zastávce/ u Otce, Ježíše Krista, toho*

spravedlivého. A on je smíření za naše hříchy, ne ale pouze za ty naše, nýbrž také za celý svět.“ (1. J. 2,1-2 – přel.)

Ale musíme tento oddíl dovést k závěru, a tu je pouze třeba dodat slovo o závěrečných verších naší kapitoly. „*I bude jim to za ustanovení věčné. Kdo by pak tou vodou očišťování kropil, vypere roucha svá, a kdo by se dotkl vody očišťování, nečistý bude až do večera. Čehokoli dotkl by se nečistý, nečisté bude; člověk také, který by se dotkl toho, nečistý bude až do večera.*“ (4. M. 19,21.22) V 18. verši jsme učeni, že bylo zapotřebí čisté osoby, aby pokropila nečistého. A v 21. verši se učíme, že sama činnost pokropení druhého znečišťuje.

Když tyto dvě skutečnosti spojíme, učíme se tomu, co kdosi jiný řekl: „Že každý, kdo má co činit s hříchem druhého, byť to bylo i cestou povinnosti, aby ho očistil, je znečištěn; ne sice tak jako provinilá osoba, ale nemůžeme se dotknout hříchu, aniž bychom byli poskvrněni.“ A také se učíme, že abych mohl vést druhého v požitek očišťující moci Kristova díla, musím já sám být v požitku toho očišťujícího díla. Je dobré si to zapamatovat. Ti, kteří používali vodu oddělení na druhé, museli tu vodu užít pro sebe. Kéž tomu naše duše porozumí! Kéž vždy zůstáváme v pocitu dokonalé čistoty, do které nás uvádí Kristova smrt a ve které nás Jeho kněžské dílo udržuje! Ale ach, nikdy nezapomínejme, že **styk se zlem znečišťuje**. Tak tomu bylo v mojžíšovském zřízení, a tak tomu je nyní.

4. Mojžíšova 20

„Přitáhlo všecko množství synů Izraelských na poušť Tsin měsíce prvního; i pozůstal lid v Kádes, kdež umřela Maria, a tu je pochována.“ (4. M. 20,1)

Kapitola, kterou nyní máme před sebou, nám podává pozoruhodný záznam o životě a zkušenostech na poušti. Vidíme v ní Mojžíše, Božího služebníka, procházet některými velmi těžkými úseky jeho událostmi bohatého života. Nejprve umírá Marie. Ta, jejíž hlas byl slyšen uprostřed nádherných výjevů ve 2. M. 15, kdy zpívala píseň vítězství, umírá a její tělo je pohřbeno na poušti v Kádes. Bubínek je odložen. Hlas písně zmlkl v tichu smrti. Už nemůže vést tanec. Toho dne krásně zpívala. Velmi požehnaně se chopila hlavního tématu oné nádherné písně chvály zpívané na straně vzkříšení Rudého moře. Její refrén ztělesnil tu velkou ústřední pravdu vykoupení: *„Zpívejte Hospodinu, poněvadž slavně zveleben jest; koně i s jezdcem uvrhl do moře.“* To byla vskutku vznešená píseň. Bylo to vhodné vyjádření oné radostné chvíle.

Avšak nyní prorokyně odchází ze scény a hlas melodie je zaměněn za hlas reptání. Život na poušti se stává nudným. Zkoušky pouště vystavují přirozenost zkoušce. Vyvodí ven, co je v srdci. Čtyřicet let námahy a práce lidi velmi změnil. Skutečně se zřídka setkáváme s případem, že zeleň a svěžest duchovního života jsou zachovány, a ještě méně často zvětšeny, přes všechny etapy křesťanského života a boje. Nemělo by to být takovou vzácností. Mělo by tomu být právě naopak, poněvadž právě v jednotlivostech, v tvrdých skutečnostech naší cesty tímto světem zakoušíme, co je Bůh. Buď velebeno Jeho jméno, On používá právě ty těžkosti cesty, aby se učinil známým ve vší dobrotivosti a něžnosti lásky, která nezná změny. Jeho přívětivost a něžné milosrdenství nikdy nezklamou. Nic nemůže vyčerpát ony prameny, které jsou v živém Bohu. On bude tím, čím je, přes všechnu naši špatnost. Bůh bude Bohem, ať už se člověk ukáže být jakkoli nevěrný a chybný.

To je naše útěcha, naše radost a zdroj naší síly. Máme co činit s živým Bohem. Jaká skutečnost! Ať přijde cokoli, On se prokáže být na výši každé potřeby – bohatě dostačující pro „požadavky každé hodiny“. Jeho trpělivá milost může snášet naše četné slabosti, selhání a nedostatky. A Jeho síla se dokonale projeví v naší krajní slabosti. Jeho věrnost nikdy neselže. Jeho mi-

losrdenství je od věků a až na věky. Přátelé chybují nebo umírají. Pouta něžného přátelství jsou v tomto studeném, nepřívětivém světě přetrhávána. Spolupracovníci opouštějí společnost. Marie a Aron umírají. Ale Bůh zůstává. Zde leží hluboké tajemství vši pravé a pevné blaženosti. Jestliže ruka a srdce živého Boha jsou s námi, nemusíme se bát. Jestliže můžeme říci: „*Hospodin jest můj pastýř*“, jistě můžeme dodat: „*nebudu mítí nedostatku*.“

Přesto jsou v poušti výjevy žalu a zkoušky a my jimi musíme procházet. Tak tomu bylo s Izraelem v kapitole, kterou máme před sebou. Byli povoláni sekat se s ostrými závany pouště a oni to činili s projevy netrpělivosti a nespokojenosti. „*A když množství to nemělo vody, sešli se proti Mojžíšovi a proti Aronovi. I domlouval se lid na Mojžíše a mluvili, řkouce: Ó kdybychom i my byli zemřeli, když zemřeli bratři naši před Hospodinem! Proč jste jen uvedli shromáždění Hospodinovo na poušť tuto, abychom zde pomřeli i my i dobytek náš? A proč jste nás vyvedli z Egypta, abyste uvedli nás na toto zlé místo, na němž se nerodí ani obilí, ani fíků, ani hroznů, ani jablek zrnatých, na kterém ani vody ku pití není?*“ (4. M. 20,2-5)

To byla pro Mojžíšova ducha chvíle hluboké zkoušky. Nedovedeme si učinit představu o tom, co to muselo být, stát proti šesti stům tisícům reptajících a muset naslouchat jejich ostrým výpadům a slyšet, jak ho obviňují ze všech neblahých následků, které na ně přivedla jejich vlastní nevěra. To vše nebyla žádná obyčejná zkouška trpělivosti. A zcela jistě se nemusíme divit, jestliže ten drahý a poctěný služebník shledal, že ta věc je pro něho příliš mnoho. „*Tedy odešel Mojžíš s Aronem od tváře shromáždění ke dveřím stánku úmluvy a padli na tváři své; i ukázala se sláva Hospodinova nad nimi*.“ (4. M. 20,6)

Je hluboce dojímavé vidět Mojžíše stále znovu ležet na tváři před Bohem. Byl to sladký oddech, když mohl uniknout hlučícímu zástupu a odebrat se k tomu Jedinému, jehož zdroje pomoci jsou schopné řešit takovou situaci. „*Padli na tváři své; i ukázala se sláva Hospodinova nad nimi*.“ Zdá se, že v této situaci se nepokoušeli nějak odpovědět lidu. „*Odešel Mojžíš s Aronem od tváře shromáždění*“ a uvrhli se na živého Boha. Nebylo možné udělat něco lepšího. Kdo jiný než Bůh vši milosti mohl stačit na deset tisíc potřeb života v poušti? Správně to Mojžíš řekl na samém začátku: „*Jestliže tvá přítomnost nepůjde s námi, nevyváděj nás odsud*.“ (2. M. 33,15 – přel.) Jistě to bylo správné a moudré, když se takto vyjádřil. Boží přítomnost byla **jedinou** odpovědí na potřeby takového shromáždění. Ale ta přítomnost **byla** odpovědí dostačující pro vše. Boží pokladnice je naprosto nevyčerpatelná. Nikdy

nemůže zklamat důvěřující srdce. Pamatujme si to. Bůh má zalíbení v tom, když Ho užíváme. Nikdy se neunaví službou potřebám Svého lidu. Kdybychom toto vždy uchovávali v paměti myšlenek svého srdce, bylo by méně slyšet tóny netrpělivosti nebo nespokojenosti, zato více milou řeč vděčnosti a chvály. Ale jak jsme měli často příležitost poznamenat, život v poušti vyzkouší každého. Prokáže, co v nás je. A díky Bohu, ukáže, co je v **Něm** pro nás.

*„A mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka. Vezmi hůl a shromáždíce všecko množství, ty i Aron bratr tvůj, mluvte ke skále této před očima jejich a vydá vodu svou. I vyvedeš jim vodu ze skály a dáš nápoj všemu množství i dobytku jejich. Tedy vzal Mojžíš hůl před tvář Hospodinovou, jak rozkázal jemu. I svolali Mojžíš s Aronem všecko množství před skálu a řekl jim: Slyšte nyní, ó reptáci: zdali ze skály této vyvedeme vám vodu. I pozdvihl Mojžíš ruky své a udeřil v skálu holí **svou** po dvakrát; i vyšly vody hojné a pilo všecko množství i dobytek jejich.“ (4. M. 20,7-11)*

Dva předměty v předcházející citaci vyžadují čtenářovu pozornost, totiž: „skála“ a „hůl“. Obojí představují duši velmi pozeňnaně Krista, ale ze dvou různých pohledů. V 1. Korintským 10,4 čteme: *„Pili zajisté z duchovní skály, která za nimi šla. Ta pak skála byl Kristus.“* To je jasné a určité. Neponechává to místo pro činnost představivosti. *„Ta skála byl Kristus“* – Kristus, udeřený pro nás.

Potom pokud jde o „hůl“, musíme mít na paměti, že to nebyla Mojžíšova hůl – hůl autority – hůl moci. To by nebylo přiměřené pro situaci, kterou máme před sebou. Ta vykonala své dílo. Udeřila skálu jednou, a to bylo dost. Tomu se učíme z 2. M. 17,5-6, kde čteme: *„Jdi před lidem, pojma s sebou některé ze starších Izraelských; hůl také **svou**, kterou jsi udeřil ve vodu, vezmi do ruky své (viz 2. M. 7,20) a jdi. Aj, já státi budu před tebou tam na skále, na Orébě; i udeříš v skálu a vyjdou z ní vody, které bude pít lid. I učinil tak Mojžíš před očima starších Izraelských.“*

Zde máme předobraz Krista zbitého pro nás Boží rukou v soudu. Čtenář si všimne výrazu: *„Hůl také svou, kterou jsi udeřil ve vodu.“* Proč vodu? Proč je zde zmínka o tomto zvláštním úderu holí? 2. Mojžíšova 7,20 nám dává odpověď: *„A zdvihna /Mojžíš/ hůl, udeřil ve vodu, která byla v řece, před očima Faraonovým a před očima služebníků jeho; i **obráceny** jsou všechny vody, které byly v řece, v **krev**.“* Hůl, která obrátila vodu v krev, měla udeřit „skálu, která byla Kristus“, aby pro nás mohly proudit vody života a občerstvení.

Nuže, k tomuto udeření mohlo dojít jen jednou. Nikdy nemělo být opakováno. „Víme, že Kristus, vzkříšený z mrtvých, už neumírá; smrt už nad ním nepanuje. Neboť co zemřel, **jednou** provždy zemřel hříchu; co ale žije, žije Bohu.“ (Řím. 6,9-10) „Nyní však byl zjeven **jednou** při dokonání věků k odstranění hříchu skrze svou oběť..., tak i Kristus, když byl **jednou** obětován, aby nesl hříchy mnohých.“ (Židům 9,26.28) „Neboť Kristus přece **jednou** trpěl za naše hříchy, spravedlivý za nespravedlivé, aby nás přivedl k Bohu.“ (1. Petra 3,18)

Smrt Krista nemůže být opakována, a proto to Mojžíš učinil špatně, když dvakrát udeřil **svojí** holí – špatně, když vůbec udeřil. Bylo mu přikázáno, aby vzal „**hůl**“ – Aronovu hůl – kněžskou hůl, a aby mluvil ke skále. Smířcí dílo je vykonáno, a nyní náš velký Nejvyšší Kněz vešel do nebes, aby se tam zjevoval v Boží přítomnosti pro nás, aby k nám plynuly proudy duchovního občerstvení na základě vykonaného vykoupení a ve spojení s Kristovou kněžskou službou, jejímž výtečným znázorněním je Aronova pučící hůl.

Proto to byla Mojžíšova vážná chyba, že udeřil skálu podruhé – chyba, že vůbec v té věci užil svou hůl. Kdyby byl udeřil Aronovou holí, jak snadno porozumíme, znamenalo by to zničit její krásné květy. Ve spojení s holí kněžství – holí milosti – by bývalo stačilo jen slovo. Mojžíš chybil, když toto neviděl – selhal v oslavení Boha. Promluvil nemoudře svými rty, a v důsledku toho mu bylo zakázáno přejít Jordán. Jeho hůl nemohla lid převést – neboť co mohla pouhá autorita udělat s reptajícím zástupem – a jemu samému nebylo dovoleno, aby přešel, poněvadž neposvětil Hospodina v očích shromáždění.

Ale Hospodin se postaral o Svou vlastní slávu. Posvětil sám Sebe před lidem; a shromáždění Páně přes své vzpurné reptání a přes Mojžíšovou vážnou chybu a selhání dostalo proudící vodu z udeřené skály.

Ani to nebylo vše. Milost triumfovala nejenom tím, že dala pít reptajícím zástupům Izraele, ale velice jasně září i ve vztahu k Mojžíšovi samému, jak to můžeme vidět ve 34. kapitole 5. Mojžíšovy knihy. Byla to milost, jež přivedla Mojžíše na vrchol hory Fazga a ukázala mu odtud zemi Kanán. Milost vedla Hospodina k tomu, aby pro Svého služebníka opatřil hrob a pohřbil ho v něm. Bylo lepší vidět zemi Kanán v Boží společnosti, než do ní vejít ve společnosti Izraele. A přece nesmíme zapomenout, že Mojžíšovi bylo zbráněno vejít do země kvůli nemoudrému mluvení. Bůh ve Své vládě nepustil Mojžíše

do Kanánu. Bůh ve Své milosti přivedl Mojžíše na horu Fazga. Tyto dvě skutečnosti v Mojžíšově životě velmi názorně ilustrují rozdíl mezi milostí a vládou – což je předmět hlubokého významu a velké praktické ceny. Milost odpouští a žehná. Ale vláda jde svým během. Pamatujme na to vždy. „*Cožkoli rozsíval by člověk, to bude i žíti.*“ (Gal. 6,7) Tato zásada probíhá všemi Božími cestami ve vládě a nic nemůže být vážnějšího; nicméně „*milost vládne skrze spravedlnost k věčnému životu skrze Ježíše Krista, našeho Pána*“ (Řím. 5,21). Buď všechna chvála Tomu, jenž je zároveň zdrojem i potrubím této milosti!

Ve verších 14-22 naší kapitoly máme vyjednávání mezi Mojžíšem a králem Edom. Je poučné a zajímavé všimnout si způsobu jednání každého z nich a porovnat to se zprávou danou v 1. Mojžíšově 32 a 33. Ezau měl vážnou nenávist proti Jákobovi. A ačkoli na základě přímého Božího zásahu mu nebylo dovoleno dotknout se vlasu hlavy svého bratra, přece na druhé straně Izrael nesmí zasahovat do vlastnictví Ezaua. Jákob vypudil Ezaua a Izrael nesmí obtěžovat Edoma. „*A lidu přikaž, řka. Půjďte přes pomezí bratří svých synů Ezau, kteří bydlí v Seir. Ačkoli budou se vás báti, hleďte však pilně, abyste jich nedráždili; nebo nedám vám ze země jejich ani šlépěje nožné, protože v dědictví Ezau dal jsem horu Seir. Pokrmů koupíte od nich za peníze a jísti budete, i vody také ku pití za peníze od nich jednati budete.*“ (5. M. 2,4-6) Tak vidíme, že tentýž Bůh, jenž v 1. Mojžíšově knize nechtěl dovolit Ezau, aby se dotkl Jákoba, nechce nyní ve 4. Mojžíšově 20 dovolit Izraeli, aby se dotkl Edoma.

Závěrečný odstavec 20. kapitoly 4. Mojžíšovy knihy je hluboce dojemný. Nebudeme ho citovat, ale čtenář by si ho měl přečíst a pečlivě porovnat s výjevem ve 2. Mojžíšově knize 4,1-17. Mojžíš považoval Aronovu společnost za nezbytnou. Ale později jej shledal být bolestivým trnem ve svém boku. A zde je vyzván, aby ho svlékl z jeho roucha a viděl, jak je připojen ke svým otcům. To vše je velmi varovné, ať se na to podíváme z kterékoli strany. Ať pokud jde o Mojžíše, nebo o Arona. Už jsme poukázali na tuto poučnou část příběhu, a proto u toho nyní nebudeme prodlévat. Kéž dobrotivý Pán vryje její vážné poučení hluboce do desek našich srdcí!

4. Mojžíšova 21

Tato kapitola nám hlavně ukazuje známé a krásné nařízení o měděném hadu – onen velký obraz evangelia. „*Potom hnuli se s hory Hor cestou k moři rudému, aby obešli zemi Idumejskou; i ustával lid velice na cestě. A mluvil lid proti Bohu a proti Mojžíšovi: Proč jste vyvedli nás z Egypta, abychom zemřeli na poušti? Nebo ani chleba ani vody není a duše naše chléb tento ničemný sobě již zošklivila.*“ (4. M. 21,4-5)

Žel, je to stále znovu týž příběh – „reptání pouště“. Vše bylo dostatečně dobré pro uniknutí z Egypta, když na něj v rychlém sledu udeřily Boží strašné soudy. V takové chvíli měly hrnce masa, pór, cibule a česnek malou přitažlivost, když byly ve spojení s těžkými ranami, seslanými rukou Boha, proti němuž hřešili. Ale nyní jsou rány zapomenuty a vzpomíná se jen na hrnce masa. „*Ó bychom byli zemřeli od ruky Hospodinovy v zemi Egyptské, když jsme sedávali nad hrnci masa, když jsme se najídali chleba do sytosti.*“ (2. M. 16,3)

Jaká to řeč! Raději chtěli sedět u hrnců masa v zemi smrti a tmy, než chodit s Bohem pouští a jíst chléb z nebe. Pán sám přivedl Svoji slávu dolů do spojení s pískem pouště, poněvadž tam byli Jeho vykoupení. Sestoupil, aby snášel všechny jejich provokace – aby „*snášel jejich obyčeje na poušti*“. Všechna tato milost a veliké sklonění se k nim v nich jistě mohly vyvolat ducha vděčné a pokorné poddanosti. Ale ne. Hned první náznak zkoušky stačil, aby v nich vyvolal volání: „*Ó bychom byli zemřeli v zemi Egyptské!*“

Avšak velmi rychle museli okusit hořké ovoce svého reptavého ducha. „*Protož dopustil Hospodin na lid hady ohnivé, kteří jej štípali, tak že množství lidu zemřelo z Izraele.*“ (4. M. 21,6) Had byl **zdroj** jejich nespokojenosti; a jejich stav, když byli uštknuti hady, jim zjevil pravý **charakter** jejich nespokojenosti. Jestliže lid Páně nechce chodit šťastně a spokojeně s Ním, musí okusit moc hada – žel, hroznou moc, ať ji zakusí jakýmkoli způsobem.

Uštknutí hada přivedlo Izraele k vědomí jejich hříchu. „*Tedy přišel lid k Mojžíšovi a řekli: Zhřešili jsme, nebo jsme mluvili proti Hospodinu a proti tobě; modli se Hospodinu, ať odejme od nás ty hady. I modlil se Mojžíš za lid.*“ (4. M. 21,7)

Zde tedy přišla chvíle pro ukázání božské milosti. Potřeba člověka vždy byla příležitostí pro rozvinutí Boží milosti a milosrdenství. Ve chvíli, kdy Izrael

dokázal říci: „*Zhřešili jsme*,“ tu nebyla žádná další překážka. Bůh mohl jednat, a to bylo dost. Když Izrael reptal, odpovědi byli hadi. Když Izrael vyznal, odpovědi byla Boží milost. V jednom případě byl had nástrojem jejich bídy, ve druhém byl nástrojem jejich obnovení a požehnání. „*I řekl Hospodin Mojžíšovi: Udělej sobě hada podobného těm ohnivým a vyzdvihni jej na žerd; a každý uštknutý, když pohledí na něj, živ bude.*“ (4. M. 21,8) Právě obraz toho, co způsobilo neštěstí, byl vyzdvižen, aby se stal potrubím, jímž mohla shůry v bohaté hojnosti přitékat božská milost k ubohým, zraněným hříšníkům. Udivující a krásný předobraz Krista na kříži!

Je obecně rozšířeným omylem hledět na Pána Ježíše spíše jako na Toho, jenž odvrací Boží hněv, než jako na řečiště Jeho lásky. Že vytrpěl Boží hněv proti hříchu, je velmi vzácná pravda. Ale je tu více než to. On sestoupil na tento bídný svět, aby zemřel na zlořečeném dřevě, aby Svou smrtí otevřel srdci ubohého, vzpurného člověka věčné prameny Boží lásky. To tvoří velký rozdíl v předkládání Boží přirozenosti a charakteru hříšníkovi a má to velmi velkou důležitost. Nic nikdy nemůže přivést hříšníka zpět do stavu pravého štěstí a svatosti, jedině když je plně založen ve víře a prožitku Boží lásky. Prvním úsilím hada, když v zahradě Eden zaútočil na stvoření, bylo otrást jeho důvěrou v Boží přívětivost a lásku, a tak způsobit nespokojenost s místem, do kterého ho Bůh postavil. Pád člověka byl výsledkem – bezprostředním výsledkem jeho pochyb o Boží lásce. Obnova člověka musí plynout z jeho víry v tuto lásku. A Boží Syn sám říká: „*Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozrozeného dal, aby každý, kdo věří v něho, nezhynul, ale měl život věčný.*“ (Jan 3,16)

Nuže v těsném spojení s právě uvedenými slovy náš Pán výslovně učí, že On je naplněním obrazu měděného hada. Jako Boží Syn, poslaný od Otce, byl zcela jistě darem a vyjádřením Boží lásky k hynoucímu světu. Ale také musel být povýšen na kříž ve smíření za hřích, neboť **jen** tak mohla božská láska vyjít vstříc potřebám umírajícího hříšníka. „*Jako Mojžíš povýšil hada na poušti, tak **musí** povýšen býti Syn člověka, aby každý, kdo věří v něho, nezhynul, ale měl život věčný.*“ (Jan 3,14.15) Celá lidská rodina pocítila hadovo smrtelné uštknutí. Ale Bůh vši milosti našel lék v Tom, jenž byl povýšen na zlořečené dřevo. A nyní skrze Ducha Svatého, jenž byl seslán z nebe, volá na všechny, kdo cítí, že byli uštknuti, aby pohlédli na Ježíše a měli život a pokoj. Kristus je Božím velkým lékem a skrze Něho je hříšníkovi nabízeno plné, volné, přítomné i věčné spasení – spasení tak úplné a tak dobře založené,

tak souhlasící se všemi vlastnostmi božského charakteru a všemi nároky Božího trůnu, že Satan ohledně toho nemůže vznést žádnou otázku. Vzkříšení je božským schválením díla kříže a slávy Toho, jenž na něm zemřel, takže věřící se může ve vztahu k hříchu těšit hlubokému pokoji. Bůh má zalíbení v Ježíšovi, a protože všichni věřící vidí v Něm, má zalíbení i v nich.

A budiž poznamenáno, že víra je ten nástroj, jímž se hříšník chápe spasení v Kristu. Zraněný Izraelita se prostě musel **podívat a žít** – podívat se ne na sebe – ne na své rány – ne na druhé kolem sebe, ale přímo a výlučně na Boží lék. Pokud odmítl nebo zanedbal na něj pohledět, nezbývalo mu nic než smrt. Byl povolán, aby upřel vážný pohled na Boží lék, který byl umístěn tak, aby ho všichni mohli vidět. Nic neprospělo podívat se kamkoli jinam, neboť slovo znělo: „**Každý uštknutý, když pohledí na něj, živ bude.**“ Uštknutý Izraelita byl odkázán na měděného hada, neboť měděný had byl pro něho Božím výlučným lékem. Hledět kamkoli jinam znamenalo nedostat nic; hledět na Boží opatření znamenalo obdržet život.

Tak tomu je nyní. Hříšník je volán, aby hleděl prostě na Ježíše. Není mu řečeno, aby hleděl na obřady – aby hleděl na církve – aby hleděl na lidi nebo na anděly. V žádném z nich není žádná pomoc, a proto mu není řečeno, aby hleděl na ně, ale výlučně na Ježíše, jehož smrt a vzkříšení tvoří věčný základ pokoje a naděje věřícího. Bůh ho ujišťuje, že „*každý, kdo věří v něho, nezahyne, ale má život věčný*“. To by mělo plně uspokojit srdce i svědomí. Bůh je uspokojen, a měli bychom být uspokojeni i my. Vznášet pochyby znamená popírat to, co Bůh sdělil. Kdyby Izraelita řekl: „Jak mám vědět, že pohled na toho měděného hada mne uzdraví?“, nebo kdyby se začal obírat velikostí a beznadějnou povahou své nemoci a přemýšlet o zjevné neužitečnosti hledění na Boží lék; zkrátka kdyby mu něco, a je jedno co to je, zabránilo pohledět na měděného hada, znamenalo by to jasné zavržení Boha a smrt by byla nevyhnutelným výsledkem.

Tak tomu je s hříšníkem: Ve chvíli, kdy obrátí pohled víry na Ježíše, jeho hříchy zmizí. Ježíšova krev se jako mocný očišťující proud vylije na jeho svědomí, smyje každou poskvrnu a zanechá ho bez poskvrny nebo vrásky nebo čehokoli takového. A to vše také v samém světle Boží svatosti, kde nemůže být trpěno ani smítko hříchu.

Ale než ukončíme své úvahy o měděném hadu, bude dobré všimnout si toho, co můžeme nazvat naprostou individuálností, která vyznačovala pohled uštknutého Izraelity na hada. Každý se musel podívat sám. Nikdo se

nemohl podívat za druhého. Byla to osobní věc. Nikdo nemohl být zachráněn zprostředkovaně. Život byl v pohledu. Ale ten pohled musel být učiněn. Bylo tu zapotřebí osobního spojení – přímý styk jednotlivce s Božím lékem. Tak tomu bylo tehdy, a tak tomu je teď. Musíme mít osobní styk s Ježíšem. Církev nás nemůže zachránit – žádné zřízení kněží nebo kazatelů či pastoraů nás nemůže zachránit. Musí tu být osobní spojení se Spasitelem, jinak tu není život. „*A stalo se, když uštkl had někoho a on vzhlédl na hada měděného, že zůstal živ.*“ Takový byl Boží pořádek tehdy, a takový je Jeho pořádek nyní. „*Jako Mojžíš povýšil hada na poušti, tak musí povýšen býti Syn člověka.*“ Pamatujme si ta dvě slůvka. „*Jako*“ a „*tak*“, neboť se vztahují na každou podrobnost v předobrazu a v jeho naplnění. Víra je osobní věc; pokání je osobní věc; spasení je osobní věc. Nikdy na to nezapomínejme. Je pravda, že v křesťanstvu existuje spojení a obecenství; ale my musíme mít styk s Kristem pro sebe a musíme chodit s Bohem sami za sebe. Nemůžeme ani obdržet život, ani žít vírou někoho jiného. S důrazem opakujeme, že tu je naprosto osobní stránka v každém úseku křesťanova života a jeho praktického růstu.

Nebudeme déle prodlévat u známého obrazu „měděného hada“. Ale prosíme Boha, aby dal čtenáři zvažovat ho sám pro sebe a učinit přímé osobní použití vzácné pravdy, ukázané v jednom z nejpůsobivějších obrazů doby Starého zákona. Kéž je veden k tomu, aby s hlubší a duši podmaňující vírou hleděl na kříž a do hloubi své duše vpíjel tajemství, které tam je představené. Kéž se nespokojí s pouhým získáním života pohledem na ten kříž, ale ať se snaží stále více vstupovat do jeho hloubky a vzácného významu, a tak být oddaněji spojen s Tím, jenž, když nebylo jiné možnosti záchrany, dobrovolně se sám poddal, aby byl potřen na tom zlořečeném dřevě pro nás a pro naše spasení.

Své poznámky k 21. kapitole 4. Mojžíšovy knihy uzavřeme tím, že povedeme čtenářovu pozornost k veršům 16-18. „*A odtud táhli do Beer; a to jest to Beer, o němž byl řekl Hospodin k Mojžíšovi: Shromažď lid a dám jim vodu. Tedy zpíval lid Izraelský písničku tuto: Vystupiž studnice, prozpěvujte o ní; studnice, kterou kopala knížata, kterou vykopali přední z lidu s vydavatelem zákona holemi svými.*“

Toto je pozoruhodný oddíl, přicházející v takovou chvíli a v takovém spojení. Reptání zmlklo – lid se blíží hranici zaslíbené země – účinky hadího uštknutí

přešly, a nyní bez jakékoli hole, bez jakéhokoli udeření je lid opatřen osvětlením. Co na tom, že Amorejští, Moábští a Ammonitští jsou kolem nich. Co na tom, že v cestě je Seonova moc. Bůh může otevřít studnici pro Svůj lid a dát mu píseň přes to všechno. Jaký Bůh je náš Bůh! Jak je požehnané sledovat Jeho jednání a cesty s Jeho lidem ve všech těchto situacích pouště! Kéž se Mu naučíme oddaněji důvěřovat a chodit s Ním den za dnem ve svaté a šťastné poddanosti! To je pravá cesta pokoje a požehnání.

4. Mojžíšova 22-24

Tyto tři kapitoly tvoří zvláštní oddíl naší knihy – vskutku obdivuhodný oddíl, oplývající bohatými a různými naučeními. V něm máme předně představeného lakotného proroka a za druhé vznešená proroctví. V Balámově případě je něco zvláště hrozného. Zjevně miloval peníze – žel, v našich dnech to není nezvyklá láska. Balákovo zlato a stříbro se ukázalo být velmi svůdnou návnadou pro tohoto špatného muže – návnadou příliš svůdnou, než aby jí vzdoroval. Satan znal svého muže i cenu, za kterou mohl být získán.

Kdyby Balámov srdce bylo ve správném vztahu k Bohu, udělal by s Balákovým vzkazem krátký proces. Vskutku by ho to nestálo ani chvíli zvažování, aby mohl poslat odpověď. Ale Balámov srdce bylo ve zlém stavu a my ho v 22. kapitole vidíme ve smutném stavu člověka zmítaného sobě odporujícími pocity. Jeho srdce bylo nakloněno k tomu, aby šel, protože bylo žádostivé stříbra a zlata. Ale současně tu byl jakýsi druh zřetele na Boha – zdání nábožnosti navlečené jako plášť k zakrytí jeho chamtivých způsobů. Toužil po penězích, ale přál si získat je nábožným způsobem. Ubohý muž! Velice ubohý! Jeho jméno je na stránkách inspirace jako vyjádření velmi temného a hrozného stavu dolů směřující historie člověka. „*Běda jim, neboť cestou Kainovou odešli a poblouzením Balámovy mzdy se vylili a odporováním Chóre zahynuli.*“ (Judy 11) I Petr představuje Baláma jako význačnou postavu v jednom z velmi temných obrazů padlého lidstva – jako vzor, podle kterého jsou formovány některé z nejšpatnějších charakterů. Mluví o takových, kteří jdou, „*majíce oči plné cizoložstva a bez přestání hřešící, přeluzující duše neustavičné, srdce majíce vycvičená v lakomství, synové zlořečensství. Kterí opustivše cestu přímou, zbloudili, následující cesty Balámovy, syna Bozorova, který mzdu nepravosti zamiloval.* Ale měl, od koho by pokárán byl pro svůj výstupek. Nebo jhu poddaná oslice nemá, člověčím hlasem promluvivši, zbránila nemoudrosti proroka.“ (2. Petra 2,14-16)

Tyto oddíly jsou vážně rozhodující, pokud jde o pravý charakter a ducha Baláмова. Jeho srdce bylo upřeno na peníze – „*zamiloval mzdu nepravosti*“ – a jeho příběh byl psán perem Ducha Svatého jako hrozné varování všem vyznavačům, aby se varovali chamtivosti, která je modlářstvím. Nebudeme déle prodlévat u tohoto smutného příběhu. Čtenář se může na nějakou chvíli zastavit a podívat se na obraz představený ve 4. Mojžíšově 22. Může

studovat dvě hlavní postavy: Istivého krále a hrabivého, svévolného proroka. A nepochybujeme, že od studia povstane s prohloubeným pocitem o zlu chamtivosti, velkém mravním nebezpečí obrácení náklonností srdce k bohatstvím světa, a o hluboké blaženosti toho, když máme před očima Boží bázeň.

Nyní budeme zvažovat ona nádherná proroctví, vyslovená Balámem za přítomnosti Baláka, moábského krále.

Je hluboce zajímavé být svědkem výjevů, které se odehrávaly na výsostech modly Bál, vidět tu velkou otázku, o kterou šlo, naslouchat mluvícím, být vpuštěn za scénu při takové závažné příležitosti. Jak málo Izrael věděl nebo myslel na to, co se dělo mezi Hospodinem a nepřítelem. Je možné, že ve svých stanech reptali právě ve chvíli, kdy Bůh ústy hrabivého proroka zvěstoval jejich dokonalost. Balák by si přál, aby Izrael byl proklet. Ale Bůh buď veleben, On nedovolí žádnému, aby zlořečil Jeho lidu. Snad s nimi musí jednat v tajnosti o mnohých věcech. Ale nechce strpět, aby jiný proti nim pohнул jazykem. Snad je musí ukázat jim samým; ale nedovolí cizímu, aby je odhaloval.

To je velmi důležitý bod. Velká otázka nyní není tolik, co nepřítel myslí o Božím lidu nebo co si oni myslí o sobě nebo co myslí jeden o druhém. Skutečně nejdůležitější otázkou je, co si o nich myslí Bůh. Ten přesně ví o všem, co se jich týká; vše, čím jsou, co udělali, vše, co je v nich. Každý stojí zcela zjeven před Jeho vše pronikajícím okem. Nejhlubší tajnosti srdce, povahy a života, to vše Mu je známé. Ani andělé, ani lidé nebo ďábel nás neznají tak, jak nás zná Bůh. Bůh nás zná dokonale, a s Ním máme co činit. A s vítěznou mluvou apoštola můžeme říci: „*Je-li Bůh pro nás, kdo je proti nám?*“ (Řím. 8,31) Bůh nás vidí, myslí na nás, mluví o nás, jedná vůči nám podle toho, co z nás On sám učinil a co pro nás způsobil – podle dokonalosti Svého vlastního díla. Jiní by mohli najít mnoho chyb, ale pokud jde o naše postavení, Bůh nás vidí jen v Kristově vzácnosti, jsme v Něm dokonalí. Když se Bůh dívá na Svůj lid, vidí v nich Svě vlastní dílo. A je to ke slávě Jeho svatého jména a k chvále Jeho spasení, že nemůže být viděna ani poskvrnka na těch, kteří jsou Jeho – na těch, které ve svrchované milosti učinil Svými. Jeho charakter, Jeho jméno, Jeho sláva a dokonalost Jeho díla, to vše je zahrnuto v postavení těch, s nimiž se spojil.

Proto tedy ve chvíli, kdy nějaký nepřítel nebo žalobce vystoupí na scénu, Hospodin se postaví dopředu, aby přijal žalobu a odpověděl na ni. A Jeho

odpověď je vždy založena nikoli na tom, čím je Jeho lid sám v sobě, ale na tom, čím On jej učinil v dokonalosti Svého vlastního díla. Jeho sláva je s ním spojena, a když je obhazuje, podržuje Svou vlastní slávu. Staví se mezi ně a každý žalující jazyk. Jeho sláva vyžaduje, aby byli představeni ve vsí příjemnosti, kterou na ně vložil. Jestliže nepřítel přichází, aby zlořečil a žaloval, Hospodin mu odpovídá vylitím proudu Svého věčného uspokojení v těch, které pro Sebe vyvolil a které učinil vhodnými, aby provždy byli v Jeho přítomnosti.

To vše je působivě ilustrováno ve třetí kapitole proroka Zachariáše. Tam se také nepřítel objevuje, aby se protivil představiteli Božího lidu. Jak mu Bůh odpovídá? Prostě očištěním, oblečením a korunováním toho, jehož by Satan rád proklel a obžaloval, takže Satan nemůže říci ani slovo. Je provždy umlčen. Špinavé šaty jsou pryč a ten, jenž byl jako ohořelá větev, se stává knězem **s čepicí** – ten, jenž byl vhodný jen pro plameny pekla, je nyní učiněn schopným procházet se v nádvořích Pána.

Tak také když se obrátíme k Písni písní, vidíme tutéž věc. Tam je Ženich, když hledí na nevěstu, jí prohlašuje: „**Všecka jsi krásná, přítelkyně má, a není na tobě poskvrny.**“ (Píseň 4,7) Když ona o sobě mluví, může jen zvolat: „**Jsem černá.**“ (Píseň 1,5) Tak i v Janu 13,10 Pán Ježíš hledí na Své učedníky a říká o nich: „*Čistí jste,*“ ačkoli za několik hodin po tom jeden z nich bude s kletbou a přísahou říkat, že Ho nezná. Tak veliký je rozdíl mezi tím, co jsme sami v sobě, a tím, čím jsme v Kristu – mezi naším postavením a naším možným stavem.

Měla by nás tato slavná pravda o dokonalosti našeho postavení učinit bezstarostnými ohledně našeho praktického stavu? Taková obludná myšlenka buď vzdálena! Nikoli, známost našeho absolutně pevného a dokonalého postavení v Kristu je právě ta věc, kterou Duch Boží používá, aby zvýšil standard praxe. Slyšme ta mocná slova z pera inspirovaného apoštola: „*Proto povstali-li jste s Kristem, vrchních věcí hledejte, kde Kristus na pravici Boží sedí. O svrchní věci pečujte, ne o zemské. Nebo zemřeli jste, a život váš skryt jest s Kristem v Bohu. Když se pak ukáže Kristus, život náš, tehdy i vy ukážete se s ním v slávě. Proto mrtvěte údy své zemské...*“ (Kol. 3,1-5) Nikdy nesmíme měřit postavení stavem, ale vždy soudit stav postavením. Snižovat postavení kvůli stavu znamená dát smrtelnou ránu všemu postupu v praktickém křesťanství.

Výše uvedená pravda je velice mocně zobrazena v Balámových čtyřech podoběnstvích. Po lidsku řečeno, nikdy bychom neměli takový slavný pohled na Izrael, jak je viděn ve „*vidění Všemohoucího*“ – „*s vrchu skal*“ – jedním, „*který... otevřené má oči*“, kdyby se Balák nesnažil jím zlořečit. Hospodin, velebeno buď Jeho jméno, může velmi rychle otevřít oči člověka ohledně pravého stavu věcí ve vztahu k postavení Svého lidu a Svému úsudku o něm. Nárokuje si výsadu ukázat **Své** myšlenky o něm. Balák a Balám se „*všemi knížaty Moábskými*“ se mohou shromáždit, aby slyšeli, jak je Izraeli zlořečeno a je jím pohrdáno. Mohou „*udělat sedm oltářů*“ a „*obětovat volka a skopce na každém oltáři*“. Balákovo stříbro a zlato se může lesknout před žádostivým zrakem falešného proroka. Ale ani všechny moci země a pekla, lidí a ďáblů, spojené v jejich temném a hrozném šiku, nemohou vyvolat ani jedno dchnutí zlořečení nebo žaloby proti Božímu Izraeli. Stejně tak dobře by se mohl nepřítel snažit ukázat na nějakou vadu v onom krásném stvoření, o kterém Bůh řekl, že je „*velmi dobré*“, jako napadnout žalobou vykoupené Páně. Ach nikoli, oni stojí ve vsí kráse, kterou On na ně vložil, a vše, co je nutné, aby mohli být vidět jako takoví, je vystoupit na „*vrch skal*“ – mít „*oči otevřené*“, aby byli viděni z Jeho pohledu, abychom je viděli ve „*vidění Všemohoucího*“.

Když jsme se takto celkově podívali na obsah těchto pozoruhodných kapitol, krátce pohlédneme na každý z těch čtyř výroků zvlášť. V každém najdeme určitý bod – zřetelný rys v charakteru a stavu lidu, jak je viděn ve „*vidění Všemohoucího*“.

V prvním z Balámových obdivuhodných příměrů máme velmi jasně vyznačeno oddělení Božího lidu od všech národů. „*Proč bych zlořečil, komu Bůh silný nezlořečí? A proč bych klel, koho Hospodin neproklíná? Když s vrchu skal hledím na něj, a z pahrbků spatřuji jej, aj, lid ten sám bydlí a k jiným národům se nepřiměšuje. Kdo sečte prach Jákobův? A kdo počet? Kdo sečte čtvrtý díl Izraelského lidu? Ó bych já umřel smrtí spravedlivých, a dokonání mé ó by bylo jako i jeho!*“ (4. M. 23,8-10)¹⁷

¹⁷ Ubohý, bídný Balám! Nešťastný člověk! Chtěl by umřít smrtí spravedlivého. Je mnoho takových, kteří by chtěli říci totéž; ale zapomínají, že tento způsob „*smrti spravedlivých*“ znamená mít a zjevat **život** spravedlivého. Mnozí – žel, jak mnozí – kteří nežili tím životem, by chtěli zemřít tou smrtí. Mnozí by chtěli vlastnit Balákovo stříbro a zlato, a přece být zahrnuti mezi Boží Izrael. Marná myšlenka! Osudný omyl! Nemůžeme sloužit Bohu a mamonu.

Zde máme Izrael vydělený a daný zvlášť, aby byl oddělený a zvláštní lid – lid, který podle božských myšlenek o něm nemá nikdy a v žádné době, ze žádného důvodu a kvůli čemukoliv být směřován s národy nebo být počítán mezi ně. „*Lid ten sám bydlí.*“ To je stejně jasné i důrazné. Je to pravdivé o doslovném Abrahamově semeni a pravdivé i o všech věřících nyní. Obrovské praktické výsledky plynou z této veliké zásady. Boží lid má být oddělený k Němu. Ne na základě toho, že by byl lepší než druzí, ale prostě na základě toho, co je Bůh a jakým On chce, aby Jeho lid vždy byl. Nyní nebudeme sledovat tento bod dále, ale čtenář učiní dobře, když o něm bude důkladně uvažovat ve světle Božího slova. „*Lid ten sám bydlí a k jiným národům se nepřiměšuje.*“ (4. M. 23,8.9)

Ale jestliže se Hospodinu v Jeho svrchované milosti zalíbilo spojit se Sebou nějaký lid, jestliže ho povolává, aby byl ve světě odděleným lidem – aby „sám bydlel“ a svítil pro Něho uprostřed těch, kteří stále ještě „sedí ve tmě a v stínu smrti“, pak jej může mít jen v takovém stavu, jaký pro Něho náleží. Musí je učinit takové, jakými je chce mít – takové, jací budou k chvále Jeho velkého a slavného jména. Proto ve druhém příoměru je prorok veden k tomu, aby vyslovil nejen negativní, ale i pozitivní stav lidu. „*A on vzav pří-sloví své, řekl: Povstaň Baláku a slyš, pozoruj mne, synu Seforův. Bůh silný není jako člověk, aby klamal, a jako syn člověka, aby se měnil. Což by řekl, zdali neučiní? Což by promluvil, zdali neutvrdí toho? Hle, abych dobrořečil, přijal jsem to na sebe; nebo dobrořečil jest, a já toho neodvolám. Nepatří na nepravosti v Jákobovi, aniž hledí na přestoupení v Izraeli; Hospodin Bůh jeho jest s ním a zvuk krále vítězího v něm. Bůh silný vyvedl je z Egypta, jako silou jednorozcovou byv jim. Neboť není kouzel proti Jákobovi, ani zaklínání proti Izraelovi; již od toho času vypravováno bude o Jákobovi a Izraelovi, co učinil s ním Bůh silný* [ne, co učinil Izrael]. *Aj, lid jakožto silný lev povstane a jakožto lviče vzhopí se; nepoloží se, dokud by nejedl loupeže a dokud by nevypil krve zbitých.*“ (4. M. 23,18-24)

Zde se nalézáme opravdu na vznešené půdě, která je tak pevná, jako je vznešená. Toto je vpravdě „vrch skal“ – čistý vzduch a rozsáhlá oblast „pahrbků“, kde je Boží lid viděn jen ve „vidění Všemohoucího“ – viděn tak, jak On ho vidí, bez poskvrny ani vrásky ani čeho takového – všechny jeho vady jsou zraku skryty – je na něm viděna všechna Jeho půvabnost.

V tomto vznešeném podobenství je Izraelova blaženost a bezpečnost učněna závislou ne na nich, ale na Hospodinově pravdě a věrnosti. „*Bůh silný*

není jako člověk, aby klamal, a jako syn člověka, aby se měnil. “To staví Izrael na bezpečnou půdu. Bůh nemůže sám Sebe zapřít. Je někde nějaká moc, která by Mu mohla zabránit ve splnění Jeho slova a přísahy? Jistě ne. „**Dobrořečil jest, a já toho neodvolám /nemohu to zvrátit/.**“ Bůh **nechce**, a Satan **nemůže** zvrátit požehnání.

Takto je vše postaveno. Je to „*všelijak upevněno a ostríháno*“. V předchozím podobenství jsme slyšeli, že „*Bůh silný nezlořečil*“. Zde slyšíme, že „*dobrořečil*“. To je zjevný pokrok. Jak Balák vodí peněz chtivého proroka z místa na místo, Hospodin se chápe příležitosti, aby ukazoval nové rysy krásy Svého lidu, nové body ohledně bezpečnosti jeho postavení. Tak to je nejen oddělený lid, který bydlí sám, ale je to také ospravedlněný lid, který má Hospodina svého Boha u sebe a zvuk krále **mezi** sebou. „*Nepatří na nepravosti v Jákobovi, aniž hledí na přestoupení v Izraeli.*“ Nepřítel může říci: „Pořád tam je nepravost a přestoupení.“ Ano, ale kdo může přinutit Hospodina, aby na to hleděl, když Jemu samému se zalíbilo to smazat jako hustý oblak pro Svě jméno? Jestliže to uvrhl za Svá záda, kdo to může přivést před Jeho tvář? „*Bůh je, který ospravedlňuje; kdo jest, který odsoudí?*“ Bůh vidí Svůj lid tak úplně vysvobozený od všeho, co by mohlo být proti němu, že může Sám přebývat v jejich středu a způsobit, aby mezi nimi byl slyšet Jeho hlas.

Jistě proto můžeme zvolat: „Co učinil Bůh!“ – nikoli: „Co učinil Izrael!“ Balák s Balámem by toho našli mnoho jako příčinu k zlořečení, kdyby šlo o zlé věci učiněné Izraelem. Pán buď veleben, Jeho lid stojí na tom, co On způsobil, a ten základ je tak stálý jako Boží trůn. „*Jestliže Bůh je pro nás, kdo proti nám?*“ Jestliže Bůh stojí přímo mezi námi a **každým** nepřítelem, čeho se máme **bát**? Jestliže On za nás chce odpovídat žalobci, pak je jistě naším podílem dokonalý pokoj.

Ale moábský král se stále ještě oddával naději a vytrvale se snažil dosáhnout svého cíle. A Balám bezpochyby činil totéž, neboť byli spolu spojeni proti Božímu Izraeli, a tak nám silně připomínají šelmu a falešného proroka, kteří mají ještě povstat a hrát hrůzně vážnou roli ve spojení s budoucností Izraele, jak je to představeno na stránkách knihy Zjevení.

„Vida pak Balám, že by se líbilo Hospodinu, aby dobrořečil Izraelovi, již více nešel jako prvé, jednou i po druhé, k čarům svým, [Jaké hrozné odhalení to zde je!] ale obrátil tvář svou proti poušti. A pozdvih očí svých, viděl Izraele bydlícího v staních po svých pokoleních, a byl nad ním Duch Boží. I vzav podobenství své, dí: Řekl Balám, syn Beorův, řekl muž mající otevřené oči, řekl

slyšící **výmluvnosti Boha** silného, který **vidění všemohoucího** vidí, který když padne, otevřené má oči: Jak velmi krásní jsou stánkové tvoji, Jákobe, přibytkové tvoji, Izraeli! Tak jako se potokové rozšiřují, jako zahrady vedle řeky, jako stromoví aloes, které štípil Hospodin, jako cedrové podle vod. Poteče voda z okovu jeho a símě jeho u vodách mnohých. A král jeho vyvýšen bude více než Agag a vyzdvihne se království jeho. Bůh silný vyvedl jej z Egypta, jako udatnost jednorožcova jest jemu; **sežere národy** protivné sobě [hrozné ohlášení pro Baláka] a kosti jich potře a střelami svými prostřílí. Složil se a ležel jako lvíče a jako lev zuřivý; kdo jej vzbudí? Kdo by požehnání dával tobě, požehnaný bude, a kdo by zlořečil, bude zlořečený.“ (4. M. 24,1-9)

„Výše a stále výše“ je jistě heslo zde. Bezpochyby můžeme zvolat „Excelsior!“, když vystupujeme na vrcholek skal a slyšíme ty nádherné výroky, které falešný prorok musí pronést. Bylo to stále lepší pro Izrael – a stále horší pro Baláka. Ten u toho musel stát a nejenom slyšet o Izraeli, že je „požehnaný“, ale o sobě slyšet, že je „zlořečený“, protože se Izraeli snaží zlořečit.

Ale zvláště si všimněme bohaté milosti, která září v tomto třetím podobenství. „*Jak velmi krásní jsou stánkové tvoji, Jákobe, přibytkové tvoji, Izraeli!*“ Kdybychom šli dolů zkoumat ty stany a přibytky, pak ve „vidění člověka“ by se asi jevily „černé jako stany Cedarské“. Ale při způsobu „vidění Všemohoucího“ byly „krásné“, a když je někdo neviděl jako takové, potřeboval mít „**otevřené oči**“. Jestliže hledím na Boží lid „z vrchu skal“, vidím ho tak, jak ho vidí Bůh, to jest jako oděný vši krásou Krista – dokonalý v Něm – přijatý v tom Milovaném. To mi umožní jít dále s ním, chodit s ním, mít s ním společnost, pozvedat se nad jeho nedokonalosti a chyby, poskvrny a pochybení, selhání a nedostatky.¹⁸ Jestliže se na něj nebudu dívat z této vyvýšené – z této božské úrovně, mohu si být jist, že své oči obrátím k nějaké malé vadě nebo něčemu podobnému, a to naprosto zmaří mé obecenství a odcizí mé náklonnosti.

V případě Izraele hned v další kapitole uvidíme, do jakého hrozného zla upadl. Změnilo to Hospodinův úsudek? Jistě ne. „*Bůh silný není jako člověk, ... aby se měnil.*“ Soudil je a trestal za jejich zlo, protože On je svatý a nikdy nemůže schvalovat u Svého lidu nic, co stojí proti Jeho přirozenosti.

¹⁸ Výrok v textu se v žádném případě netýká otázky kázně v Božím domě. Jsme povinni soudit mravní zlo i zlo v učení. (1. Kor. 5,12.13)

Ale nikdy nemohl zvrátit Svůj úsudek ohledně nich. Věděl o nich všechno. Věděl, co byli a co budou dělat. A přece řekl: „*Nepatřím na nepravosti v Jákobovi, aniž hledím na přestoupení v Izraeli.*“ – „*Jak velmi krásní jsou stánkové tvoji, Jákobe, příbytkové tvoji, Izraeli!*“ Znamenalo to zlehčování zla? Ta sama myšlenka by byla rouháním. Mohl je provádět kázní kvůli jejich hříchům, ale ve chvíli, kdy přijde nepřítel, aby zlořečil nebo žaloval, stojí před Svým lidem a říká: „*Nevidím nepravost,*“ – „*Jak krásné jsou jejich stany!*“

Čtenáři, myslíš si, že takový pohled na božskou milost bude posilovat ducha antinomianismu (zlehčování zákona)? Taková myšlenka buď daleko! Můžeme být ujištěni, že nikdy nejsme dále od oblasti toho hrozného zla, než když dýcháme čistou a svatou atmosféru „vrchu skal“ – oné vznešené půdy, odkud je Boží lid vidět ne takový, jaký je sám v sobě, ale jaký je v Kristu – ne podle myšlenek člověka, ale podle Božích myšlenek. A dále můžeme říci, že jediný pravý a účinný způsob, jak zvýšit standard mravního chování, je zůstat ve víře v tuto velmi vzácnou a uklidňující pravdu, že Bůh nás vidí dokonale v Kristu.

Ale ještě jednou se musíme podívat na náš třetí příměr. Nejenže stany Izraele jsou viděny, že jsou krásné v očích Hospodina, ale lid sám je nám představen jako zůstávající pevně u těch starých pramenů milosti a živé služby, které se nalézají v Bohu. „*Tak jako se potokové rozšiřují, jako zahrady vedle řeky, jako stromoví aloes, které štípl Hospodin, jako cedrové podle vod.*“ (4. M. 24,6) Jak výtečné! Jak dokonale krásné! A pomysleme jen, že za tyto vznešené výroky vděčíme bezbožnému spojení mezi Balákem a Balámem!

Ale je tu více než jen to. Nejen že je Izrael viděn, jak pije u těch věčných studnic pramenů milosti a spasení, ale, jak tomu vždy musí být, je viděn i jako potrubí požehnání pro druhé. „*Poteče voda z okovů jeho.*“ Je pevným Božím úmyslem, aby dvanáct pokolení Izraele přece ještě bylo prostředníkem bohatého požehnání pro všechny končiny země. Tomu se učíme z takových míst Písma, jako je Ezechiel 47 a Zachariáš 14, o nichž se nebudeme pokoušet nyní mluvit. Pouze se o nich zmiňujeme jako o ukázce obdivuhodné plnosti a krásy těchto slavných podobností. Čtenář může o těchto a podobných místech Písma s užitkem uvažovat. Ale nechť se pečlivě vyvaruje neblahého systému, který je falešně nazýván zduchovňováním, ale který ve skutečnosti spočívá hlavně v používání všech zvláštních požehnání domu Izraele na vyznávající církve, zatím co tomu jsou ponechávána jen zlořečení

porušeného zákona. Můžeme si být jisti, že Bůh žádný takový systém neschválí. Izrael je milován pro otce. A „*darů milosti a povolání Bůh nelituje*“ (Řím. 11,29).

Tento oddíl ukončíme krátkou zmínkou o posledním Balámově podobenství. Když Balák slyšel tak zářné svědectví o budoucnosti Izraele a o záhubě všech jeho nepřátel, byl nejen bolestně zklamán, ale také velmi rozhněván: „*Tedy zapáliv se hněvem Balák proti Balámovi, tleskl rukama svýma a řekl Balámovi: Abys zlořečil nepřátelům mým, povolal jsem tebe, a aj, ustavičně dobrořečil jsi jim již po třikrát. Proto nyní vrať se raději k místu svému. Byl jsem řekl: Velikou ctí tě ctíti chci, a hle, Hospodin zbavil tě cti. Jemuž odpověděl Balám: Však hned posluh tvým, které jsi poslal ke mně, mluvil jsem, řka: Byť mi dal Balák plný dům svůj stříbra a zlata [přesně to, po čem jeho ubohé srdce tak žádostivě toužilo], **nebudu moci přestoupiti řeči Hospodiny**, abych činil dobré neb zlé sám od sebe; co mi Hospodin oznámí, to mluvíti budu. Ale však ještě já, již odcházeti k lidu svému, počkej, poradím tobě, co učiní **lid ten lidu tvému** v posledních dnech. Tedy vzav podobenství své, dí: Řekl Balám, syn Beorův, řekl muž mající oči otevřené, řekl slyšící výmluvnosti Boha silného, který zná naučení nejvyššího a vidění všemohoucího vidí, který když padne, otevřené má oči. Uzřím jej, ale ne nyní, pohledím na něj, ale ne zblízka [vážná skutečnost pro Baláma]. Vyjde hvězda z Jáкова a povstane berla z Izraele, která poláme knížata Moábská a zkazí všechny syny Set.*“ (4. M. 24,10-17)

To dává velkou úplnost předmětu těchto výroků. Zde je položen vrcholový kámen na nádhernou stavbu. To je vpravdě milost a sláva. V prvním podobenství vidíme úplné oddělení lidu. Ve druhém jeho dokonalé ospravedlnění. Ve třetím jeho mravní krásu a plodnost. A nyní ve čtvrtém stojíme na samém vrcholu pahrbků – na vysokých převisech skal, a přehlížíme širé pláně slávy ve vsi jejich délce a šíři, sahající do bezmezné budoucnosti. Vidíme přikrčeného Lva z pokolení Juda, slyšíme jeho řev, vidíme ho, jak se vrhá na všechny své nepřátele a potírá je. Hvězda z Jáкова vychází, aby už nezapadla. Pravý David vystupuje na trůn Svého otce. Izrael má první místo na zemi a všichni jeho nepřátelé jsou pokryti hanbou a věčným opovržením.

Je nemožné pojmut v představách něco nádhernějšího, než jsou tyto příměry. A ty jsou tím pozoruhodnější, že přicházejí v samém závěru putování Izraelského lidu pouští, během kterého oni podali tak plný důkaz toho, co jsou – z jakého materiálu jsou – a jaké jsou jejich schopnosti a sklony. Ale

Bůh byl nade vším a nic nezmění Jeho lásku. Koho miluje a tak, jak miluje, miluje až do konce. A proto spojenectví mezi „*šelmou a falešným prorokem*“ v obrazu se ukázalo jako neúspěšné. Izraeli bylo od Boha požehnáno a nikdo mu nezlořečil. „*Potom vstav Balám, odšel a navrátil se na místo své; Balák také odšel cestou svou.*“ (4. M. 24,25)

4. Mojžíšova 25

Našemu oku se otevírá nový výjev. Byli jsme na vrcholu Fazgy, naslouchající Božímu svědectví o Izraeli, a tam bylo vše jasné a krásné, bez mraku a beze skvrny. Ale teď jsme v Moábských rovinách a vše se mění. Tam jsme měli co činit s Bohem a s Jeho myšlenkami. Zde máme co činit s lidem a jeho cestami. Jaký rozdíl! Připomíná nám to začátek a závěr 2. Korinským 12. Na začátku máme jasné **postavení** křesťana, v závěru **stav**, do kterého může upadnout, není-li bdělý. Jedno nám ukazuje „člověka v Kristu“, schopného být v kterémkoli okamžiku vzat do ráje, to druhé nám ukazuje Boží svaté, schopné ponořit se do každého druhu hříchu a pošetilosti.

Tak tomu je s Izraelem, když se na něj díváme „z vrchu skal“ ve „vidění všemohoucího“, a Izraelem, když ho vidíme v Moábských rovinách. V jednom případě máme jeho dokonalé postavení, ve druhém jeho nedokonalý stav. Baláмова podobenství nám podávají Boží ocenění postavení, Fínesovo kopí Jeho soud nad stavem. Bůh nikdy nezmění Své rozhodnutí ohledně toho, čím je Jeho lid, pokud jde o postavení. Ale musí je soudit a trestat, když jejich cesty nesouhlasí s jejich postavením. Je to Jeho milostivá vůle, aby jejich stav odpovídal jejich postavení. Ale zde, žel, přichází selhání. Přirozenosti je dovoleno, aby jednala různými způsoby, a náš Bůh je nucen vzít hůl kázně, aby ta zlá věc, které bylo dovoleno se projevit, byla potřena a potlačena.

Tak tomu je ve 4. Mojžíšově 25. Když Balám ztroskotál ve svém pokusu zlořečit Izraeli, má nyní úspěch v tom, že je svými léčkami svedl, aby se dopustili hříchu, a doufal, že tak dosáhne svého cíle. „*I připojil se lid Izraelský k modle Belfegor a popudila se prchlivost Hospodinova proti Izraelovi. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Vezmi všechna knížata lidu a zvěšej ty nešlechtníky Hospodinu před sluncem, aby se odvrátila prchlivost Hospodinova od Izraele.*“ (4. M. 25,3-4) Pak máme pozoruhodnou zprávu o horlivosti a věrnosti Fínesa: „*Tedy mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka: Fínes, syn Eleazara kněze, syna Aronova, odvrátil prchlivost mou od synů Izraelských, když horlil horlivostí mou uprostřed nich, tak abych neshladil synů Izraelských v horlivosti své. Proto díš: Aj, já dám jemu smlouvu svou pokoje. I bude míti on i símě jeho po něm smlouvu kněžství věčného, protože horlil pro Boha svého a očistil syny Izraelské.*“ (4. M. 25,10-13)

Boží čest a blaho Izraele byly předměty, které při této příležitosti ovládaly jednání věrného Fínesa. Byla to kritická chvíle. Cítil, že se vyžaduje velmi

přísné jednání. Nebyla to doba pro falešnou jemnost. V historii Božího lidu jsou chvíle, v nichž ohledy na člověka se stávají nevěrností vůči Bohu. A je krajně důležité umět takové chvíle rozeznat. Okamžité Fínesovo jednání zachránilo celé shromáždění, oslavilo Hospodina uprostřed Jeho lidu a na-prosto zmařilo záměr nepřítele. Balám padl mezi souzenými Madianskými. Avšak Fínes se stal vlastníkem věčného kněžství.

Tolik ohledně vážného naučení, obsaženého v tomto krátkém oddílu naší knihy. Kéž z něho máme užitek. Kéž nám Boží Duch dá trvalý pocit o dokonalosti našeho postavení v Kristu, aby naše praktické cesty byly s ním více v souladu!

4. Mojžíšova 26

Ačkoli je to jedna z nejdelších kapitol naší knihy, nevyžaduje mnoho poznámek nebo vysvětlení. Máme v ní záznam o druhém sečtení lidu, když měl vejít do zaslíbené země. Jak smutná je myšlenka, že ze šesti set tisíc mužů, kteří byli poprvé sečteni, zůstal jen Jozue a Kálef! Zbylí se rozpadali v prach, pohřbeni pod pískem pouště. Všichni zemřeli. Ti dva muži, kteří měli prostou víru, zůstali, aby měli svoji odměnu. Pokud jde o muže nevěry, inspirovaný apoštol nám říká, že „*jejich těla padla na poušti*“.

Jak je to vážné! Jaké napomenutí a naučení pro nás! Nevěra zadržela první generaci, aby nevstoupila do země Kanán, a způsobila, že zemřeli na poušti. To je skutečnost, na které Duch Svatý v Epištole Židům 3,7 – 4,2 zakládá jedno z nejdůtklivějších varování a napomenutí v celém inspirovaném Písmu. To končí slovy: „*Nebo i nám bylo zvěstováno, jako i oněm, ale neprospekla jim řeč slyšená, nepřipojená k víře těch, kteří slyšeli.*“

Zde leží velké praktické tajemství. Boží slovo spojené s vírou. Vzácné spojení! Jediná věc, která skutečně může komukoli pomoci. Můžeme slyšet mnoho, můžeme mnoho mluvit, můžeme mnohé vyznávat, ale můžeme si být jisti, že míra skutečné duchovní moci – moci k přemáhání těžkostí – moci k přemáhání světa – moci k jítí dále – moci k vlastnění všeho toho, co nám Bůh dal – míra této moci je prostě míra, kterou Boží slovo je smíseno s vírou. To slovo se navěky chová pevně v nebesích, a je-li v našich srdcích vírou upevněno, je tu božské pouto, spojující nás s nebem a se vším, co k němu náleží. A tou mírou, jak naše srdce jsou živě spojená s nebem a s Kristem, který tam je, budeme prakticky odděleni od tohoto přítomného světa a povzneseni nad jeho vliv. Víra se chápe toho, co Bůh dal. Vstupuje za oponu, vytrvává, jako kdyby viděla Neviditelného, zaměstnává se neviditelnými a věčnými věcmi, ne těmi, které jsou vidět a jsou časné. Lidé považují pozemské vlastnictví za jisté. Víra nepovažuje za jisté nic, než Boha a Jeho slovo. Víra bere Boží slovo a uzavírá je do nejvnitřnější komůrky srdce, a tam zůstává jako skrytý poklad – jediná věc, která zasluhuje být nazývána pokladem. Šťastný majitel tohoto pokladu je učiněn naprosto nezávislým na světu. Snad je chudý, pokud jde o bohatství této pomíjivé scény. Ale jen jestliže je bohatý ve víře, je vlastníkem nevýslovného bohatství – „*trvanlivého zboží a spravedlnosti*“ (Přísl. 8,18) – má „*nevystižitelná bohatství Kristova*“ (Ef. 3,8).

Čtenáři, toto nejsou vymyšlené spisy – pouhá vidění představivosti. Ne, to jsou podstatné pravdy – božské skutečnosti, z kterých se smíš těšit ve vší jejich vzácnosti. Jestliže jen chceš vzít Boha za slovo – jestliže chceš věřit tomu, co On říká, protože to říká On – neboť to je víra – pak opravdu máš tento poklad, který činí své majitele naprosto nezávislými na tomto světě, kde lidé žijí jen viděním svých očí. Lidé tohoto světa mluví o „pozitivním a skutečném“ a mají tím na mysli to, co mohou vidět a zakoušet. Jinými slovy: časné věci, uchopitelné smysly – věci hmatatelné. Víra nezná nic pozitivního, nic skutečného, kromě slova živého Boha.

Nuže, chybění této požehnané víry nedovolilo Izraeli vejít do Kanánu a způsobilo, že šest set tisíc mrtvých těl padlo na poušti. A chybění této víry drží tisíce z Božího lidu v otroctví a temnotě, když by měli chodit ve svobodě a ve světle – drží je v depresi a stísněnosti, když by měli chodit v radosti a síle Božího plného spasení – drží je ve strachu ze soudu, když by měli chodit v naději slávy – drží je v pochybnostech ohledně toho, zda uniknou meči zhoubce v Egyptě, když by se měli sytit starým zrnem země Kanán.

Kéž by Boží lid zvažoval tyto věci v soukromí Jeho přítomnosti a ve světle Jeho Slova! Potom by vskutku lépe znal a plněji si cenil krásného dědictví, které víra nalézá ve věčném Božím slovu – jasněji by si přivlastňoval ty věci, které nám jsou volně dány Bohem v Synu Jeho lásky. Kéž Pán pošle Své světlo a Svou pravdu a vede Svůj lid do plnosti jeho podílu v Kristu tak, aby zaujal své pravé místo a vydával věrné svědectví o Něm, zatím co čeká na Jeho slavný příchod.

4. Mojžíšova 27

Chování Salfadových dcer, jak je zaznamenáno na začátku této kapitoly, je v nápadném a krásném protikladu k nevěře, o které jsme právě psali. Ony zcela jistě nepatřily ke generaci těch, kteří jsou vždy hotovi opustit božskou půdu, snižovat standard a vzdávat se výsad udělených božskou milostí. Nikoli, těchto pět šlechtných žen nemělo žádnou náklonnost k takovým věcem. Z milosti byly rozhodnuté položit nohu víry na vysokou půdu a se svaťou, a přece smělou rozhodností si přivlastnit to, co Bůh dal. Přečtěme si tu osvěžující zprávu:

„Tehdy přistoupily dcery Salfada, syna Heferova, syna Galád, syna Machir, syna Manasse z pokolení Manasse, syna Jozefova. Tato pak jsou jména dcer jeho: Mahla, Noa, Hegla, Melcha a Tersa. A postavily se před Mojžíšem a před Eleazarem knězem i před knížaty a vším množstvím u dveří stánku úmluvy a řekly: Otec náš umřel na poušti, který však nebyl ze spolku těch, kteří se srotili proti Hospodinu v rotě Chóre; nebo pro hřích svůj umřel, synů žádných nemaje. Což vyhlazeno býti má jméno otce našeho z čeledi jeho proto, že neměl syna? Dej nám dědictví mezi bratřími otce našeho.“ (4. M. 27,1-4)

To je neobvykle krásné. Srdci to činí radost, když čte takováto slova v době, jako je dnešní, kdy si tak málo vážíme vlastního postavení a podílu Božího lidu a kdy tak mnozí jsou spokojeni, že jdou ze dne na den a z roku na rok, aniž by se starali nebo vůbec ptali na věci, které jim jsou volně dány od Boha. Nic není smutnějšího, než vidět bezstarostnost, krajní lhostejnost, s níž mnoho vyznávajících křesťanů nakládá s tak velmi důležitými otázkami, jako je postavení, chození a naděje věřícího a Boží Církve. Není vůbec naším úmyslem pojednávat o těchto věcech zde. Učinili jsme to vícekrát v jiných knihách ze série „Poznámky“. Pouze si přejeme vést čtenářovu pozornost ke skutečnosti, že to je zároveň hřích proti bohatým milosrdenstvím, kterých se nám dostalo, a zneuctvování Pána, když projevujeme ducha lhostejnosti ve vztahu k některému bodu božského zjevení, týkajícího se postavení a podílu Církve nebo jednotlivého věřícího. Jestliže se Bohu v Jeho rozhojnilé milosti zalíbilo udělit nám jako křesťanům vzácné výsady, neměli bychom se vážně snažit poznat, jaké to jsou výsady? Neměli bychom se snažit přivlastnit si je v bezelstné prostotě víry? Je to hodné jednání vůči Bohu a Jeho zjevení, když jsme lhostejní k tomu, zda jsme služebníci nebo synové –

zda v nás přebývá Duch Svatý či nikoli – zda jsme pod zákonem nebo pod milostí – zda je naše povolání nebeské nebo zemské?

Jistě nikoli. Je-li nějaká věc v Písmu jasnější než jiné, je to ta, že Bůh má za líbení v těch, kteří si cení a radují se z opatření Jeho lásky – v těch, kteří nalézají svoji radost v Něm. Inspirovaná kniha je plná svědectví o této věci. Podívejme se na případ, který nyní máme před sebou v naší kapitole. Zde byly ty Josefovy dcery – neboť tak je musíme nazvat – oloupeny o svého otce – bezmocné a opuštěné, díváme-li se na ně z přirozeného hlediska. Smrt přerušila zjevné pouto, které je spojovalo s dědictvím Božího lidu. Co teď? Spokojily se s tím, že věc vzdaly – že založily ruce v chladné lhostejnosti? Nebylo to pro ně ničím, zda mají nebo nemají místo a díl s Božím Izraelem? Ach nikoli, čtenáři, tyto vzácné ženy vykazují něco naprosto jiného, než je takový postoj – a my uděláme dobře, když o tom budeme přemýšlet a napodobovat to – něco, co, jak máme smělost říci, osvěžilo Boží srdce. Byly si jisté, že pro ně je v zemi zaslíbení podíl, o který je ani smrt, ani cokoli, co se stalo na poušti, nemůže připravit. *„Což vyhlazeno býti má jméno otce našeho z čeledi jeho proto, že neměl syna?“* Mohla smrt – mohlo chybění mužského potomka – mohlo vůbec něco zrušit Boží dobrotivost? To je nemožné. *„Dej nám dědictví mezi bratřími otce našeho.“*

Vznešená slova, která stoupala přímo k trůnu a srdci Boha Izraele. Bylo to velmi mocné svědectví vydané před ušima celého shromáždění. Mojžíš byl překvapen. Zde bylo něco mimo oblast vydavatele zákona. Mojžíš byl služebník, a to požehnaný a poctěný služebník. Ale v průběhu této podivuhodné 4. Mojžíšovy knihy, této knihy pouště, stále znovu vyvstávají otázky, s kterými si neví rady, jako byli například znečištění muži v 9. kapitole a Salfadovy dcery v oddílu, který máme před sebou.

*„I vznesl tu věc Mojžíš na Hospodina. Kterýž odpověděl Mojžíšovi, řka: **Dobře mluví dcery Salfad. Dej jim bez odporu právo dědictví mezi bratřími otce jejich a přenes dědictví otce jejich na ně.**“* (4. M. 27,5-7)

To bylo slavné vítězství v přítomnosti celého shromáždění. Smělá a prostá víra vždy bude odměněna. Oslavuje Boha a Bůh ji poctí. Je třeba, abychom procházeli jednu část Božího slova za druhou, abychom to dokázali? Je třeba, abychom se obrátili k Abrahamovi, Anně, Deboře, Ráb, Rut v době Starého zákona, nebo k Marii, Alžbětě, setníkovi a syrofenické ženě v novozákonní době? Kamkoli se obrátíme, učíme se té stejné velké praktické pravdě, že Bůh má libost ve smělé a prosté víře – víře, která se bezelstně

chápe všeho a pevně drží vše, co On dal – která jasně odmítá, i tváří v tvář přirozené slabosti a smrti, vzdát se byť nejmenší částky Bohem daného dědictví. Co na tom, že Salfadovy kosti tlely v prachu pouště, co na tom, že tu není mužský potomek, aby zachoval jeho jméno? Víra se mohla povznést nad všechny tyto věci a počítat s Boží věrností, že On uskuteční to, co Jeho slovo zaslíbilo.

„Dobře mluví dcery Salfad.“ Činí tak vždy. Jejich slova jsou slova víry, a jako taková jsou v Božím úsudku vždy správná. Je to hrozná věc omezovat *„Svatého Izraelského“*. Jemu se líbí, když Mu důvěřujeme a necháváme Ho jednat. Pro víru je naprosto nemožné překročit svůj účet v Boží bance. Bůh nemohl zklamat víru, jako nemohl zapřít sám Sebe. Nikdy nemůže víře říci: *„Chybně jsi počítala, zaujala jsi příliš vysoké – příliš smělé stanovisko; jdi níže a sniž svá očekávání. Ach nikoli, jediná věc na celém tomto světě, která skutečně činí Božímu srdci rozkoš a osvěžuje je, je víra, která Mu prostě důvěřuje. A my si můžeme být jisti tím, že víra, která Mu umí důvěřovat, je také víra, která Ho umí milovat, sloužit Mu a oslavovat Ho.*

Proto také jsme hluboce zavázáni Salfadovým dcerám. Učí nás lekci neocenitelné hodnoty. A více než to, jejich jednání dalo příležitost k ukázání nové pravdy, která měla tvořit základ božského pravidla pro všechny budoucí generace. Hospodin přikázal Mojžíšovi, řka: *„Když by kdo umřel, nemaje syna, tedy přenesete dědictví jeho na dceru jeho.“* (4. M. 27,8)

Zde máme stanovenou velkou zásadu ve vztahu k otázce dědictví, o které bychom, řečeno po lidsku, nic neslyšeli, kdyby tu nebyla víra a věrné jednání těchto pozoruhodných žen. Kdyby ty naslouchaly hlasu bázlivosti a nevěry – kdyby odmítly vystoupit před celé shromáždění a hájit nároky víry, pak nejenže by ztratily své vlastní dědictví a požehnání, ale všechny budoucí dcery Izraele by v témž postavení byly podobně připraveny o své dědictví. Zatímco naopak jednáním ve vzácné energii víry zachovaly své dědictví, obdržely požehnání, dostaly od Boha svědectví, jejich jména září na stránkách inspirace a jejich jednání poskytlo skrze Boží autoritu směrodatné naučení pro všechny budoucí generace.

Tolik o nádherných výsledcích víry. Avšak potom musíme pamatovat, že tu je mravní nebezpečí, vznikající právě z hodnosti a vyvýšenosti, kterou víra dává těm, kdo jsou z milosti uschopněni ji projevovat. A proti tomuto nebezpečí musíme být bděle na stráži. Je to důrazně ilustrováno v další historii

Salfadových dcer, jak je zaznamenaná v poslední kapitole naší knihy: „*Přistoupili pak starší z čeledi synů Galád, syna Machir, syna Manassesova z čeledi synů Josefových, a mluvili před Mojžíšem a před knížaty předními ze synů Izraelských a řekli: Tobě, pánu mému, přikázal Hospodin, abys losem dal zemi v dědictví synům Izraelským; přikázáno jest také pánu mému od Hospodina, aby dal dědictví Salfada, bratra našeho, dcerám jeho. Které, jestliže někomu z pokolení synů Izraelských, kromě z pokolení svého, dány budou za manželky, odejde dědictví jejich od dědictví otců našich a přidáno bude k dědictví pokolení toho, do kterého by se vdaly, a tak z losu dědictví našeho ubude. A když budou míti synové Izraelští léto milostivé, připojeno bude dědictví jejich k dědictví pokolení toho, do kterého by se vdaly, a tak od dědictví pokolení otců našich odtrženo bude dědictví jejich. Tedy přikázal Mojžíš synům Izraelským podle řeči Hospodinovy, řka: Dobře pokolení synů Josefových mluví.*“ (4. M. 36,1-5)

„Otcové“ Josefova domu musí být slyšeni stejně jako „dcery“. Víra „dcer“ byla velmi milá. Ale bylo tu právě nebezpečí, že ve vyvýšení, do kterého je víra pozvedla, zapomenou na práva ostatních a přenesou mezníky, které střežily dědictví jejich otců. Na to bylo třeba myslet a učinit pro to opatření. Bylo přirozené předpokládat, že Salfadovy dcery se vdají. A kromě toho bylo možné, že vytvoří spojení mimo hranice svého pokolení, a tak v milostivém létu – této urovnávající instituci – místo urovnání dojde ke zmatení a k trvalé mezeře v Manassesovu dědictví. To se nemělo stát, a proto je velmi patrná moudrost těchto starých otců. Musíme být chráněni na všech stranách, aby neporušenost víry a svědectví mohly být náležitě udržovány. Nemáme přicházet s těmito věcmi se vztyčenou rukou a silnou vůlí, i když máme takovou silnou víru, ale vždy máme být hotovi poddat se upravující moci a celé Boží pravdě.

„*To jest, co přikázal Hospodin o dcerách Salfadových, řka: Za koho se jim líbiti bude, nechť se vdají, však v čeledi domu otce svého ať se vdávají, aby nebylo přenášeno dědictví synů Izraelských z pokolení na pokolení; nebo synové Izraelští jeden každý přidržeti se bude dědictví pokolení otců svých. A každá dcera z pokolení synů Izraelských, která by měla dědictví, za někoho z čeledi pokolení otce svého vdá se, aby vládli synové Izraelští jeden každý dědictvím otců svých, aby nebylo přenášeno vladařství z jednoho pokolení na druhé pokolení, ale jeden každý z pokolení synů Izraelských dědictví svého přidržeti se bude. Jako přikázal Hospodin Mojžíšovi, tak učinily dcery Salfadovy. Nebo Mahla, Tersa a Hegla, Melcha a Noa, dcery Salfad, vdaly se za*

syny strýců svých. Do čeledi synů Manasse, syna Josefova, vdaly se a zůstalo dědictví jejich při pokolení čeledi otce jejich.“ (4. M. 36,6-12)

Tak bylo vše uspořádáno. Aktivita víry jsou ovládány Boží pravdou a nároky jednotlivce jsou uvedeny do souladu s pravdivými zájmy všech, zatím co současně je Boží sláva tak plně zachována, že v době milostivého léta místo zmatku ve vymezení vlastnictví v Izraeli je zajištěna neporušenost dědictví v souladu s tím, jak je Bůh přidelil.

Nic nemůže být poučnější než tato celá historie Salfadových dcer. Kéž bychom z ní skutečně vzali užitek!

Závěrečný odstavec naší kapitoly je plný hluboké vážnosti. Boží jednání ve vládě je před našima očima ukázáno způsobem, který velmi působí na srdce. *„Řekl také Hospodin Mojžíšovi: Vstup na horu tuto Abarim a spatř zemi, kterou jsem dal synům Izraelským. A když spatříš ji, připojen budeš k lidu svému i ty, jako připojen jest Aron bratr tvůj, poněvadž jste odporovali řeči mé na poušti Tsin při odporování všeho množství, kde jste mne měli posvětit při vodách před očima jejich. To jsou ty vody sváru v Kádes na poušti Tsin.“ (4. M. 27,12-14)*

Mojžíš nesmí přejít Jordán. Nejenže nemůže oficiálně převést lid, ale nemůže vejít ani sám. Takové bylo ustanovení Boží vlády. Ale na druhé straně vidíme neobyčejným leskem zářit milost ve skutečnosti, že Mojžíš je Boží vlastní rukou veden na vrchol Fazgy, a odtud vidí zemi zaslíbení ve vší její vznešenosti nejen tak, jak ji později Izrael vlastnil, ale jak ji Bůh původně dal.

Nuže, toto bylo ovoce milosti a plněji se ukazuje v závěru 5. Mojžíšovy knihy, kde je nám také řečeno, že Bůh pochoval Svého drahého služebníka. To je obdivuhodné. Vskutku se nic nevyrovná historii svatých Božích. Nebudeme tento předmět probírat zde, poněvadž jsme to už učinili jinde.¹⁹ Ale je pln hlubokého významu. Mojžíš promluvil nemoudře svými rty, a proto mu bylo zakázáno přejít Jordán. To byl Bůh ve **vládě**. Ale Mojžíš byl vzat na horu Fazga, aby tam v Hospodinově společnosti obdržel plný pohled na dědictví; a tam Hospodin připravil Svému služebníkovu hrob a pohřbil ho v něm. To byl Bůh v **milosti** – nádherné, nesrovnatelné milosti! – milosti, která vždy působila, aby ze šírajícího vyšel pokrm a ze silného sladkost. Jak vzácné je být

¹⁹ Viz článek s názvem „Milost a vláda“ v časopisu „Věci nové a staré“, svazek IV, str. 121.

předměty takové milosti! Kéž se naše duše z ní stále více radují, z té věčné studnice, odkud vyvěrá, a z potrubí, jímž plyne!

Tento oddíl uzavřeme krátkou zmínkou o milé nezištnosti Mojžíše ve věci ustanovení následníka. Tento požehnaný Boží muž byl vždy charakterizován výtečným duchem vzdání se sebe – touto vzácnou a obdivuhodnou milostí. Nikdy ho nenajdeme hledajícího svých věcí. Naopak stále znovu, vždy když mu okolnosti poskytovaly možnost vybudovat si vlastní pověst a bohatství, velmi jasně dokázal, že Boží sláva a dobro Jeho lidu tak zaměstnávaly a naplňovaly jeho srdce, že tam nebylo místo pro jedinou sobeckou úvahu.

Tak tomu je v závěrečném výjevu naší kapitoly. Když Mojžíš slyší, že nemá přejít Jordán, pak místo aby se zabýval lítostí nad sebou, myslí jen na zájmy shromáždění. „*I řekl Mojžíš Hospodinu, řka: Opatřiž Hospodin Bůh duchů, Bůh všelikého těla, shromáždění toto mužem hodným, který by vycházel před nimi a který by vcházel před nimi, který by vyvodil a zase uvodil je, aby nebylo shromáždění Hospodinovo jako ovce, které nemají pastýře.*“ (4. M. 27,15-16)

Jaká nezištnost zde dýchá! Jak příjemné to muselo být srdci Toho, jenž tak miloval Svůj lid a staral se o něj! Jestliže o potřebu Izraele bylo postaráno, Mojžíš byl spokojen. Jestliže jen dílo bylo konáno, nestaral se o to, kdo je koná. Pokud šlo o něho, jeho zájmy a jeho úděl, mohl klidně vše ponechat v Boží ruce. On se o něho postará, ale jeho milující srdce mělo starost o Boží milovaný lid. A ve chvíli, kdy vidí, že Jozue je ustanoven jako jeho vůdce, je připraven odejít a provždy odpočinout. Požehnaný služebník! Šťastný muž! Kéž by alespoň někteří mezi námi byli v nějakém malém stupni charakterizováni jeho výtečným duchem sebezapírání a žárlivou starostí o Boží slávu a o dobro Jeho lidu. Avšak žel, musíme s prohlubujícím se důrazem opakovat apoštolova slova: „*Všichni zajisté svých věcí hledají a ne těch, které jsou Krista Ježíše.*“ (Fil. 2,21) Ó Pane, povzbud' srdce nás všech, abychom toužili po svém vážnějším zasvěcení v duchu, duši a těle Tvé požehnané službě! Kéž bychom se vpravdě učili žít ne sobě, ale Tomu, jenž za nás zemřel – jenž přišel z nebe na zem kvůli našim hříchům; a jenž odešel zpět ze země do nebe kvůli našim slabostem; a jenž opět přijde pro naše věčné spasení a slávu.

4. Mojžíšova 28-29

Tyto dvě kapitoly je třeba číst společně. Tvoří zvláštní oddíl naší knihy, který je velmi zajímavý a poučný. První verše 28. kapitoly nám podávají zhuštěný obsah celého oddílu: „*Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi, řka: Přikaž synům Izraelským a rci jim: Obětí mých, chleba mého v obětech mých ohnivých u vůni spokojující mne, nezanedbávejte mi přinášení v čas k tomu vyměřený.*“ (4. M. 28,1-2)

V těchto slovech je čtenáři opatřen klíč, kterým může odemknout celou tuto část 4. Mojžíšovy knihy. Je to tak zřetelné a jednoduché, jak jen to je možné. „*Obětí **Mých***“, „*chleba **Mého***“, „*obětí **Mých** ohnivých*“, „*vůně spokojující **Mne***“. Vše je silně vyznačeno. Můžeme se zde bez námahy učit, že velkou vůdčí myšlenkou je Kristus pro Boha. Není to tedy Kristus, vycházející vstříc naší potřebě – ačkoli to jistě velmi požehnaně činí, jako spíše Kristus jako potrava a rozkoš pro Boží srdce. To je Boží chléb – vskutku obdivuhodný výraz, o kterém málo přemýšlíme a málo mu rozumíme. Je smutnou skutečností, že jsme nakloněni hledět na Krista pouze jako na zajišťujícího naše spasení, jako na Toho, skrze něhož nám bylo odpuštěno a jímž jsme zachráněni od pekla, jako na prostředek, jímž k nám plyne všechno požehnání. On tím vším je, navěky buď chváleno Jeho jméno. On je Původce věčného spasení pro všechny ty, kteří Ho poslouchají. Nesl naše hříchy na Svém vlastním těle na dřevě. Zemřel, spravedlivý za nespravedlivé, aby nás přivedl k Bohu. Zachraňuje nás od našich hříchů, od jejich přítomné moci a od jejich budoucích následků.

To vše je pravda. A v důsledku toho v obou těch kapitolách, které leží otevřené před námi, i v každé zvláštní jejich části, máme uvedenu oběť za hřích. (Viz 4. M. 28,15.22.30; 29,5.11.16.19.22.25.28.31.34.38.) Třináctkrát je tu zmínka o oběti za hřích ke smíření; a přesto vše zůstává pravdou a je zřejmé, že hřích ani oběť smíření za hřích nikterak nejsou tím velkým hlavním předmětem. Ve verších, které jsme pro čtenáře citovali, není o tom zmínka, ačkoli tyto verše jasně podávají souhrn obsahu těch dvou kapitol. Ani o tom není zmínka, dokud nedojdeme k patnáctému verši.

Je třeba říkat, že oběť za hřích je podstatně důležitá, poněvadž se jedná o člověka a člověk je hříšník? Bylo by nemožné pojednávat o předmětu blíženi se člověka k Bohu, o jeho velebení a jeho obecnství, aniž by byla uvedena

Kristova smířící smrt jako nutný základ. To z plného srdce vyznáváme s největší radostí. Tajemství Kristovy vzácné oběti bude po věčné věky tvořit zdroj radosti naší duše.

Budeme ve svém smýšlení považováni za sociniány²⁰, jestliže prohlašujeme, že v Kristu a v Jeho drahé smrti je něco, co jde dále než k našim hříchům a uspokojení našich potřeb? Nemyslíme. Může někdo číst 4. Mojžíšovu 28 a 29 a nevidět to? Podívej se na prostou skutečnost, která by byla nápadná i dítěti. V celém oddílu je sedmdesát jedna veršů a z nich se třináct zmiňuje o oběti za hřích. Zbýlých padesát osm se zabývá obětmi libé vůně.

Krátce řečeno tedy, je zde zvláštním tématem Boží zalíbení v Kristu. Ráno a večer, den za dnem, týden za týdnem, od jednoho nového měsíce k druhému, od začátku roku až do jeho konce to je Kristus ve Svě líbezně vůni a vzácnosti před Bohem. Je pravda – Bohu a Ježíši Kristu, Jeho Synu, za to buď dík – že za naše hříchy je učiněno smíření, jsou odsouzeny a provždy odstraněny – naše přestoupení jsou odpuštěna a naše vina je smazána. Ale nadto a mimo to je Boží srdce syceno, osvěžováno a má rozkoš v Kristu. Co byl ten beránek ráno a večer? Byla to oběť za hřích nebo zápalná oběť? Slyš odpověď Božími vlastními slovy: „*Díš tedy jim: Tato jest oběť ohnivá, kterou obětovati budete Hospodinu: Beránky roční bez poskvrny dva, každého dne v oběť zápalnou ustavičně. Beránka jednoho obětovati budeš ráno a beránka druhého obětovati budeš k večeru. Desátý také díl míry efi mouky bělné v oběť suchou, zadělané olejem nejčistším, čtvrtou částkou míry hin. Ta jest oběť zápalná ustavičná, která obětována jest na hoře Sinai u vůni příjemnou v oběť ohnivou Hospodinu.*“ (4. M. 28,3-6)

A opět: co byli ti dva beránci pro sobotu? Oběť za hřích nebo zápalná oběť? „*Ta bude oběť zápalná sobotní každého dne sobotního.*“ Měla být dvojnásobná, protože sobota byla předobrazem odpočinku, který zůstává pro Boží lid, kdy tu bude dvojnásobné ocenění Krista. Ale charakter oběti je jak jen možno jasný. Byl to Kristus pro Boha. To je zvláštní rys zápalné oběti. Oběť za hřích je Kristus ve vztahu k nám. V ní jde o ošklivost hříchu, zatím co v zápalné oběti jde o vzácnost a výtečnost Krista.

Tak také na začátku jejich měsíců (28,11), ve svátek Fáze a nekvašených chlebů (28,16-25), ve svátek prvotin (28,26-31), ve svátek trubek (29,1-6),

²⁰ Historická protestantská sekta založená v 16. století Italem F. Sozzinim, která neuznávala Ježíšův božský původ. (p. p. – dle Slovníku cizích slov, SPN 1966)

ve svátek stánků (29,7-38). Slovem, v celém rozsahu svátku je vůdčí myšlenkou Kristus jako příjemná vůně. Oběť za hřích nikdy nechybí. Ale oběti libé vůně zaujímají přední místo, jak je zřejmé i velmi povrchnímu čtenáři. Nemyslíme, že je možné, aby někdo četl tento pozoruhodný oddíl Písma a nevšiml si rozdílu mezi místem oběti za hřích a místem zápalné oběti. O prvním se mluví jen jako o „kozlu **jednom**“, zatím co druhá před nás přichází ve formě „*beráneků ročních čtrnácti*“, „*volků mladých třinácti*“, a tak podobně. Takové je to velké místo, které mají oběti příjemné vůně v tomto oddílu Písma.

Ale proč u toho prodléváme? Proč na to klademe důraz? Prostě proto, abychom křesťanskému čtenáři ukázali pravý charakter velebení, které Bůh hledá a v němž má zalíbení. Bůh má zalíbení v Kristu. A naší ustavičnou snahou by mělo být předkládat Bohu to, v čem On má zalíbení. Kristus by vždy měl být obsahem našeho klanění. Bude jím v té míře, jak jsme vedeni Božím Duchem. Jak často, žel, tomu je jinak a srdce o tom může vyprávět. Jak ve shromáždění, tak i v soukromí, jak často je tón nízký a duch je otupělý a těžký. Zaměstnáváme se sami sebou místo Kristem. A Duch Svatý, místo aby mohl konat Své vlastní dílo, kterým je brát Kristovy věci a ukazovat nám je, je nucen zaměstnávat nás v sebeodsuzování námi samými, protože naše cesty nebyly správné.

Nad tím vším musíme být hluboce zarmoucení. Vyžaduje to naši vážnou pozornost jak jako shromáždění, tak i jako jednotlivců – v našich veřejných shromážděních i v našich soukromých modlitbách. Proč je tón našich veřejných shromáždění často tak nízký? Proč taková slabost, taková vyprahlost, taková roztržitost? Proč jsou písně a modlitby tak málo tím, čím by měly být? Proč tu je tak málo toho, co skutečně zaslouží být nazváno velebením? Proč takový neklid a bezcílná aktivita? Proč je v našem středu tak málo toho, co osvěžuje Boží srdce, tak málo toho, o čem On skutečně může mluvit jako o „*mém chlebu v obětech **mých** ohnivých u vůni spokojující **mne***“? Zaměstnáváme se sebou a tím, co nás obklopuje – svými potřebami, svou slabostí, svými zkouškami a těžkostmi. A ponecháváme Boha bez chleba Jeho oběti. Ve skutečnosti Ho olupujeme o to, co Mu patří a po čem Jeho milující srdce touží.

Znamená to, že můžeme nedbat na své zkoušky, své těžkosti a potřeby? Nikoli. Ale smíme je přenechat Jemu. On nám říká, abychom uvrhli **všechnu** svoji starost na Něho s milou a uklidňující jistotou, že On se o nás stará. Zve

nás, abychom uvrhli na Něho svá břemena v jistotě, že On nás podepře. On na nás myslí. Není to dost? Neměli bychom se dostatečně oprostít od sebe samých, když se shromažďujeme v Jeho přítomnosti, abychom Mu předkládali něco mimo našich vlastních věcí? On se o nás postaral. On pro nás vše dobře učinil. O naše hříchy a naše starosti bylo božsky postaráno. A zcela jistě nemůžeme myslet, že takové věci jsou potravou Boží oběti. On je učinil Svou starostí, buď velebeno Jeho jméno; ale nemůžeme říkat, že jsou Jeho potravou.

Křesťanský čtenáři, neměli bychom přemýšlet o těchto věcech? Přemýšlet o nich jak ve vztahu ke shromáždění, tak i k soukromí? Neboť některé poznámky se vztahují jak k jednomu, tak i k druhému. Neměli bychom pěstovat takový stav duše, který by nám umožňoval přinášet Bohu to, co On s radostí nazve „Můj chléb“? Pravda je, že potřebujeme plnější a navyklejší zaměstnávání se srdce s Kristem jako s příjemnou vůní pro Boha. Ne že bychom si měli méně cenit oběti za hřích. To buď daleko. Ale pamatujme, že tu je v našem drahém Pánu Ježíši Kristu něco více než odpuštění našich hříchů a spasení našich duší. Co vyjadřuje zápalná oběť, suchá oběť a mokrá oběť? Krista jako příjemnou vůni, Krista – potravu Boží oběti, radost Jeho srdce. Je třeba říkat, že to je jeden a tentýž Kristus? Je třeba zdůrazňovat, že to je On, který byl za nás učiněn zlořečením, jenž je příjemnou vůní pro Boha? To jistě uzná každý křesťan. Ale nejsme nakloněni k tomu, abychom omezovali své myšlenky o Kristu na to, co **On udělal pro nás**, a tak jakoby vylučovali to, **čím je pro Boha**? Nad tím se musíme rmoutit a odsuzovat se – to se musíme snažit napravit. A myslíme si, že pečlivé studium 4. Mojžíšovy 28 a 29 se ukáže být velmi výtečným nápravným prostředkem. Kéž si je Bůh skrze Svého Ducha užije k tomuto účelu!

Poněvadž jsme v našich „Poznámkách k 3. Mojžíšově knize“ nabídli čtenáři to, co nám Bůh dal za světlo o obětech a svátcích, necítíme se vedeni prodlévat u nich zde. Tu knihu si čtenář může obstarat u vydavatele a v kapitolách 1-8 a v kapitole 33 najde, co ho může zajímat, a pomoci mu ve vztahu k předmětům, o nichž pojednávají ty dvě kapitoly, o kterých jsme právě uvažovali.

4. Mojžíšova 30

Tento krátký oddíl má význam dispenzační (týkající se Božího způsobu jednání s člověkem, Boží domácnosti – p. p.). Vztahuje se speciálně k Izraeli a pojednává o otázce slibů a závazků. Muž a žena stáli ve vztahu k tomuto předmětu význačně rozdílně. *„Jestliže by muž slib aneb přísahu učinil Hospodinu, zavazuje duši svou, nezruší slova svého; podle všeho, co vyšlo z úst jeho, učiní.“* (4. M. 30,3)

Jinak tomu bylo ve vztahu k ženě. *„Když by pak osoba ženského pohlaví učinila slib Hospodinu a závazkem zavázala se v domě otce svého v mladosti své, a slyše otec její slib a závazek její, jímž zavázala duši svou, mlčel by k tomu: tedy stále budou všechny sliby její i každý závazek, jímž zavázala se, stálý bude. Jestliže by pak to zrušil otec její toho dne, když slyšel všechny ty sliby a závazky její, jimiž zavázala duši svou, nebudou stálí; a Hospodin odpustí jí, neboť otec její to zrušil.“* (4. M. 30,4-6) Totéž platilo v případě vdané ženy. Její manžel mohl sliby a závazky buď potvrdit, nebo zrušit.

Takový byl zákon vzhledem k slibům. Pro muže nebylo ulehčení. Byl povinen jednat podle všeho toho, co vyšlo z jeho úst. Ať podnikl cokoli, byl slavnostně a nezvratně povinen to dodržet. Nebyla zde žádná zadní dvířka, jak se říká – žádná možnost úniku.

Nuže víme, kdo v dokonalé milosti zaujal toto postavení a dobrovolně se zavázal vykonat Boží vůli, ať je jakákoli. Známe Toho, jenž říká: *„Sliby své Hospodinu splním, teď přede vším lidem jeho.“* (Žalm 116,14) *„Člověk Kristus Ježíš“*, jenž když na sebe vzal sliby, dokonale je splnil k slávě Boha a k věčnému požehnání Svého lidu. Pro Něho nebylo úniku. Slyšíme Ho v hluboké úzkosti Jeho duše v Getsemanské zahradě volat: *„Je-li možné, nechť odejde ode mne kalich tento.“* Ale nebylo to možné. Vzal na sebe dílo spasení člověka a musel projít hlubokými a temnými vodami smrti, soudu a hněvu a dokonale nést všechny následky lidského stavu. Měl křest, kterým měl být křtěn, a ten Jej stíšňoval, dokud se nevykonal. Jinými slovy: Musel zemřít, aby skrze smrt mohl otevřít zavřená stavidla a dovolit mocné záplavě božské a věčné lásky plynout k Jeho lidu. Všechna chvála a velebení buď Jeho nesrovnatelnému jménu po všechny časy.

Tolik o muži a o jeho slibech a závazcích. V případě ženy, buď jako dcery, nebo manželky, tu máme národ Izrael, a to ve dvou způsobech, totiž pod

vládou a pod milostí. Když je na něho pohlíženo z hlediska vlády, pak Hospodin, jenž je zároveň Otec i Manžel, k ní mlčel, takže jejím slibům a závazkům je dovoleno, aby trvaly. A až do tohoto dne trpí pod následky a musí pociťovat sílu oněch slov: „*Lépe jest, abys nesliboval, než abys slibě, neplnil.*“ (Kazatel 5,5)

Když ale je na druhé straně viděn z hlediska milosti, Otec a Manžel vše vzal na sebe, takže jí bude odpuštěno a v budoucnosti bude přivedena do plnosti požehnání ne na základě splnění vykonaných slibů a závazků, ale na základě svrchované milosti a milosrdenství skrze krev věčné smlouvy. Jak vzácné je nacházet všude Krista! On je středem a základem, začátkem i koncem všech Božích cest. Kéž je naše srdce vždy Jím naplněno! Kéž naše rty a životy mluví o Jeho chvále! Kéž, puzeň Jeho láskou, žijeme k Jeho slávě po všechny své dny na zemi, a potom půjdeme domů, abychom s Ním byli provždy a nikdy už nevycházeli ven!

Podali jsme to, o čem věříme, že je první myšlenkou této kapitoly. Žádným způsobem nezpochybňujeme, že to druhotně může být použito i na jednotlivce. A dále velmi vděčně uznáváme, že to bylo napsáno, stejně jako všechna Písma, k našemu naučení. Pro oddaného křesťana musí vždy být rozkoší studovat všechny Boží cesty, ať v milosti nebo ve vládě – Jeho cesty s Izraelem – Jeho cesty s Církví – Jeho cesty se vším. Kéž taková studia provádíme s rozšířeným srdcem a osvětleným porozuměním!

4. Mojžíšova 31

Zde máme závěrečný výjev Mojžíšovy **oficiální** historie, tak jako v 5. Mojžíšově knize 34 máme závěrečný výjev jeho **osobní** historie. „*Mluvil opět Hospodin k Mojžíšovi, řka: Pomsti prvé synů Izraelských nad Madianskými, a potom připojen budeš k lidu svému. Mluvil tedy Mojžíš k lidu, řka: Vypravte některé ze sebe k boji, aby šli proti Madianským a vykonali pomstu Hospodinovu nad nimi. Po tisíci z pokolení, ze všech pokolení Izraelských vyšlete k boji. I vydáno jest z mnohých tisíců Izraelských po tisíci z každého pokolení, totiž dvanácte tisíců způsobilých k boji. I poslal je Mojžíš po tisíci z každého pokolení k boji a Fínsa syna Eleazara kněze s nimi; a nádoby svaté i trouby k troubení byly v ruce jeho. Tedy bojovali proti Madianským, jakož byl přikázal Hospodin Mojžíšovi, a zbili všechny pohlaví mužského.*“ (4. M. 31,1-7)

To je velmi pozoruhodný oddíl. Hospodin říká Mojžíšovi: „**Pomsti synů Izraelských.**“ A Mojžíš říká Izraelovi, aby „**vykonali pomstu Hospodinovu**“. Lid byl sveden léčkami dcer Madianských skrze zlý vliv Baláma, syna Beorova. A byl vyzván, aby se zcela očistil od vši poskvrny, kterou si z nedostatku bdělosti přivodil. Na Madianské měl být přiveden meč. A kořist měla projít buď ohněm soudu, nebo vodou očišťování. Ani to nejmenší ze zlé věci nemá zůstat neodsouzeno.

Nuže, tato válka byla něčím, co můžeme nazvat nenormálním. Právem! Lid vůbec neměl mít příčinu ji začít. Nebyla to jedna z válek o Kanán. Byl to prostě výsledek jejich vlastní nevěrnosti – ovoce jejich neposvěceného styku s neobřezanými. Proto, ačkoli Jozue, syn Nun, byl náležitým způsobem ustanoven za Mojžíšova nástupce jako vůdce shromáždění, nenalézáme o něm v této válce žádnou zmínku. Naopak je vedení této výpravy svěřeno Fínsovi, synu Eleazara kněze. A on na ni jde „se svatými nádobami a s trubkami“.

To vše je velmi charakteristické. **Kněz** je hlavní osobou; a **svaté nádoby** jsou hlavními nástroji. Zde jde o vymazání poskvrny způsobené jejich nesvatým spojením s nepřítelem, a proto místo vojevůdce s mečem a kopím se v popředí objevuje kněz se svatými nástroji. Meč tu sice je, ale není tou hlavní věcí. Tou je kněz s nádobami svatyně; a kněz je ten muž, který první vykonal soud právě nad tím zlem, které zde má být pomstěno.

Mravní naučení toho všeho je jasné a praktické. Madianští jsou obrazem toho zvláštního druhu vlivu, který svět vykonává na srdce Božího lidu – omamující a poutající moci světa, kterou Satan užívá, aby nám zabránil vejít do našeho vlastního nebeského podílu. Izrael neměl mít s těmito Madianskými nic společného. Ale ve zlé hodině – v nestřeženém okamžiku – byl sveden spojením s nimi, a tu nezbyvá nic jiného než válka a úplné vyhlazení.

Tak tomu je s námi křesťany. Naší vlastní věcí je procházet světem jako poutníci a cizinci. Jako ti, kteří nemají s ním nic společného kromě toho, že jsou trpělivým svědectvím o milosti Krista, a tak svítí jako světla uprostřed okolní mravní temnoty. Ale žel, my chybujeme v udržování tohoto naprostého oddělení. Necháváme se svést do spojení se světem, a v důsledku toho jsme zaplétáni do těžkostí a konfliktů, které nám vlastně vůbec nepatří. Válka s Madianem netvořila žádnou část vlastního díla Izraele. Za ni vděčí sobě samým. Ale Bůh je milostivý, a proto zvláštním použitím kněžské služby je jim umožněno, aby nejenom porazili Madianské, ale aby odnesli velkou kořist. Bůh ve Své nekonečné dobrotivosti vyvádí dobré ze zlého. Působí, aby ze šířajícího vyšel pokrm a ze silného sladkost. Ve výjevu, který máme před sebou, s velkou jasností vyzařuje Jeho milost, když je ochoten přijmout díl kořisti vzaté Madianským. Ale zlo muselo být souzeno úplně. Každý „*pohlaví mužského*“ musel být zabit. Všichni, v nichž byla moc zla, museli být naprosto vyhlazeni. A nakonec musel oheň soudu a voda očištění vykonat své dílo na kořisti, dříve než se Bůh nebo Jeho lid mohli dotknout její částechy.

Jaká svatá naučení to zde jsou! Kéž k nim nakloníme svá srdce! Kéž jsme uschopněni jít stezkou plnějšího oddělení a snažně jdeme kupředu po naší nebeské cestě jako ti, jejichž díl a jejich domov jsou nahoře. Kéž nám to Bůh ve Své milosti dá!

4. Mojžíšova 32

Skutečnosti, zaznamenané v této kapitole, daly podnět k velkým diskusím. Názory ohledně jednání těch dvou a půl pokolení jsou různé. Udělali to dobře nebo chybně, když si zvolili dědictví na straně Jordánu k poušti? To je ta otázka. Bylo jejich jednání v té věci výrazem síly nebo slabosti? Jak si máme v této věci vytvořit správný úsudek?

V prvé řadě: Kde byl vlastní podíl Izraele – jeho Bohem určené dědictví? Zcela jistě na druhé straně Jordánu, v zemi Kanán. Nuže, neměla by tato skutečnost stačit? Mohlo by skutečně upřímné srdce – srdce, které smýšlelo a cítilo a soudilo v souladu s Bohem – zastávat myšlenku, že si vybere jiný díl, než který Bůh přidělil a určil? To je nemožné. Proto tedy nemusíme jít dále, abychom získali Boží úsudek o tomto předmětu. Byl to ze strany Rubena a Gáda a polovice pokolení Manasses omyl, chyba a nedosažení božského cíle, když si zvolili nějakou hranici ještě před Jordánem. Ve svém jednání byli ovládáni světskými a sobeckými úvahami – viděním svých očí – tělesnými pohnutkami. Uzřeli „*zemi Jazer a zemi Galád*“ a ocenili ji zcela podle svých vlastních zájmů, bez jakéhokoli vztahu k Božímu úsudku a k Boží vůli. Kdyby prostě hleděli k Bohu, otázka usazení se před řekou Jordánem by nikdy nevystala.

Avšak když lidé nejsou prostí a upřímného srdce, dostávají se do okolností, které dávají vzniknout všemožným otázkám. Je to velká věc, když jsme Boží milostí uschopněni jednat a kráčet cestou tak jednoznačně, že nemůže vzniknout žádná otázka. Je naší svatou a šťastnou výsadou chovat se tak, aby žádná komplikace nikdy nevznikla. Tajemstvím toho je chodit s Bohem, a tak nechávat své jednání cele ovládat Jeho slovem.

Že však Ruben a Gád nebyli takto ovládáni, je zjevné z celé historie. Byli to polovičatí lidé; lidé se smíšenými zásadami; lidé na okraji, kteří hledali své vlastní věci a ne Boží věci. Kdyby tyto přitahovaly jejich srdce, nic by je nesvedlo k tomu, aby zaujali své postavení mimo správné hranice.

Je velmi zřejmé, že Mojžíš neměl žádné sympatie s jejich návrhem. Soud nad jeho jednáním způsobil, že nemohl přejít Jordán. Jeho srdce bylo v zaslíbené zemi a on toužil tam osobně jít. Jak potom mohl schválit jednání mužů, kteří byli nejen připraveni, ale i skutečně žádostivi bydlet někde jinde? Víra nemůže nikdy být spokojena s něčím menším, než je pravé postavení a podíl

Božího lidu. Prosté oko může jen vidět – věřící srdce si může jen přát – dědictví dané Bohem.

Mojžíš proto ihned odsoudil návrh Rubena a Gáda. Je pravda, že později zmírnil svůj soud a dal svůj souhlas. Jejich slib, že přejdou Jordán se zbrojí před svými bratry, způsobil u Mojžíše jistý druh souhlasu. Vypadalo to jako neobyčejný projev nezištnosti a síly, když chtěli ponechat na místě ty, které milovali, jen proto, aby bojovali za své bratry. Ale kde ty své milované ponechali? Nechali je před Božím cílem. Oloupili je o místo a podíl v té pravé zemi zaslíbení – v zemi dědictví, o kterém Bůh mluvil Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi. A proč to? Jen proto, aby měli dobré pastviny pro svůj dobytek. Kvůli takovému předmětu dvě a půl pokolení opustila své místo v pravých hranicích Božího Izraele.

Nyní se podívejme na následky takového způsobu jednání. Nechtě se čtenář obrátí k Jozue 22. Tam máme první smutný výsledek obojakého jednání Rubena a Gáda. Nutně musejí postavit oltář – „*oltář velký ku podivení*“ (10. verš), aby je v budoucím času jejich bratři nezapřeli. Co to vše dokazuje? Dokazuje to, že zaujetí postavení na této straně Jordánu bylo naprosto špatné. A všimni si jen účinku na celé shromáždění – znepokojivého, rozrušujícího účinku tohoto oltáře. Nejprve rozpaky, oltář budil dojem skutečné vzpoury. „*Uslyševše, pravím, synové Izraelští, sešlo se **všecko množství jejich do Sílo, aby táhli proti nim k boji. I poslali synové Izraelští k synům Rubenovým a k synům Gádovým a k polovici pokolení Manassesova**²¹ do země Galád Fínesa, syna Eleazara kněze, a deset knížat s ním, po jednom knížeti z každého domu otcovského, ze všech pokolení Izraelských. (Každý pak z nich byl přední v domě otců svých v tisících Izraele.) Ti přišli k synům Rubenovým a k synům Gádovým a k polovici pokolení Manassesova do země Galád a mluvili s nimi, řkouce: Toto praví **všecko shromáždění Hospodinovo** [Nepatřilo k němu také těch dvě a půl pokolení?]: *Jaké jest to přestoupení, jímž jste přestoupili proti Bohu Izraelskému, odvrátivše se dnes, abyste nešli za Hospodinem, vzdělavše sobě oltář, abyste se protivili dnes Hospodinu? Ještě-li se nám malá zdá nepravost modly Fegor, od níž nejsme očištěni až do dnes, pročez byla rána v shromáždění Hospodinovu, že vy přes to odvracujete se dnes, abyste nešli za Hospodinem? I stane se, poněvadž vy dnes odporujete**

²¹ Jako kdyby těch dvě a půl pokolení bylo skutečně odděleno od izraelského národa.

Hospodinu, že on zítra na všechno shromáždění Izraelské rozhněvá se. Jestliže jest nečistá země vladařství vašeho, přejděte do země vladařství Hospodina, v níž přebývá stánek Hospodinův, a dědictví vezměte mezi námi; toliko proti Hospodinu se nepostavujte a nebudte odporní nám, stavějíce sobě oltář mimo oltář Hospodina Boha našeho.“ (Jozue 22,12-19)

Nuže, celé toto vážné nedorozumění, všechnen ten zmatek a poplach, vše bylo výsledkem pochybení na straně Rubena a Gáda. Je pravda, že to umějí vysvětlit a uspokojit své bratry vzhledem k oltáři. Ale nebyl by potřebný žádný oltář, nebylo by nutné žádné vysvětlování, nebyla by tu příčina k rozčilení, kdyby bývali nezaujali takové dvojaké postavení.

Tady byla příčina všeho zla. A pro křesťanského čtenáře je důležité, aby pojal tento bod s jasností a vyvodil z něho velkou praktickou lekci, kterou se má učit. Sotva může někdo s přemýšlivou duchovní myslí, jež plně zvažuje všechny stránky případu, pochybovat o tom, že ta dvě a půl pokolení učinila chybu, když se zastavila před Jordánem, a tam zaujala své stanoviště. To se jeví být nepopíratelné už na základě toho, co jsme viděli. A kdybychom potřebovali nějaký další důkaz, je nám dán skutečností, že tato pokolení byla první, která upadla do rukou nepřítelů. (Viz 1. Královskou 22,3.)

Ale možná že se čtenář cítí nakloněn se zeptat: „Co to vše má říci nám? Má tato část historie pro nás nějaké naučení?“ Zajisté. Zní v našich uších hluboce vážnými tóny: „Dej pozor, aby ses nespokojil s něčím menším, než je tvé vlastní postavení – tvůj vlastní podíl – abys nebyl spokojen s věcmi, které patří k tomuto světu – abys nezaujal nějaké postavení nedosahující smrti a vzkříšení – toho pravého duchovního Jordánu.“²²

Takové je, jak tomu rozumíme, učení této části naší knihy. Je to velká věc, jsme-li nerozděleného srdce, rozhodní a jednoznační v zaujímání svého postavení pro Krista. Boží věci a Kristovu svědectví je činěna vážná škoda těmi, kteří vyznávají, že jsou křesťané, ale popírají své nebeské povolání a charakter a jednají, jako kdyby byli občany tohoto světa. To je mocný nástroj v rukou Satana. Nerozhodný, polovičatý křesťan je méně vyrovnaný a důsledný

²² Je bezpochyby mnoho upřímných křesťanů, kteří nevidí nebeské povolání a postavení Církve – kteří si nepřisvojují ten zvláštní charakter pravdy, kterému nás učí Epištola Efezským – kteří však, v souhlasu se světem, jež mají, jsou vážní, oddaní a upřímní. Ale my jsme přesvědčeni, že takoví ztrácejí nevýslovné požehnání ve svých duších a skutečně nedosahují pravého křesťanského svědectví.

než naprosto světský křesťan nebo nevěřící. Chybění opravdovosti u vyznavačů škodí Boží věci více než všechny formy mravní zkaženosti dohromady. Zdá se to být silným tvrzením, ale je to pravda. Křesťanští vyznavači, kteří jsou jen lidmi na okraji nebo osoby se smíšenými zásadami či pochybným chováním, jsou ti lidé, kteří nejvážněji škodí té pozeňnané věci a podporují plány nepřítel Krista. Co právě nyní potřebujeme, jsou lidé s celým srdcem, jdoucí přímo a upřímně vydávající svědectví o Ježíši Kristu – lidé, kteří jasně vyhlásují, že hledají vlast – vážní lidé, cizí tomuto světu.

To jsou lidé pro přítomné těžké období. Co může být žalostnějšího, smutnějšího a skličujícího, než nalézat takové, kteří mají vysoké vyznání, hlasitě mluví o smrti a vzkříšení, kteří se chlubí svými vznešenými naukami a nebeskými výsadami, ale jejich chození a cesty je usvědčují ze lži? Milují svět a věci světa. Milují peníze a horlivě se snaží uchvátit a nahromadit jich tolik, kolik jen mohou.

Milý věřící čtenáři, chtějme vidět tyto věci. Chtějme se upřímně soudit jako v samé Boží přítomnosti a odvrhovat od sebe vše, ať to je cokoli, co působí jako překážka úplného oddání se v duchu, duši a těle Tomu, jenž nás miloval a dal Sebe samého za nás. Kéž bychom se, mluvíme-li řečí 22. kapitoly Jozue, chovali tak, abychom nepotřebovali oltář „*veliký na podivení*“, ani nic, čím bychom vyhlásovali, kam patříme, kde se klaníme, či jsme a komu sloužíme. Tak bude u nás vše průhledné a nepochybné, naše svědectví bude zřetelné a zvuk naší trubky bude jistý. I náš pokoj bude téci jako řeka (Iz. 66,12) a směr našeho chození a povahy bude k chvále Toho, jehož jméno je nad námi vzýváno. Kéž Pán pozvedne srdce Svého lidu v tomto dni ošklivé lhostejnosti, vlažnosti a lehkovážného vyznání k opravdovějšímu oddání se, pravému zasvěcení věci Krista a neochvějně víře v živého Boha! Nechce se k nám čtenář připojit v modlitbě za toto vše?

4. Mojžíšova 33-34

První z těchto kapitol nám podává obdivuhodně přesný popis putování Božího lidu pouští. Je nemožné ji číst, aniž bychom byli hluboce pohnuti Boží něžnou láskou a péčí, jež se tak výrazně ukazovaly po celou cestu. Jaká to myšlenka, že se Mu líbilo zachovat takový záznam o cestě Svého ubohého lidu od chvíle, kdy vyšel z Egypta, dokud nepřekročil Jordán – ze země smrti a tmy do země oplývající mlékem a medem. On znal, *„že jdeš přes poušť velikou tuto; již čtyřicet let Hospodin Bůh tvůj byl s tebou, aniž jsi měl v čem nedostatku“* (5. M. 2,7). Šel před nimi každý krok cesty. Přecházel přes každou zastávku v poušti. Ve všech jejich souženích měl On soužení. Staral se o ně jako něžná chůva. Nedovolil, aby během těchto čtyřiceti let jejich šaty zvetšely, aby jejich nohy otekly. A zde znovu jde celou cestou, po které je Jeho ruka vedla, a přitom pečlivě zaznamenává každou další část oné podivuhodné pouti a každé místo v poušti, na kterém se zastavili. Jaká to cesta! Jaký společník na cestě!

Je to velmi utěšující pro srdce unaveného poutníka, když je ujištěn o tom, že každý úsek jeho cesty je vyznačen Boží nekonečnou láskou a neomylnou moudrostí. On vede Svůj lid správnou cestou domů k Sobě. A v jejich údělu není ani jedna okolnost, či ani jedna složka v jejich kalichu, která by nebyla pečlivě nařízena Jím a nebyla v přímém vztahu k jejich přítomnému užitku a jejich věčné blaženosti. Nechtě jen je naší starostí chodit den za dnem s Ním v prosté důvěře, uvrhovat všechnu svoji péči na Něho a ponechávat sebe i všechny své starosti zcela v Jeho rukou. To je pravý zdroj pokoje a požehnaní v průběhu celé cesty. A potom, když naše putování pouští skončí – když poslední úsek pouště bude za námi, On nás vezme domů, abychom byli pro vždy u Něho.

S radostí nevymluvnou tam při pohledu zpět
 zřít budem' dávné boje, obavy, plno běd –
 kdy chránila Tvá ruka od našich nepřátel
 a vysušila slzy, jenžs' v tvářích našich zřel.
 Pak uchváčena, srdce budou tam žářem plát,
 až projdem' tu dávnou cestu ještě jedenkrát.
 Tu duše naše uzří v chválách a úzasu
 Tvé milosti velikost, bohatství a krásu.

34. kapitola nám udává hranice dědictví, jak byly nakresleny Hospodinovou rukou. Táž ruka, která vedla jejich putování, zde stanovuje meze jejich přebývání. Žel, že si nikdy nepřivlastnili zemi tak, jak byla Bohem dána. On jim dal celou zemi, a dal ji provždy. Oni si vzali jen část, a to jen na nějakou dobu. Ale veleben buď Bůh, blíží se chvíle, kdy Abrahamovo símě vejde do plného a věčného vlastnictví onoho krásného dědictví, z něhož jsou pro přítomnou dobu vyloučeni. Hospodin jistě naplní všechna Svá zaslíbení a uvede Svůj lid do všech požehnání, která jim jsou zajištěna věčnou smlouvou – tou smlouvou, která byla stvrzena krví Beránka. Ani to nejmenší nebude chybět ze všeho toho, co On řekl. Jeho zaslíbení jsou všechna Ano a Amen v Kristu Ježíši, jenž je tentýž včera, dnes i navěky. Buď všechna chvála našemu Bohu!

4. Mojžíšova 35

Úvodní řádky této velmi zajímavé kapitoly před nás staví milostivé opatření, které Hospodin učinil pro Svě služebníky Levíty. Každé z pokolení Izraele mělo výsadu – ba povinnost – dát podle své schopnosti Levítům určitý počet měst s jejich předměstími. *„I bude všech měst, která dáte Levítům, čtyřicet osm měst i s podměstími jejich. Těch pak měst, která dáte z vladařství synů Izraelských, od těch, kteří více mají, více vezmete, a od těch, kteří méně mají, méně vezmete; jedno každé pokolení vedle velikosti dědictví, jímž vládnouti budou, dá z měst svých Levítům.“* (4. M. 35,7.8)

Služebníci Pána byli cele uvrženi na Něho ohledně svého podílu. Neměli žádné dědictví nebo vlastnictví kromě v Něm. Požehnané dědictví! Požehnaný podíl! Dle úsudku víry není nic lepšího. Blažení jsou všichni ti, kdo mohou skutečně říci Pánu: Ty jsi *„částka dílu mého a kalicha mého“* (Žalm 16,5). Bůh se staral o Svě závislé služebníky a dovolil celému shromáždění Izraele, aby okoušelo posvěcenou výsadu – neboť tou to skutečně bylo – aby byli spolupracovníky s Ním při starání se o ty, kdo se dobrovolně oddali Jeho dílu a opustili vše ostatní.

Tak tedy se učíme, že z dvanácti pokolení Izraele mělo být Levítům dáno čtyřicet osm měst s jejich předměstími. A z nich opět Levítové měli výsadu dát šest měst, aby byla útočištná pro ubohého, který zabil člověka nechtě. Velmi milé opatření – milé ve svém původu, milé ve svém předmětu!

Tři útočištná města ležela na východní straně Jordánu a tři na západní straně. Ať už Ruben a Gád učinili nebo neučinili správně, když se usadili na východ od významné hranice, Bůh ve Svém milosrdenství nechtěl nechat toho, kdo zabil, bez útočiště před mstitelem krve. Naopak, jak to Jemu odpovídá, nařídil, aby ta města, která byla určena za milostivé opatření pro toho, kdo zabil nechtě, byla tak situovaná, aby útočiště bylo blízko po ruce všude, kde ho bylo zapotřebí. Vždy bylo město v dosahu pro každého, kdo mohl být vystaven meči mstitele krve. To je hodné našeho Boha. Jestliže se stalo, že někdo, kdo zabil, upadl do rukou mstitele krve, nebylo to pro nedostatek dosažitelného útočiště, ale protože ho nedokázal využít. Každé nutné opatření bylo učiněno. Města byla vyjmenována a dobře stanovena a veřejně známá. Vše bylo učiněno tak prostým a jednoduchým a tak snadným, jak jen možno. Takový je Boží milostivý způsob.

Není pochyb o tom, že ten, kdo zabil, byl odpovědný vynaložit všechnu svoji energii k tomu, aby dosáhl zasvěcené místo; a bezpochyby to učinil. Není nikterak pravděpodobné, že by někdo byl tak slepý nebo tak pošetilý, že by s chladnou lhostejností složil ruce a řekl. „Mám-li uniknout, uniknu. Má snaha není zapotřebí. Jestliže není mým osudem uniknout, nemohu uniknout a má snaha není k ničemu.“ Nedovedeme si představit někoho, kdo zabil, který by užil takovou bláznivou řeč nebo se provinil takovou slepou pošetilostí. Věděl až příliš dobře, že když mstitel na něho bude moci položit ruku, všechny takové názory nebudou mít žádnou cenu. Byla jen jedna věc, kterou bylo nutné udělat, a to utéci pro záchranu svého života – uniknout hrozícímu soudu – nalézt bezpečné bydlení uvnitř bran útočištného města. Když se tam dostal, mohl svobodně vydechnout. Nic zlého se mu tam nemohlo stát. Ve chvíli, kdy překročil práh brány, byl bezpečný tak, jak ho takovým mohlo učinit Boží opatření. Kdyby mu byl na území města zkřiven vlas, bylo by to jen zneuctěním a pohanou Božího ustanovení. Je pravda, že se musel zdržovat uvnitř. Neměl se odvážit vyjít z brány. Uvnitř byl dokonale bezpečný. Vně byl zcela vystaven nebezpečí. Nemohl dokonce ani navštívit své přátele. Byl vyhnanecem z domu svého otce. Byl vězeň naděje. Vzdálen od domova, kam jej táhlo jeho srdce, čekal na smrt nejvyššího kněze, která ho měla dokonale osvobodit a ještě jednou obnovit v jeho dědictví a lidu.

Věříme, že toto krásné ustanovení má zvláštní vztah k Izraeli. Izraelité zabili Knížete života. Ale otázka zní: Jak se na ně dívá Bůh? Jako na vraha nebo jako na toho, kdo zabil? V prvním případě tu není žádné útočiště – žádná naděje. Žádný vrah nemohl být chráněn uvnitř útočištného města. Zde je zákon toho případu, jak je uveden v Jozue 20: *„I mluvil Hospodin k Jozue, řka: Mluv k synům Izraelským a řci jim: Oddejte z těch měst vašich města útočištná, o nichž jsem mluvil vám skrze Mojžíše, aby tam utekl vražedník, který by zabil člověka nechtě a z nevědomí. I budou vám útočiště před přítelem zabitého. A když by utekl do jednoho z těch měst, stane u vrat v bráně města a oznámí starším města při svou; i přijmou ho do města k sobě a dají mu místo i bydliť bude u nich. Když by jej pak honil přítel toho zabitého, nevydají vražedníka v ruce jeho; **neboť nechtě udeřil bližního svého**, neměv ho prvé v nenávisti. A bydliť bude v městě tom, dokud nestane před shromážděním k soudu, až do smrti kněze velikého, který by byl toho času; nebo tehdaž navrátí se vražedník a přijde do města svého a do domu svého, do města, odkud utekl.“* (Jozue 20,1-6)

Ale vůči vrahovi byl zákon tvrdý a neoblomný: „*Smrtí umře vražedník takový. Přítel zabitého zabije vražedníka toho; kdykoli ho dostane, on sám zabije ho.*“ (4. M. 35,18,19)

S Izraelem tedy bude z Boží obdivuhodné milosti jednáno jako s tím, kdo zabil, a nikoli jako s vrahem. „*Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí.*“ Tato mocná slova vystoupila k uchu a k srdci Boha Izraele. Byla slyšena a byla na ně dána odpověď. A nemáme si ani myslet, že se odpověď vyčerpala jejím použitím ve dni Letnic. Ne, ta stále trvá a její účinnost bude ilustrována v budoucí historii domu Izraele. Ten lid je nyní v Božím opatrování. Je vyhnancem ze země a z domu svých otců. Ale přichází doba, kdy bude obnoven ve své zemi. Ne smrtí nejvyššího kněze – buď velebeno Jeho nesmrtelné jméno! – On nemůže nikdy zemřít – ale opustí Svě přítomné postavení a vyjde v novém charakteru jako Královský Kněz, aby usedl na Svůj trůn. Pak se vyhnanec vrátí do svého dlouho ztraceného domova a do svého propadlého dědictví. Ale ne dříve než tehdy, jinak by to znamenalo nedbat na skutečnost, že zabili Knížete života, což by bylo nemožné. Ten, kdo zabil, musí zůstat mimo své vlastnictví až do určeného času. Ale nemá s ním být jednáno jako s vrahem, protože to učinil nevědomky. „*Milosrdenství jsem došel,*“ – říká apoštol Pavel, když mluví jako obraz Izraele, „*neboť jsem to z neznámosti činil v nevěře.*“ (1. Tim. 1,13) – „*A nyní, bratři,*“ říká Petr, „*vím, že jste to z nevědomí učinili, jako i knížata vaše.*“ (Sk. 3,17)

Tato místa spolu s vzácnou přímluvou toho Zabitého, velmi jasným způsobem staví Izrael do postavení toho, kdo zabil, a ne do postavení vraha. Bůh opatřil útočiště a úkryt pro Svůj velmi milovaný lid a v náležitý čas se tento vrátí do svých dlouho ztracených obydlí, do země, kterou Hospodin dal jako dar Abrahamovi, Svému příteli, navěky.

To je, jak věříme, správný výklad nařízení o útočištném městě. Kdybychom se na ně měli dívat jako na mající vztah k případu hříšníka, který se utíká ke Kristu, mohlo by to být jen velmi výjimečným způsobem, poněvadž bychom viděli na všech stranách spíše body opaku, než body podobnosti. Neboť předně ten, kdo zabil, nebyl v útočištném městě zbaven soudu, jak se učíme z Jozue 20,6. Ale pro věřícího v Ježíše není a nemůže být žádný soud z toho nejprostšího důvodu, že Kristus nesl soud místo něho.

Také tu byla možnost, že ten, kdo zabil, upadl do rukou mstitele, pokud se odvážil vyjít z bran města. Věřící v Ježíše nemůže nikdy zahynout. Je tak bezpečný jako Spasitel sám.

A nakonec pokud jde o toho, kdo zabil, to byla věc časné bezpečnosti a života v tomto světě. Pokud jde o věřícího v Pána Ježíše, je to věc věčného spasení a věčného života v budoucím světě. Vskutku, téměř v každé podrobnosti tu je spíše nápadný rozdíl než podobnost.

Jeden velký bod tu je společný pro obojí, a tím je vystavení bezprostředně hrozícímu nebezpečí a naléhavá potřeba útočiště. Bylo by pošetilým bláznovstvím na straně toho, který zabil, aby prodléval nebo byť na chvíli váhal, dokud se nenalézal bezpečně usazen v útočištném městě. A jistě to je ještě větší bláznovství, pošetilost nejvyššího druhu na straně hříšníka, když prodlévá nebo váhá přijít ke Kristu. Mstítel se možná nedokázal zmocnit toho, který zabil, i když nebyl ve městě; ale soud **musí** zachvátit hříšníka, který není v Kristu. Není možné uniknout, i kdyby byl mezi duší a Kristem jen tenoučký lístek zlata. Jaká vážná myšlenka! Kéž najde svou náležitou váhu v srdci čtenáře, který je ještě ve svých hříších! Kéž takový nenajde odpočinku – ani chvilku pokoje – dokud se neuteče a nevztáhne ruku k naději, která je před něho postavena v evangeliu. Soud hrozí – jistý, vážný soud. A ten nejen může, ale musí přijít na všechny, kteří jsou mimo Krista.

Ó neobrácený, nepřemýšlející, bezstarostný čtenáři – jestliže tato kniha padne do rukou takového – slyš varující hlas! Spěchej utéci pro zachování života! Neotálej, snažně tě prosíme! Odklad je šílenství. Každá chvilka je drahá. Neznáš hodinu, ve které můžeš být sražen a určen pro místo, ve kterém tě nemůže navštívit jediný paprsek naděje, ba ani nejslabší záblesk – místo věčné noci, věčných béd, věčného trápení – místo neumírajícího červa a neuhasitelného plamene. Milý příteli, dovol, abychom tě v těchto závěrečných řádcích naší knihy naléhavě poprosili, abys šel nyní, tak jak jsi, k Ježíšovi, jenž stojí s otevřenou náručí a milujícím srdcem, připraven přijmout tě, ukrýt, zachránit a požehnat podle vší lásky Svého srdce a dokonalé účinnosti Svého jména a Své oběti. Kéž Bůh Duch Svatý tě Svou neodolatelnou mocí vede k tomu, abys teď právě přišel! „*Pojďte ke mně,“ říká milující Pán a Spasitel, „všichni, kteří pracujete a obtíženi jste, a já vám odpočinutí dám“.* Vzácná slova! Kéž padnou s božskou mocí na mnohé unavené srdce.

Zde končíme své úvahy o této vzácné části Boží knihy.²³ A když tak činíme, jsme pod hlubokým dojmem pocitu o hloubce a bohatství dolu, ke kterému jsme se snažili vést čtenáře, a také o krajní slabosti a chudobě myšlenek,

²³ Kapitola 36 byla zmíněna v našich úvahách o kapitole 27.

které jsme byli schopni nabídnout. Ale naše důvěra je v živého Boha, jenž skrze Svého Ducha Svatého chce vést srdce a mysl křesťanského čtenáře do požitku Své vlastní vzácné pravdy, a tak ho stále více uschopňovat pro Svou službu v těchto posledních zlých dnech, aby jméno našeho Pána Ježíše Krista bylo učiněno velikým a Jeho pravda udržována v živé síle. Kéž to Bůh ve Svém přehojném milosrdenství dá pro Ježíše Krista.

C. H. M.

